

תמצית
דוחות
כספיים
30.9.2011

דוח הדירקטוריון

3 קבוצת דיסקונט - רקע כללי ונתונים עיקריים	91 נספח לדוח הדירקטוריון
3 נתונים עיקריים	91 חלק א': פירוטים נוספים - תיק נירות ערך
5 תוכנית אסטרטגית לקבוצת דיסקונט לשנים 2011-2013	99 חלק ב': פירוטים נוספים - נדבר וו של באזל ו
6 הסברים למצב עסקי הקבוצה	105 חלק ג': פירוטים נוספים
6 רווח ורווחיות	
7 התפתחות ההכנסות וההוצאות	
12 התפתחות הנכסים וההתחייבויות	
19 האמצעים ההוניים	
22 מצב הנוזליות וגיוס מקורות בבנק	
23 תיאור פעילות הקבוצה לפי מגזרי פעילות	
23 פעילות הקבוצה לפי מגזרי פעילות עיקריים	
38 פרטים נוספים אודות הפעילות במוצרים מסוימים	
53 הפעילות הבינלאומית	
54 החשיפה לסיכונים ודרכי ניהולם	
67 השפעת גורמים חיצוניים	
67 קווי התפתחות עיקריים בארץ ובעולם בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2011	
71 חקיקה ופיקוח	
74 נושאים נוספים בתיאור הקבוצה	
74 חברות מוחזקות עיקריות	
78 משאבי אנוש	
80 מדיניות חשבונאית בנושאים קריטיים ואמדנים חשבונאיים קריטיים	
83 דירוג התחייבויות הבנק וחברות בת מסוימות	
84 הליכים משפטיים	
85 שונות	
86 נושאים בתחום הממשל התאגידי	
86 הביקורת הפנימית בקבוצה	
87 מעורבות ותרומה לקהילה	
88 עסקאות עם בעלי שליטה ובעלי ענין	
88 בקורות ונהלים	
90 הדירקטוריון והנהלה	
	סקירת הנהלה
	109 תוספת א' - שיעורי הכנסה והוצאה - מאוחד
	120 תוספת ב' - חשיפה לשינויים בשיעורי הריבית - מאוחד
	124 תוספת ג' - חשיפות למדינות זרות - מאוחד
	129 תוספת ד' - סיכון האשראי הכולל לציבור לפי ענפי משק על בסיס מאוחד
	132 הצהרת המנהל הכללי
	133 הצהרת החשבונאי הראשי
	תמצית דוחות כספיים
	134 דוח סקירה של רואי החשבון המבקרים לבעלי המניות של בנק דיסקונט לישראל בע"מ
	135 תמצית מאזן מאוחד
	136 תמצית דוח רווח והפסד מאוחד
	137 תמצית דוח על השינויים בהון
	140 תמצית דוח על תזרימי המזומנים
	142 ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

קבוצת דיסקונט - רקע כללי ונתונים עיקריים

בישיבת הדירקטוריון, שהתקיימה ביום 30 בנובמבר 2011, אושרו הדוחות הכספיים ביניים המאוחדים, הבלתי מבוקרים, של בנק דיסקונט לישראל בע"מ וחברות הבת שלו ליום 30 בספטמבר 2011 (להלן: "תמצית הדוחות הכספיים"). בתקופת הדוח הושלם איוש ההנהלה החדשה של הבנק. כן הושלם הארגון מחדש של מערכי השירות בחטיבה העסקית ובחטיבה הבנקאית והוקמו חטיבת נכסי לקוחות וחטיבת אסטרטגיה, שיווק ושירות (ר' "משאבי אנוש" להלן). האירועים המרכזיים בתקופת הדוח הם אישור התוכנית האסטרטגית לקבוצת דיסקונט לשנים 2011-2013 (ר' להלן), חתימת הסכמים קיבוציים, אשר מהווים פריצת דרך בתחום יחסי העבודה בבנק, והתנעת תוכנית פרישה רחבת היקף (ר' "משאבי אנוש" להלן). כמו כן, ביום 23 בנובמבר 2011 אישר דירקטוריון הבנק את מיוזג בנק דיסקונט למשכנתאות בע"מ עם ולתוך הבנק, מהלך שהשלמתו תאפשר להציע ללקוחות הצעות ערך מגוונות בהתאמה לצרכיהם, להגדיל את ההכנסות כתוצאה ממיצוי הפוטנציאל הקיים בפעילות העסקית, ולהשיג חסכון בהוצאות כתוצאה מצמצום כפילויות ואיחוד יחידות מטה (ר' "חברות מוחזקות עיקריות" להלן).

נתונים עיקריים מהדוחות הכספיים המאוחדים

רווחיות

לתשעת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		
שינוי	2010	2011
במיליוני שקלים חדשים	באחוזים	
רווח מפעולות מימון לפני הוצאות בגין הפסדי אשראי ⁽¹⁾	3,537	3,645
הוצאות בגין הפסדי אשראי ⁽¹⁾	547	526
רווח מפעולות רגילות לאחר מסים	500 ⁽²⁾	553
רווח נקי המיוחס לבעלי המניות של הבנק	573 ⁽²⁾	630
הרווח הנקי למניה אחת בת 0.1 ש"ח ע.ג. המיוחס לבעלי המניות של הבנק, בש"ח	0.58 ⁽²⁾	0.60
שיעור הרווח מפעולות רגילות לפני הפרשה למסים ביחס לסך כל ההון	13.5 ⁽²⁾	11.5
שיעור הרווח מפעולות רגילות אחרי הפרשה למסים ביחס לסך כל ההון	7.9 ⁽²⁾	8.2
תשואה נטו להון המיוחס לבעלי המניות של הבנק, ב-%	7.8 ⁽²⁾	8.2

הערות:

- (1) לענין העדר השוואתיות בין נתוני התקופה השוטפת לבין נתוני תקופות קודמות, ר' ביאור 1 ה' 1.
(2) הוצג מחדש בגין יישום למפרע של הנחיות המפקח על הבנקים בדבר זכויות עובדים, ר' ביאור 1 ה' 4.

מאזן

שיוני באחוזים לעומת	31.12.10	30.9.10	30.9.11	
31.12.10	30.9.10	במיליוני שקלים חדשים		
7.2	6.5	⁽¹⁾ 185,576	⁽¹⁾ 186,797	198,995
(0.1)	(0.5)	118,666	119,129	118,516
1.6	(4.6)	37,176	39,605	37,774
8.1	8.3	138,011	137,810	149,197
(3.1)	1.3	⁽¹⁾ 10,824	⁽¹⁾ 10,353	10,491
(2.8)	1.2	⁽¹⁾ 11,152	⁽¹⁾ 10,711	10,840

הערות:

- (1) הוצג מחדש בגין יישום למפרע של הנחיות המפקח על הבנקים בדבר זכויות עובדים, ר' ביאור 1 ה' 4.
 (2) לענין העדר השוואתיות בין נתוני התקופה השוטפת לבין נתוני תקופות קודמות, ר' ביאור 1 ה' 1.

יחסים פיננסיים

31.12.10	30.9.10	30.9.11	
באחוזים			
⁽²⁾ 6.0	⁽²⁾ 5.7	5.4	סך-כל ההון ביחס לסך-כל הנכסים
⁽²⁾ 13.2	⁽²⁾ 12.5	13.3	יחס הון לרכיבי סיכון (באזל II)
0.66	0.58	0.59	הוצאות בגין הפסדי אשראי ביחס לאשראי לציבור ⁽¹⁾
63.9	63.8	59.6	אשראי לציבור, נטו ביחס לסך-כל הנכסים
86.0	86.4	79.4	אשראי לציבור, נטו ביחס לפקדונות הציבור
74.4	73.8	75.0	פקדונות הציבור ביחס לסך-כל הנכסים
⁽²⁾ 47.0	⁽²⁾ 47.8	46.4	הכנסות תפעוליות ביחס להוצאות התפעוליות
⁽²⁾ 75.6	⁽²⁾ 74.5	77.1	ההוצאות התפעוליות ביחס לסך-כל ההכנסות
6.7	7.2	8.0	תשואה מותאמת לנכסי סיכון ⁽³⁾

הערות:

- (1) לענין העדר השוואתיות בין נתוני התקופה השוטפת לבין נתוני תקופות קודמות, ר' ביאור 1 ה' 1.
 (2) הוצג מחדש בגין יישום למפרע של הנחיות המפקח על הבנקים בדבר זכויות עובדים, ר' ביאור 1 ה' 4.
 (3) תשואה על הון ליבה מחושב (7.5%) על יתרה ממוצעת של נכסי הסיכון.

נתח שוק

בהתבסס על נתוני המערכת הבנקאית ליום 30 ביוני 2011, כפי שפורסמו על ידי בנק ישראל, חלקה של קבוצת דיסקונט בחמש הקבוצות הבנקאיות הגדולות בישראל היה כלהלן:

31 בדצמבר 2010	30 ביוני 2011	
באחוזים		
17.4	17.2	סך-כל הנכסים
16.1	15.5	אשראי לציבור, נטו
17.1	17.1	פקדונות הציבור
19.2	19.1	רווח מפעולות מימון
18.1	18.1	הכנסות תפעוליות

התפתחות מניית דיסקונט

שיעור שינוי בתשעת
החודשים הראשונים

של שנת 2011	שער סגירה בסוף יום המסחר			
	27.11.2011	27.9.2011	2.1.2011	
	508	567	825	מניית דיסקונט
(31.27)	884.85	1,006.21	1,433.92	מדד מניות הבנקים
(29.83)	1,035.84	1,077.79	1,327.24	מדד ת"א-25
(18.79)	5.35	5.98	8.69	שווי שוק דיסקונט (במיליארדי ש"ח)
(31.19)				

מידע צופה פני עתיד

חלק מהמידע המפורט בדוח הדירקטוריון, שאינו מתייחס לעובדות היסטוריות, מהווה מידע צופה פני עתיד כהגדרתו בחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968.

תוצאות פעולותיו של הבנק בפועל, עשויות להיות שונות באופן מהותי מאלה שנכללו במסגרת המידע צופה פני עתיד, כתוצאה ממספר רב של גורמים, לרבות, בין היתר, כתוצאה משינויים מאקרו-כלכליים, שינויים במצב הגיו-פוליטי, שינויים רגולטוריים ושינויים אחרים שאינם בשליטת הבנק ואשר עשויים להביא לאי-התממשות הערכות ו/או שינויים בתכניות העסקיות של הבנק.

מידע צופה פני עתיד מאופיין במילים או בביטויים, כגון: "מאמין", "צופה", "מעריך", "מתכוון", "נערך ל...", "יכול ש...", "יתכן" וביטויים דומים להם, בנוסף לשמות עצם כגון: "רצון", "צפי", "כוונה", "צפייה", "הערכה", "תחזית" וכיו"ב. ביטויים צופי פני עתיד אלה, כרוכים בסיכונים ובחוסר וודאות משום שהם מבוססים על הערכות ההנהלה לגבי אירועים עתידיים, אשר כוללים בין היתר הערכות לגבי מצב המשק, טעמי הציבור, שיעורי ריבית בארץ ובחול, שיעורי האינפלציה וכיו"ב, וכן ביחס להשפעת הוראות חקיקה ורגולציה חדשות בתחום הבנקאות ושוק ההון ובתחומים אחרים שיש להם השפעה על פעילות הבנק ועל הסביבה בה הוא פועל, ואשר מטבע הדברים התממשותם אינה ודאית.

המידע המוצג להלן נסמך, בין היתר, על מידע המצוי בדיעת הבנק והמבוסס בין היתר על פרסומים של גורמים שונים דוגמת הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, משרד האוצר, בנק ישראל, משרד השיכון וגורמים אחרים המפרסמים נתונים והערכות לגבי שוקי ההון והכספים בארץ ובעולם. האמור משקף את נקודת המבט של הבנק וחברות הבת שלו במועד עריכת הדוחות הכספיים בנוגע לאירועים עתידיים, המבוססת על הערכות שאינן ודאיות. מנתונים והערכות אלה נגזרות הערכות הבנק וחברות הבת שלו והתכניות העסקיות שלהם. כאמור לעיל, התוצאות בפועל עשויות להיות שונות באופן מהותי ולהשליך על התממשות התכניות העסקיות או להביא לשינוי בתכניות אלה.

תוכנית אסטרטגית לקבוצת דיסקונט לשנים 2011-2013

ביום 24 ביולי 2011, אישר דירקטוריון בנק דיסקונט תוכנית אסטרטגית לקבוצת דיסקונט לשנים 2011-2013 ("התוכנית האסטרטגית"). תקופת התוכנית נועדה להתמקדות ניהולית במהלכי שינוי מבני ופיננסי בקבוצת דיסקונט. (ר' בדוח השנתי לשנת 2010, עמ' 12-13).

התוכנית האסטרטגית מבוססת על הנדבכים הבאים:

- חיזוק תשתיות הקבוצה - במסגרת התכנית האסטרטגית נקבעו יעדים לחיזוק התשתית ההונית של הקבוצה. בהמשך להחלטת הדירקטוריון מיום 2 במרס 2011, (כמפורט בדוח מידי מיום 3 במרס 2011, מס' אסמכתא 068337-01-2011), בה נקבע כי שיעור הון הליבה לא יפחת מ-7.5% עד סוף 2011, נקבעו יעדי הון ליבה בשיעור של 8% עד סוף שנת 2012 ו-8.5% עד סוף שנת 2013. כן נקבע, כי ניהול ההון ייעשה תוך הקצאה יעילה של נכסי הסיכון בקבוצה, וכי יבוצעו מהלכים להגדלת ההכנסות.
- מרכיב מרכזי נוסף בחיזוק תשתיות הקבוצה הוא העמקת הסינרגיה בין החברות בקבוצה במטרה להשיג יעילות תפעולית מירבית והעמקה של הפיקוח והבקרה בקבוצה.
- התייעלות - הדירקטוריון אימץ תוכנית להתייעלות בקבוצה במסגרתה נקבע יעד לפיו יחס היעילות בקבוצה (סך ההוצאות התפעוליות ביחס לסך כל ההכנסות), לא יעלה על 69% בשנת 2013 (ליום 30 ביוני 2011, ערב אישור התוכנית האסטרטגית, 74.5%). מרכיב מרכזי בתוכנית ההתייעלות הינו תחום יחסי העבודה בבנק. לפרטים בדבר הסכמים בין הבנק לבין נציגות העובדים והסתדרות המעו"ף, שנחתמו בחודש יוני 2011, ובדבר התנעת תוכנית פרישה, ר' בסעיף "משאבי אנוש" להלן. עוד כוללת התוכנית האסטרטגית צעדי התייעלות בתחום התפעול ומערכות המידע בקבוצה.

- הגדלת הרווחיות - לאחר מספר שנים בהן התמקד הבנק בהגדלת בסיס הלקוחות, התוכנית האסטרטגית החדשה שמה דגש על הגדלת הרווחיות תוך שמירה על פרופיל הסיכון של הקבוצה, במסגרת המגבלות וההנחיות שקבע ויקבע הדירקטוריון. במסגרת זו, תפעל הקבוצה לשיפור הביצועים בתחומים הבאים: פעילות בשוק ההון, בנקאות מסחרית, עסקים קטנים ובנקאות פרטית לישראלים. האמור לעיל כולל הערכות ותוכניות שהן בבחינת מידע צופה פני עתיד. הערכות ותוכניות אלה מבוססות על המידע והנתונים העדכניים שבידי הנהלת הבנק במועד פרסום דוח זה. הערכות ותוכניות אלה עשויות להשתנות כתוצאה משינויים בסביבה הכלכלית או שינויי רגולציה בעלי השפעה מהותית, אשר עלולים לגרום לשינוי בקצב הביצוע של התוכניות הקיימות או אף לחייב שינוי בדגשים ובהיקף של תוכניות אלה.

הסברים למצב עסקי הקבוצה

רווח ורווחיות

הרווח הנקי המיוחס לבעלי המניות של הבנק הסתכם בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2011 בסך של 630 מיליון ש"ח, לעומת 573 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, עליה בשיעור של 9.9%.

התשואה להון המיוחס לבעלי המניות של הבנק הגיעה בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2011 לשיעור של 8.2%, על בסיס שנתי, לעומת 7.8% בתקופה המקבילה אשתקד, ושיעור של 7.0% בכל שנת 2010.

הגורמים העיקריים שהשפיעו על התוצאות העסקיות של הקבוצה בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2011, בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד:

- א. עליה בשיעור של 3.1% ברווח מפעילות מימון לפני הוצאות בגין הפסדי אשראי.
- ב. ירידה בשיעור של 3.8% בהוצאות בגין הפסדי אשראי.
- ג. עליה בהכנסות התפעוליות והאחרות, בשיעור של 3.8%.
- ד. עליה בהוצאות התפעוליות והאחרות, בשיעור של 6.9%, שהושפעה מעליה בשיעור של 11.3% במשכורות והוצאות נלוות ועליה בשיעור של 3.0% באחזקה ופחת בניינים וציוד.
- ה. הפרשה למסים על הרווח מפעולות רגילות בסך של 221 מיליון ש"ח בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2011, לעומת 354 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.
- ו. ירידה בשיעור של 19.2% בחלקו של הבנק ברווחים נטו מפעולות רגילות של חברות כלולות לאחר השפעת המס.
- ז. הרווח נטו, מפעולות בלתי רגילות לאחר מסים, לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה בחברות מאוחדות, הסתכם בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2011 בסך של 61 מיליון ש"ח, לעומת 31 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

הרווח הנקי המיוחס לבעלי המניות של הבנק הסתכם ברבעון השלישי של שנת 2011 בסך של 121 מיליון ש"ח, לעומת 231 מיליון ש"ח ברבעון השני של השנה, ירידה בסך של 47.6%, ולעומת 284 מיליון ש"ח ברבעון השלישי של שנת 2010, ירידה בשיעור של 57.4%.

הירידה ברווח הנקי ברבעון השלישי של שנת 2011 נבעה, בעיקר, מירידה ברווח מפעולות מימון, כתוצאה מהשפעת הנגזרים, מעליה בהוצאה להפסדי אשראי ומירידה ברווחי הבנק הבינלאומי.

התפתחות ההכנסות וההוצאות

להלן ההתפתחויות בסעיפים תוצאתיים מסוימים, בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2011, לעומת התקופה המקבילה אשתקד:

לתשעת החודשים שהסתיימו ב-30 בספטמבר			
שינוי באחוזים	2010	2011	במיליוני שקלים חדשים
3.1	3,537	3,645	רווח מפעולות מימון לפני הוצאות בגין הפסדי אשראי ⁽¹⁾
(3.8)	547	526	הוצאות בגין הפסדי אשראי ⁽¹⁾
4.3	2,990	3,119	רווח מפעולות מימון לאחר הוצאות בגין הפסדי אשראי
(1.4)	1,901	1,875	עמלות תפעוליות
-	-	78	רווחים מהשקעות במניות, נטו
41.1	56	79	הכנסות אחרות
3.8	1,957	2,032	סך-כל ההכנסות התפעוליות והאחרות
11.3	⁽²⁾ 2,363	2,631	משכורות והוצאות נלוות
3.0	*824	849	אחזקה ופחת בניינים וציוד
(42.3)	*26	15	הפחתות וירידת ערך של נכסים בלתי מוחשיים ומוניטין ⁽³⁾
0.2	*880	882	הוצאות אחרות
6.9	4,093	4,377	סך-כל ההוצאות התפעוליות והאחרות
(9.4)	⁽²⁾ 854	774	רווח מפעולות רגילות לפני מסים
(37.6)	⁽²⁾ 354	221	הפרשה למסים על הרווח מפעולות רגילות
10.6	⁽²⁾ 500	553	רווח מפעולות רגילות לאחר מסים
(19.2)	99	80	חלקו של הבנק ברווחים נטו מפעולות רגילות של חברות כלולות לאחר השפעת המס
96.8	31	61	רווח מפעולות בלתי רגילות לאחר מסים
9.9	⁽²⁾ 573	630	רווח נקי המיוחס לבעלי המניות של הבנק
	7.8	8.2	תשואה נטו להון המיוחס לבעלי מניות הבנק, ב-%

* סווג מחדש, ר' ביאור 1 ד'.
הערות:

- (1) לעניין העדר השוואתיות בין נתוני התקופה השוטפת לבין נתוני תקופות קודמות, ר' ביאור 1 ה' 1.
- (2) הוצג מחדש בגין יישום למפרע של הנחיות המפקח בדבר זכויות עובדים, ר' ביאור 1 ה' 4.
- (3) לעניין הפסקת הפחתות המוניטין, ר' ביאור 1 ה' 2 (1).

להלן ההתפתחויות בסעיפים תוצאתיים מסוימים, ברבעון השלישי של שנת 2011, לעומת רבעון שני 2011 ולעומת רבעון שלישי 2010:

שני באחוזים		2010	2011		
לעומת רבעון שלישי 2010	לעומת רבעון שני 2011	רבעון שלישי 2010	רבעון שני 2011	רבעון שלישי 2011	
במיליוני שקלים חדשים					
					רווח מפעולות מימון לפני הוצאות בגין הפסדי אשראי ⁽¹⁾
(19.8)	(17.2)	1,331	1,289	1,067	
33.7	20.2	169	188	226	הוצאות בגין הפסדי אשראי ⁽¹⁾
(27.6)	(23.6)	1,162	1,101	841	רווח מפעולות מימון לאחר הוצאות בגין הפסדי אשראי
(2.2)	0.3	635	619	621	עמלות תפעוליות
(262.5)	(27.8)	(16)	36	26	רווחים (הפסדים) מהשקעות במניות, נטו
77.5	1,083.3	40	6	71	הכנסות אחרות
9.0	8.6	659	661	718	סך כל ההכנסות התפעוליות והאחרות
17.8	2.1	741 ⁽²⁾	855	873	משכורות והוצאות נלוות
(1.0)	(1.4)	286*	287	283	אחזקה ופחת בניינים וציוד
37.5	450.0	8*	2	11	הפחתות וירידת ערך של נכסים בלתי מוחשיים ומוניטין ⁽³⁾
8.7	5.1	286*	296	311	הוצאות אחרות
11.9	2.6	1,321	1,440	1,478	סך כל ההוצאות התפעוליות והאחרות
(83.8)	(74.8)	500 ⁽²⁾	322	81	רווח מפעולות רגילות לפני מסים
(122.7)	(143.0)	229 ⁽²⁾	121	(52)	הפרשה למסים (חיסכון במס) על הרווח מפעולות רגילות
(50.9)	(33.8)	271 ⁽²⁾	201	133	רווח מפעולות רגילות לאחר מסים
					חלקו של הבנק ברווחים נטו מפעולות רגילות של חברות כלולות לאחר השפעת המס
(71.9)	(67.9)	32	28	9	
(57.4)	(47.6)	284	231	121	רווח נקי המיוחס לבעלי המניות של הבנק
		11.6	9.4	4.7	תשואה נטו להון המיוחס לבעלי מניות הבנק, ב-%

* סווג מחדש, ר' ביאור 1 ד'.

הערות:

- (1) לעניין העדר השוואתיות בין נתוני התקופה השוטפת לבין נתוני תקופות קודמות, ר' ביאור 1 ה' 1.
- (2) הוצג מחדש בגין יישום למפרע של הנחיות המפקח בדבר זכויות עובדים, ר' ביאור 1 ה' 4.
- (3) לעניין הפסקת הפחתת מוניטין, ר' ביאור 1 ה' 2 (1).

להלן פרטים בדבר שינויים מהותיים בסעיפים תוצאתיים:

הרווח מפעולות מימון לפני הוצאות בגין הפסדי אשראי. בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2011, הסתכם הרווח מפעולות מימון לפני הוצאות בגין הפסדי אשראי בסך של 3,645 מיליון ש"ח, לעומת סך של 3,537 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, עליה בשיעור של 3.1%. בניטרול התאמות לשווי הוגן של מכשירים פיננסיים נגזרים, השפעת חיסוי המס, רווחים והפרשות לירידת ערך של איגרות חוב, ריבית שנגבתה מחובות בעייתיים ורווח ממכירת הלוואות, הסתכם הרווח מפעילות מימון לפני הוצאות בגין הפסדי אשראי בסך של 3,558 מיליון ש"ח, לעומת סך של 3,407 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, עליה בשיעור של 4.4%.

להלן פירוט ההשפעות של רכיבים מסויימים על הרווח המימוני:

2010				2011		
רבעון ראשון	רבעון שני	רבעון שלישי	רבעון רביעי	רבעון ראשון	רבעון שני	רבעון שלישי
במיליוני שקלים חדשים						
1,115	1,091	1,331	1,293	1,289	1,289	1,067
רווח מימוני מדווח						
השפעת התאמות לשווי הוגן של מכשירים						
129	86	5	(74)	(16)	(31)	96
פיננסיים נגזרים ALM						
(22)	57	(73)	(41)	(24)	(23)	104
השפעת חיסוי מס בגין אי די בי ניו יורק						
הפרשה לירידת ערך של איגרות חוב						
–	20	2	20	–	–	–
מוחזקות לפדיון						
רווחים ממכירת איגרות חוב זמינות למכירה, נטו						
(99)	(53)	(89)	(30)	(67)	(27)	(49)
ומוחזקות פידיון						
–	1	1	6	–	3	–
הפרשה לירידת ערך של איגרות חוב זמינות למכירה						
הפסדים (רווחים) שמומשו ושטרם מומשו						
(8)	(8)	(2)	17	9	5	(14)
באיגרות חוב בתיק למסחר, נטו						
(34)	(21)	(22)	(27)	–	–	–
ריבית שנגבתה מחובות בעייתיים						
–	–	–	–	–	(53)	–
רווח ממכירת הלוואות						
1,081	1,173	1,153	1,164	1,191	1,163	1,204
רווח מימוני לאחר התאמות						

פער הריבית כולל השפעת נגזרים הגיע בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2011 לשיעור של 1.20% לעומת 1.40% בתקופה המקבילה אשתקד.

פער הריבית בניטרול השפעת התאמות לשווי הוגן של מכשירים פיננסיים נגזרים ALM והשפעת חיסוי מס בגין אי די בי ניו יורק הגיע בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2011 לשיעור של 1.25%, לעומת 1.50% בתקופה המקבילה אשתקד. לפרטים אודות הרווח מפעולות מימון לפי מגזרי הצמדה, ר' "שיעורי הכנסה והוצאה" בסקירת ההנהלה להלן.

הגורמים העיקריים אשר השפיעו על הרווח מפעולות מימון לפני הוצאות בגין הפסדי אשראי בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2011, בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד:

- גידול ביתרה הממוצעת של הנכסים הפיננסיים המניבים בשיעור של כ-10.6%, מסך של 276,995 מיליון ש"ח לסך של 306,382 מיליון ש"ח, בעיקר במכשירים פיננסיים נגזרים.
- התאמות לשווי הוגן במכשירים פיננסיים נגזרים, בעיקר במגזר הצמוד למדד ובמגזר מטבע חוץ, אשר יצרו פער חיובי של כ-171 מיליון ש"ח עקב אי הקבלה ברישומים החשבונאיים בין השיטה לחישוב שווים של נכסי הבסיס בגין עסקאות אלה, אשר נמדדים על בסיס צבירה, לבין השיטה לחישוב שווים של המכשירים הנגזרים ששימשו לכיסוי נכסי הבסיס, אשר נמדדים על בסיס השווי ההוגן.
- קישון במימון אחר, נטו, (כעולה מסקירת ההנהלה להלן) בסך של 86 מיליון ש"ח, בעיקר בשל ירידה ברווחים מממוש והתאמות של איגרות חוב וקישון בריבית שנגבתה מחובות בעייתיים, אשר קוזזו ברווח ממכירת הלוואות.
- פעולת חיסוי שהבנק מבצע במטרה לנטרל את התנודתיות בהפרשה למס, הנובעת משינויים בערך ההשקעה בחברות מאוחדות בחו"ל, כתוצאה מפחות או ייסוף של שערי החליפין, גרמה לירידה של 57 מיליון ש"ח ברווח מפעולות מימון בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2011, לעומת עליה של 38 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. השפעת פעולת חיסוי זו קוזזה במלואה כנגד סעיף המסים על ההכנסה.

הרווח מפעולות מימון לפני הוצאות להפסדי אשראי ברבעון השלישי של שנת 2011 הסתכם בסך של 1,067 מיליון ש"ח, לעומת 1,331 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, ירידה בשיעור של 19.8%.

בניטרול התאמות לשווי הוגן של מכשירים פיננסיים נגזרים, השפעת חיסוי מס, רווחים והפרשות לירידת ערך של איגרות חוב, הסתכם הרווח מפעילות מימון לפני הוצאות להפסדי אשראי בסך של 1,204 מיליון ש"ח, לעומת 1,153 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, עליה בשיעור של 4.4%.

פער הריבית כולל השפעת נגזרים (בגידור וב-ALM) הגיע ברבעון השלישי של שנת 2011 לשיעור של 0.81%, לעומת שיעור של 1.63% בתקופה המקבילה אשתקד ולעומת 1.44% ברבעון השני של שנת 2011.

פער הריבית בניטרול השפעת התאמות לשווי הוגן של מכשירים פיננסיים נגזרים ALM והשפעת חיסוי מס בגין אי די בי ניו יורק הגיע ברבעון השלישי של שנת 2011 לשיעור של 1.10%, לעומת שיעור של 1.53% בתקופה המקבילה אשתקד ולעומת 1.37% ברבעון השני של שנת 2011.

לפרטים אודות הרווח מפעולות מימון לפי מגזרי הצמדה, ר' "שיעורי הכנסה והוצאה" בסקירת ההנהלה להלן.

נתונים על התפתחות הרווח המימוני, לפני הוצאות בגין הפסדי אשראי**, לפי מגזרי פעילות:

לתשעת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר			לשלושת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר			
שינוי	2010*	2011	שינוי	2010*	2011	
במיליוני שקלים חדשים	במיליוני שקלים חדשים	במיליוני שקלים חדשים	במיליוני שקלים חדשים	במיליוני שקלים חדשים	במיליוני שקלים חדשים	
ב-1%	במיליוני שקלים חדשים	במיליוני שקלים חדשים	ב-1%	במיליוני שקלים חדשים	במיליוני שקלים חדשים	
14.4	1,026	1,174	12.8	368	415	קמעונאי – מגזר משקי בית
(9.8)	672	606	(9.3)	225	204	קמעונאי – מגזר עסקים קטנים
4.6	735	769	12.1	224	251	מגזר בנקאות עסקית
5.3	513	540	5.5	164	173	מגזר בנקאות מסחרית
(2.8)	249	242	41.9	62	88	מגזר בנקאות פרטית
(8.2)	342	314		288	(64)	מגזר פיננסי
3.1	3,537	3,645	19.8	1,331	1,067	סך-הכל

* סווג מחדש.

** לענין העדר השוואתיות בין נתוני התקופה השוטפת לבין נתוני תקופות קודמות, ר' ביאור 1 ה' 1.

ההוצאות בגין הפסדי אשראי. בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2011 הסתכמו ההוצאות בגין הפסדי אשראי בסך של 526 מיליון ש"ח, לעומת 547 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, ירידה של 3.8%.

יצוין כי הבנק מיישם, החל מיום 1 בינואר 2011, את הוראת המפקח בדבר "מדידה וגילוי של חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי", המהווה שינוי מהותי לעומת ההוראות הקודמות. מספרי ההשוואה לתקופות קודמות לא הוצגו מחדש ולפיכך נתוני תקופות קודמות אינם בני השוואה לנתוני התקופה השוטפת.

יתרת ההפרשה להפסדי אשראי, הכוללת הפרשה על בסיס קבוצתי והפרשה על בסיס פרטי, לא כולל בגין סיכון אשראי חוץ מאזני, הגיעה בתום תשעת החודשים הראשונים של שנת 2011 לסך של 1,964 מיליון ש"ח ומהווה 1.63% מהאשראי לציבור, לעומת יתרת הפרשה (פרופורמה) בסך של 2,068 מיליון ש"ח, שהיוותה 1.73% מהאשראי לציבור, ביום 31 בדצמבר 2010.

ההוצאות בגין הפסדי אשראי חושבו בצורה שמרנית, לפי הערכת ההנהלה לגבי ההפסדים הצפויים בתיק האשראי, על בסיס בדיקה ומעקב של מצב החייבים ופעילותם העסקית, הערכת הסיכונים הקשורים במצבם הפיננסי, ובהתייחס למצב הביטחונות.

לפרטים בדבר מרכיבי ההוצאות בגין הפסדי אשראי, ר' ביאור 3 לתמצית הדוחות הכספיים.

להלן ההתפתחות הרבעונית של ההוצאות בגין הפסדי אשראי**:

2011			2010		
רבעון שלישי	רבעון שני	רבעון ראשון	רבעון רביעי	רבעון שלישי	רבעון שני
רבעון ראשון	רבעון שני	רבעון שלישי	רבעון רביעי	רבעון ראשון	רבעון שני
במיליוני שקלים חדשים					
על בסיס פרטי	195	173	106	261	117
על בסיס קבוצתי	31	15	6	169	274
סך-הכל	226	188	112	430	391
שיעור ההוצאה בגין הפסדי אשראי מהאשראי לציבור*	0.75%	0.63%	0.38%	0.54%	0.85%
					0.39%

* על בסיס שנתי.

** לענין העדר השוואתיות בין נתוני התקופה השוטפת לבין נתוני תקופות קודמות, ר' ביאור 1 ה' 1.

ההכנסות מפעילות בשוק ההון הסתכמו בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2011 בסך של 318 מיליון ש"ח, לעומת 336 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, ירידה בשיעור של 5.4%.

להלן יובאו פרטים בדבר ההכנסות משוק ההון:

לתשעת החודשים הראשונים של שנת		
2010	2011	
במיליוני שקלים חדשים		
252	231	הכנסות מפעילות בניירות ערך ובמכשירים נגזרים מסויימים
55	63	הפצת מוצרים פינוסיים
27	24	ניהול, תפעול ונאמנות לגופים מוסדיים
3	-	אחרות
337	318	סך-הכל

לפרטים בדבר "מהלך שוק ההון", שהושק בשנת 2010, ר' "התפתחויות בפעילות" בסעיף "פעילות בשוק ההון" להלן.

רווחים מהשקעות במניות, נטו, הסתכמו בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2011, בסך של 78 מיליון ש"ח. בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2010 לא נרשמו רווחים או הפסדים. לפרטים ר' ביאור 10 וביאור 13, ב' ו-ג'.

הוצאות משכורות והוצאות נלוות הסתכמו בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2011 בסך של 2,631 מיליון ש"ח, לעומת 2,363 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, עליה בשיעור של 11.3%.

העליה בהוצאות בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2011, בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד, הושפעה בעיקר מעליות שכר בחברות מאוחדות ומהפרשה למענקים בהתבסס על התשואה בתקופת הדיווח, במונחים שנתיים.

הוצאות משכורות והוצאות נלוות כוללות בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2011, תוספת הוצאה בסך של 5 מיליון ש"ח, בגין הפסדים שנרשמו בקופות הפיצויים, לעומת הקטנת הוצאה בסך של 93 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, בגין רווחי הקופות לפיצויים, ששימשו לכיסוי הגידול בהתחייבות לפיצויים.

הרווח נטו, מפעולות בלתי רגילות לאחר מסים הסתכם בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2011, בסך של 61 מיליון ש"ח, לעומת 31 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, עליה בשיעור של 96.8%. לפרטים ר' ביאור 13 א', ה', ו' ו-ז'.

התפתחות הנכסים וההתחייבויות

סך כל הנכסים ליום 30 בספטמבר 2011 הסתכם בסך של 198,995 מיליון ש"ח, לעומת סך של 185,576 מיליון ש"ח בסוף שנת 2010, עליה בשיעור של 7.2%.

להלן ההתפתחות בסעיפי המאזן העיקריים:

שיעור השינוי	30 בספטמבר 31 בדצמבר		במיליוני שקלים חדשים	ב-%
	2011	2010		
נכסים				
מזומנים ופקדונות בבנקים	29,316	18,187	61.2	
ניירות ערך	37,774	37,176	1.6	
אשראי לציבור, נטו (בניכוי הפרשה להפסדי אשראי)	118,516	118,666	(0.1)	
התחייבויות				
פקדונות הציבור	149,197	138,011	8.1	
פקדונות מבנקים	4,362	3,387	28.8	
כתבי התחייבות נדחים	12,426	12,294	1.1	
הון המיוחס לבעלי המניות של הבנק	10,491	10,824 ⁽¹⁾	(3.1)	
סך-כל ההון	10,840	11,152 ⁽¹⁾	(2.8)	

הערה:

(1) הוצג מחדש בגין יישום למפרע של הנחיות המפקח על הבנקים בדבר זכויות עובדים, ר' ביאור 1 ה' 4.

להלן יובאו פרטים בדבר האשראי לציבור, ניירות ערך ופקדונות הציבור.

האשראי לציבור

כללי: ליום 30 בספטמבר 2011 הסתכם האשראי לציבור, נטו (בניכוי הפרשה להפסדי אשראי) בסך של 118,516 מיליון ש"ח, לעומת 118,666 מיליון ש"ח בסוף שנת 2010, ירידה בשיעור של 0.1%.

יצוין כי הבנק מיישם, החל מיום 1 בינואר 2011, את הוראת המפקח בדבר "מדידה וגילוי של חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי", המהווה שינוי מהותי לעומת ההוראות הקודמות. מספרי ההשוואה לתקופות קודמות לא הוצגו מחדש ולפיכך נתוני תקופות קודמות אינם בני השוואה לנתוני התקופה השוטפת. במקומות בהם הדבר היה מעשי, הוצגו נתוני הפרופורמה ליום 31 בדצמבר 2010 כמספרי השוואה לנתונים בפועל ליום 30 בספטמבר 2011.

לפרטים בדבר ניהול סיכונים האשראי, ובכלל זה אסטרטגיה ומדיניות בתחום ניהול סיכונים האשראי, המבנה והארגון של פונקציות ניהול סיכונים האשראי ועוד, ר' "ניהול סיכונים אשראי" בפרק "החשיפה לסיכונים ודרכי ניהולם" להלן ובדוח שנתי 2010 (עמ' 58-77).

להלן נתונים על הרכב האשראי לציבור, נטו, לפי מגזרי הצמדה:

30 בספטמבר 2011		31 בדצמבר 2010		שיעור השינוי
במיליון ש"ח	% מסך האשראי לציבור	במיליון ש"ח	% מסך האשראי לציבור	
63,869	53.9	65,359	55.1	(2.3)
18,555	15.7	19,160	16.1	(3.2)
36,092	30.4	34,147	28.8	5.7
118,516	100.0	118,666	100.0	(0.1)

סך-הכל

האשראי לציבור במטבע חוץ ומטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ עלה בשיעור של 5.7% לעומת 31 בדצמבר 2010. במונחים דולרים עלה האשראי במטבע חוץ ובמטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ בסך של 101 מיליון דולר לעומת 31 בדצמבר 2010, עליה של 1.1%. סך כל האשראי לציבור, הכולל את האשראי במטבע חוץ ובמטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ, כשהם מחושבים במונחים דולריים, ירד בשיעור של 1.5%, לעומת 31 בדצמבר 2010.

30 בספטמבר 2011			31 בדצמבר 2010		
מאזני*	חוץ מאזני	סך-הכל	מאזני*	חוץ מאזני	סך-הכל
במיליוני שקלים חדשים					
סיכון אשראי בעייתי כולל בגין הציבור:					
סיכון אשראי פגום	5,557	150	5,707	240	6,098
סיכון אשראי נחות	792	3	795	5	965
סיכון אשראי השגחה מיוחדת	1,662	581	2,243	363	2,544
סך סיכון אשראי בעייתי כולל⁽¹⁾	8,011	734	8,745	608	9,607
סך הפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי בעייתי	844	60	1,030	46	1,076
סך סיכון אשראי בעייתי כולל בניכוי הפרשה להפסדי אשראי					
	7,167	674	7,841	563	8,532
(1) מזה:					
סיכון אשראי מסחרי בעייתי	7,106	728	7,834	608	8,380
סיכון אשראי בעייתי בגין אנשים פרטיים	905	6	911	-	1,226

* לרבות אג"ח קונצרני בעייתי.

** סווג מחדש.

*** נתוני פרופורמה.

סיכון אשראי בעייתי. היקף סיכון האשראי הבעייתי הכולל בגין הציבור (כולל רכיבים חוץ מאזניים ולפני הפרשות להפסדי אשראי) עמד ביום 30 בספטמבר 2011 על כ-8.7 מיליארד ש"ח, בהשוואה ל-9.6 מיליארד ש"ח על פי נתוני הפרופורמה ליום 31 בדצמבר 2010, ירידה בשיעור של כ-9.0%. סיכון האשראי הבעייתי התפלג לסיכון אשראי מסחרי (90%) ולסיכון אשראי בגין אנשים פרטיים (10%). שיעור של 62% מסיכון האשראי הבעייתי היווה סיכון אשראי בגין פעילות לווים בישראל, ויתרתו 38% בגין פעילות לווים בחו"ל. סך סיכון האשראי הבעייתי הכולל בגין הציבור היווה שיעור של כ-7.3% מתיק האשראי לציבור, בהשוואה ל-8.0% ליום 31 בדצמבר 2010 (נתוני פרופורמה).

נכסים שאינם מבצעים, חובות פגומים שצוברים הכנסות ריבית, סיכון אשראי מסחרי בעייתי וחובות שאינם פגומים בפיגור של 90 ימים או יותר:

יתרה ליום		יתרה ליום	על בסיס מאוחד
31 בדצמבר 2010		30 בספטמבר 2011	(נתוני פרופורמה)*
במיליוני שקלים חדשים			
1. נכסים שאינם מבצעים (non-performing)			
אשראי פגום לציבור שאינו צובר הכנסות ריבית:			
3,310	3,117	שנבדק על בסיס פרטני	
47**	49	שנבדק על בסיס קבוצתי	
27	58	איגרות חוב פגומות שאינן צוברות הכנסות ריבית	
3,384	3,224	סך-הכל חובות פגומים שאינם צוברים הכנסות ריבית	
9	7	נכסים שהתקבלו בגין אשראים שסולקו	
3,393	3,231	סך-הכל נכסים שאינם מבצעים (non-performing)	
2,491	2,380	2. חובות פגומים בארגון מחדש של חוב בעייתי שצוברים הכנסות ריבית	
3. סיכון אשראי מסחרי בעייתי⁽¹⁾⁽²⁾:			
7,772**	7,106	סיכון אשראי מסחרי בעייתי מאזני בגין הציבור	
608	728	סיכון אשראי מסחרי בעייתי חוץ מאזני בגין הציבור ⁽³⁾	
8,380	7,834	סך-הכל סיכון אשראי מסחרי בעייתי בגין הציבור	
400	228	סיכון אשראי מסחרי בעייתי מאזני בגין בנקים	
8,780	8,062	סך-הכל סיכון אשראי מסחרי בעייתי	
885	603	4. חובות שאינם פגומים בפיגור של 90 ימים או יותר	
406	356	מזה: הלוואות לדיור בגינן קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור	
127	129	הלוואות לדיור בגינן לא קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור ⁽⁴⁾	

* הוצג מחדש - ר' ביאור 1 ו' לתמצית הדוחות הכספיים.

** סווג מחדש.

הערות:

- (1) סיכון אשראי מאזני וחוז מאזני מוצג לפני השפעת ההפרשה להפסדי אשראי ולפני השפעת בטחונות המותרים לניכוי לצורך חישוב חבות של לווה ושל קבוצת לווים.
- (2) סיכון אשראי מאזני (אשראי, איגרות חוב, חובות אחרים שהוכרו במאזן ונכסים בגין מכשירים נגזרים) וסיכון אשראי חוץ מאזני שהינו פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת, למעט סיכון אשראי מאזני וחוז מאזני בגין אנשים פרטיים.
- (3) כפי שחושב לצורך מגבלות על חבות של לווה ושל קבוצת לווים, למעט בגין ערבויות שנתן לווה להבטחת חבות של צד שלישי, לפני השפעת בטחונות המותרים לניכוי.
- (4) הלוואות לדיור אשר ההפרשה המזערית בגינן מחושבת לפי עומק הפיגור, שנמצאות בפיגור מעל 3 חודשים ועד 6 חודשים, והלוואות לדיור אחרות, שאינן פגומות, אשר הינן בפיגור של 90 ימים או יותר וההפרשה המזערית בגינן לא מחושבת לפי עומק הפיגור.

לפרטים בדבר סיכון האשראי הכולל לפי ההוראה הישנה, ר' בדוח השנתי לשנת 2010 (עמ' 23).

אשראי פגום לציבור. האשראי המאזני הפגום לציבור (צובר ריבית ושאינו צובר ריבית) עמד ביום 30 בספטמבר 2011 על כ-5.5 מיליארד ש"ח,

בהשוואה ל-5.8 מיליארד ש"ח ביום 31 בדצמבר 2010, ירידה של 5%, המיוחסת בעיקר לירידה באשראי פגום לציבור שאינו צובר ריבית.

ביום 30 בספטמבר 2010 היווה האשראי הפגום לציבור שיעור של 4.6% מיתרת האשראי לציבור.

ביום 30 בספטמבר 2011, האשראי הפגום לציבור היווה שיעור של 3.0% מסיכון האשראי הכולל לציבור (מאזני וחוז מאזני), כאשר בענפי המשק,

בתי מלון ושירותי הארחה, שירותים ציבוריים וקהילתיים, פעילות בגין לווים בחו"ל, ובינוי ונדל"ן הוא היווה, בהתאמה, שיעור גבוה של 17.3%,

7.5%, 6.1%-4.0%.

אשראי פגום לציבור שאינו צובר ריבית. האשראי הפגום לציבור שאינו צובר הכנסות ריבית ואשר נבדק על בסיס פרטני, עמד ביום 30

בספטמבר 2011 על כ-3.2 מיליארד ש"ח, בהשוואה ל-3.4 מיליארד ש"ח ביום 31 בדצמבר 2010 (על פי נתוני הפרופורמה ליום 31 בדצמבר 2010),

ירידה בשיעור של 4.7% שנבעה מגידול בתזרימי המזומנים ושווי הבטוחות של לקוחות.

יתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי פגום לציבור אשר נבדק על בסיס פרטני עמדה ביום 30 בספטמבר 2011 על 404 מיליון ש"ח, בהשוואה

ל-465 מיליון ש"ח על פי נתוני הפרופורמה ליום 31 בדצמבר 2010.

הפרשה קבוצתית להפסדי אשראי. יתרת ההפרשה הקבוצתית להפסדי אשראי בגין לקוחות שנבדקו על בסיס קבוצתי, למעט הלוואות לדיור שההפרשה להפסדי אשראי בגין חושבה לפי עומק הפיגור, עמדה ביום 30 בספטמבר 2011 על 547 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-605 מיליון ש"ח על פי דוח הפרפורמה ליום 31 בדצמבר 2010, המהווה קיטון בהפרשה השוטפת בסך של 58 מיליון ש"ח, שיעור של כ-10%. קיטון זה נובע, בעיקרו, משינוי יתרות האשראי בגין חושבה ההפרשה.

יתרת ההפרשה הקבוצתית להפסדי אשראי בגין לקוחות שנבדקו על בסיס פרטני, שאינם פגומים, עמדה ביום 30 בספטמבר 2011 על 781 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-757 מיליון ש"ח על פי נתוני הפרפורמה ליום 31 בדצמבר 2010, עליה בהפרשה השוטפת בסך של 24 מיליון ש"ח, שיעור של כ-3.2%. עליה זו נובעת, בעיקרה, משינוי ביתרות האשראי בגין חושבה ההפרשה.

להלן נתונים לגבי יחסים פיננסיים מסוימים המשמשים להערכת איכות תיק האשראי של הבנק, הנגזרים מנתוני החובות הבעייתיים שחשבו על פי הכללים שבהוראות החדשות:

31.12.10	30.9.11	
2.8%	2.6%	שיעור יתרת אשראי פגום לציבור שאינו צובר הכנסות ריבית מיתרת האשראי לציבור
0.7%	0.5%	שיעור יתרת אשראי לציבור שאינו פגום שנמצא בפיגור של 90 ימים או יותר מיתרת האשראי לציבור
1.7%	1.6%	שיעור יתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור מיתרת האשראי לציבור
61.6%	62.0%	שיעור יתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור מיתרת האשראי הפגום לציבור שאינו צובר הכנסות ריבית
4.7%	4.3%	שיעור סיכון אשראי מסחרי בעייתי בגין הציבור מסיכון אשראי כולל בגין הציבור
-	0.6%	שיעור ההוצאות בגין הפסדי אשראי מהיתרה הממוצעת של אשראי לציבור
-	0.7%	שיעור המחיקות נטו בגין אשראי לציבור מהיתרה הממוצעת של אשראי לציבור
-	41.0%	שיעור המחיקות נטו בגין אשראי לציבור מיתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור

* לא נדרש במועד זה.

להלן נתונים אודות התפתחות היתרות של האשראי לציבור, נטו לפי מגזרי פעילות:

ליום 31 בדצמבר 2010		ליום 30 בספטמבר 2011		
שיעור	% מסך	% מסך	במיליוני	
השניוני	האשראי	האשראי	ש"ח	
%-1	לציבור	לציבור		
1.8	30.6	31.2	36,268	קמעונאי – מגזר משקי בית
(20.8)	12.5	9.9	14,820	קמעונאי – מגזר עסקים קטנים
(2.9)	37.4	36.4	44,461	מגזר בנקאות עסקית
19.1	16.4	19.5	19,455	מגזר בנקאות מסחרית
(4.0)	3.1	3.0	3,662	מגזר בנקאות פרטית
(0.1)	100.0	100.0	118,666	סך-הכל

ניירות ערך

כללי. ליום 30 בספטמבר 2011 הסתכמו ניירות ערך בסך של 37,774 מיליון ש"ח, לעומת 37,176 מיליון ש"ח בסוף שנת 2010, עליה בשיעור של 1.6%. מובהר כי בתיק הנוסטרו של קבוצת דיסקונט ליום 30 בספטמבר 2011, לא היה נייר ערך שההשקעה בו היוותה שיעור של 5% או למעלה מזה מכלל התיק.

מדיניות ניהול תיק הנוסטרו. תיקי הנוסטרו של הבנק ושל חברות הבת משמשים, בעיקר, ככלי מרכזי בניהול סיכונים הריבית והבסיס, וכן לניהול יתרות הנזילות העודפות. התיקים מנוהלים בראיה כוללת, במטרה למקסם את הכנסות הריבית, תחת מגבלות סיכון שנקבעו על ידי דירקטוריון הבנק והדירקטוריונים של חברות הבת. הוועדה לניהול נכסים והתחייבויות היא הגורם שקובע בפועל את הרכב התיק בכל אחת מן החברות. במסגרת התוכנית האסטרטגית לקבוצת דיסקונט לשנים 2011-2013 (ר' לעיל), אושרה הקצאת נכסי סיכון לגיוון מבוקר של ההשקעות במסגרת תיק הנוסטרו.

ליום 30 בספטמבר 2011, כ-65% מהתיק מושקע באיגרות חוב ממשלתיות, וכ-23% מהתיק מושקע באיגרות חוב של סוכנויות הפועלות בחסות ממשלת ארה"ב (GSE). (לפרטים בדבר השקעות הבנק באיגרות חוב, לפי ענפי משק, ר' נספח לדוח הדירקטוריון, המהווה חלק בלתי נפרד ממנו, חלק א', סעיפים 1-3).

הרכב תיק ניירות ערך לפי מגזרי הצמדה

להלן נתונים על הרכב תיק ניירות ערך לפי בסיסי הצמדה:

שיעור השינוי ב-%	31 בדצמבר 2010		30 בספטמבר 2011		מטבע
	מסך % ניירות הערך	במיליוני ש"ח	מסך % ניירות הערך	במיליוני ש"ח	
5.1	33.9	12,603	35.1	13,241	מטבע ישראלי לא צמוד
(11.0)	16.9	6,292	14.8	5,597	מטבע ישראלי צמוד מדד
4.0	47.3	17,588	48.4	18,296	מטבע חוץ ומטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ
(7.6)	1.9	693	1.7	640	פריטים שאינם כספיים
1.6	100.0	37,176	100.0	37,774	סך-הכל

ניירות ערך במטבע חוץ ובמטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ עלו בשיעור של 4.0% לעומת 31 בדצמבר 2010. במונחים דולריים ירדו ניירות הערך במטבע חוץ ובמטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ בסך של 27 מיליון דולר, ירידה של 0.5% לעומת 31 בדצמבר 2010. סך כל ניירות הערך, הכוללים את ניירות הערך במטבע חוץ ובמטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ כשהם מחושבים במונחים דולריים, ירדו בשיעור של 0.5% לעומת 31 בדצמבר 2010.

הרכב תיק ניירות הערך לפי הסיווג לתיקים

בהתאם להוראות המפקח על הבנקים מסווגים ניירות הערך לשלושה תיקים: תיק איגרות חוב מוחזקות לפדיון, תיק ניירות ערך זמינים למכירה ותיק ניירות ערך למסחר.

להלן הרכב ההשקעות בניירות ערך על פי הסיווג האמור:

31 בדצמבר 2010			30 בספטמבר 2011		
הערך במאזן	שווי הוגן	עלות מופחתת	הערך במאזן	שווי הוגן	עלות מופחתת
במיליוני שקלים חדשים					
איגרות חוב					
6,752	6,785	6,752	6,184	6,359	6,184
מוחזקות לפידיון					
27,550	27,550	27,440	27,151	27,151	27,223
זמינות למכירה					
2,181	2,181	2,187	3,799	3,799	3,816
למסחר					
מניות					
681	681	665	635	635	631
זמינות למכירה					
12	12	12	5	5	8
למסחר					
37,176	37,209	37,056	37,774	37,949	37,862
סך-הכל ניירות ערך					

ההפרש נטו (לאחר השפעת המס) בין השווי ההוגן של התיק הזמין למכירה לבין עלותו המופחתת, בסך של 3 מיליון ש"ח ליום 30 בספטמבר 2011, מוצג כקרך הון שלילית (31.12.2010: 128 מיליון ש"ח כקרך הון חיובית) ונכלל בהון כ-"התאמות בין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן". בנוסף, נכלל בהון הפרש כאמור בגין חלקו של הבנק בבנק הבינלאומי, בסך של 29 מיליון ש"ח כקרך הון שלילית (31.12.2010: 1 מיליון ש"ח קרך הון חיובית).

מכירת ניירות ערך מהתיק המוחזק לפדיון. לפרטים בדבר מכירת ניירות ערך מהתיק המוחזק לפדיון על ידי אי די בי ניו יורק, ר' ביאור 2 ב' לדוחות הכספיים.

איגרות חוב קונצרניות. תיק ניירות ערך הזמינים למכירה של קבוצת דיסקונט ליום 30 בספטמבר 2011 כולל השקעה באיגרות חוב קונצרניות בסכום של כ-3,363 מיליון ש"ח (סך של כ-1,935 מיליון ש"ח מוחזק באי די בי ניו יורק, סך של כ-993 מיליון ש"ח מוחזק במרכזנית וסך של כ-435 מיליון ש"ח במישרין על ידי הבנק). לפרטים נוספים, ר' נספח לדוח הדירקטוריון, המהווה חלק בלתי נפרד ממנו (חלק א', סעיף 1). לפרטים בדבר הפסדים שטרם מומשו הכלולים ביתרת איגרות החוב האמורות, ר' ביאור 2 לתמצית הדוחות הכספיים.

השקעות בניירות ערך מגובי משכנתאות

כללי. תיק ניירות הערך של קבוצת דיסקונט ליום 30 בספטמבר 2011 כולל השקעה באיגרות חוב מגובות משכנתא בסכום של כ-3,252 מיליון דולר ארה"ב, אשר מוחזקות בידי אי די בי ניו יורק, לעומת סך של כ-2,945 מיליון דולר ביום 31 בדצמבר 2010, עליה של 10%. כל התיק איגרות החוב מגובות המשכנתא, מורכב מאיגרות חוב של סוכנויות פדרליות שונות (Freddie Mac, Fannie Mae, Ginnie Mae). ההשקעה באיגרות החוב האמורות אינה כוללת חשיפה לשוק ה-Subprime.

ליום 30 בספטמבר 2011, כלל תיק ניירות הערך מגובי המשכנתאות (MBS) רווחים שטרם מומשו נטו בסך של כ-55 מיליון דולר.

לפרטים בדבר הסוכנויות הפועלות בחסות ממשלת ארה"ב, ר' בדוח השנתי לשנת 2010 (עמ' 35-36).

השקעה ישירה באיגרות חוב של סוכנויות פדרליות. תיק ניירות הערך של קבוצת דיסקונט ליום 30 בספטמבר 2011 כולל השקעה ישירה באיגרות חוב של Freddie Mac-I, Fannie Mae, FHLMC (להלן: "הסוכנויות הפדרליות"), אשר מוחזקות בידי אי די בי ניו יורק, בסך של 255 מיליון דולר, לעומת 420 מיליון דולר ביום 31 בדצמבר 2010.

לפרטים בדבר חשיפה להלוואות Alt-A ולהלוואות סאב פריים, שנמכרה בתחילת שנת 2011, ולפרטים בדבר חשיפה לניירות ערך מגובי משכנתאות למסחר (CMBS), בסכומים לא מהותיים, ר' נספח לדוח הדירקטוריון, המהווה חלק בלתי נפרד ממנו (חלק א', סעיפים 4 ו-5, בהתאמה).

פרטים בדבר ירידת ערך של ניירות ערך זמינים למכירה

כללי. נקודת ההתייחסות לקביעת משך הזמן בו השקעה הייתה בפוזיציה מתמשכת של הפסד שטרם מומש היא תאריך המאזן של תקופת הדיווח שבמהלכה ארעה לראשונה ירידת הערך המתמשכת.

שיעור הירידה בשווי ההוגן מתחת לעלות מחושב ליום הדיווח. זאת, גם אם במהלך התקופה שבה ההשקעה הייתה בפוזיציה מתמשכת של הפסד שטרם מומש, שיעור הירידה בשווי ההוגן מתחת לעלות היה שונה באופן משמעותי משיעור הירידה ליום הדיווח.

לפרטים בדבר בחינת ירידת ערך של ניירות ערך, ר' "מדיניות חשבונאית בנושאים קריטיים ואומדנים חשבונאיים קריטיים" בדוח השנתי לשנת 2010 (עמ' 213) וביאור 1 לדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2010 (עמ' 288-289).

בהתבסס על בחינת ירידת הערך של ניירות הערך האמורים, העריכה הנהלת הבנק, ובמקרים הרלבנטיים, בהתבסס על הערכת הנהלת חברת הבת הרלבנטית, כי ירידת הערך הינה זמנית, פרט למספר ניירות ערך, בגינם נערכה הפרשה לירידת ערך בסך של 13 מיליון ש"ח.

לימים 30 בספטמבר 2011, 30 בספטמבר 2010 ו-31 בדצמבר 2010, לא היו הפסדים שנצברו וטרם מומשו בגין מניות זמינות למכירה. לימים 30 בספטמבר 2011, 30 בספטמבר 2010 ו-31 בדצמבר 2010, ההפסדים שנצברו וטרם מומשו בגין ניירות ערך מגובי משכנתאות זמינים למכירה, היו בסכומים לא מהותיים. (ר' נספח לדוח הדירקטוריון, המהווה חלק בלתי נפרד ממנו, חלק א', סעיפים 6 ו-7, בהתאמה).

הפסדים שטרם מומשו - איגרות חוב זמינות למכירה. להלן פרטים בדבר התפלגות הפסדים שנצברו וטרם מומשו, בגין איגרות חוב זמינות למכירה (לא כולל ניירות ערך מגובי משכנתאות זמינים למכירה), בחתך של ההפסד שטרם מומש מתוך עלות ההשקעה ופרק הזמן שבו נצבר ההפסד כאמור:

התקופה בה השווי ההוגן נמוך מהעלות המופחתת					
שיעור ההפסד שטרם מומש ביחס לעלות המופחתת	עד 6 חודשים	מ-6 עד 9 חודשים	מ-9 עד 12 חודשים	מעל 12 חודשים	סך-הכל
במיליוני שקלים חדשים					
30 בספטמבר 2011					
עד 20%	68	12	19	133	232
20% עד 40%	5	–	3	117	125
מעל 40%	–	–	–	24	24
סך הכל	73	12	22	274	381
מזה: אגרות חוב ממשלתיות	33	5	3	49	90
30 בספטמבר 2010					
עד 20%	7	–	–	41	48
20% עד 40%	–	–	–	187	187
מעל 40%	–	–	–	28	28
סך-הכל	7	–	–	256	263
מזה: אגרות חוב ממשלתיות	4	–	–	–	4
31 בדצמבר 2010					
עד 20%	37	14	–	31	82
20% עד 40%	–	–	–	166	166
מעל 40%	–	–	–	26	26
סך הכל	37	14	–	223	274
מזה: אגרות חוב ממשלתיות	18	14	–	3	35

לפרטים בדבר איגרות חוב מסוימות המוחזקות על ידי אי די בי ניו יורק בתיק הזמין למכירה, ר' נספח לדוח הדירקטוריון, המהווה חלק בלתי נפרד ממנו (חלק א', סעיף 8).

פקדונות הציבור

ליום 30 בספטמבר 2011, הסתכמו פקדונות הציבור בסך של 149,197 מיליון ש"ח, לעומת 138,011 מיליון ש"ח בסוף שנת 2010, עליה בשיעור של 8.1%.

להלן נתונים על הרכב פקדונות הציבור לפי מגזרי הצמדה:

ליום 30 בספטמבר 2011		ליום 31 בדצמבר 2010		
במיליוני ש"ח	% מסך פקדונות הציבור	במיליוני ש"ח	% מסך פקדונות הציבור	שיעור השינוי ב-%
81,170	54.4	71,592	51.9	13.4
11,136	7.5	11,609	8.4	(4.1)
56,891	38.1	54,810	39.7	3.8
סך-הכל	149,197	138,011	100.0	8.1

פקדונות הציבור במטבע חוץ ובמטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ עלו בשיעור של 3.8% לעומת 31 בדצמבר 2010. במונחים דולריים ירדו פקדונות הציבור במטבע חוץ ובמטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ בסך של 118 מיליון דולר, ירידה של 0.8% לעומת 31 בדצמבר 2010. סך כל פקדונות הציבור, הכוללים את הפקדונות במטבע חוץ ובמטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ כשהם מחושבים במונחים דולריים, עלו בשיעור של 6.3% לעומת 31 בדצמבר 2010.

להלן נתונים אודות התפתחות היתרות של פקדונות הציבור לפי מגזרי פעילות:

ליום 30 בספטמבר 2011		ליום 31 בדצמבר 2010		
במיליוני ש"ח	% מסך האשראי לציבור	במיליוני ש"ח	% מסך האשראי לציבור	שיעור השינוי ב-%
64,710	43.4	57,534	41.7	12.5
12,594	8.4	13,988	10.1	(10.0)
25,484	17.1	21,112	15.3	20.7
7,788	5.2	7,982	5.8	(2.4)
38,621	25.9	37,395	27.1	3.3
149,197	100.0	138,011	100.0	8.1
סך-הכל				

סך כל האשראי לציבור, נטו, ביחס לפקדונות הציבור היווה ליום 30 בספטמבר 2011 כ-79.4%, לעומת 86.0% בסוף שנת 2010.

האמצעים ההוניים

מדיניות הון לתקופת ביניים

לפרטים בדבר מכתב המפקח מיום 30 ביוני 2010, במסגרתו נדרשו התאגידים הבנקאיים, בין היתר, לאמץ ליום 31 בדצמבר 2010 יחס הון ליבה שלא יפחת מ-7.5%, ר' בדוח שנתי לשנת 2010 (עמ' 48). ביום 24 בינואר 2011 הודיע הפיקוח כי הבנק רשאי לקבוע יעד הון ליבה שלא יפחת מ-7.5%, עד ליום 31 בדצמבר 2011 ולא עד 31 בדצמבר 2010, ובלבד שיתקיימו תנאים מסויימים שקבע, ובכלל זה, אישור מתווה הלימות הון לעמידה ביעד הון ליבה שלא יפחת משיעור של 7.5%, עד ליום 31 בדצמבר 2011, גם בהינתן התפתחויות שונות משמעותיות מאלה שהונחו בבסיס תוכנית העבודה. כמו כן, הדירקטוריון יקיים מעקב חודשי לגבי העמידה במתווה ההון שנקבע. הבנק נדרש לגבש תוכנית כאמור ולהעבירה לפיקוח. בישיבת הדירקטוריון שהתקיימה ביום 2 במרס 2011, אושר מתווה מפורט להשגת יעד הון ליבה בשיעור שבין 7.5% ל-8%, ובכל מקרה - יעד שלא יפחת משיעור של 7.5%, וכן יחס הלימות הון כולל שלא יפחת מ-13%, וזאת עד ליום 31 בדצמבר 2011. המתווה מבוסס על ניהול קפדני של הון הבנק וכולל שורה של צעדים להבטחת יעדי ההון האמורים, גם בתרחישים שמרניים. במסגרת החלטת הדירקטוריון בדבר "תוכנית אסטרטגית לקבוצת דיסקונט לשנים 2011-2013" (ר' לעיל), נקבעו יעדי הון ליבה בשיעור של 8% עד סוף שנת 2012 ו-8.5% עד סוף שנת 2013.

יחס הון הליבה ליום 30 בספטמבר 2011, הגיע לשיעור של 7.6% (בדומה לסוף שנת 2010). יצוין כי לאור ההסכם שנחתם בין הבנק לבין פיבי ולאור האישורים שניתנו בהתייחס אליו (ר' ביאור 6 ד' לדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2010, עמ' 332-333), בהם נקבע מתווה למכירת החזקת הבנק בבנק הבינלאומי, התיר המפקח על הבנקים לבנק לא לכלול בהון הליבה את הניכוי בגין השקעת הבנק בבנק הבינלאומי.

מרכיבי ההון

סך-כל ההון ליום 30 בספטמבר 2011, הסתכם בסך של 10,840 מיליון ש"ח, לעומת 11,152 מיליון ש"ח בסוף שנת 2010, ירידה בשיעור של 2.8%.

ההון המיוחס לבעלי המניות של הבנק ליום 30 בספטמבר 2011, הסתכם בסך של 10,491 מיליון ש"ח, לעומת 10,824 מיליון ש"ח בסוף שנת 2010, ירידה בשיעור של 3.1%.

השינוי בהון המיוחס לבעלי המניות של הבנק בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2011 הושפע, בין היתר, מהשפעה מצטברת נטו ממס של יישום לראשונה ביום 1 בינואר 2011 של ההוראה בנושא מדידת חובות פגומים והפרשה להפסדי אשראי, בסך של 830 מיליון ש"ח, מהרווח לתשעת החודשים הראשונים ומירידה בסך של 171 מיליון ש"ח במרכיב של התאמות נטו בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן,

בניכוי השפעת מס. יצויין כי, בנוסף לאמור לעיל, יתרת ההון ליום 31 בדצמבר 2010, קטנה כתוצאה מיישום למפרע של ההוראה בענין זכויות עובדים, בסך של 417 מיליון ש"ח.

יחס סך-כל ההון, לסך כל הנכסים ליום 30 בספטמבר 2011, הגיע לשיעור של 5.4%, לעומת 6.0% בסוף שנת 2010.

יחס ההון רובד 1 לרכיבי סיכון ליום 30 בספטמבר 2011, הגיע לשיעור של 8.3%, לעומת 8.2% בסוף שנת 2010.

יחס ההון רובד 1 המקורי לרכיבי סיכון, ("יחס ההון הראשוני המקורי לרכיבי סיכון" במונחי באזל I), הגיע ביום 30 בספטמבר 2011 לשיעור של 7.6%, לעומת 7.7% בסוף שנת 2010.

יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון ליום 30 בספטמבר 2011, הגיע לשיעור של 13.3%, לעומת שיעור של 13.2% ביום 31 בדצמבר 2010.

מכשירי הון מורכבים חדשניים הינם שטרי הון המוכרים כחלק מהון רובד 1 (ר' ביאור 14 לדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2010, סעיף 7, עמ' 347-350). מכשירי ההון המורכבים החדשניים של הבנק ליום 30 בספטמבר 2011 הסתכמו בסך של 1,726 מיליון ש"ח, לעומת 1,680 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2010. מכשירי ההון המורכבים החדשניים מוגבלים ל-15% מהון רובד 1. ליום 30 בספטמבר 2011, היוו מכשירי ההון המורכבים החדשניים 13.90% מההון הראשוני הכולל (31.12.2010: 13.40%). לפרטים בדבר מגבלות אפשריות על גיוס מכשירי הון מורכבים נוספים, ר' ביאור 14 ב' לדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2010 (עמ' 347).

הון רובד 2 תחתון. הון רובד 2 תחתון של הבנק ליום 30 בספטמבר 2011 הסתכם בסך של 6,206 מיליון ש"ח, לעומת 6,267 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2010. היקף כתבי התחייבות הנדחים מוגבל ל-50% מההון הראשוני שלא הוקצה כנגד סיכונים שוק. ליום 30 בספטמבר 2011 עמד היחס האמור על שיעור של 50% (31.12.2010: 50%). נוכח המגבלה האמורה, כתבי התחייבות בסך של 448 מיליון ש"ח לא נכללו בהון רובד 2 תחתון של הבנק ליום 30 בספטמבר 2011.

הון רובד 2 עליון. הון רובד 2 עליון של הבנק ליום 30 בספטמבר 2011 הסתכם בסך של 1,620 מיליון ש"ח (והוא כולל סך של 254 מיליון ש"ח בגין הפרשה כללית לחובות מסופקים) לעומת 1,668 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2010. היקף סך ההון רובד 2 מוגבל ל-100% מההון הראשוני. יתרת ההון רובד 2 עליון שהבנק יכול לגייס, ליום 30 בספטמבר 2011, עמדה על 4,586 מיליון ש"ח. לפרטים בדבר מגבלות אפשריות על גיוס מכשירי הון מורכבים נוספים, ר' ביאור 14 ב' לדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2010 (עמ' 347). לפרטים בדבר הבהרות של המפקח על הבנקים, בעניין מכשירי הון מורכבים, ר' ביאור 14 לדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2010, סעיף 6 (עמ' 347).

נתוני הלימות ההון

ליום 30 בספטמבר 2011	ליום 31 בדצמבר 2010	
במיליוני שקלים חדשים		
1. הון לצורך חישוב יחס ההון		
11,647	11,689 ⁽¹⁾	הון רובד 1 לאחר ניכויים
7,061	7,090 ⁽¹⁾	הון רובד 2 לאחר ניכויים
18,708	18,779	סך-הכל הון כולל
2. יתרות משוקללות של נכסי סיכון		
124,647	125,628 ⁽¹⁾	סיכון אשראי
2,365	2,907	סיכון שוק
13,419	13,233	סיכון תפעולי
140,431	141,768	סך-הכל יתרות משוקללות של נכסי הסיכון
3. יחס ההון לרכיבי הסיכון⁽²⁾		
7.6	7.7 ⁽¹⁾	יחס הון רובד 1 מקורי לרכיבי סיכון
8.3	8.2 ⁽¹⁾	יחס הון רובד 1 לרכיבי סיכון
13.3	13.2 ⁽¹⁾	יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון
9.0	9.0	יחס ההון הכולל המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים

הערות:

(1) הוצג מחדש בגין יישום למפרע של הנחיות המפקח על הבנקים בדבר זכויות עובדים, ר' ביאור 1 ה' 4 לתמצית הדוחות הכספיים.
(2) לפרטים בדבר יחס הון של חברות בנקאיות משמעותיות ופירוט נוסף, ר' ביאור 4 לתמצית הדוחות הכספיים.

מבנה ההון

ליום	ליום	
30 בספטמבר 2010	31 בדצמבר 2011	
במיליוני שקלים חדשים		
א. רכיבי ההון		
הון רובד 1		
4,075	4,092	הון מניות רגילות נפרע
(2) 6,620	6,225	עודפים
–	214	קרנות הון אחרות
328	349	זכויות שאינן מקנות שליטה
11,023	10,880	
סך הון ליבה		
1,680	1,726	מכשירים מורכבים חדשניים
		סכומים שהופחתו מהון רובד 1:
(149)	(142)	מוניטין
(20)	(12)	נכסים לא מוחשיים אחרים
–	(40)	הפסדים נטו בגין התאמות לשווי הוגן של ניירות ערך זמינים למכירה
12,534	12,412	הון רובד 1 בניכוי הפחתות מהון רובד זה בלבד
(2) (845)	(765)	ניכויים 50% מהון רובד 1 (ר' ב' להלן)
11,689	11,647	סך-הכל הון רובד 1
הון רובד 2		
90	–	45% מסכום הרווחים נטו, לפני השפעת המס המתייחס בגין התאמות לשווי הוגן של ניירות ערך זמינים למכירה
254	254	הפרשה כללית לחובות מסופקים
2	2	מניות בכורה
1,322	1,364	מכשירי הון מורכבים חדשניים
(2) 6,267	6,206	כתבי התחייבות נדחים
(2) (845)	(765)	ניכויים 50% מהון רובד 2 (ר' ב' להלן)
7,090	7,061	סך-הכל הון רובד 2
18,779	18,708	
הון כולל כשיר		
ב. ניכויים 50% מהון רובד 1 ו-50% מהון רובד 2		
(2) 1,538	1,530	השקעות בחברות שאינן ריאליות שיש בהן השפעה מהותית ⁽¹⁾
152	–	ניכויים אחרים מהון רובד 1 ו-2
1,690	1,530	
סך-הכל ניכויים		

הערות:

- (1) מתוך זה בגין הבנק הבינלאומי
(2) הוצג מחדש בגין יישום למפרע של הנחיות המפקח על הבנקים בדבר זכויות עובדים, ר' ביאור 1 ה' 4 לתמצית הדוחות הכספיים.

נכסי סיכון

ליום 30 בספטמבר 2011	ליום 31 בדצמבר 2010	נכסי סיכון	דרישות הון	נכסי סיכון	דרישות הון
		9%(1)	9%(1)		
במיליוני שקלים חדשים					
נכסי סיכון ודרישות הון בגין סיכון אשראי הנובע מחשיפות של:					
ריבונויות	785	71	583	52	
ישויות סקטור ציבורי	1,084	98	991	89	
תאגידים בנקאיים	3,609	325	3,925	353	
תאגידים	85,458	7,690	87,596(3)	7,884(3)	
בבטחון נדל"ן מסחרי	784	71	660	59	
חשיפות קמעונאיות ליחידים	11,885	1,070	11,865	1,068	
הלוואות לעסקים קטנים	6,358	572	6,534	588	
משכנתאות לדיור	8,417	758	7,801	702	
איגוח	15	1	37	3	
נכסים אחרים	6,252	562	5,636(2)	507(2)	
סך נכסי סיכון ודרישות הון בגין סיכון אשראי	124,647	11,218	125,628	11,305	
נכסי סיכון ודרישות הון בגין סיכון שוק לפי הגישה הסטנדרטית	2,365	212	2,907	263	
נכסי סיכון ודרישות הון בגין סיכון תפעולי לפי גישת האינדיקטור הבסיסי	13,419	1,208	13,233	1,191	
סך-הכל נכסי סיכון ודרישות הון	140,431	12,638	141,768	12,759	

הערות:

- (1) דרישת ההון המינימלית הינה 8% בגין הוראות נדבך 1 בתוספת 1% בגין הוראות נדבך 2.
 (2) הוצג מחדש בגין יישום למפרע של הנחיות המפקח על הבנקים בדבר זכויות עובדים, ר' ביאור 1 ה' 4 לתמצית הדוחות הכספיים.
 (3) הוצג מחדש, ראה הערה 5 בביאור 4 לתמצית הדוחות הכספיים.

מצב הנזילות וגיוס מקורות בבנק

כללי

- במהלך תשעת החודשים הראשונים של השנה נרשמה עליה של כ-1% במצרף הכסף M1 (מזומן בידי הציבור ופקדונות עו"ש בשקלים), ועליה של כ-10% במצרף הכסף M2 (בתוספת פקדונות לא צמודים עד שנה). בתקופה המקבילה אשתקד, עלו מצרפי הכסף M1 ו-M2 ב-4% וב-1%, בהתאמה.
- הגידול בכמות הכסף M1 בחודשים ינואר-ספטמבר שיקף עליה של כ-8% במזומן בידי הציבור וירידה של כ-3% בפקדונות העו"ש, רובה ככולה, ברבעון השלישי של השנה (לאחר גידול של 4% במחצית הראשונה של השנה);
 - העליה במצרף הכסף M2, התרחשה על רקע תהליך העלאת הריבית והירידות בשוקי ההון. אלה גרמו להעדפת הפקדונות בבנקים על פני אפיקי השקעה מסוכנים יותר, ותרמו לגידול של 15% בפקדונות עד שנה (לעומת יציבות בתקופה המקבילה אשתקד);
 - במקביל לעליה בכמות הכסף, גדל בסיס הכסף במהלך תשעת החודשים הראשונים של השנה בכ-5.6 מיליארד ש"ח (לעומת 7.7 מיליארד שקל בתקופה המקבילה אשתקד). זאת, כתוצאה מגידול של כ-10 מיליארד ש"ח ברבעון השלישי של השנה.
 - העליה בבסיס הכסף נבעה מהזרמת בנק ישראל, אשר קוזה בחלקה על ידי ספיגת הממשלה.
 - על רקע התחזקות המטבע המקומי, רכש בנק ישראל (בעיקר במחצית הראשונה של השנה) מט"ח בהיקף של 16.2 מיליארד ש"ח (לעומת כ-25 מיליארד ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד);
 - כמו כן, כתוצאה מצמצום הנפקות מק"מ, הובילו פעולות בנק ישראל בשוק הפתוח להזרמה נוספת של 18.1 מיליארד ש"ח, בניגוד לספיגה של 42 מיליארד ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד;

- במטרה לצמצם את הנזילות במשק (לאור תהליך העלאת הריבית במחצית הראשונה של השנה) ספג בנק ישראל כ-25 מיליארד ש"ח באמצעות הרחבת הפיקדונות השקליים. זאת, בניגוד להזרמה בהיקף דומה בתקופה המקבילה אשתקד;
- כמו כן, פעילות הממשלה (בעיקר במחצית הראשונה של השנה), הובילה לספיגה נוספת של 6.4 מיליארד ש"ח, לעומת הזרמה של 0.9 מיליארד ש"ח בתקופה המקבילה בשנת 2010.

בבנק

הבנק שמר במהלך תשעת החודשים הראשונים של שנת 2011 על נכסים מילים בהיקף גדול מסך ההתחייבויות הנזילות. להלן השינויים בהרכב הפקדונות של הבנק בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2011:

המגזר הלא צמוד. היקף הפקדונות הלא צמודים של הציבור בבנק הגיע בסוף חודש ספטמבר 2011 לסך של 69.5 מיליארד ש"ח, לעומת 61.3 מיליון ש"ח בסוף שנת 2010, עליה בשיעור של 13.5%.

המגזר צמוד המדד. היקף הפקדונות הצמודים למדד של הציבור בבנק הגיע בסוף חודש ספטמבר 2011 לסך של 12.1 מיליארד ש"ח, לעומת 12.4 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2010, ירידה בשיעור של 2.7%.

מגזר מט"ח וצמוד מט"ח. היקף הפקדונות במט"ח והצמודים למט"ח של הציבור בבנק הגיע בסוף חודש ספטמבר 2011 לסך של 8.3 מיליארד דולר, לעומת 8.6 מיליארד דולר בסוף שנת 2010, ירידה בשיעור של 3.5%. בנטרול הפרשי שער בין המטבעות, חלה ירידה של 332 מיליון דולר בפקדונות הציבור במט"ח (ירידה של כ-3.9%).

הנפקות בתשעת החודשים הראשונים. בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2011 הנפיק הבנק הון רוברד 2 תחתון בסכום כולל של 79 מיליון ש"ח.

בנוסף, בנק מרכזנית דיסקונט הנפיק לגורמים מחוץ לקבוצת דיסקונט כתבי התחייבות נדחים בסך של 185 מיליון ש"ח (סכום נוסף של 80 מיליון ש"ח הונפק לבנק דיסקונט).

תיאור פעילות הקבוצה לפי מגזרי פעילות

פעילות הקבוצה לפי מגזרי פעילות עיקריים

כללי

לפרטים בדבר הוראות הדיווח לציבור הרלבנטיות, והגדרת המגזרים השונים, ולפרטים בדבר עיקרי ההנחיות, האומדנים ועקרונות הדיווח אשר שימשו בהכנת הנתונים, ר' ביאור 31 לדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2010 (עמ' 411-413).

לפרטים בדבר ארגון מחדש של מערכי השירות בחטיבה העסקית ובחטיבה הבנקאית, אשר משפיע על מתכונת מתן השירותים בחלק מהמגזרים, ר' להלן בפרק "משאבי אנוש".

נתוני המגזרים המוצגים להלן, לתקופות הביניים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2010, הוצגו מחדש בגין יישום למפרע של הנחיות המפקח על הבנקים בדבר זכויות עובדים (ר' ביאור 1 ה' 4).

המגזר הקמעונאי - כללי

הבנק מציג שני מגזרים קמעונאיים: מגזר "משקי הבית" ומגזר "עסקים קטנים". לפרטים אודות "המגזר הקמעונאי - כללי", ר' בדוח השנתי לשנת 2010 (עמ' 109-111).

מגזר הבנקאות הקמעונאית - מגזר משקי הבית

לפרטים אודות מכרז עובדי המדינה, ר' בדוח השנתי לשנת 2010 (עמ' 378-379). לפרטים אודות מכרז עובדי הוראה, ר' בדוח השנתי לשנת 2010 (עמ' 379). לפרטים בדבר מבצע לשיווק משכנתאות, ר' להלן "פעילות המשכנתאות - הלוואות לדיר", בפרק "פרטים נוספים אודות הפעילות במוצרים מסויימים".

היקף הפעילות של המגזר והרווח הנקי שלו

הרווח הנקי של המגזר הסתכם בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2011 בסך של 158 מיליון ש"ח, לעומת 189 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, ירידה בשיעור של 16.4%.

ההוצאות בגין הפסדי האשראי הסתכמו בסך של 99 מיליון ש"ח בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2011, לעומת 145 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, ירידה של 31.7%.

להלן יובאו נתונים עיקריים אודות מגזר משקי הבית:

פעילות בינלאומית: בנקאות ופיננסים		פעילות מקומית						
סך-הכל		סך-הכל	משכנתאות	שוק ההון	כרטיסי אשראי	בנקאות ופיננסים		
לשלושת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2011								
במיליוני שקלים חדשים								
רווח מפעולות מימון								
לפני הוצאות בגין הפסדי אשראי**								
-	מחיצוניים	(1,737)	1	(1,738)	56	3	67	(1,864)
-	בינמיגזרי	2,152	-	2,152	(13)	-	(9)	2,174
סך-הכל רווח מפעולות מימון							310	
הכנסות תפעוליות ואחרות							106	
סך-הכל הכנסות							416	
הוצאות בגין הפסדי אשראי**							25	
רווח (הפסד) נקי							26	
יתרה ממוצעת של נכסים							9,415	
יתרה ממוצעת של התחייבויות							62,754	
לשלושת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2010								
רווח מפעולות מימון								
לפני הוצאות בגין הפסדי אשראי**								
-	מחיצוניים	554	1	553	52	10	68	423
-	בינמיגזרי	(186)	-	(186)	(20)	-	(12)	(154)
סך-הכל רווח מפעולות מימון							269	
הכנסות תפעוליות ואחרות							128	
סך-הכל הכנסות							397	
הוצאות בגין הפסדי אשראי**							36	
רווח נקי							*20	
יתרה ממוצעת של נכסים							9,646	
יתרה ממוצעת של התחייבויות							*56,723	

* סווג מחדש.

** לענין העדר השוואתיות בין נתוני התקופה השוטפת לבין נתוני התקופה הקודמת, ר' ביאור 1' ה'.

נתונים עיקריים אודות מגזר משקי הבית (המשך):

פעילות בינלאומית: בנקאות ופינוסים	פעילות מקומית					
	סך-הכל	סך-הכל	משכנתאות	שוק ההון	כרטיסי אשראי	בנקאות ופינוסים
לתשעת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2011						
במיליוני שקלים חדשים						
רווח מפעולות מימון לפני הוצאות בגין הפסדי אשראי**						
- מחיצוניים	(1,649)	3	(1,652)	153	8	208
- בינמיגזרי	2,823	-	2,823	(42)	-	(28)
סך-הכל רווח מפעולות מימון	1,174	3	1,171	111	8	180
הכנסות תפעוליות ואחרות	1,121	-	1,121	32	177	586
סך-הכל הכנסות	2,295	3	2,292	143	185	766
הוצאות בגין הפסדי אשראי**	99	-	99	(2)	-	16
רווח (הפסד) נקי	158	2	156	9	48	119
יתרה ממוצעת של נכסים	36,831	8	36,823	18,898	10	8,132
יתרה ממוצעת של התחייבויות	63,267	20	63,247	1,373	-	760

לתשעת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2010

רווח מפעולות מימון לפני הוצאות בגין הפסדי אשראי**						
- מחיצוניים	1,214	3	1,211	133	11	210
- בינמיגזרי	(188)	-	(188)	(45)	-	(38)
סך-הכל רווח מפעולות מימון	1,026	3	1,023	88	11	172
הכנסות תפעוליות ואחרות	1,176	-	1,176	36	193	596
סך-הכל הכנסות	2,202	3	2,199	124	204	768
הוצאות בגין הפסדי אשראי**	145	-	145	6	-	23
רווח (הפסד) נקי	189	1	188	20	75	126
יתרה ממוצעת של נכסים	33,970	35	33,935	16,606	9	7,782
יתרה ממוצעת של התחייבויות	58,346	121	58,225	1,550	-	720

* סווג מחדש.

** לענין העדר השוואתיות בין נתוני התקופה השוטפת לבין נתוני התקופה הקודמת, ר' ביאור 1 ה' 1.

התפתחויות במגזר

בחודש פברואר 2011 נפתח סניף "דיסקונט ביתי - סביונים". הסניף בקרית הסביונים ביהוד הינו הסניף ה-11 בסניפי הקונספט הייחודיים שמפעיל הבנק בשכונות מגורים.

בחודש אפריל 2011 נפתח סניף דיסקונט בדרך של בקניון "שרונים" בהוד השרון. בחודש יולי 2011 נפתח סניף דיסקונט בדרך של בקניון "גרנד קניון" בחיפה. שני הסניפים האמורים מצטרפים ל-6 הסניפים בסדרת "דיסקונט בדרך שלך" שהבנק מפעיל.

מגבלות חקיקה, תקינה ואילוצים מיוחדים החלים על המגזר

לפרטים בנושא העמלות, ר' בדוח השנתי לשנת 2010 (עמ' 119).

לפרטים נוספים אודות "מגזר הבנקאות הקמעונאית - מגזר משקי הבית", ר' בדוח השנתי לשנת 2010 (עמ' 112-119).

מגזר הבנקאות הקמעונאית - מגזר עסקים קטנים

היקף הפעילות של המגזר והרווח הנקי שלו

הרווח הנקי של המגזר הסתכם בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2011 בסך של 126 מיליון ש"ח, לעומת רווח של 153 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, ירידה של 17.6%.

ההוצאות בגין הפסדי האשראי הסתכמו בסך של 90 מיליון ש"ח בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2011, לעומת 141 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, ירידה של 36.2%.

להלן יובאו נתונים עיקריים אודות מגזר עסקים קטנים:

פעילות מקומית						
בנקאות ופיננסים	כרטיסי אשראי	שוק ההון	בניה ונדל"ן	משכנתאות	סך-הכל	
לשלושת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2011						
במיליוני שקלים חדשים						
רווח מפעולות מימון לפני הוצאות בגין הפסדי אשראי**						
-	מחיצוניים	73	7	1	8	103
-	בינמיגרי	107	(3)	-	(3)	101
סך-הכל רווח מפעולות מימון						180
הכנסות תפעוליות ואחרות						82
סך-הכל הכנסות						262
הוצאות בגין הפסדי אשראי**						15
רווח נקי						41
יתרה ממוצעת של נכסים						10,253
יתרה ממוצעת של התחייבויות						12,569
לשלושת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2010						
רווח מפעולות מימון לפני הוצאות בגין הפסדי אשראי**						271
-	מחיצוניים	3	3	26	10	313
-	בינמיגרי	(78)	-	(6)	(4)	(88)
סך-הכל רווח מפעולות מימון						193
הכנסות תפעוליות ואחרות						84
סך-הכל הכנסות						277
הוצאות בגין הפסדי אשראי**						41
רווח נקי						40
יתרה ממוצעת של נכסים						12,112
יתרה ממוצעת של התחייבויות						13,740*

* סווג מחדש.

** לענין העדר השוואתיות בין נתוני התקופה השוטפת לבין נתוני התקופה הקודמת, ר' ביאור 1 ה' 1.

נתונים עיקריים אודות מגזר עסקים קטנים (המשך):

פעילות מקומית					
בנקאות ופיננסים	כרטיסי אשראי	שוק ההון	בניה ונדל"ן	משכנתאות	סך-הכל
לתשעת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2011					
במיליוני שקלים חדשים					
רווח מפעולות מימון					
לפני הוצאות בגין הפסדי אשראי**					
430	21	2	48	31	532
מחיצוניים					
101	(8)	-	(7)	(12)	74
בינמיגזרי					
531	13	2	41	19	606
סך-הכל רווח מפעולות מימון					
236	45	26	13	2	322
הכנסות תפעוליות ואחרות					
767	58	28	54	21	928
סך-הכל הכנסות					
94	-	-	1	(5)	90
הוצאות בגין הפסדי אשראי**					
64	11	11	27	13	126
רווח נקי					
10,867	314	4	958	1,242	13,385
יתרה ממוצעת של נכסים					
11,973	904	-	676	52	13,605
יתרה ממוצעת של התחייבויות					
לתשעת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2010					
רווח מפעולות מימון					
לפני הוצאות בגין הפסדי אשראי**					
1,109	10	3	78	29	1,229
מחיצוניים					
(527)	-	-	(20)	(10)	(557)
בינמיגזרי					
582	10	3	58	19	672
סך-הכל רווח מפעולות מימון					
246	45	34	15	1	341
הכנסות תפעוליות ואחרות					
828	55	37	73	20	1,013
סך-הכל הכנסות					
115	-	-	28	(2)	141
הוצאות בגין הפסדי אשראי**					
* 103	4	16	20	10	153
רווח נקי					
11,690	340	4	1,783	1,275	15,092
יתרה ממוצעת של נכסים					
* 13,092	842	-	744	71	14,749
יתרה ממוצעת של התחייבויות					

* סווג מחדש.

** לענין העדר השוואתיות בין נתוני התקופה השוטפת לבין נתוני התקופה הקודמת, ר' ביאור ה' 1.

לפרטים בדבר ארגון מחדש של מערכי השירות ללקוחות מגזר עסקים קטנים ומגזר הבנקאות המסחרית, ר' להלן "מגזר הבנקאות המסחרית".

לפרטים נוספים אודות "מגזר הבנקאות הקמעונאית - מגזר עסקים קטנים", ר' בדוח השנתי לשנת 2010 (עמ' 119-122).

המגזר העסקי

התפתחויות במגזר

מכירת תיק אשראי. ברבעון השני של שנת 2011 נמכר תיק אשראי של המגזר העסקי לגופים מוסדיים שונים בהיקף כולל של 910 מיליון ש"ח. בגין המכירה כאמור נרשם רווח בסכום כולל של כ-53 מיליון ש"ח.

חשיפה לאירועים בيفן, בעולם הערבי ובמדינות ה-PiGS. מבדיקה שנערכה עולה כי לבנק אין חשיפה מהותית בגין לקוחות המגזר שעשויים להיות מושפעים מהאירועים שהתרחשו בيفן, בעולם הערבי ובמדינות ה-PiGS במהלך תשעת החודשים הראשונים של שנת 2011.

היקף הפעילות של המגזר והרווח הנקי שלו

הרווח הנקי של המגזר הסתכם בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2011 בסך של 226 מיליון ש"ח, לעומת 240 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, ירידה של 5.8%.

ההוצאות בגין הפסדי האשראי הסתכמו בסך של 226 מיליון ש"ח בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2011, לעומת 137 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, עליה של 65%.

להלן יובאו נתונים עיקריים אודות המגזר העסקי:

פעילות מקומית										פעילות בינלאומית			
בנקאות ופיננסים	כרטיסי אשראי	שוק ההון	בניה ונדל"ן	סך-הכל	בנקאות ופיננסים	בניה ונדל"ן	סך-הכל	סך-הכל	סך-הכל				
לשלושת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2011													
במיליוני שקלים חדשים													
רווח מפעולות מימון לפני הוצאות בגין הפסדי אשראי**													
-	מחיצוניים	1,065	3	2	378	1,448	(14)	8	(6)	1,442			
-	בינמיגזרי	(908)	-	-	(314)	(1,222)	31	-	31	(1,191)			
סך-הכל	רווח מפעולות מימון	157	3	2	64	226	17	8	25	251			
הכנסות תפעוליות ואחרות		36	13	11	6	66	11	-	11	77			
סך-הכל הכנסות		193	16	13	70	292	28	8	36	328			
הוצאות בגין הפסדי אשראי**		14	-	-	40	54	16	62	78	132			
רווח (הפסד) נקי		58	2	5	9	74	20	(55)	(35)	39			
יתרה ממוצעת של נכסים		26,369	417	36	12,917	39,739	3,045	1,839	4,884	44,623			
יתרה ממוצעת של התחייבויות		20,841	1,250	-	1,679	23,770	1,808	79	1,887	25,657			
לשלושת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2010													
רווח מפעולות מימון לפני הוצאות בגין הפסדי אשראי**													
-	מחיצוניים	(163)	3	-	208	48	1,875	3	1,878	1,926			
-	בינמיגזרי	266	-	-	(119)	147	(1,849)	-	(1,849)	(1,702)			
סך-הכל	רווח מפעולות מימון	103	3	-	89	195	26	3	29	224			
הכנסות תפעוליות ואחרות		*26	11	6	12	55	24	-	24	79			
סך-הכל הכנסות		129	14	6	101	250	50	3	53	303			
הוצאות בגין הפסדי אשראי**		(13)	-	-	31	18	(4)	41	37	55			
רווח (הפסד) נקי		*44	3	1	37	85	48	(57)	(9)	76			
יתרה ממוצעת של נכסים		24,328	447	15	13,868	38,658	5,582	866	6,448	45,106			
יתרה ממוצעת של התחייבויות		*16,840	1,161	2	1,691	19,694	1,470	-	1,470	21,164			

* סווג מחדש.

** לענין העדר השוואתיות בין נתוני התקופה השוטפת לבין נתוני התקופה הקודמת, ר' ביאור 1 ה' 1.

נתונים עיקריים אודות המגזר העסקי (המשך):

פעילות מקומית		פעילות בינלאומית							
בנקאות ופיננסים	כרטיסי אשראי	שוק ההון	בניה ונדל"ן	סך-הכל	בנקאות ופיננסים	בניה ונדל"ן	סך-הכל	סך-הכל	סך-הכל
לתשעת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2011									
במיליוני שקלים חדשים									
רווח מפעולות מימון לפני הוצאות בגין הפסדי אשראי**									
1,200	12	2	787	2,001	89	11	100	2,101	-
מחיצוניים									
(721)	-	-	(579)	(1,300)	(32)	-	(32)	(1,332)	-
בינמיגזרי									
479	12	2	208	701	57	11	68	769	סך-הכל רווח מפעולות מימון
115	38	34	25	212	36	2	38	250	הכנסות תפעוליות ואחרות
594	50	36	233	913	93	13	106	1,019	סך-הכל הכנסות
19	-	-	82	101	36	89	125	226	הוצאות בגין הפסדי אשראי**
189	9	10	64	272	27	(73)	(46)	226	רווח (הפסד) נקי
25,757	433	28	13,317	39,535	2,959	937	3,896	43,431	יתרה ממוצעת של נכסים
19,899	1,300	2	1,889	23,090	1,530	31	1,561	24,651	יתרה ממוצעת של התחייבויות
לתשעת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2010									
רווח מפעולות מימון לפני הוצאות בגין הפסדי אשראי**									
182	8	2	204	396	1,926	8	1,934	2,330	-
מחיצוניים									
199	-	-	28	227	(1,822)	-	(1,822)	(1,595)	-
בינמיגזרי									
381	8	2	232	623	104	8	112	735	סך-הכל רווח מפעולות מימון
63	36	26	21	146	51	-	51	197	הכנסות תפעוליות ואחרות
444	44	28	253	769	155	8	163	932	סך-הכל הכנסות
36	-	-	1	37	45	55	100	137	הוצאות בגין הפסדי אשראי**
* 114	(1)	10	131	254	40	(54)	(14)	240	רווח (הפסד) נקי
25,170	469	17	12,984	38,640	4,928	880	5,808	44,448	יתרה ממוצעת של נכסים
* 17,692	1,213	2	1,687	20,594	1,682	-	1,682	22,276	יתרה ממוצעת של התחייבויות

* סווג מחדש.

** לענין העדר השוואתיות בין נתוני התקופה השוטפת לבין נתוני התקופה הקודמת, ר' ביאור 1 ה' 1.

התפתחויות בסקטור העסקי בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2011

בתשעת החודשים הראשונים של השנה המשיכה הכלכלה המקומית להתרחב, אולם בקצב נמוך בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד ותוך מגמת האטה בקצב הצמיחה. ברבעון השלישי של השנה צמח התוצר המקומי בשיעור של 3.4%, לעומת צמיחה של 5% במחצית הראשונה של השנה וברבעון השלישי אשתקד. לעומת זאת, התוצר העסקי צמח בשיעור של 5.3%, בדומה לקצב הצמיחה במחצית הראשונה של השנה, וגבוה מהצמיחה ברבעון המקביל אשתקד (4.9%).

להלן הגורמים אשר השפיעו על ההתפתחות בתוצר העסקי ברבעון השלישי של שנת 2011:

- ירידה חדה של כ-17% ביצוא, אשר הקיפה הן את יצוא השירותים (כ-21%) והן את יצוא הסחורות (כ-13%). זאת, לאחר צמיחה חיובית במחצית הראשונה של השנה ובתקופה המקבילה אשתקד.

- האטה בצריכה הפרטית (0.9%) לעומת 6.5% במחצית הראשונה של השנה, תוך האטה בצריכה השוטפת ונסיגה בצריכת מוצרים בני קיימא זה רבעון שני ברציפות.
- המשך הגידול (12%) בהשקעות בנכסים קבועים (ללא אוניות ומטוסים), כאשר ההשקעות בענפי המשק בכלל וההשקעות במכונות וציוד בפרט, המשיכו להתרחב בקצב מהיר, בעוד שבהשקעות בבניה נרשמה האטה.
- הצריכה הציבורית התרחבה ברבעון השלישי של השנה בשיעור של 3.2%, בהובלת רכישות של מערכת הביטחון מהמגזר העסקי המקומי, כפיצוי על הנסיגה החדה ברבעונים קודמים. יש לציין כי בצריכה הציבורית האזורית נרשם ברבעון השלישי קיפאון (-0.1%), לאחר צמיחה של 5.7% במחצית הראשונה של השנה.
- ברבעון השלישי נרשמה ירידה בשיעור של 4.5% ביבוא סחורות ושירותים (ללא יבוא ביטחוני), לראשונה מאז המשבר הפיננסי של שנת 2008. הירידה ביבוא הקיפה הן את יבוא השירותים והן את יבוא הסחורות.

התפתחויות בחוב הסקטור העסקי

ברבעון השלישי של שנת 2011 חל גידול בשיעור של 4.3% בסך החוב של המגזר העסקי (ללא בנקים וחברות ביטוח), והוא הסתכם בסוף חודש ספטמבר בסך של 781 מיליארד ש"ח. זאת, לאחר ירידה של 1.4% בין ינואר ליוני (בשל החלת הוראת המפקח בענין חובות פגומים לא ניתן להשוות לנתוני דצמבר 2010. שיעורי השינוי הינם במונחים נומינליים, ומושפעים משינויים בשער החליפין ובמדד המחירים). כתוצאה מכך, גדלה יתרת החוב בין ינואר לספטמבר 2011 ב-22 מיליארד ש"ח.

הגידול ביתרת החוב בין ינואר לספטמבר נובע מגידול בחוב לבנקים (2.5%), במקביל לגידול בחוב לגופים המוסדיים (8.5%) ולתושבי חוץ (1.6%). חלק מהעליה מוסבר על ידי היחלשות השקל מול הדולר. מנגד, חלה ירידה של כ-2% בחוב המגזר העסקי למשקי בית וחברות (אג"ח חברות סחיר). כתוצאה מהתפתחויות אלה נשמר במהלך התקופה משקל הבנקים בסך החוב של המגזר העסקי, ברמה של כ-52.3%.

היקף גיוס איגרות החוב הקונצרניות על ידי חברות המגזר בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2011 (ללא בנקים וחברות ביטוח), המהווה חלק ניכר מהאשראי החוץ בנקאי, הסתכם ב-23.0 מיליארד ש"ח, לעומת כ-18 מיליארד ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד ו-23.3 מיליארד ש"ח בשנת 2010 כולה. ברבעון השלישי של 2011 עמד היקף הגיוס על כ-4.8 מיליארד ש"ח, בהשוואה ל-18.2 מיליארד ש"ח במחצית הראשונה של השנה. ההאטה בהיקף הגיוס נבעה מירידה בהנפקות של חברות תקשורת ונדל"ן מובילות, שביצעו מספר הנפקות גדולות במחצית הראשונה של שנת 2011. התייקרות עלויות המימון ברבעון השלישי של שנת 2011 תרמה גם היא להאטת קצב הגיוסים.

התפתחויות שחלו בשווקים של המגזר

בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2011, נמשך הגידול בפעילות העסקית במרבית ענפי המשק, תוך התמתנות ניכרת בקצב הגידול ברבעון השלישי בהשוואה לשני הרבעונים הקודמים ולמחצית השנייה של שנת 2010 (מגמה שהחלה בסוף הרבעון השני של שנת 2011), בעיקר נוכח הנסיגה ביצוא.

להלן כיווני ההתפתחות בענפי המשק העיקריים:

- ענפי תעשייה מוטי יצוא - עליה בהיקף היצוא התעשייתי (למעט יהלומים, במונחים דולריים), בשיעור של כ-12% בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד, שהתבססה על ענפי האלקטרוניקה, פרמצבטיקה, כימיקלים, ומספר ענפים מסורתיים (בעיקר מזון, מתכת, גומי-פלסטיקה). עם זאת, ברבעון השני נרשמה האטה ניכרת בקצב ההתרחבות, שהעמיקה ברבעון השלישי לכדי ירידה בשיעור שנתי של 12%. עיקר הירידה נרשמה בענפי הטכנולוגיה העלית, שרשמו ירידה בשיעור שנתי של 9%-31%, ברבעון השני והשלישי, בהתאמה, שהתמקדה בעיקר בתחומי יצור ציוד אלקטרוני, שבבים ורכיבים המיועדים לשוק האלקטרוניקה הצרכנית ולשוק התקשורת. בנוסף, חלה ירידה ניכרת, בשיעור שנתי של 63%, ביצוא ענף התרופות;
- תעשיות ביטחוניות - יציבות בהיקף הפעילות בחו"ל, על רקע קבלת הזמנות לעסקאות נשק חדשות גדולות;
- ענפי תעשייה מקומיים - התמתנות ניכרת בקצב גידול הפעילות בשני הרבעונים האחרונים בהשוואה לרבעון הראשון של שנת 2011 ולמחצית השנייה של שנת 2010, בשל האטה בקצב הגידול בביקושים המקומיים. ברבעון השלישי של השנה הסתמנה ירידה (בהשוואה לרבעון הקודם) בשיעור הניצולת של מכונות וציוד, מספר המועסקים ורמות המלאי, בעיקר בקרב חברות קטנות ובינוניות;
- יהלומים - גידול בשיעור של כ-37% ביצוא יהלומים מלוטשים וגולמיים (נטו) לסך של 8.9 מיליארד דולר, בהשוואה לסך של 6.5 מיליארד דולר בתקופה המקבילה אשתקד, שנבע הן מגידול כמויות והן מעליית מחירים של יהלומי גלם ויהלומים מלוטשים;

- ענפי המסחר - גידול מתון בהיקף הפעילות ויציבות בשולי הרווח התפעולי, כתוצאה מגידול בהיקף הביקושים בשוק המקומי, תוך התמתנות בקצב הגידול ברבעון השלישי בהשוואה לרבעונים קודמים. ברבעון השלישי דווחו חלק מרשתות המזון על האטה בפדיון, על רקע הורדת מחירים בעקבות המחאה החברתית;
- ענפי השירותים - גידול ניכר בהיקף הפעילות בענפי הליסינג התפעולי והמימוני, השכרת רכב ושרותי מחשוב. ענף התקשורת רשם ירידה בהיקף הפעילות תוך קיטון ניכר בשולי הרווח התפעולי, לאור הגברת התחרות ושינויים רגולטוריים (בעיקר הורדת דמי הקישוריות);
- ענף המלונאות - גידול מתון בפעילות בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד, הודות לגידול בשיעור של כ-4.0% במספר לינות התיירים וקיטון בשיעור של כ-1.0% במספר הלינות של ישראלים.

התפתחויות צפויות בשווקי המגזר

- במחצית השנה הקרובה צפויה האטה נוספת בפעילות העסקית של מרבית ענפי המשק, על רקע התמתנות ניכרת בקצב גידול הביקושים החיצוניים, לרבות קיטון בקצב הגידול בפעילות המקומית. על פי תחזית בנק ישראל מחודש ספטמבר 2011, הופחת שיעור הצמיחה השנתי החזוי לשנת 2012 לשיעור של 3.2% בהשוואה ל-3.9% בהערכתם מחודש יולי 2011.
- להלן ההתפתחויות העיקריות הצפויות:
- בשוק המקומי - התמתנות בקצב גידול ההכנסות וירידה ברווחיות החברות, בעיקר בענפי המזון והתקשורת, בשל השלכות המחאה החברתית והשינויים הרגולטוריים הצפויים בענפים אלה.
 - התמתנות ניכרת בקצב גידול היצוא (על פי תחזית בנק ישראל מחודש ספטמבר 2011, צפוי גידול בשיעור מתון של 1.7% בשנת 2012), על רקע ההאטה בסחר העולמי וחשיפה ניכרת לשווקים מסוימים בגוש היורו והשוק האמריקאי אשר מצויים במשבר חוב עמוק שלווה בקיטון תחזיות הצמיחה לרבעונים הקרובים;
 - התמתנות ברמת הביקושים המקומיים, על רקע התמתנות צפויה בצריכה הפרטית של משקי הבית בהשוואה לתשעת החודשים הראשונים של שנת 2011, כתוצאה מירידה ברצון האוכלוסיה לצרוך (ירידה בביטחון הכלכלי בשל חולשה בשוק ההון, חשש מהאטה נוספת עקב המשבר בגוש היורו, התאוששות איטית של הכלכלה הגלובלית ועליה בסיכונים הגיאופוליטיים);
 - המשך גידול בפעילות ענף הבניה, בעיקר הודות לגידול הניכר במספר התחלות הבניה למגורים;
 - התמתנות בקצב הגידול בהשקעה במכונות וציוד וברמות המלאי, על רקע ציפיות להאטה בפעילות הריאלית.

התפתחויות צפויות באשראי למגזר העסקי

- במחצית השנה הקרובה צפויה הרחבה מתונה בהיקף האשראי הבנקאי והחוץ-בנקאי, כתוצאה מההתפתחויות הבאות:
- סלקטיביות מצד הבנקים בהעמדת אשראי, כתוצאה מצפי להתמתנות בפעילות הריאלית בשל הרעה בסביבה העסקית של הפירמות, והיערכות המערכת הבנקאית לדרישות הרגולטור להגדלת הלימות הון הליבה;
 - קיטון בקצב ההשקעות ובצרכי ההון החוזר, כתוצאה מהתמתנות קצב הגידול בפעילות הריאלית;
 - קיטון בהיקף העסקאות למימון אמצעי שליטה (LBO) באמצעות חברות אחזקה, על רקע גידול בסיכון האשראי מסוג זה (נסמך על דיבידנדים בהיקפים ניכרים מהחברות התפעוליות);
 - ירידה בביקוש לאג"ח קונצרני מצד קרנות הנאמנות והמוסדיים, בהתייחס להיבטים הבאים:
 - גידול ברמת הסיכון של החברות המנפיקות, על רקע צפי להתמתנות הצמיחה בהיקף הפעילות;
 - סלקטיביות מצד הגופים המוסדיים, הנובעת מיישום המלצות ועדת חודק, והאצה בהיקף הסדרי החוב;
 - ירידה בביקושים של קרנות נאמנות עקב פדיונות בשוק ההון, בקרנות המבוססות על איגרות חוב קונצרניות;
 - גידול צפוי בעלויות הגיוס של איגרות חוב קונצרניות על רקע החולשה בשוק ההון וגידול ניכר בתשואות האג"ח.
- מנגד, הצורך במחזור אג"ח בהיקף ניכר שצפוי להיפרע במהלך 2012 יתמוך בהמשך גיוס אג"ח בעיקר מצד חברות אחזקה גדולות בעלות דירוג גבוה. האמור לעיל בדבר ההתפתחויות הצפויות בשווקי המגזר ובאשראי למגזר הינו בבחינת מידע צופה פני עתיד. האמור משקף את הערכת הנהלת הבנק, בשים לב למידע המצוי בידיה במועד עריכת הדוחות הכספיים, באשר למצב המשק והכלכלה העולמית. האמור עשוי שלא להתממש במידה ותחול התמתנות בקצב גידול הפעילות, ירידה ניכרת ברמת הביקושים המקומיים כתוצאה מהרעה במצב הביטחוני-מדיני, ירידה משמעותית בהיצע מקורות המימון בשווקים הפיננסיים בחו"ל ובשוק המקומי, האטה ניכרת בקצב הצמיחה בשווקים הגלובליים והתפתחויות אחרות בתנאים המקרו כלכליים, שאינם בשליטת הבנק.

נתונים עיקריים אודות מגזר הבנקאות המסחרית (המשך):

פעילות מקומית										פעילות בינלאומית	
בנקאות ופיננסים	כרטיסי אשראי	שוק ההון	בניה ונדל"ן	משכנתאות סך-הכל	בנקאות ופיננסים	בניה ונדל"ן	סך-הכל	סך-הכל			
לשלושת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2010											
במיליוני שקלים חדשים											
רווח מפעולות מימון											
לפני הוצאות בגין הפסדי אשראי**											
מחיצוניים	1	39	2	15	234	86	320	335	(27)		
בינמיגזרי	109	(9)	(1)	99	(207)	(63)	(270)	(171)			
סך-הכל רווח מפעולות מימון	82	30	1	114	27	23	50	164			
הכנסות תפעוליות ואחרות	22	6	-	35	17	3	20	55			
סך-הכל הכנסות	104	6	1	149	44	26	70	219			
הוצאות בגין הפסדי אשראי**											
רווח (הפסד) נקי	16*	2	-	40	(8)	5	(3)	37			
יתרה ממוצעת של נכסים	7,971	143	1	2,616	154	5,394	7,777	18,662			
יתרה ממוצעת של התחייבויות	4,842	1,367	-	685	-	1,861	2,512	9,406			
לתשעת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2011											
רווח מפעולות מימון											
לפני הוצאות בגין הפסדי אשראי**											
מחיצוניים	290	4	1	103	2	151	932	1,332			
בינמיגזרי	(84)	-	-	(28)	(1)	45	(679)	(792)			
סך-הכל רווח מפעולות מימון	206	4	1	75	1	196	253	540			
הכנסות תפעוליות ואחרות	54	13	10	10	-	87	57	144			
סך-הכל הכנסות	260	17	11	85	1	374	310	684			
הוצאות בגין הפסדי אשראי**											
רווח נקי	34	3	4	44	-	85	56	141			
יתרה ממוצעת של נכסים	7,788	131	1	2,817	178	7,393	9,143	20,058			
יתרה ממוצעת של התחייבויות	4,126	1,320	-	661	-	2,896	3,312	9,419			
לתשעת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2010											
רווח מפעולות מימון											
לפני הוצאות בגין הפסדי אשראי**											
מחיצוניים	162	3	-	98	-	263	420	683			
בינמיגזרי	46	-	-	(27)	-	19	(189)	(170)			
סך-הכל רווח מפעולות מימון	208	3	-	71	-	282	231	513			
הכנסות תפעוליות ואחרות	62	12	14	8	-	96	49	145			
סך-הכל הכנסות	270	15	14	79	-	378	280	658			
הוצאות בגין הפסדי אשראי**											
רווח נקי	11*	-	6	40*	-	57	48	105			
יתרה ממוצעת של נכסים	7,801	151	1	2,434	154	5,414	7,637	18,178			
יתרה ממוצעת של התחייבויות	5,082	1,427	-	635	-	2,855	3,298	10,442			

* סווג מחדש.
** לענין העדר השוואתיות בין נתוני התקופה השוטפת לבין נתוני התקופה הקודמת, ר' ביאור 1 ה'.

התפתחויות במגזר

בנק דיסקונט מיישם, החל מהרבעון השני של שנת 2011, שינוי במערכי השירות ללקוחות מגזר עסקים קטנים ומגזר הבנקאות המסחרית, שבמרכזו איחוד מוקדי האשראי ומרכזי עסקים, לכדי שישה מרכזי עסקים, בפריסה ארצית, בכפיפות לחטיבה הבנקאית, בחפיפה גאוגרפית לששת המרחבים הפועלים בבנק: ת"א, דן, השרון, השפלה, ירושלים והדרום והצפון. הכפפת מרכזי העסקים לחטיבה הבנקאית נועדה לייעל ולשפר את מערכי השירות ללקוחות העסקיים, להעמיד לרשות הלקוח העסקי מערכים מקצועיים בהלימה לפעילותו, תוך ריכוז השרות ללקוח במתכונת One Stop Shop. בכוונת הבנק לפעול להתאמת פתרונות לצרכים המאפיינים את הלקוחות בפלח ה-Middle Market, על מנת להגדיל את חלקו בפעילות מול מגזר זה. לפרטים נוספים אודות "מגזר הבנקאות המסחרית", ר' בדוח השנתי לשנת 2010 (עמ' 131-134).

מגזר הבנקאות הפרטית

התפתחויות במגזר

בחודש אפריל 2011 נפתח המרכז לבנקאות פרטית, בשכונת ממילא בירושלים. בהתאם, עומדים היום לרשות לקוחות המגזר 4 מרכזי בנקאות פרטית, בתל אביב, בהרצליה פיתוח, בחיפה ובירושלים. מרכזי הבנקאות הפרטית ממשיכים בגיוס ובהעמקת הפעילות הכוללת בקרב לקוחות הבנקאות הפרטית, בדגש על שיוך לקוחות ישראלים בפרופיל בנקאות פרטית, שטופלו עד כה במערך השירות הקמעונאי של הבנק. במקביל, הבנק משלים את המהלך, שהחל בשנת 2009, להעברת לקוחות שאינם בפרופיל הבנקאות הפרטית, ישראלים ותושבי חוץ, לאחריות המגזר הקמעונאי.

היקף הפעילות של המגזר והרווח הנקי שלו

הרווח הנקי של המגזר הסתכם בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2011 בסך של 34 מיליון ש"ח, לעומת רווח של 59 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, ירידה של 42.4%.

להלן יובאו נתונים עיקריים אודות מגזר הבנקאות הפרטית:

פעילות מקומית		פעילות בינלאומית				
בנקאות ופיננסים	שוק ההון	סך-הכל	בנקאות ופיננסים	שוק ההון	סך-הכל	סך-הכל
לשלושת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2011						
במיליוני שקלים חדשים						
רווח מפעולות מימון						
לפני הוצאות בגין הפסדי אשראי*						
144	-	144	557	-	557	701
- מחיצוניים						
(98)	-	(98)	(515)	-	(515)	(613)
- בינמיגזרי						
46	-	46	42	-	42	88
סך-הכל רווח מפעולות מימון						
24	8	32	29	11	40	72
הכנסות תפעוליות ואחרות						
70	8	78	71	11	82	160
סך-הכל הכנסות						
(3)	-	(3)	1	-	1	(2)
הוצאות בגין הפסדי אשראי*						
31	1	32	(21)	10	(11)	21
רווח (הפסד) נקי						
1,723	8	1,731	4,813	-	4,813	6,544
יתרה ממוצעת של נכסים						
18,091	-	18,091	14,669	-	14,669	32,760
יתרה ממוצעת של התחייבויות						

* לענין העדר השוואתיות בין נתוני התקופה השוטפת לבין נתוני התקופה הקודמת, ר' ביאור 1 ה' 1.

נתונים עיקריים אודות מגזר הבנקאות הפרטית (המשך):

פעילות מקומית		פעילות בינלאומית				
שוק והון	סך-הכל	שוק והון	סך-הכל	סך-הכל	סך-הכל	
לשלושת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2010						
במיליוני שקלים חדשים						
רווח מפעולות מימון						
לפני הוצאות בגין הפסדי אשראי**						
38	–	38	(512)	(474)	–	מחיצוניים
(3)	–	(3)	539	536	–	בינמיגזרי
35	–	35	27	62	–	סך-הכל רווח מפעולות מימון
11	5	16	39	70	–	הכנסות תפעוליות ואחרות
46	5	51	66	132	–	סך-הכל הכנסות
–	–	–	1	1	–	הוצאות בגין הפסדי אשראי**
16	2	18	16	26	–	רווח (הפסד) נקי
1,640	8	1,648	4,029	5,677	–	יתרה ממוצעת של נכסים
18,862	–	18,862	18,912	37,774	–	יתרה ממוצעת של התחייבויות
לתשעת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2011						
רווח מפעולות מימון						
לפני הוצאות בגין הפסדי אשראי**						
250	–	250	110	360	–	מחיצוניים
(129)	–	(129)	11	(118)	–	בינמיגזרי
121	–	121	121	242	–	סך-הכל רווח מפעולות מימון
57	33	90	77	205	–	הכנסות תפעוליות ואחרות
178	33	211	198	447	–	סך-הכל הכנסות
(3)	–	(3)	3	–	–	הוצאות בגין הפסדי אשראי**
63	12	75	(50)	34	–	רווח (הפסד) נקי
1,741	8	1,749	4,637	6,386	–	יתרה ממוצעת של נכסים
17,474	–	17,474	16,922	34,396	–	יתרה ממוצעת של התחייבויות
לתשעת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2010						
רווח מפעולות מימון						
לפני הוצאות בגין הפסדי אשראי**						
98	1	99	(250)	(151)	–	מחיצוניים
(3)	–	(3)	403	400	–	בינמיגזרי
95	1	96	153	249	–	סך-הכל רווח מפעולות מימון
36	25	61	61	166	–	הכנסות תפעוליות ואחרות
131	26	157	214	415	–	סך-הכל הכנסות
–	–	–	7	7	–	הוצאות בגין הפסדי אשראי**
40	12	52	1	59	–	רווח נקי
1,700	8	1,708	4,447	6,155	–	יתרה ממוצעת של נכסים
19,488	–	19,488	17,872	37,360	–	יתרה ממוצעת של התחייבויות

* סווג מחדש.

** לענין העדר השוואתיות בין נתוני התקופה השוטפת לבין נתוני התקופה הקודמת, ר' ביאור 1 ה' 1.

לפרטים נוספים אודות "מגזר הבנקאות הפרטית", ר' בדוח השנתי לשנת 2010 (עמ' 134-137).

מגזר הניהול הפיננסי

היקף הפעילות של המגזר והרווח הנקי שלו

ההפסד של המגזר, ללא הפעילות של תת מגזר החברות הריאליות, הסתכם בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2011 בסך של 117 מיליון ש"ח, לעומת הפסד בסך 158 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

סך כל ההכנסות הסתכמו בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2011 בסך של 236 מיליון ש"ח, לעומת 303 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, והן כוללות שלושה מרכיבים עיקריים:

1. רווח מפעילות הנוסטרו של הבנק (בעיקר מנגזרים פיננסיים) בסך של 8 מיליון ש"ח, נטו כולל רווח בסך של 85 מיליון ש"ח ממכירה של ניירות ערך (בעיקר איגרות חוב ממשלתיות) ומהתאמות לשווי הוגן של ניירות ערך למסחר. זאת לעומת רווח מפעילות נוסטרו בסך של 146 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, כולל רווח של 173 מיליון ש"ח רווח ממכירה של ניירות ערך ומהתאמות לשווי הוגן של ניירות ערך למסחר.
2. רווח נטו, מניהול נכסים והתחייבויות (מניהול הפוזיציות וממסחר ותיווך במטבעות ובנגזרים פיננסיים) בסך של 100 מיליון ש"ח, לעומת הפסד של 28 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.
3. הכנסות מפעילות בחו"ל בסך של 128 מיליון ש"ח, לעומת 185 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

להלן יובאו נתונים עיקריים אודות מגזר הניהול הפיננסי:

פעילות מקומית	פעילות בינלאומית	פעילות סך-הכל	פעילות מקומית	פעילות בינלאומית	פעילות סך-הכל
לשלושת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר					
2011			2010		
במיליוני שקלים חדשים					
רווח מפעולות מימון					
(54)	(11)	(65)	161	127	288
לפני הוצאות בגין הפסדי אשראי**					
39	(25)	14	9	(50)	(41)
הכנסות תפעוליות ואחרות					
(15)	(36)	(51)	170	77	247
סך-הכל הכנסות (הוצאות)					
10	9	19	(1)	2	1
הוצאות בגין הפסדי אשראי**					
(126)	-	(126)	*34	(24)	10
רווח (הפסד) נקי					
58,346	14,914	73,260	*51,016	16,148	67,164
יתרה ממוצעת של נכסים					
23,598	8,051	31,649	*23,634	9,909	33,543
יתרה ממוצעת של התחייבויות					
לתשעת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר					
2011			2010		
רווח מפעולות מימון					
108	203	311	103	240	343
לפני הוצאות בגין הפסדי אשראי**					
-	(75)	(75)	15	(55)	(40)
הכנסות תפעוליות ואחרות					
108	128	236	118	185	303
סך-הכל הכנסות					
12	7	19	-	12	12
הוצאות בגין הפסדי אשראי**					
(177)	60	(117)	*(194)	36	(158)
רווח (הפסד) נקי					
53,862	14,616	68,478	*51,390	16,476	67,866
יתרה ממוצעת של נכסים					
24,088	8,417	32,505	*22,214	10,193	32,407
יתרה ממוצעת של התחייבויות					

* סווג מחדש.

** לענין העדר השוואתיות בין נתוני התקופה השוטפת לבין נתוני התקופה הקודמת, ר' ביאור 1 ה' 1.

לפרטים נוספים אודות "מגזר הניהול הפיננסי", ר' בדוח השנתי לשנת 2010 (עמ' 137-140).

תת מגזר החברות הריאליות

כללי

תת המגזר כולל את פעילות קבוצת הבנק בהשקעות ריאליות. עיקר פעילות תת המגזר הינה השקעות המבוצעות על ידי חברת הבת דיסקונט ישראל שוקי הון והשקעות בע"מ (להלן: "דש"ה") ועל ידי הבנק במישרין.

מגבלות חקיקה, תקינה ואילוצים מיוחדים החלים על תת המגזר

ליום 30 בספטמבר 2011, הבנק היה רחוק ממגבלת ההשקעה בתאגידים ריאליים בהתאם לסעיף 23 א' לחוק הבנקאות (רישוי). לפרטים נוספים, ר' בדוח השנתי לשנת 2010 (עמ' 140).

מדיניות השקעות ריאליות

במסגרת התוכנית האסטרטגית לשנים 2011-2013, אושרה מסגרת מצומצמת להשקעות ריאליות חדשות, אשר נערכה בגינה, במסגרת התוכנית, הקצאה של נכסי סיכון.

היקף הפעילות של תת המגזר והרווח הנקי שלו

הרווח של תת המגזר הסתכם בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2011 בסך של 62 מיליון ש"ח, לעומת הפסד של 15 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

להלן יובאו נתונים עיקריים אודות תת מגזר החברות הריאליות:

לשלושת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לתשעת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר	
2011	2010	2011	2010
במיליוני שקלים חדשים			
1	-	3	(1)
26	(23)	65	(28)
27	(23)	68	(29)
3	*(15)	9	7
-	-	(4)	-
25	*(15)	62	*(15)

* סווג מחדש.

השקעות הקבוצה בקרנות השקעה פרטיות, בקרנות הון סיכון ובחברות

דש"ה שותפה במספר חברות פרטיות, קרנות השקעה פרטיות וקרנות הון סיכון. יתרת ההשקעה של דש"ה בחברות ובקרנות האמורות עמדה ביום 30 בספטמבר 2011 על כ-150.5 מיליון דולר. היתרה המקסימלית של ההתחייבויות העתידיות של דש"ה להשקעה בחברות ובקרנות אלה הסתכמה ביום 30 בספטמבר 2011 ב-61.9 מיליון דולר.

בנוסף להשקעה בקרנות, באמצעות דש"ה, השקיע הבנק במישרין בקרן נוספת. יתרת ההשקעה של הבנק בקרן האמורה עמדה ביום 30 בספטמבר 2011 על סך של 18.6 מיליון דולר. יתרת ההתחייבויות העתידיות של הבנק להשקעה בקרן זו הסתכמה ביום 30 בספטמבר 2011 בכ-4.1 מיליון דולר. כמו כן, בנק מרכנתיל דיסקונט התקשר בהסכמים להשקעה בחמש קרנות הון סיכון. השקעת בנק מרכנתיל דיסקונט בקרנות אלה עמדה ביום 30 בספטמבר 2011 על כ-32 מיליון דולר. סך ההתחייבויות העתידיות המקסימליות הנוספות של בנק מרכנתיל דיסקונט להשקעה בקרנות אלה הסתכמה ביום 30 בספטמבר 2011 ב-1.9 מיליון דולר.

לפרטים נוספים אודות תת מגזר החברות הריאליות, ר' בדוח השנתי לשנת 2010 (עמ' 140-143).

פרטים נוספים אודות הפעילות במוצרים מסוימים

הפעילות בתחום כרטיסי אשראי

מידע כללי על הפעילות

להלן יובאו נתונים כמותיים על פעילות כאל:

מספר כרטיסים תקפים⁽³⁾

31 בדצמבר 2010			30 בספטמבר 2011		
כרטיסים לא פעילים	כרטיסים פעילים ⁽⁴⁾	סך-הכל	כרטיסים לא פעילים	כרטיסים פעילים ⁽⁴⁾	סך-הכל
באלפים					
1,107	165	942	1,146	172	974
548	117	431	594	136	458
1,655	282	1,373	1,740	308	1,432

סך-הכל

מחזור עסקאות⁽⁵⁾

בשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2010		בתשעת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2010	בתשעת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2011
במיליוני שקלים חדשים			
37,414	27,736	29,536	
8,882	6,571	7,301	
46,296	34,307	36,837	

סך-הכל

הערות:

- (1) "כרטיס בנקאי" - כרטיס אשראי המונפק במשותף עם הבנקים שבהסדר ובאחריותם.
- (2) "כרטיס חוץ-בנקאי" - כרטיס אשראי המונפק על ידי כאל, שלא במשותף עם הבנקים.
- (3) "כרטיס תקף" - כרטיס אשראי בתוקף, שאינו חסום.
- (4) "כרטיס פעיל" - כרטיס אשראי שביצע לפחות פעולה אחת ברבעון האחרון.
- (5) "מחזור עסקאות" - כולל עסקאות שבוצעו באמצעות הכרטיס וחיובים בגין עסקאות בתשלום נדחה, בניכוי הזיכויים בהם זוכו הבנקים או זוכו לקוחותיהם בגין השימוש בכרטיסי האשראי במשך אותה תקופה ועמלות שנגבו עבור הבנקים או עבור כאל. מחזור העסקאות אינו כולל משיכת מזומנים ממכשירי בנק אוטומטיים בישראל.

היקף הפעילות והרווח הנקי

הרווח הנקי מהפעילות הסתכם בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2011 בסך של 142 מיליון ש"ח, לעומת 129 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה

אשתקד, עליה בשיעור של 10%.

ההוצאות בגין הפסדי האשראי הסתכמו בסך של 16 מיליון ש"ח בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2011, לעומת 23 מיליון ש"ח בתקופה

המקבילה אשתקד, ירידה של 30.4%.

להלן יובאו נתונים עיקריים אודות פעילות תחום כרטיסי האשראי:

משקי בית	עסקים קטנים	מגזר עסקי	בנקאות מסחרית	סך-הכל
לשלושת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2011				
במיליוני שקלים חדשים				
רווח מפעולות מימון				
לפני הוצאות בגין הפסדי אשראי**				
67	7	3	2	79
-	(9)	-	-	(12)
מחיצוניים				
בינמיגזרי				
58	4	3	2	67
201	15	13	4	233
סך-הכל רווח מפעולות מימון				
הכנסות תפעוליות ואחרות				
259	19	16	6	300
סך-הכל הכנסות				
הוצאות בגין הפסדי אשראי**				
37	4	2	1	44
רווח נקי				
8,168	300	417	125	9,010
752	866	1,250	1,386	4,254
יתרה ממוצעת של נכסים				
יתרה ממוצעת של התחייבויות				
לשלושת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2010				
רווח מפעולות מימון				
לפני הוצאות בגין הפסדי אשראי**				
68	3	3	1	75
-	(12)	-	-	(12)
מחיצוניים				
בינמיגזרי				
56	3	3	1	63
196	17	11	4	228
סך-הכל רווח מפעולות מימון				
הכנסות תפעוליות ואחרות				
252	20	14	5	291
סך-הכל הכנסות				
הוצאות בגין הפסדי אשראי**				
34	5	3	-	42
רווח נקי				
7,772	324	447	143	8,686
716	802	1,161	1,367	4,046
יתרה ממוצעת של נכסים				
יתרה ממוצעת של התחייבויות				

* סווג מחדש.
** לענין העדר השוואתיות בין נתוני התקופה השוטפת לבין נתוני התקופה הקודמת, ר' ביאור 1 ה' 1.

נתונים עיקריים אודות פעילות תחום כרטיסי האשראי (המשך):

משקי בית	עסקים קטנים	מגזר עסקי	בנקאות מסחרית	סך-הכל
לתשעת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2011				
במיליוני שקלים חדשים				
רווח מפעולות מימון לפני הוצאות בגין הפסדי אשראי**				
208	21	12	4	245
(28)	(8)	–	–	(36)
180	13	12	4	209
586	45	38	13	682
766	58	50	17	891
סך-הכל הכנסות				
16	–	–	–	16
119	11	9	3	142
רווח נקי				
8,132	314	433	131	9,010
760	904	1,300	1,320	4,284
לתשעת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2010				
רווח מפעולות מימון לפני הוצאות בגין הפסדי אשראי**				
210	10	8	3	231
(38)	–	–	–	(38)
172	10	8	3	193
596	45	36	12	689
768	55	44	15	882
סך-הכל הכנסות				
23	–	–	–	23
126	4	(1)	–	129
רווח (הפסד) נקי				
7,782	340	469	151	8,742
720	842	1,213	1,427	4,202

* סווג מחדש.

** לענין העדר השוואתיות בין נתוני התקופה השוטפת לבין נתוני התקופה הקודמת, ר' ביאור 1' ה' 1.

חקיקה תקינה והסדרה

חוק הבנקאות (רישוי) (סליקת עסקאות בכרטיסי חיוב). החוק האמור פורסם ברשומות ביום 15 באוגוסט 2011. החוק נכנס לתוקף עם פרסומו, למעט ההוראות בדבר פתיחת שוק הסליקה לתחרות, אשר תכנסנה לתוקף בתום תשעה חודשים ממועד פרסום החוק ברשומות. לפרטים ר' בדוח שנתי 2010 (עמ' 149).

חוק ההגבלים העסקיים - קבוצות ריכוז. לפרטים בדבר התיקון לחוק, ר' להלן "חקיקה ופיקוח".
לפרטים נוספים אודות חקיקה הנוגעת לפעילות כרטיסי אשראי, ר' בדוח השנתי לשנת 2010 (עמ' 148-149).

התפתחויות בפעילות

הסדרים בין חברות כרטיסי אשראי. לפרטים בדבר הפחתת שיעור עמלת המנפיק, מיום 1 בנובמבר 2011 ואילך, והגשת חוות דעת מומחה בענין חישוב שיעור עמלת מנפיק, ר' ביאור 15 א' לתמצית הדוחות הכספיים.

הסכם עם קבוצת אלון. לפרטים בדבר תוספת למערכת ההסכמים בענין מועדון You, ר' ביאור 15 ב' לתמצית הדוחות הכספיים.

שינויים טכנולוגיים מהותיים

בחודש אפריל 2011 הוטמעה בכל מערכת פיננסית חדשה, אשר צפויה להביא, בין היתר, לשיפור ביכולת הבקרה בתחומים השונים על הפעילות הכספית בארגון, לקיצור משך סגירת הספרים עקב סגירות גבוהה יותר של הפעילויות במערכת, לקיצור ושיפור הבקרה בנושא הרכש, לשיפור הבקרה התקציבית, ולתאימות גבוהה יותר לדרישות ציות בכלל ודרישות הפרדת תפקידים בפרט.

הפרויקט מהווה תשתית לפרויקטי המשך שיתבצעו בשנים 2011-2012 בתחום של יישום מערכת GRC לבקורות ציות ממוכנות, והרחבת מודול הממשקים לביצוע רישום ותחקור חשבונאי מפורט.

לפרטים נוספים אודות הפעילות בתחום כרטיסי אשראי, ר' בדוח השנתי לשנת 2010 (עמ' 144-154).

פעילות בשוק ההון

מגמות אירועים והתפתחויות בסביבה המקרו כלכלית

שוק קרנות הנאמנות. שוק קרנות הנאמנות ירד מתחילת השנה ב-4.1 מיליארד ש"ח, לעומת עליה של 15 מיליארד ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2011 נרשמו פדיונות גדולים בקרנות המשקיעות באיגרות חוב ובקרנות המשקיעות במניות, בהיקפים של 20.7 מיליארד ש"ח ו-1.7 מיליארד ש"ח, בהתאמה. את מקומן תפסו, במידה רבה, הקרנות הכספיות, אשר רשמו גיוסים (נטו) בהיקף של כ-18.5 מיליארד ש"ח.

את הגיוסים השליליים (נטו) בקרנות האג"ח ניתן לייחס לעליית החשש ממיתון חוזר בשווקים המפותחים, על רקע נתוני מקרו שליליים בארה"ב ואירופה והחרפה במשבר החובות במדינות הפריפריה של אירופה. אלה באו לידי ביטוי גם בירידות בשוק המניות.

על פי נתוני בנק ישראל, נכסי קרנות האג"ח ירדו בתקופה האמורה ב-22.1 מיליארד ש"ח. נכסי הקרנות הלא-צמודות ירדו ב-7.5 מיליארד ש"ח, נכסי הקרנות הצמודות למדד ירדו ב-8.3 מיליארד ש"ח ונכסי הקרנות המנייתיות ירדו ב-6.0 מיליארד ש"ח.

שוק קופות הגמל. קופות הגמל השיגו בשנים עשר החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2011, תשואה שלילית בשיעור של 1.74% בממוצע. ירידות אלה נבעו מהירידות במדדים השונים בבורסה.

לפי הנתונים שמפרסם אגף שוק ההון במשרד האוצר, בקופות גמל מסוג "קופות גמל לתגמולים ואישיות לפיצויים" היתה בשנים עשר החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2011, צבירה נטו שלילית בהיקף של כ-3.97 מיליארד ש"ח, לעומת צבירה נטו שלילית של כ-2.7 מיליארד ש"ח, בשניים עשר החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2010. היקף קופות הגמל ליום 30 בספטמבר 2011 הסתכם בכ-159 מיליארד ש"ח, לעומת כ-166 מיליארד ש"ח ליום 30 בספטמבר 2010, ירידה של כ-7 מיליארד ש"ח (כ-4.4%).

שוק קרנות הפנסיה החדשות. קרנות הפנסיה החדשות השיגו בשנים עשר החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2011, תשואה חיובית של 0.9% בממוצע. לפי הנתונים שמפרסם אגף שוק ההון במשרד האוצר, בסך קרנות הפנסיה החדשות היתה בשנים עשר החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2011, צבירה חיובית בהיקף של כ-12.8 מיליארד ש"ח, לעומת צבירה חיובית נטו של כ-10.8 מיליארד ש"ח, בשנים עשר החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2010. היקף קרנות הפנסיה החדשות הסתכם ליום 30 בספטמבר 2011 ב-94.6 מיליארד ש"ח, לעומת כ-82.8 מיליארד ש"ח ביום 30 בספטמבר 2010, עליה של כ-11.8 מיליארד ש"ח (כ-14.2%).

שוק תעודות הסל. על פי נתונים שפורסמו על ידי הבורסה לניירות ערך בתל אביב, בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2011 הונפקו 26 תעודות סל חדשות. בסוף חודש ספטמבר 2011, עמד מספר תעודות הסל על מוצרי מדד על 433, בהן 262 תעודות סל על מדדי מניות מקומיים ובינלאומיים, 171 תעודות סל על מדדי אג"ח מקומיים, וסחורות.

שוק ההון. לפרטים בדבר התפתחויות בשוק ההון בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2011, ר' להלן "שוק ההון" בפרק "קווי התפתחות עיקריים בארץ ובעולם בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2011".

מגבלות חקיקה תקינה ואילוצים מיוחדים החלים על הפעילות בשוק ההון

בהמשך לתוכנית להגברת התחרות בשוק החיסכון הפנסיוני (ר' בדוח השנתי לשנת 2010, עמ' 154-155), פרסם אגף שוק ההון, ביטוח וחיסכון במשרד האוצר, בין היתר, את המסמכים הבאים:

- **טיטוט תזכיר חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים** (ייעוץ, שיווק ומערכת סליקה פנסיונית) (תיקון), התשע"א-2011, שעניינו מתן אפשרות ללקוח לבחור את בעל הרישיון שימליץ לו על החיסכון הפנסיוני וזאת באמצעות קביעת איסור על המעביד להתנות ביצוע עסקה (או מתן הטבה) בביצועה על ידי בעל רישיון מסוים. כמו כן, מוצע לבטל את האיסור הקבוע בסעיף 20 לחוק האמור, לפיו יועץ פנסיוני שהוא תאגיד בנקאי אינו רשאי להתקשר עם מעביד או עם ארגון מעבידים לעניין מתן ייעוץ פנסיוני לעובד של אותו מעביד או לעובד של מי שהוא חבר בארגון מעבידים. במסגרת החוק, מוצע ליתן סמכות לממונה לקבוע הוראות לעניין התקשרות יועץ פנסיוני בנקאי עם מעביד.
- **טיטוט תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים** (קופות גמל) (עמלות הפצה) (תיקון), התשע"א-2011, שעניינן החלת מודל עמלת הפצה אחידה בכל מוצרי החיסכון הפנסיוני.

חוזר הכרעה בעניין פיצוי לקוחות. ביום 15 במרס 2011, פורסם חוזר הכרעה בעניין פיצוי לקוחות שבקשותיהם למשיכת כספים או העברתם בין קופות גמל או בין מסלולי השקעה, בוצעו באיחור (ר' בדוח השנתי לשנת 2010, עמ' 155).

חוק הגברת האכיפה בשוק ההון (תיקוני חקיקה), התשע"א-2011. ביום 17 באוגוסט 2011 פורסם ברשומות החוק להגברת האכיפה בשוק ההון. על פי החוק יעודכנו שלושת החוקים הכפופים לפיקוח הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון במשרד האוצר ("הממונה") בתחומי הביטוח, הגמל והייעוץ הפנסיוני (ר' בדוח השנתי לשנת 2010, עמ' 155). בחוקי הפיקוח על הביטוח ועל הגמל, יעוגנו סמכויות הממונה לעניין פיקוח ובירור מנהלי והסדרים חדשים לעניין הטלת עיצומים כספיים. באשר לחוק הייעוץ הפנסיוני, עוגן תיקון מצומצם יותר, באופן שלא יוספו בו הסדרים חדשים לעניין הטלת עיצומים כספיים.

היערכות הבנק והקבוצה לגיבוש ויישום תכנית אכיפה פנימית בניירות ערך כוללת, בין היתר, את תחום הייעוץ הפנסיוני. לפרטים נוספים ר' "חקיקה ופיקוח" להלן.

מסלוקה פנסיונית. ביום 15 באוגוסט 2011, פורסמו מסמכי הזמנה להשתתפות בשלב המוקדם להקמת המסלוקה, שהינו השלב הראשון של המכרז לבחירת הגוף שיקים את המסלוקה. לטענת האוצר, מכרז כאמור הינו הדרך המיטיבת להענקת רישיון להפעלת מערכת סליקה פנסיונית מרכזית (ר' בדוח השנתי לשנת 2010, עמ' 155).

טיטוט צו איסור הלבנת הון (חובות זיהוי, דיווח וניהול רישומים של מבטחים, חברות מנהלות, סוכנים ויועצים, למניעת הלבנת הון ומימון טרור), התשע"א-2011. ביום 3 ביולי 2011 פרסם אגף שוק ההון ביטוח וחיסכון במשרד האוצר, טיטוט צו המאחדת תחת מסגרת אחת את צו איסור הלבנת הון הנוגע לחובות של מבטח וסוכן ביטוח ואת צו איסור הלבנת הון הנוגע לחובות של קופת גמל וחברה המנהלת קופות גמל. כמו כן טיטוט הצו מחילה, לראשונה, חובות דיווח אובייקטיביות וסובייקטיביות, חובת מסירת מסמכים וניהול רישומים גם על יועץ פנסיוני.

חתימה אלקטרונית. ביום 10 באוגוסט 2011, פורסם חוזר חתימה גרפית ממוחשבת המאפשר שימוש בחתימה אשר נשמרת באופן ממוחשב כקובץ גרפי, לרבות בחתימה אלקטרונית. החוזר מסדיר את אופן השימוש בחתימה דיגיטלית בהחתמת לקוח על מסמכים, כחלק מביצוע עסקה על ידי בעל רישיון פנסיוני.

מערכת הטפסים הממוכנת אשר פותחה בבנק ואשר מאפשרת לחתום על מסמכי הייעוץ באמצעות חתימה אלקטרונית, צפויה להיכנס לשימוש מלא בייעוץ הפנסיוני בתחילת שנת 2012.

טיטוט תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (כללי השקעה החלים על חברות מנהלות ומבטחים), התשע"א-2011. ביום 14 באוגוסט 2011, פורסמה הטיטוט, אשר במסגרתה מוצע לבטל את ההבחנות בין כללי ההשקעה החלים על נכסי קופות גמל וקרנות פנסיה לבין אלו החלים על כספי פוליסות שמשותפות ברווחים. כמו כן, מוצע לשנות חלק ממגבלות ההשקעה הקיימות בעניין השקעת גוף מוסדי בתאגיד מסוים, כך שהגבלת שיעורי החזקה של משקיע מוסדי בניירות ערך, בהענקת הלוואות ובהפקדת פקדונות בתאגיד בודד, לא יעלה על 5% מהשווי המשוער של נכסי המשקיע המוסדי. יחד עם זאת, אם מדובר בהשקעה בתאגיד שהינו בנק, מוצע לאפשר החזקה ביחידות בקרן בודדת בשיעור של 2.5% מעבר ל-5% ובלבד שההחזקה הנוספת תיעשה רק בפקדונות. לענין מזומנים ושווי מזומנים מוצע להגביל את שיעור ההחזקה בבנק לשיעור של 20% מנכסי המשקיע המוסדי. הגבלות נוספות, בשיעור שלא יעלה על 10%, נקבעו לעניין קבוצות תאגידים, בדומה, אם מדובר בהשקעה בבנק שנכלל בקבוצת תאגידים מסוימת, מוצע לאפשר החזקה נוספת בשיעור של 5% ולענין מזומנים שווי מזומנים - עד 25% מנכסי המשקיע המוסדי.

רגולציה חדשה בתחום קרנות נאמנות. לפרטים בדבר הצעת חוק, תיקון מספר 15 לחוק השקעות משותפות בנאמנות, התשנ"ד-1994, ר' בדוח שנתי 2010 (עמ' 156). לאחרונה הודיעה רשות ניירות ערך כי בשלב זה יוצא מתוך הצעת החוק הפרק העוסק בפתיחת השוק לקרנות זרות. הרשות מתכוונת לקיים בחינה מחודשת של נושא פתיחת השוק להצעה לציבור בישראל של קרנות נאמנות זרות, שתבטיח הגנה ראויה למשקיעים. לפרטים נוספים אודות מגבלות חקיקה, תקינה ואילוצים מיוחדים החלים בשוק ההון, ר' בדוח השנתי לשנת 2010 (עמ' 154-156).

התפתחויות בפעילות

"מהלך שוק ההון". ברבעון השלישי של שנת 2011 המשיך הבנק בהשקת שירותי מסחר חדשים בניירות ערך:

- דיסקונט טרייד - שירות המיועד ללקוחות אשר פעילים עצמאית בשוק ההון והוא כולל מרכז עסקאות מתקדם ומערכת מסחר אינטרנטית משוכללת. השירות הושק בסוף הרבעון השני ומופץ בהדרגה ללקוחות מתאימים.
 - ממשק חדש ומתקדם לפעילות בניירות ערך באתר האינטרנט - הושלמה פריסת האתר לכלל לקוחות הבנק.
 - ממשק מסחר ייעודי לגופים מוסדיים לפעילות בניירות ערך.
- לפרטים נוספים אודות מהלך שוק ההון, ר' בדוח שנתי 2010 (עמ' 159).

מכירת פעילות תעודות הסל. לפרטים בדבר המכירה, שנדרשה בעקבות שינויי חקיקה (ר' דוח שנתי 2010, עמ' 159 ו-380), ר' ביאור 13 א' לתמצית הדוחות הכספיים.

מיזוג החברות לניהול תיקים. בחודש נובמבר 2011, אישרו האורגנים המוסמכים מיזוג של מרכנתיל שוקי הון בע"מ עם ולתוך תכלית דיסקונט ניהול תיקים בע"מ (לשעבר תכלית בית השקעות בע"מ), בתוקף מיום 1 בינואר 2012. תכליתו העיקרית של המיזוג הינה פישוט המבנה התאגידי של תחום ניהול התיקים בקבוצת דיסקונט, איחודו וריכוזו תחת ישות משפטית אחת, תוך השגת חסכון וצמצום בכפילויות.

היקף הפעילות והרווח הנקי

הרווח הנקי מהפעילות הסתכם בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2011 ב-94 מיליון ש"ח. זאת, לעומת רווח של 127 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, ירידה בשיעור של 26%. רווח לתקופה נכלל הרווח ממכירת פעילות תעודות הסל (ר' ביאור 13 א' לתמצית הדוחות הכספיים).

להלן יובאו נתונים עיקריים אודות הפעילות בשוק ההון:

פעילות בינלאומית:												
פעילות מקומית												
משקי בית	עסקים קטנים	מגזר עסקי	בנקאות מסחרית	בנקאות פרטית	ניהול פיננסי	סך-הכל	בנקאות פרטית	סך-הכל				
לשלושת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2011												
במיליוני שקלים חדשים												
רווח מפעולות מימון לפני הוצאות בגין הפסדי אשראי**												
-	מחיצוניים	3	1	2	-	-	-	6	-	6		
-	בינמיגזרי	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
סך-הכל רווח מפעולות מימון												
57	8	11	3	8	-	87	11	98				
60	9	13	3	8	-	93	11	104				
10	-	5	-	1	-	16	10	26				
לשלושת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2010												
רווח מפעולות מימון לפני הוצאות בגין הפסדי אשראי**												
-	מחיצוניים	10	3	-	-	-	-	13	-	13		
-	בינמיגזרי	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
סך-הכל רווח מפעולות מימון												
65	11	6	6	5	*	93	15	108				
75	14	6	6	5	-	106	15	121				
26	4	1	2	2	*	35	(8)	27				

* סווג מחדש.

** לענין העדר השוואתיות בין נתוני התקופה השוטפת לבין נתוני התקופה הקודמת, ר' ביאור 1 ה' 1.

נתונים עיקריים אודות הפעילות בשוק ההון (המשך):

פעילות בינלאומית: בנקאות פרטית	פעילות מקומית							
	סך-הכל	סך-הכל	ניהול פיננסי	בנקאות פרטית	בנקאות מסחרית	מגזר עסקי	עסקים קטנים	משקי בית
לתשעת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2011								
במיליוני שקלים חדשים								
רווח מפעולות מימון								
לפני הפרשה לחובות מסופקים								
- מחיצוניים	8	2	2	1	-	-	-	13
- בינמיגזרי	-	-	-	-	-	-	-	-
סך-הכל רווח מפעולות מימון	8	2	2	1	-	-	-	13
הכנסות תפעוליות ואחרות	177	26	34	10	33	-	38	318
סך-הכל הכנסות	185	28	36	11	33	-	38	331
רווח נקי	48	11	10	4	12	-	9	94
לתשעת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2010								
רווח מפעולות מימון								
לפני הפרשה לחובות מסופקים								
- מחיצוניים	11	3	2	-	1	-	17	17
- בינמיגזרי	-	-	-	-	-	-	-	-
סך-הכל רווח מפעולות מימון	11	3	2	-	1	-	17	17
הכנסות תפעוליות ואחרות	193	34	26	14	25	1	44	337
סך-הכל הכנסות	204	37	28	14	26	1	44	354
רווח נקי	75	16	10	6	12	2	6	127

להלן נתונים אודות היקפי הפעילות בתחומים השונים

ניירות ערך. ביום 30 בספטמבר 2011 עמדה יתרת ניירות ערך המוחזקים עבור לקוחות הבנק על סך של כ-106.4 מיליארד ש"ח, כולל סך של 6.9 מיליארד ש"ח ניירות ערך לא סחירים, לעומת סך של 112.9 מיליארד ש"ח ביום 31 בדצמבר 2010, אשר כלל סך של 9.6 מיליארד ש"ח ניירות ערך לא סחירים, ירידה של 5.7% (לפרטים בדבר הכנסות מפעילות בניירות ערך, ר' ביאור 24 לדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2010, עמ' 404). בנוסף, בנק מרכנתיל דיסקונט החזיק עבור לקוחותיו ביום 30 בספטמבר 2011 ניירות ערך בסך של 11.1 מיליארד ש"ח, לעומת סך של 13 מיליארד ש"ח ביום 31 בדצמבר 2010, ירידה של 14.2%.

ניהול תיקי השקעות. ביום 30 בספטמבר 2011 ניהלה תכלית 1,544 תיקי השקעות בשווי כספי כולל של כ-2,653 מיליון ש"ח, לעומת 1,619 תיקי השקעות בשווי כספי כולל של כ-2,862 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2010. הנתונים דלעיל מצביעים על ירידה של 4.63% במספר התיקים שבניהול, ועל ירידה של כ-7.30% בהיקף הכספי של התיקים שבניהול.

בנוסף, בנק מרכנתיל דיסקונט מנהל באמצעות חברה בת שלו תיקי השקעות עבור לקוחותיו. ביום 30 בספטמבר 2011 נוהלו תיקי לקוחות כאמור בשווי כספי כולל של כ-1.8 מיליארד ש"ח, ירידה בשיעור של כ-10% לעומת 31 בדצמבר 2010.

ייעוץ פנסיוני. החל מתחילת הפעילות, בחודש מרס 2008, ועד סוף חודש בספטמבר 2011, ניתן ייעוץ לכ-77 אלף לקוחות. הצבירה בתקופה האמורה של נכסי לקוחות שניתן להם ייעוץ הסתכמה בכ-7.8 מיליארד ש"ח. בנוסף, בנק מרכנתיל לדיסקונט נתן ייעוץ לכ-3,900 לקוחות, שתיק נכסיהם הפנסיוניים מסתכם בכ-810 מיליון ש"ח.

לפרטים נוספים אודות הפעילות בשוק ההון, ר' בדוח השנתי לשנת 2010 (עמ' 154-160).

פעילות בניה ונדל"ן

התפתחויות בשווקים של הפעילות

בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2011 נמשכה ההתרחבות בפעילות ענף הבניה והנדל"ן בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד, על רקע גידול בתחום הבניה למגורים ובניה שלא למגורים, לרבות תשתיות.

היקף ההשקעה בבניה למגורים גדל בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2011 בשיעור של 13%, בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד, ולעליה בשיעור של 12.7% בשנת 2010 כולה. עם זאת, ברבעון השלישי של השנה נרשמה האטה ניכרת בקצב הגידול, שעמד על שיעור שנתי של 4.1% בלבד, בהשוואה לגידול בשיעור של 13.7% במחצית הראשונה של שנת 2011.

היקף ההשקעה בבניה שלא למגורים ועבודות בניה אחרות ירד בשיעור שנתי של 4.8%, בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד, כאשר ברבעון השלישי של השנה נרשמה ירידה בשיעור שנתי של 0.8%.

בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2011 חלו במגזרי הפעילות השונים ההתפתחויות הבאות:

בניה למגורים:

- מחירי דירות - המשך עליית מחירים באזורי ביקוש במרכז ובפריפריה, בשיעור של 3%-5% בהשוואה לסוף שנת 2010, כאשר ברבעון השלישי של השנה נבלמה עליית המחירים ואף הסתמנה ירידת מחירים מתונה באזורי ביקוש במרכז, בשיעור של 3%-1% בהשוואה לרבעון הקודם.

- ביקוש לדירות חדשות - ירידה בשיעור של כ-1.0% בכמות המבוקשת של יחידות דיור חדשות⁽¹⁾ ביחזמה פרטית בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד, כתוצאה מירידה חדה בביקושים, שהחלה במהלך הרבעון הראשון של השנה. כמות יחידות הדיור המבוקשת ברבעון השלישי שיקפה ירידה בשיעור שנתי של כ-44% בהשוואה לרבעון השני, וירידה של 16% בהשוואה לרבעון השלישי אשתקד. בשלב הנוכחי טרם ניתן להעריך אם הירידה האמורה משקפת שינוי מגמה ארוך טווח או הימנעות רכישה זמנית מצד רוכשים פוטנציאליים בשל צפי להמשך ירידת מחירי הדירות. להלן ההתפתחויות בכמות יחידות הדיור המבוקשות בחתך מחוזות:

- מחוז תל אביב רשם עליה של כ-15.0%, בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד;

- מחוז ירושלים רשם ירידה ניכרת, בשיעור של כ-25%, בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד;

- מחוזות מרכז, חיפה, צפון, ודרום רשמו ירידות בשיעורים של 6.0%, 3.1%, 3.7% ו-7.6%, בהתאמה, בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד.

מלאי דירות למכירה. מלאי הדירות החדשות בסוף חודש ספטמבר 2011 המשיך לגדול, והיה גבוה ב-23% מהמלאי שנרשם בסוף חודש ספטמבר 2010 ומהמלאי בסוף חודש דצמבר 2010;

ביקוש למשכנתאות. בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2011 נמשך הגידול בביקוש למשכנתאות, כאשר החל מהרבעון השני הסתמנה התמתנות בקצב הגידול כתוצאה מעליה מתמשכת במחירי הדירות, עליית ריבית והחמרת תנאי האשראי.

דירות יוקרה. הסתמנה מגמת ירידה ניכרת בביקושים מצד משקיעים מקומיים ותושבי חוץ, בעיקר באזורי ירושלים, תל אביב, נתניה ואשדוד, שלווה בירידות מחירים.

נדל"ן מניב משרדים. הסתמנה יציבות בביקושים למשרדים בתל אביב ובערי הלווין בגוש דן, שלווה בקיפאון במחירי השכירות, בעיקר כתוצאה מריבית נמוכה והיצע נמוך של נכסים. התשוואה הממוצעת עמדה על שיעור של 7.8%-8.0%.

נדל"ן מניב מסחרי. הסתמן גידול בביקושים מצד גופים מוסדיים ומשקיעים פרטיים לנכסים מסחריים באזורי ביקוש במרכז ובפריפריה, בעיקר קניונים ומרכזי קניות פתוחים, שלווה ביציבות בשיעורי התפוסה ועליה בדמי השכירות, בשל המשך גידול בביקושים מצד רשתות שיווק גדולות על רקע התרחבות והגדלת מספר הסניפים.

פעילות נדל"ן בחו"ל. תחילת השקעות של חברות ישראליות בנדל"ן יזמי ומניב בשווקים מסוימים במערב אירופה, ארה"ב וקנדה, כתוצאה מההתפתחויות הבאות:

- ניצול סלקטיבי של הזדמנויות עסקיות לרכישת נכסים מניבים במחירים נמוכים;

- קיטון בשיעור ההון עצמי הנדרש למימון השקעות בנדל"ן מניב על ידי בנקים זרים;

- תחילת עליות בשווי נכסי נדל"ן מניב באזורים מסוימים בארה"ב וקנדה ובמדינות מסוימות במערב אירופה, לאחר ירידה ממושכת בשווי הנכסים, שהסתמנה החל מתקופת המשבר.

(1) המונח "כמות מבוקשת של יחידות דיור חדשות" מחליף על פי הגדרות הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה את המונח הקודם "דירות שנמכרו", וכולל הן את הדירות שנמכרו והן דירות שלא למטרות מכירה שבנייתן החלה (בניה לשימוש עצמי, קבוצות רכישה ובניה למטרות השכרה).

התפתחויות במקורות המימון של הפעילות

בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2011 גייסו חברות המגזר איגרות חוב קונצרניות בהיקף של כ-6.3 מיליארד ש"ח, בהשוואה ל-6.8 מיליארד ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד ו-8.9 מיליארד ש"ח במהלך שנת 2010 כולה. עם זאת, בשני הרבעונים האחרונים התמתן היקף הגיוס ועמד על כ-1.8 מיליארד ש"ח, בכל רבעון, בהשוואה ל-2.7 מיליארד ש"ח ברבעון הראשון של השנה.

עיקר גיוס איגרות החוב נעשה על ידי חברות נדל"ן גדולות המדורגות בדירוג גבוה, שבמקרים מסוימים כלל העמדת בטחונות והתניות פיננסיות, כאשר ברבעון השלישי לא נכללו בקרב החברות המגייסות חברות קטנות ובינוניות בעלות פרופיל סיכון גבוה.

ההאטה בהיקף הגיוסים במהלך הרבעון השני של שנת 2011 נבעה, בעיקר, מהגורמים הבאים:

- עליה בתשואות של מרבית איגרות החוב הקונצרניות במגזר, בשל החשש לירידת רווחיות חברות הנדל"ן המקומיות בעלות מינוף גבוה, בשל צפי להתמתנות בקצב גידול הביקושים המקומיים;
- קיטון היקף הביקושים מצד קרנות נאמנות לאיגרות חוב על רקע פדיונות ניכרים בשוק ההון;
- חששות להרעה במצבן של חברות אחזקה מקומיות בתחום הנדל"ן החשופות לפעילות בחו"ל, בשל האטה בקצב הצמיחה בסביבתן העסקית.

התפתחויות צפויות בשוקי הפעילות

בחצי השנה הקרובה צפויה התרחבות נוספת בפעילות ענף הנדל"ן, כתוצאה מהמשך גידול בהשקעות בבניה למגורים ופרויקטים בתחום התשתיות הלאומיות.

בניה למגורים - מרכז. ירידת מחירים בשיעור של 5%-8%, בשל גידול בהיצע יחידות הדירור כתוצאה מהמלאי הנוכחי הגבוה, לרבות גידול צפוי בסיומי בניה, במקביל לירידה בביקוש לדירות.

בניה למגורים - פריפריה. יציבות ברמת הביקושים, שתלווה בירידות מחירים מתונות, בעיקר כתוצאה מרמת מחירים התואמת את כוח הקניה של הרוכשים וגידול נמוך יחסי במלאי דירות חדשות.

בניה למגורים - דירות יוקרה. ירידה ניכרת ברמת הביקושים לדירות יוקרה מצד תושבי חוץ ומשקיעים מקומיים, שתלווה בירידת מחירים, בעיקר בתל אביב ובירושלים, בהמשך למגמת הירידה שהחלה בשנת 2010.

נדל"ן מניב - משרדים. יציבות בביקושים למשרדים באזורי ביקוש במרכז הארץ, שתלווה בקיפאון במחירים, כתוצאה מהיצע נמוך של שטחי משרד באזורי ביקוש וסביבת ריבית נמוכה, הגוזרים תשואה שנתית ממוצעת בשיעור של כ-8%.

נדל"ן מניב - מסחרי. המשך גידול בביקושים לנכסי מסחר איכותיים, שתלווה בעליית מחירים, כתוצאה מביקושים מצד גופים מוסדיים ויזמים פרטיים לנכסי מסחר בעלי שיעורי תשואה יציבים לטווח ארוך. במקביל צפוי גידול בהיצע של קניונים ושטחי מסחר נוספים הנמצאים בתהליכי בניה ויהיו זמינים להשכרה במהלך השנה. במחצית השנה הקרובה צפויה עליית מחירי שכירות בשיעור של עד 5%, בהעדר אלטרנטיבה אחרת לקבלת תשואה ממוצעת של כ-8% ברמת סיכון מתונה המאפיינת מגזר זה.

תשתיות. צפוי גידול בהיקף ההשקעות בתחום זה, כתוצאה מפרויקטים לאומיים רחבי היקף הנמצאים בשלבי ביצוע שונים (בעיקר במתכונת P.P.P. - Public Private Partnership - על סוגיה השונים), בתחומי המים, התחבורה, האנרגיה והחשמל (לרבות הקמת תחנות כוח פרטיות המבוססות על גז ו/או אנרגיה פוטו-וולטאית).

מימון פעילות בחו"ל. התמתנות בהיקף ההשקעות של חברות ישראליות בנדל"ן יזמי בתחום המגורים ונכסים מניבים בחו"ל, בשל האטה בקצב הצמיחה וקיפאון במחירי הנכסים בארה"ב ובשוקים מסוימים במערב ומרכז אירופה.

התפתחות במקורות מימון. בהמשך שנת 2011 צפויה ירידה בהיקף גיוס איגרות החוב על ידי החברות במגזר כתוצאה מההיבטים הבאים:

- קיטון בהיקף הביקושים לאיגרות חוב מצד קרנות נאמנות על רקע פדיונות בשוק ההון;
- ירידה ברווחיות חברות נדל"ן מקומיות, לרבות חברות אחזקה הפעילות בחו"ל, כתוצאה מקיטון בביקושים המקומיים ליחידות דיור, והרעה בסביבה העסקית בשוקים מסוימים בחו"ל;

עם זאת, הצורך בזמינות מקורות למיחזור איגרות חוב בהיקף ניכר, שצפויים לעמוד לפירעון ברבעונים הבאים, יתמכו בהמשך גיוסי חוב, בעיקר על ידי חברות מובילות במגזר בעלות דירוג גבוה, שילווה בגידול בעלויות הגיוס על רקע גידול בתשואות האג"ח שהונפקו על ידן.

מידע זה הינו בבחינת מידע צופה פני עתיד. האמור משקף את הערכת הנהלת הבנק בשים לב למידע המצוי בידיה במועד עריכת הדוחות הכספיים כמפורט בסעיף זה לעיל, והמתבסס על פרסומים של גורמים שונים, דוגמת הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, משרד השיכון, בנק ישראל ואחרים. המידע עשוי שלא להתממש במידה יוחל קיטון ניכר ברמת הביקושים המקומיים, כתוצאה מהרעה במצב הביטחוני-מדיני, קיטון בהיצע מקורות המימון בשוקים הפיננסיים בחו"ל ובשוק המקומי, החרפה במיתון בשוקים גלובליים מסוימים, המשך התנדטות בשיעורי הריבית ובשערי החליפין בעולם ובמשק המקומי והתפתחויות אחרות בתנאים המקרו כלכליים שאינם בשליטת הבנק.

היקף הפעילות והרווח הנקי

הרווח הנקי של הפעילות הסתכם בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2011 ב-84 מיליון ש"ח, לעומת רווח של 154 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, ירידה בשיעור של 45.5%.

הוצאות בגין הפסדי האשראי הסתכמו בסך של 176 מיליון ש"ח בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2011, לעומת הוצאה בסך 107 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, עליה בשיעור של 64.5%.

להלן יובאו נתונים עיקריים אודות פעילות בניה ונדל"ן:

פעילות מקומית								פעילות בינלאומית	
עסקים קטנים	מגזר עסקי	בנקאות מסחרית	סך-הכל	מסחרית	בנקאות מסחרית	מגזר עסקי	סך-הכל	סך-הכל	סך-הכל
לשלושת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2011									
במיליוני שקלים חדשים									
רווח מפעולות מימון לפני הוצאות בגין הפסדי אשראי**									
-	14	378	45	437	(21)	8	(13)	424	-
-	-	(314)	(19)	(333)	48	-	48	(285)	-
סך-הכל רווח מפעולות מימון	14	64	26	104	27	8	35	139	סך-הכל רווח מפעולות מימון
הכנסות תפעוליות ואחרות	4	6	4	14	(1)	-	(1)	13	הכנסות תפעוליות ואחרות
סך-הכל הכנסות	18	70	30	118	26	8	34	152	סך-הכל הכנסות
הוצאות בגין הפסדי אשראי**	5	40	(2)	43	3	62	65	108	הוצאות בגין הפסדי אשראי**
רווח (הפסד) נקי	6	9	15	30	8	(55)	(47)	(17)	רווח (הפסד) נקי
יתרה ממוצעת של נכסים	862	12,917	2,813	16,592	1,566	1,839	3,405	19,997	יתרה ממוצעת של נכסים
יתרה ממוצעת של התחייבויות	752	1,679	641	3,072	346	79	425	3,497	יתרה ממוצעת של התחייבויות
לשלושת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2010									
רווח מפעולות מימון לפני הוצאות בגין הפסדי אשראי**									
-	26	208	39	273	86	3	89	362	-
-	(6)	(119)	(9)	(134)	(63)	-	(63)	(197)	-
סך-הכל רווח מפעולות מימון	20	89	30	139	23	3	26	165	סך-הכל רווח מפעולות מימון
הכנסות תפעוליות ואחרות	5	12	*3	20	3	-	3	23	הכנסות תפעוליות ואחרות
סך-הכל הכנסות	25	101	33	159	26	3	29	188	סך-הכל הכנסות
הוצאות בגין הפסדי אשראי**	4	31	(8)	27	14	41	55	82	הוצאות בגין הפסדי אשראי**
רווח (הפסד) נקי	11	37	*22	70	5	(57)	(52)	18	רווח (הפסד) נקי
יתרה ממוצעת של נכסים	1,845	13,868	2,616	18,329	2,383	866	3,249	21,578	יתרה ממוצעת של נכסים
יתרה ממוצעת של התחייבויות	814	1,691	685	3,190	651	-	651	3,841	יתרה ממוצעת של התחייבויות

* סווג מחדש.

** לענין העדר השוואתיות בין נתוני התקופה השוטפת לבין נתוני התקופה הקודמת, ר' ביאור 1 ה' 1.

נתונים עיקריים אודות פעילות בניה ונדל"ן (המשך):

פעילות מקומית		פעילות בינלאומית					
עסקים קטנים	מגזר עסקי	בנקאות מסחרית	סך-הכל	בנקאות מסחרית	מגזר עסקי	בנקאות מסחרית	מגזר עסקי
סך-הכל	סך-הכל	סך-הכל	סך-הכל	סך-הכל	סך-הכל	סך-הכל	סך-הכל
לתשעת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2011							
במיליוני שקלים חדשים							
רווח מפעולות מימון לפני הוצאות בגין הפסדי אשראי**							
-	48	787	103	938	781	11	792
-	(7)	(579)	(28)	(614)	(724)	-	(724)
סך-הכל רווח מפעולות מימון	41	208	75	324	57	11	68
הכנסות תפעוליות ואחרות	13	25	10	48	1	2	3
סך-הכל הכנסות	54	233	85	372	58	13	71
הוצאות בגין הפסדי אשראי**	1	82	(6)	77	10	89	99
רווח (הפסד) נקי	27	64	44	135	22	(73)	(51)
יתרה ממוצעת של נכסים	958	13,317	2,817	17,092	1,750	937	2,687
יתרה ממוצעת של התחייבויות	676	1,889	661	3,226	416	31	447
לתשעת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2010							
רווח מפעולות מימון לפני הוצאות בגין הפסדי אשראי**							
-	78	204	98	380	114	8	122
-	(20)	28	(27)	(19)	(49)	-	(49)
סך-הכל רווח מפעולות מימון	58	232	71	361	65	8	73
הכנסות תפעוליות ואחרות	15	21	8	44	8	-	8
סך-הכל הכנסות	73	253	79	405	73	8	81
הוצאות בגין הפסדי אשראי**	28	1	(4)	25	27	55	82
רווח (הפסד) נקי	20	131	*40	191	17	(54)	(37)
יתרה ממוצעת של נכסים	1,783	12,984	2,434	17,201	2,223	880	3,103
יתרה ממוצעת של התחייבויות	744	1,687	635	3,066	443	-	443

* סווג מחדש.

** לענין העדר השוואתיות בין נתוני התקופה השוטפת לבין נתוני התקופה הקודמת, ר' ביאור 1 ה' 1.

מגבלות חקיקה, תקינה ואילוצים מיוחדים החלים על הפעילות

המגבלות שתוארו לעיל, בקשר למגזר העסקי חלות אף על פעילות בניה ונדל"ן. בנוסף, ראוי לציין כי במסגרת הוראות ניהול בנקאי תקין חלה מגבלה על ריכוזיות אשראי ענפית, וזאת כאשר חלקו של האשראי באחריות התאגיד הבנקאי (כולל אשראי חוץ מאזני) הניתן לענף מסוים, כהגדרתו בהוראה, עולה על 20% מסך האשראי לציבור שבאחריות התאגיד הבנקאי. שיעור החשיפה לאשראי בענף הבינוי והנדל"ן בבנק ליום 30 בספטמבר 2011 הגיע לכ-19.76% (18.44% בסוף שנת 2010).

תיקון 70 לחוק מיסוי מקרקעין. ביום 7 במרס 2011, התקבל בכנסת תיקון 70 לחוק מיסוי מקרקעין, שתחילתו ביום 31 במרס 2011. התיקון קובע, בין היתר, כי ברכישת זכות במקרקעין שאינה דירת מגורים מזכה, שהתבקש בגינה פטור, חייב הרוכש לשלם חלק מהתמורה בגין הרכישה (7.5%-15% מסכום התמורה, בהתאם למועד בו רכש המוכר את הזכות במקרקעין) ישירות לרשות המסים, כמקדמה על חשבון מס השבח החל על המוכר, וזאת לאחר ששילם למוכר 40% מסכום התמורה.

לתיקון השלכות לגבי אופן התנהלות ענף הבנקאות בעסקאות מקרקעין בכלל ולהיבטי מימון של עסקאות מקרקעין בפרט (מימון פרויקטים לבניה, מימון רכישת קרקעות, הסתמכות על שעבודי קרקעות לטובת הבנק וכו'), וזאת בהיבטים משפטיים, תפעוליים ועסקיים.

חוק הליכי תכנון ובנייה להאצת הבנייה למגורים (הוראת שעה), התשע"א-2011. ביום 3 באוגוסט 2011 התקבל בקריאה שניה ושלישית החוק האמור. החוק קובע מסלול תכנון מחדש ומזורז העוקף את ועדות התכנון הקיימות. בכל מחוז במדינה תוקם ועדה מיוחדת לדיור לאומי (וד"ל) והיא תהיה מוסמכת לדון בתוכניות בניה למגורים בהיקף של לפחות 200 יחידות דיור. בהתאם לחוק, רק גורמים ציבוריים, כמו משרדי ממשלה או רשויות מקומיות, יהיו מוסמכים להגיש תוכניות לאישור הוועדות המיוחדות. תוכניות אלו יהיו חייבות להיות בשטח שלא פחות מ-80% ממנו בבעלות המדינה. החוק אושר כהוראת שעה לתקופה של 18 חודשים.

חוק מיסוי מקרקעין (שבח ורכישה) (תיקון מס' 71), התשע"א-2011. ביום 1 באוגוסט 2011 אישרה הכנסת את החוק האמור, שמטרתו הגדלת היצע הדירות, כניסיון נוסף להתמודדות עם עליית המחירים בשוק הדיור. התיקון כולל מספר הוראות, שהעיקרית שבהן, הינה כי החל מיום 1 בינואר 2013 יבוטל הפטור ממס שבח במכירת דירת מגורים מזכה אחת לארבע שנים, ובמקומו יינתן פטור אחת לשמונה שנים בין השנים 2013-2021.

לפרטים נוספים אודות הפעילות בתחום בניה ונדל"ן, ר' בדוח השנתי לשנת 2010 (עמ' 161-167).

פעילות המשכנתאות - הלוואות לדיור

התפתחות בשוק המשכנתאות

ברבעון השלישי של שנת 2011 המשיך שוק המשכנתאות להתאפיין בתחרות עזה בין הבנקים הפועלים בו.

תשעת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר			
שנתי באחוזים	2010	2011	
במיליוני שקלים חדשים			
סך האשראי לדיור שניתן על ידי הבנקים למשכנתאות, לא כולל מיחזורים פנימיים	34,270	36,262	5.8
אשראי מכספי מדינה	373	121.7	(67.4)
סך האשראי שניתן על ידי הבנקים למשכנתאות, לא כולל אשראי מכספי מדינה ומיחזורים פנימיים	39,745	41,019	3.2

היקף הפעילות והרווח הנקי

הרווח הנקי מהפעילות הסתכם בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2011 ב-22 מיליון ש"ח, לעומת 30 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, ירידה בשיעור של 26.7%.

ההוצאות בגין הפסדי האשראי הסתכמו בסך של 4 מיליון ש"ח בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2010, לעומת הקטנת הוצאה בסך 7 מיליון ש"ח בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2011.

להלן יובאו נתונים עיקריים אודות פעילות המשכנתאות - הלוואות לדירור:

פעילות מקומית			
משקי בית	עסקים קטנים	בנקאות מסחרית	סך-הכל
לשלושת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2011			
במיליוני שקלים חדשים			
רווח (הפסד) מפעולות מימון לפני הוצאות בגין הפסדי אשראי*			
- מחיצוניים	56	8	2
- בינמיגזרי	(13)	(3)	(1)
סך-הכל רווח מפעולות מימון	43	5	1
הכנסות תפעוליות ואחרות	10	1	-
סך-הכל הכנסות	53	6	1
הוצאות בגין הפסדי אשראי*	(7)	(4)	-
רווח (הפסד) נקי	(8)	5	-
יתרה ממוצעת של נכסים	19,548	1,248	198
יתרה ממוצעת של התחייבויות	1,333	46	-
לשלושת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2010			
רווח מפעולות מימון לפני הוצאות בגין הפסדי אשראי*			
- מחיצוניים	52	10	2
- בינמיגזרי	(20)	(4)	(1)
סך-הכל רווח מפעולות מימון	32	6	1
הכנסות תפעוליות ואחרות	13	-	-
סך-הכל הכנסות	45	6	1
הוצאות בגין הפסדי אשראי*	4	1	1
רווח נקי	8	2	-
יתרה ממוצעת של נכסים	17,116	1,271	154
יתרה ממוצעת של התחייבויות	1,528	67	-

* לענין העדר השוואתיות בין נתוני התקופה השוטפת לבין נתוני התקופה הקודמת, ר' ביאור 1 ה' 1.

נתונים עיקריים אודות פעילות המשכנתאות - הלוואות לדירור (המשך):

פעילות מקומית			
משקי בית	עסקים קטנים	בנקאות מסחרית	סך-הכל
לתשעת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2011			
במיליוני שקלים חדשים			
רווח (הפסד) מפעולות מימון לפני הוצאות בגין הפסדי אשראי*			
- מחיצוניים	153	31	2
- בינמיגזרי	(42)	(12)	(1)
סך-הכל רווח מפעולות מימון	111	19	1
הכנסות תפעוליות ואחרות	32	2	-
סך-הכל הכנסות	143	21	1
הוצאות בגין הפסדי אשראי*	(2)	(5)	-
רווח נקי	9	13	-
יתרה ממוצעת של נכסים	18,898	1,242	178
יתרה ממוצעת של התחייבויות	1,373	52	-
לתשעת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2010			
רווח מפעולות מימון לפני הוצאות בגין הפסדי אשראי*			
- מחיצוניים	133	29	-
- בינמיגזרי	(45)	(10)	-
סך-הכל רווח מפעולות מימון	88	19	-
הכנסות תפעוליות ואחרות	36	1	-
סך-הכל הכנסות	124	20	-
הוצאות בגין הפסדי אשראי*	6	(2)	-
רווח נקי	20	10	-
יתרה ממוצעת של נכסים	16,606	1,275	154
יתרה ממוצעת של התחייבויות	1,550	71	-

* לענין העדר השוואתיות בין נתוני התקופה השוטפת לבין נתוני התקופה הקודמת, ר' ביאור 1 ה' 1.

מגבלות חקיקה

הצעת חוק הבנקאות (שירות ללקוח) (איסור גביית עמלת פירעון מוקדם בעת מימוש נכס), התשע"א-2011. ביום 21 ביוני 2011 עברה בכנסת בקריאה ראשונה הצעת החוק האמורה (הצעת חוק פרטית). הצעת החוק אוסרת על בנק שמימש נכס של לווה בשל אי פירעון הלוואה, לגבות עמלה בשל מימוש הנכס. בדברי ההסבר להצעת החוק מתייחסים לנכס שהינו דירת מגורים. בהמשך לדיונים עם מציע החוק, במסגרת ההכנה לקריאה שנייה ושלישית, העביר בנק ישראל למציע החוק טיוטת נוסח להצעת החוק, האוסרת גביית עמלת פירעון מוקדם על ידי תאגיד בנקאי במצבים של ביצוע משכנתא על דירת מגורים או מימוש משכון על זכויות לגבי דירת מגורים, שנרשמו להבטחת הלוואה לדירור, וזאת אלא אם התמורה שהתקבלה ממכירת הדירה עולה על מחיר מסוים שנקבע בטיטוה או על מלוא יתרת הלוואה. כמו כן הוגבל סכום עמלת הפירעון המוקדם במקרה בו לא עלתה התמורה ממכירת הדירה על המחיר המסוים שנקבע בטיטוה.

הצעת חוק הלוואות לדירור (תיקון מס' 12) (הלוואה נוספת והשתתפות בהחזרי הלוואה), התשע"א-2011. ביום 5 בינואר 2011, עברו בקריאה טרומית הצעת חוק הלוואות לדירור (הלוואה והשתתפות בהחזרים לרוכשי דירה ראשונה), התשע"א-2010 והצעת חוק הלוואות לדירור (הלוואה והשתתפות בהחזרי משכנתא באזור פיתוח), התש"ע-2010. הצעות החוק נועדו להקל על חסרי דיור לרכוש דירה משלהם, ולתת

תמריץ למעבר אוכלוסיה חזקה לאזורי הפריפריה. הסיוע מיועד למי שירכשו דירה ראשונה בבניה רוויה. רוכשי הדירות יקבלו הלוואה בנקאית נוספת על זו אשר מגיעה לזכאי משרד השיכון, בריבית עד 3%. לרוכשים באזורי עדיפות לאומית המדינה תסבסד את החזרי המשכנתה כל עוד הזכאי יחזיק בדירה, או יגרור את ההלוואה לנכס אחר באזור דומה. ביום 15 במרס 2011 אוחדו ההצעות כאמור תחת הצעת החוק שבכותרת והועברו למליאה לקריאה ראשונה.

יצוין כי ביום 30 במרס 2011 הוגשה הצעת חוק נוספת, הצעת חוק הלוואות לדיור (תיקון - מענק לרכישת דירת מגורים מזכה באזור עדיפות לאומית), התשע"א-2011, שמציעה לקבוע מענק והלוואה עומדת לזכאים באזורי עדיפות לאומית. כמו כן, מוצע לקבוע שרוכש דירת מגורים מזכה יהיה חייב בשיעור של מחצית מהשיעור הקבוע למס רכישה.

הנחיית המפקח על הבנקים בנושא הלוואות לדיור בריבית משתנה. ביום 3 במאי 2011, פרסם המפקח על הבנקים הנחיה בנושא הלוואות לדיור בריבית משתנה, אשר תחול על הלוואות שניתן להן אישור עקרוני מיום 5 במאי 2011 ואילך. ההנחיה מגבילה את החלק מההלוואה לדיור בריבית משתנה לשליש מסך ההלוואה לדיור שמעמיד תאגיד בנקאי ללווה. כלומר, תאגיד בנקאי יאשר הלוואה לדיור, רק אם היחס בין חלק ההלוואה לדיור בריבית משתנה, לבין סך ההלוואה לדיור אינו עולה על 33.3%. המגבלה חלה על הלוואות חדשות לדיור בכל מסלולי הריבית המשתנה שבהן הריבית עשויה להשתנות במהלך תקופה קצרה מחמש שנים. כמו כן, ההנחיה גם מסדירה חובת גילוי ללקוחות שנטלו בעבר הלוואות לדיור במסלול של ריבית משתנה לא צמודה על בסיס הפריים, כאשר רכיב ההלוואה שנטלו במסלול זה הוא שלישי או יותר. המגבלות האמורות אינן חלות, בתנאים מסוימים, על הלוואות בהן משולם מרכיב הריבית בלבד (הלוואות גרייס), הלוואות אשר הועמדו לתושבי חוץ והלוואות "לכל מטרה" בסכום שאינו עולה על 100,000 ש"ח.

הפרשה קבוצתית בגין הלוואות לדיור. בהתאם למכתב המפקח מיום 1 במאי 2011 ולהבהרות שנמסרו על ידי הפיקוח, נדרשו התאגידים הבנקאיים לבצע הפרשה קבוצתית להפסדי אשראי בגין הלוואות לדיור וזאת בנוסף להפרשה להפסדי אשראי לפי עומק הפיגור. זאת, כדי להביא בחשבון את הירידה בשיעור הכיסוי של ההפרשה בגין תיק הלוואות לדיור, לנוכח הגידול המהיר שחל בשנים האחרונות באשראי לדיור שעדיין לא קיבל ביטוי בהפרשות לפי עומק הפיגור. לפרטים נוספים, ר' להלן בפרק "החשיפה לסיכונים ודרכי ניהולם".

מגבלת ריכוזיות אשראי ענפית. על פי הוראות ניהול בנקאי תקין נדרשת הפרשה נוספת בגין ריכוזיות אשראי בהלוואות לדיור כאשר יתרת ההלוואות לדיור שבגינן נעשתה הפרשה לפי עומק הפיגור, בניכוי ההפרשה, עולה על 1.5% מיתרת הלוואות לדיור. ליום 30 בספטמבר 2011 היחס האמור בבנק דיסקונט למשכנתאות עמד על 0.8% ולכן לא נדרשה הפרשה.

מבצע לשיווק משכנתאות - מתווה דיסקונט

להלן פרטים בדבר היקפי הפעילות במסגרת המתווה בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2011:

מגזר צמוד מדד	מגזר לא צמוד	מגזר צמוד מט"ח	מגזר סך-הכל
במיליוני שקלים חדשים			
1,311.9	1,037.2	23.5	2,372.6
אשראי לדיור במסגרת מתווה דיסקונט - ממקורות שהעמיד הבנק			
אשראי לדיור במסגרת מתווה דיסקונט - ממקורות עצמיים			
121.1	-	-	121.1
של בנק דיסקונט למשכנתאות			
85.4	37.0	5.3	127.7
אשראי לדיור שלא במסגרת מתווה דיסקונט			
1,285.3	1,023.5	20.3	2,329.1
הפקדונות שהעמיד הבנק			

פקדונות בסך של 43.5 מיליון ש"ח הועמדו בתחילת חודש אוקטובר 2011, מזה 26.6 מיליון ש"ח במגזר צמוד המדד, 13.7 מיליון ש"ח במגזר הלא צמוד בריבית משתנה ו-3.2 מיליון ש"ח במגזר צמוד מט"ח.

שיעור הריבית הממוצעת על הלוואות שניתנו במסגרת מתווה דיסקונט במגזר הצמוד למדד בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2011 היה 2.45%. שיעור הריבית הממוצעת על הלוואות שניתנו במסגרת מתווה דיסקונט במגזר הלא צמוד בריבית משתנה היה 3.57%. המקורות שהעמיד הבנק לבנק דיסקונט למשכנתאות הינם בשיעור הריבית על ההלוואות בניכוי מרווח כלכלי שנקבע מראש. לפרטים נוספים, ר' בדוח השנתי לשנת 2010 (עמ' 172).

לפרטים נוספים אודות פעילות המשכנתאות - הלוואות לדיור, ר' בדוח השנתי לשנת 2010 (עמ' 167-172). לפרטים בדבר סיכוני אשראי בהלוואות לדיור, ר' להלן בפרק "החשיפה לסיכונים ודרכי ניהולם".

הפעילות הבינלאומית

כללי

פעילות קבוצת בנק דיסקונט בחו"ל מתבצעת בעיקר באמצעות חברות הבת בארה"ב, בדרום אמריקה (כולל נציגויות) ובשווייץ ובאמצעות סניף הבנק באנגליה. הפעילות הבינלאומית מתאפיינת כפעילות עסקית מסחרית ובנקאות פרטית.

היקף הפעילות והרווח הנקי

הרווח הנקי מהפעילות הסתכם בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2011 ב-31 מיליון ש"ח, לעומת 78 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, ירידה של 60.3%.

ההוצאות בגין הפסדי האשראי הסתכמו בסך של 220 מיליון ש"ח בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2011, לעומת 189 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, עליה של 16.4%.

להלן יובאו נתונים עיקריים אודות הפעילות הבינלאומית:

מסקי בית	מגזר עסקי	בנקאות מסחרית	בנקאות פרטית	אחר	סך-הכל
לשלושת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2011					
במיליוני שקלים חדשים					
רווח (הפסד) מפעולות מימון	1	25	79	42	(11)
לפני הוצאות בגין הפסדי אשראי**	136	44	18	40	(25)
הכנסות תפעוליות ואחרות	-	11	33	1	9
סך-הכל הכנסות (הוצאות)	1	36	97	82	(36)
הוצאות בגין הפסדי אשראי**	-	78	1	33	9
רווח (הפסד) נקי	-	(35)	13	(11)	-
יתרה ממוצעת של נכסים	8	4,884	7,213	4,813	14,914
יתרה ממוצעת של התחייבויות	26	1,887	5,684	14,669	8,051
לשלושת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2010					
רווח מפעולות מימון	1	29	50	27	127
לפני הוצאות בגין הפסדי אשראי**	234	48	20	54	(50)
הכנסות תפעוליות ואחרות	-	24	70	81	77
סך-הכל הכנסות	1	53	70	81	77
הוצאות בגין הפסדי אשראי**	-	37	27	1	2
רווח (הפסד) נקי	-	(9)	(3)	*8	(24)
יתרה ממוצעת של נכסים	51	6,448	7,777	4,029	16,148
יתרה ממוצעת של התחייבויות	185	1,470	2,512	18,912	9,909

* סווג מחדש.

** לענין העדר השוואתיות בין נתוני התקופה השוטפת לבין נתוני התקופה הקודמת, ר' ביאור 1 ה' 1.

נתונים עיקריים אודות הפעילות הבינלאומית (המשך):

משקי בית	מגזר עסקי	בנקאות מסחרית	בנקאות פרטית	אחר	סך-הכל
לתשעת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2011					
במיליוני שקלים חדשים					
רווח מפעולות מימון לפני הוצאות בגין הפסדי אשראי*	3	68	253	121	203
הכנסות תפעוליות ואחרות	-	38	57	115	(75)
סך-הכל הכנסות	3	106	310	236	128
הוצאות בגין הפסדי אשראי*	-	125	85	3	7
רווח (הפסד) נקי	2	(46)	56	(41)	60
יתרה ממוצעת של נכסים	8	3,896	9,143	4,637	14,616
יתרה ממוצעת של התחייבויות	20	1,561	3,312	16,922	8,417
לתשעת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2010					
רווח מפעולות מימון לפני הוצאות בגין הפסדי אשראי*	3	112	231	153	240
הכנסות תפעוליות ואחרות	-	51	49	105	(55)
סך-הכל הכנסות	3	163	280	258	185
הוצאות בגין הפסדי אשראי*	-	100	70	7	12
רווח (הפסד) נקי	1	(14)	48	7	36
יתרה ממוצעת של נכסים	35	5,808	7,637	4,447	16,476
יתרה ממוצעת של התחייבויות	121	1,682	3,298	17,872	10,193

* לענין העדר השוואתיות בין נתוני התקופה השוטפת לבין נתוני התקופה הקודמת, ר' ביאור ה' 1.

מגבלות חקיקה, תקינה ואילוצים מיוחדים החלים על הפעילות

מגבלת החשיפה לשלוחות בחו"ל. שיעור החשיפה המחושבת של הבנק לשלוחות חו"ל עמד על 19.3% ביום 30 בספטמבר 2011, בהשוואה לשיעור של 19.0% ביום 31 בדצמבר 2010. שיעור החשיפה האמור עומד במגבלות החשיפה שקבע הדירקטוריון (לפרטים נוספים ר' בדוח השנתי לשנת 2010, עמ' 173). הבנק עוקב בתדירות חודשית אחר התפתחות שיעור החשיפה בגין פעילותו בשלוחות חו"ל.

לפרטים נוספים אודות הפעילות הבינלאומית, ר' בדוח השנתי לשנת 2010 (עמ' 173-176).

החשיפה לסיכונים ודרכי ניהולם

מדיניות ניהול הסיכונים ומטרותיה

פעילות הבנק כמתווך פיננסי כרוכה בנטילת סיכונים, שהעיקריים שבהם: סיכוני אשראי, סיכוני שוק וסיכוני מזל. לסיכונים אלה נלווים סיכונים נוספים כדוגמת סיכונים תפעוליים וסיכונים משפטיים. מדיניות ניהול הסיכונים מכוונת להגדלת תוחלת הרווח כחלק מהאמצעים להשגת היעדים העסקיים שקבע הבנק לעצמו, תוך שמירה על רמת סיכון מאושרת ומבוקרת. העסקיים שקבע הבנק לעצמו, תוך שמירה על רמת סיכון מאושרת ומבוקרת. לפרטים בדבר מבנה וארגון פונקציות ניהול הסיכונים, ר' בדוח השנתי לשנת 2010 (עמ' 55-58).

סיוטת הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 339 - "ניהול סיכונים"

- ביום 15 באוגוסט 2011, פרסם הפיקוח על הבנקים טיוטת תיקון להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 339 בנושא "ניהול סיכונים" (להלן: "ההוראה"), במסגרת עדכון הוראות ניהול בנקאי תקין והתאמתן למסגרת העבודה של באזל.
- ההוראה עתידה להחליף את עקרונות היסוד לניהול ובקרת סיכונים, ומשקפת תפיסת ניהול סיכונים קבוצתית, כפי שזו באה לידי ביטוי בהמלצות באזל בנושא "הנחיות משלימות לנדבך השני", מחודש יולי 2009. זאת, במטרה לתמוך ביכולתו של התאגיד הבנקאי לזהות ולהגיב לסיכונים מתפתחים במועד וביעילות. טיוטת ההוראה דנה ומגדירה חמש אבני דרך מרכזיות:
- מסגרת ממשל תאגידי - מסגרת הממשל התאגידי נסמכת על שלושה מעגלי בקרה/קווי הגנה: הנהלת קווי העסקים, פונקציית ניהול סיכונים בלתי תלויה וביקורת פנימית. ההוראה מפרטת ומגדירה את המבנה והתפקידים של האורגנים המשתתפים בניהול הסיכונים;
 - תפיסת ניהול הסיכונים - תפיסת ניהול הסיכונים בראיה משולבת וכלל תאגידית - Firm Wide Risk Management, כוללת תהליכי ליבה לניהול הסיכונים: תהליכי זיהוי, מדידה והערכה, בקרה והפחתה, ניטור ודיווח, בתוך קווי העסקים ולרוחב התאגיד, בכל סוגי הסיכונים. בנוסף, ההוראה מתייחסת לנושאים נוספים, לרבות: מסגרת תיאבון לסיכון ופיקוח על התאמת פרופיל הסיכונים של התאגיד למסגרת שנקבעה, שימוש במבחני קיצון צופי פני עתיד, ככלי משלים לגישות ניהול סיכונים המבוססות על מודלים כמותיים ושימוש במודלים להערכה ומדידת סיכונים;
 - תרבות ארגונית לניהול הסיכונים - על הדירקטוריון והנהלה להטמיע תרבות ארגונית המבוססת על ניהול סיכונים איתן, בין היתר באמצעות:
 - הנחלת ידע ומומחיות הן באשר לפעילות העסקית והן למכלול הסיכונים הנובעים ממנה;
 - הגדרת סמכות ואחריות דיווחית - Responsibility and accountability;
 - שיקולי ניהול סיכונים יהוו מרכיב מרכזי בקבלת החלטות אסטרטגיות ושוטפות;
 - קביעת מדיניות תגמול נאותה המאזנת בין סיכון לתגמול;
 - תקשור של פרופיל הסיכון - פרופיל הסיכון יתוקשר לדירקטוריון במסגרת מסמך הסיכונים (דוח חשיפות), בכדי לאפשר לדירקטוריון לעקוב אחר פעולות ההנהלה ולוודא שהן עולות בקנה אחד עם תיאבון הסיכון ועם מסגרת ניהול הסיכונים שאושרה על ידו.
 - ניהול סיכונים קבוצתי - ההוראה מסדירה את המסגרת הנדרשת לניהול סיכונים קבוצתי, ובכלל זה: קביעת מדיניות סיכון קבוצתית, מתן כלים וסמכויות בידי חברות הבת לצורך ניהול הסיכונים וקביעת חובות דיווח כלפי חברת האם.
- הבנק בוחר את טיוטת ההוראה והשלכותיה על מסגרת ותהליכי ניהול הסיכונים בקבוצה.

גילויים בהתאם לנדבך השלישי של באזל II

יצוין כי חלק מהנתונים שגילויים נדרש בהתאם לנדבך השלישי של באזל II, מובאים בנספח לדוח הדירקטוריון, המהווה חלק בלתי נפרד ממנו (חלק ב', סעיפים 1-7).

כמו כן, בנספח האמור מובאת גם טבלת הקשר בין דרישות הגילוי על פי הנדבך השלישי לבין המידע שנכלל בדוח (חלק ב', סעיף 8).

ניהול סיכוני אשראי

כללי

סיכון אשראי הינו הסיכון לפגיעה בשווי הבנק וברווחיותו עקב הרעה ביכולת הלווים לעמוד בהתחייבויותיהם או עקב הרעה באיכות הלווים ושיווי הבטחונות שהועמדו על ידם לבנק. לפרטים כלליים נוספים ולגילוי איכותי נוסף אודות ניהול סיכוני האשראי, ר' בדוח השנתי לשנת 2010 (עמ' 58-63).

מהלך לתיקון ההוראות בענין ניהול סיכון אשראי

ביום 6 באוקטובר 2011, הפיץ הפיקוח על הבנקים טיוטה של תיקון ההוראות בענין ניהול סיכון אשראי, במסגרת עדכון הוראות ניהול בנקאי תקין והתאמתן להמלצות ועדת באזל. הפיקוח הבהיר כי עדכון ההוראות בענין זה מהווה הסדרה של דרישות וציפיות הפיקוח מתאגידים בנקאיים, שברובן המכריע מוכרות לתאגידים הבנקאיים ומיושמות על ידם מזה זמן. העדכון מחדד את אותם סטנדרטים ומוסיף הבהרות כאשר נדרש. בין היתר, הופצו הטיוטות הבאות:

- טיוטת הוראה חדשה, הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 310, בנושא "עקרונות לניהול סיכון אשראי", בה הוגדרו, בין היתר, מבנה ניהול הסיכונים הנדרש מתאגיד בנקאי, וחלוקת סמכויות בנוגע לניהול סיכוני האשראי בין הגורמים השונים בתאגיד הבנקאי. הטיוטה מבוססת על הגישה, לפיה

- לצורך ניהול אובייקטיבי של סיכון האשראי, נדרשת מעורבות גבוהה של גורם בלתי תלוי ביחידות העסקיות; בין היתר נדרש בטיטה, שהאחריות לעריכת מדיניות אשראי, לסיווג ולקביעת הפרשות להפסדי אשראי, תוטל על פונקצית ניהול הסיכונים;
- טיטת הוראת ניהול בנקאי תקין מס 314, בנושאים "הערכה נאותה של סיכוני אשראי ומדידה נאותה של חובות", שתחליף את ההוראה הקיימת, ובה יכללו דרישות ביחס למדידת סיכוני אשראי, בקרה על תהליכי הערכת הסיכון והגדרות אחרות רלבנטיות;
 - טיטת תיקון להוראת ניהול בנקאי תקין מס' 319, בנושא "בקרת אשראי". תיקון ההוראה נועד להתאים את הדרישות למערכת ניהול סיכוני אשראי מתקדמת ובמסגרתו הוסט הדגש בהוראה ממדדים טכניים-כמותיים, לדרישות איכותיות, ותוצרים נדרשים מפעילות יחידת בקרת האשראי.

גילוי כמותי לסיכון האשראי

התפלגות חשיפות סיכון אשראי לפי סוגים עיקריים של חשיפת אשראי

חשיפת סיכון אשראי ברוטו⁽⁵⁾⁽⁶⁾

ממוצע לשנת ⁽¹⁾ 2010	ליום 31 בדצמבר 2010	ממוצע לתקופה ⁽¹⁾ 2011	ליום 30 בספטמבר 2011
במיליוני שקלים חדשים			
147,177	146,493	150,892	158,416
אשראי			
25,462	25,972	25,332	26,361
איגרות חוב			
⁽⁷⁾ 8,287	⁽⁷⁾ 7,330	7,766	7,863
אחרים ⁽²⁾			
63,389	62,435	60,791	58,693
ערביות והתחייבויות אחרות על חשבון לקוחות ⁽³⁾			
2,312	1,913	2,128	2,490
עסקאות במכשירים פיננסיים נגזרים ⁽⁴⁾			
246,627	244,143	246,909	253,823
סך-הכל			

הערות:

- (1) הממוצע לתקופה מחושב על בסיס רבעוני החל מיום 31 בדצמבר 2010.
- (2) בעיקר: מזומנים, מניות, רכוש קבוע, נכסים אחרים.
- (3) סיכון אשראי חוץ מאזני הינו לפני המרה לשווה ערך אשראי (לפני הכפלה במקדמי CCF).
- (4) סיכון האשראי בגין עסקאות במכשירים פיננסיים נגזרים מוצג במונחי שווה ערך אשראי (לאחר השפעת netting ולאחר הכפלה במקדם התוספת (Add-on)).
- (5) יתרות האשראי ברוטו ליום 30 בספטמבר 2011 מוצגות לאחר מחיקות חשבונאיות ולפני הפרשה להפסדי אשראי. ליום 31 בדצמבר 2010 מוצגות יתרות אלו בניכוי הפרשה לחובות מסופקים.
- (6) לענין העדר השוואתיות בין נתוני התקופה השוטפת לבין נתוני תקופות קודמות, ר' ביאור 1 ה' 1 לתמצית הדוחות הכספיים.
- (7) הוצג מחדש בגין יישום למפרע של הנחיות המפקח על הבנקים בדבר זכויות עובדים, ר' ביאור 1 ה' 4 לתמצית הדוחות הכספיים.

גילוי כמותי נוסף מובא בנספח לדוח הדירקטוריון, המהווה חלק בלתי נפרד ממנו (חלק ב', סעיפים 1-3).

הפחתת סיכון אשראי

גילוי איכותי כללי בהתייחס להפחתת סיכון אשראי. הבנק פועל לפי מדיניות, נהלים ותהליכי עבודה לגבי קבלת הביטחונות וניהולם, הכוללים הנחיות לגבי שערור הנכס, שיעור ההסתמכות על הביטחון, שעבוד הביטחון ורישומו ברשם ועוד.

על פי הוראות באזל II, יכולים התאגידים הבנקאיים לקבל הקלה בדרישות ההון בגין שימוש בשיטות של הפחתת סיכוני אשראי (CRM), בכפוף לקיום וודאות משפטית. וודאות משפטית מחייבת, בין היתר, כי כל המסמכים הקשורים להבטחת עסקאות, מסמכי קיזוז, ערבויות וכיוצ"ב, יהיו מחייבים כלפי כל הצדדים ובני אכיפה משפטית בכל תחומי השיפוט הרלוונטיים. הבנק ממשיך לפעול לשיפור התהליכים והנהלים בכדי להגיע לוודאות המשפטית הנדרשת לשם הכרה בבטחונות נוספים על פי הוראת באזל II. לפרטים נוספים, ר' דוח השנתי לשנת 2010 (עמ' 67-69).

גילוי כמותי בנושא זה מובא בנספח לדוח הדירקטוריון, המהווה חלק בלתי נפרד ממנו (חלק ב', סעיף 4).

גילוי כללי לגבי חשיפות הקשורות לסיכון אשראי של צד נגדי

נמזים מעבר לדלפק. סיכון אשראי של צד נגדי הינו הסיכון שהצד הנגדי לעסקה יכנס לכשל לפני הסילוק הסופי של תזרימי המזומנים בגין העסקה. המקור העיקרי לחשיפת הקבוצה לסיכון אשראי של צד נגדי הינו עסקאות בנגזרים (OTC). לפרטים נוספים, ר' בדוח השנתי לשנת 2010 (עמ' 70).

גילוי כמותי בנושא זה מובא בנספח לדוח הדירקטוריון, המהווה חלק בלתי נפרד ממנו (חלק ב', סעיף 5).

הפעילות במכשירים פיננסיים נגזרים

סיכויי האשראי במכשירים פיננסיים. פעילות הבנק במכשירים פיננסיים נמזים כרוכה בגורמי סיכון מיוחדים ובהם סיכויי אשראי. ייחודיותו של סיכון האשראי בעסקאות אלה נובעת מכך שהסכום הנקוב של העסקה אינו משקף בהכרח את סיכון האשראי הכרוך בה. לפרטים נוספים ר' לעיל "גילוי כללי לגבי חשיפות הקשורות לסיכון אשראי של צד נגדי" בסעיף "ניהול סיכויי האשראי".

בביאור 7 לתמצית הדוחות הכספיים, מובאים פרטים בדבר הפעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכויי אשראי ומועדי פרעון. בחלק ב' של הביאור האמור, מובאים פרטים בדבר סיכון אשראי בגין נגזרים לפי צד נגדי לחוזה, על בסיס מאוחד. בנספח לדוח הדירקטוריון, המהווה חלק בלתי נפרד ממנו (חלק ג', סעיף 1) מובאים פירוטים נוספים לנתונים המובאים בחלק ב' האמור של הביאור.

חשיפות איגוח

אי די בי ניו יורק משקיע במספר סוגים של ניירות ערך מאוגחים וניירות ערך מגובי משכנתאות למסחר (CMBS). (ליום 31 בדצמבר 2010 הוחזקו גם ניירות ערך מסוג Trust preferred CDO, אשר נמכרו ברבעון הראשון של שנת 2011). אי די בי ניו יורק משמש כמשקיע בניירות ערך מאוגחים ואינו היחם בהנפקת ניירות ערך מאוגחים כלשהם.

למטרת שקלול הסיכון של חשיפות האיגוח, אי די בי ניו יורק עושה שימוש בדירוגים של סוכנויות הדירוג הבינלאומיות Moody's, S&P-I Fitch. לפרטים נוספים, ר' ביאור 2 לתמצית הדוחות הכספיים ו-"השקעות בניירות ערך מגובי נכסים" בפרק "התפתחות הנכסים וההתחייבויות" לעיל. גילוי כמותי בנושא זה מובא בנספח לדוח הדירקטוריון, המהווה חלק בלתי נפרד ממנו (חלק ב', סעיף 6).

חשיפת אשראי למוסדות פיננסיים זרים

כללי. הגדרת מוסדות פיננסיים זרים כוללת בנקים, בנקים להשקעות, ברוקרים דילרים, חברות ביטוח, גופים מוסדיים וגופים בשליטת הגופים האמורים.

בשונה מהגדרת ענף משק "שירותים פיננסיים", לצורך הגילויי בסקירת הנהלה של "סיכון האשראי הכולל לפי ענפי משק", החשיפה בגין מוסדות פיננסיים זרים המוצגת בטבלה שלהלן כוללת חשיפות לבנקים זרים ולבנקים להשקעות זרים שאינם נכללים באשראי לציבור מחד, ומאידיא אינה כוללת חשיפות בגין השקעות בניירות ערך מגובי נכסים ובגין חשיפה חוץ מאזנית פוטנציאלית.

התפתחויות בשוקי העולם. מתחילת שנת 2011, חלה הרעה משמעותית במצב החוב הממשלתי של מדינות ה-PIIGS, על רקע הצמיחה האיטית והקושי בצמצום הגרעון במדינות אלו. הדבר בא לידי ביטוי בהורדת דירוג האשראי של המדינות, עליה במרווחי ה-CDS ובתשואות של איגרות החוב הממשלתיות. בנוסף, עלה החשש מפשיטת רגל של פורטוגל ויוון והידבקות של איטליה וספרד במשבר. במטרה להתמודד עם המשבר, זכו פורטוגל ויוון בחבילות חילוץ, ובמקביל החל ה-ECB לרכוש איגרות החוב של ספרד ואיטליה. צעדים אלו לא הצליחו להפיג את החשש מהחמרת המשבר בכלל ופשיטת רגל של יוון בפרט. בתוך כך, הורחבה קרן החילוץ של גוש האירו (EFSF), ובמקביל גובשה תוכנית חילוץ כוללת לגוש האירו בכלל וליוון בפרט. עם זאת, יישום התוכנית, כמו גם גיוס המקורות למימונה, נתקלו בקשיים. על רקע האמור עלה החשש להתפשטות המשבר למדינות הגדולות של גוש האירו, ובראשן איטליה וספרד.

על רקע המשבר, עלה החשש לציבותם של מספר בנקים (מחוץ למדינות הבעייתיות) החשופים לחוב של מדינות ה-PIIGS בכלל ושל יוון בפרט, ודירוג האשראי של חלקם הורד. בתוך כך, על רקע החשיפה לאיגרות החוב של יוון, נקלעו מוסדות פיננסיים לקשיים, אשר הצריכו התערבות ממשלתית. סוכנות הדירוג הבינלאומית S&P הורידה את דירוג האשראי של ארה"ב לרמה של AA+.

בשנת 2011 קטנו חשיפות קבוצת דיסקונט למוסדות פיננסיים במדינות האמורות באופן עקבי ולדיסקונט אין חשיפה מהותית למוסדות פיננסיים במדינות האמורות. הבנק מקיים מדיניות אשראי זהירה ומעקב שוטף אחר בנקים במדינות ה-PIIGS ועוקב באופן שוטף וברמה קבוצתית, במסגרת

פורום בינחטיבתי, אחר ההתפתחויות והיקפי החשיפות בשווקים בכלל ובמדינות האמורות בפרט. חדר העסקאות של הבנק עוקב אחר השווקים לקבלת תמונה מקיפה ומנטר בזמן אמת את סיכוני המטבע בהתאמה לפרופיל הסיכון של כל לקוח ולמסגרות המאושרות. כמו כן, החטיבות העסקיות מבצעות באופן שוטף בדיקה מקיפה לגבי לקוחות שעלולים להיפגע מהמשבר באירופה. כעולה מתוספת ג' לסקירת ההנהלה להלן, בדבר "חשיפה למדינות זרות", החשיפה הישירה של הקבוצה למדינות האמורות אינה מהותית. עם זאת, לא ניתן להעריך בשלב זה את ההשפעה העקיפה, בפרט אם יתפתח משבר גלובלי בעקבות המשבר במדינות האמורות. לפרטים בדבר אופן ניהול חשיפת האשראי הנובעת ממוסדות פיננסיים זרים, ר' בדוח השנתי לשנת 2010 (עמ' 75).

חשיפת אשראי למוסדות פיננסיים זרים. חשיפת האשראי של הבנק למוסדות פיננסיים זרים הינה ברובה לבנקים ולבנקים להשקעות. כעולה מהנתונים שויבאו להלן, כ-85% מהחשיפה ליום 30 בספטמבר 2011 הינה למוסדות פיננסיים בדרוג "A-" ומעלה. המדינות בגין קיימת לבנק חשיפת אשראי כאמור ליום 30 בספטמבר 2011 כוללות בין היתר, את ארה"ב, בריטניה, גרמניה, שווייץ, צרפת וקוריאה. בגין החשיפה למוסדות פיננסיים זרים נכללים הפסדים בגין ירידת ערך של ניירות ערך בסך של 3 מיליון ש"ח.

להלן נתונים על חשיפת אשראי נוכחית למוסדות פיננסיים זרים⁽¹⁾, על בסיס מאוחד:

חשיפת אשראי נוכחית ⁽⁴⁾	סיכון אשראי חוץ מאזני נוכחי ⁽³⁾⁽⁴⁾	סיכון אשראי מאזני ⁽²⁾⁽⁵⁾
במיליוני שקלים חדשים		
30 בספטמבר 2011		
חשיפת אשראי נוכחית למוסדות פיננסיים זרים⁽⁶⁾		
דירוג אשראי חיצוני⁽⁷⁾		
4,315	216	4,099
AA- TV AAA		
2,491	392	2,099
A- TV A+		
470	-	470
BBB- TV BBB+		
389	3	386
B- TV BB+		
369	55	314
ללא דירוג ⁽⁸⁾		
8,034	666	7,368
סך-הכל חשיפת אשראי נוכחית למוסדות פיננסיים זרים		
48	-	48
יתרת איגרות חוב בעייתיות		
31 בדצמבר 2010		
חשיפת אשראי נוכחית למוסדות פיננסיים זרים⁽⁶⁾		
דירוג אשראי חיצוני⁽⁷⁾		
4,142	178	3,964
AA- TV AAA		
2,679	555	2,124
A- TV A+		
479	9	470
BBB- TV BBB+		
308	-	308
B- TV BB+		
160	51	109
ללא דירוג ⁽⁸⁾		
7,768	793	6,975
סך-הכל חשיפת אשראי נוכחית למוסדות פיננסיים זרים		
24	-	24
יתרת איגרות חוב בעייתיות		

הערות:

- (1) מוסדות פיננסיים זרים כוללים: בנקים, בנקים להשקעות, ברוקרים/דילרים, חברות ביטוח, גופים מוסדיים וגופים בשליטת הגופים האמורים.
- (2) פקדונות בבנקים, אשראי לציבור, השקעות באיגרות חוב, ניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ונכסים אחרים בגין מכשירים נגזרים.
- (3) בעיקר ערבויות, לרבות ערבויות להבטחת חבות של צד ג'.
- (4) סיכון האשראי ויתרות החובות הבעייתיים מוצגים לאחר ניכוי ההפרשות בגין הפסדי אשראי.
- (5) למידע נוסף אודות הרכב חשיפות האשראי שנכללו בטבלה בגין מכשירים נגזרים מול בנקים/דילרים/ברוקרים, ר' ביאור 7 לדוחות הכספיים.
- (6) חשיפות האשראי אינן כוללות חשיפות למוסדות פיננסיים שיש להם ערבות מפורשת ומלאה של ממשלות, ואינן כוללות השקעות בניירות ערך מגובי נכסים. (לפרטים נוספים בדבר השקעות בניירות ערך מגובי נכסים, ר' ביאור 2 לדוחות הכספיים).
- (7) לפי דירוג Moody's ובהעדרו, דירוג Fitch או S&P.
- (8) סיכון אשראי חוץ מאזני ללא דירוג מרביתו בגין ערבויות מבנקים שווייצרים פרטיים ומבנקים שווייצרים בבעלות בנקים במערב אירופה שדירוגם הינו AA- ומעלה.

בנוסף לחשיפה המוצגת בטבלה לעיל, לימים 30 בספטמבר 2011 ו-31 בדצמבר 2010 קיימת חשיפת אשראי חוץ מאזנית פוטנציאלית למוסדות פיננסיים זרים בגין מכשירים נגזרים (כהגדרתה בסעיף 4(א) להגדרת חבות בהוראת ניהול בנקאי תקין מס' 313 בדבר "מגבלות על חבות של לווה בודד ושל קבוצת לווים" דהיינו, 10% מיתרת עסקה עתידית מסוג Forward Rate agreement או Future Rate agreement), בסך של 7,575 מיליון ש"ח ושל 6,254 מיליון ש"ח, בהתאמה.

סיכוני אשראי בהלוואות דיור

כללי. ביום 15 במאי 2011, פרסם המפקח על הבנקים הוראה, לפיה נדרשים התאגידים הבנקאיים לכלול בדוחותיהם השנתיים והרבעוניים גילוי לגבי סיכון האשראי בגין ההלוואות לדיור, והפעולות שננקטו על ידם במסגרת ניהול סיכון זה. בנוסף, יכלול הגילוי נתונים כמותיים לגבי חשיפת האשראי לדיור ומאפיינים שונים המצביעים על איכות תיק האשראי לדיור של התאגיד הבנקאי. פעילות העמדת הלוואות לדיור בקבוצה מתבצעת בעיקר על ידי בנק דיסקונט למשכנתאות וכן על ידי בנק מרכנתיל דיסקונט (אשר יכוננו להלן, לשם הנוחות, "הקבוצה").

התפתחויות בתחום ההלוואות לדיור. בשנים האחרונות נרשם גידול בביקושים ובהיקף הביצוע של הלוואות לדיור, שנגרמו בעקבות התגברות הביקושים בשוק הדיור ועלויות המחירים שנגרמו כתוצאה מהמחסור בהיצע הדירות ביחס לביקושים כאמור. העליה שנרשמה בהיקף ההלוואות לדיור (ובכלל זה עליה בהיקף הכספי הממוצע של הלוואות אלה), חורגת משיעורי הצמיחה במשק ומשיעורי העליה ברמת החיים ובהכנסות משקי הבית. לפיכך, עולה חשש מסוים שתהליכים אלו עלולים לפגוע באיכות תיק האשראי לדיור ולהגדיל את חשיפת המערכת הבנקאית לסיכוני אשראי.

הצעדים שננקטו על ידי הקבוצה. הקבוצה הגבירה בהתאם את הפיקוח על האשראי בתחום זה. הצעדים שננקטו על ידי הקבוצה, כוללים, בין היתר:

- הגבלות על היקפי ההלוואות העולות להטיל מעמסה על הלווה. ככלל, הקבוצה אינה נוהגת לאשר הלוואות לדיור, שהתשלום החודשי הצפוי בגין עולה על 30%-35% מהכנסות הלווה.
- הגבלת היקפי ההלוואות הממנות שיעורים ניכרים משווי הנכס המשועבד. למעט מקרים חריגים או הסדרי ביטוח, הקבוצה אינה מאשרת הלוואות בסכום העולה על 75% משווי הנכס המשועבד.
- שימוש ב"מקדמי בטחון" (מבחני עמידות) בתהליך אישור מסגרת ההלוואה. דהיינו, בטרם אישור מסגרת ההלוואה, בוחנת הקבוצה את ההשלכות הצפויות בגין שינויים תיאורטיים של משתני השוק (בעיקר עליה בשיעור של 2-3 נקודות האחוז בשיעור הריבית השנתי) - על כושר ההחזר של הלווה.
- שימוש שוטף בתרחישים תיאורטיים, לרבות תרחישי קיצון, לצורך ניתוח רגישות לגבי השינויים הצפויים בחשיפת הבנק לסיכוני אשראי - כנגזרת מהשינויים בפרמטרים הנבדקים.
- קיום מעקבים שוטפים אחר ההתפתחויות בשוק הדיור, לרבות: שינויים במחירי הנכסים, שינויים בהיקף ההחזרים החודשיים של ההלוואות, וכו'.
- עריכת הסדרים נקודתיים ללקוחות המתקשים לעמוד בהחזרים התקופתיים הנגזרים מהסכמי ההלוואות המקוריים.

נתונים כמותיים. היקף תיק ההלוואות לדיור של הקבוצה ליום 30 בספטמבר 2011 מסתכם ב-19,583 מיליון ש"ח (31.12.2010 - 18,158 מיליון ש"ח). היקף ההלוואות לדיור שבוצעו על ידי הקבוצה בתשעת החודשים הראשונים של השנה מסתכם ב-3,340.1 מיליון ש"ח, מזה כ-274.6 מיליון ש"ח בגין הלוואות שמוחזרו (בתקופה המקבילה אשתקד כ-3,670.1 מיליון ש"ח וכ-243.4 מיליון ש"ח, בהתאמה).

להלן נתונים, לגבי מאפייני סיכון מסוימים של תיק ההלוואות לדיור של הקבוצה ליום 30 בספטמבר 2011:

%	
12.2	שיעור ההלוואות לדיור שמימנו למעלה מ-75% משווי הנכס
18.6	שיעור ההלוואות לדיור, שההחזר החודשי, בכל אחת מהן, עולה על 35% מהכנסות הלווה
61.8	שיעור ההלוואות לדיור בריבית משתנה, מסך תיק ההלוואות לדיור ⁽¹⁾

(1) בחישוב היחס נכללו הלוואות בהן תדירות שינוי הריבית עולה על חמש שנים.

הגדלת ההפרשה להפסדי אשראי על בסיס קבוצתי. לאור התהליכים שתוארו לעיל, בשוק הדיור בכלל, ובהלוואות לדיור בפרט, התבקשו התאגידים הבנקאיים על ידי הפיקוח על הבנקים, ביום 1 במאי 2011, להעריך אם חל שינוי באיכות תיק ההלוואות לדיור שלהם, ולתת ביטוי

להערכה זו במסגרת ההפרשה להפסדי אשראי על בסיס קבוצתי ליום 31 במרס 2011, בגין תיק זה. בעקבות דרישת הפיקוח, ערכה הקבוצה אומדן לגבי ההפסדים הגלומים בתיק ההלוואות לדיוור, הנובעים מפגיעה אפשרית באיכות תיק זה, לאור התהליכים שתוארו לעיל. להערכת הבנק ההפסד האפשרי הגלום בתיק האשראי של הקבוצה, הנגזר מתרחישים אלו, הסתכם ליום 31 במרס 2011, בסך של כ-20 מיליון ש"ח. הבנק ערך הפרשה בגין הפסד אפשרי זה וכלל אותה במסגרת ההפרשה הקבוצתית להפסדי אשראי - במסגרת ההשפעה הכוללת הנובעת מהיישום של ההוראות החדשות בנושא: "חובות בעייתיים", ומוקף לפיכך להון של הבנק ליום 1 בינואר 2011.

גילוי נוסף על סיכון אשראי בגין חשיפות משמעותיות לקבוצות לווים

לאור החרפת המגמות השליליות בשווקים הפיננסיים בעולם, והחשש מההשלכות העתידיות האפשריות על המשק הישראלי, הנחה המפקח על הבנקים את התאגידים הבנקאיים לכלול בדיווח, החל מהדוח ליום 30 בספטמבר 2011 ועד לדוח ליום 30 בספטמבר 2012, מידע על סיכון האשראי הנוכחי למועד הדיווח, בהתייחס לכל קבוצת לווים אשר חבותם נטו על בסיס מאוחד, לאחר הפחתת הניכויים המותרים לפי סעיף 5 להוראת ניהול בנקאי תקין מס' 313, עולה על 15% מהון התאגיד הבנקאי.

להלן נתונים בדבר חשיפות משמעותיות לקבוצות לווים ליום 30 בספטמבר 2011:

אין תוספת נכס				
חשיפת אשראי חוץ מאזנית	פוטנציאלית בגין מכשירים נגזרים	סיכון סך-הכל אשראי	סיכון אשראי חוץ מאזני	סיכון אשראי מאזני
קבוצת לווים				
במיליוני שקלים חדשים				
173	3,602	480	3,122	א'

האשראי לקבוצה זו מתאפיין ברמת פיזור גבוהה של לווים המרכיבים את הקבוצה ופיזור ענפי גבוה. דירוג הקבוצה (כממוצע משוקלל של הדירוגים הפרטניים של כל אחת מחברות הקבוצה, המבוססים על מודל הדירוג הפנימי של הבנק) גבוה משיעור הדירוג הממוצע של תיק האשראי. הבנק מקיים תהליך מעקב רציף אחר קבוצות הלווים הגדולות, מבצע סקירות תקופתיות להערכת הסיכון המיוחס לכל קבוצה, ולגבי חלק מהקבוצות אף מבצע בחינה של תרחישי קיצון והשפעתם על יכולת ההחזר. הבנק עומד בכל המגבלות הרגולטוריות המתייחסות להיבטי ריכוזיות אשראי.

סיכונים אשראי בגין מימון ממונף (LEVERAGED FINANCE)

לפרטים בדבר סיכונים אשראי בגין מימון ממונף, ובכלל זה הגדרת מימון ממונף ר' בדוח השנתי לשנת 2010 (עמ' 77). לפרטים נוספים בעניין זה, ר' בנספח לדוח הדירקטוריון, המהווה חלק בלתי נפרד ממנו (חלק ג', סעיף 2).

ניהול סיכונים השוק והנזילות

כללי. סיכונים השוק והנזילות מוצגים בסקירה זו על בסיס קבוצתי הכולל את הבנק, בנק מרכנתיל דיסקונט, בנק דיסקונט למשכנתאות, אי די בי ניו יורק, אי די בי (סוויס) בנק, כאל והקופה לפיצויים של עובדי הבנק.

סיכון שוק. סיכון שוק הוא הסיכון לפגיעה בהון הבנק וברווחיותו הנובע משינויים בשווקים הפיננסיים המשפיעים על ערך נכסי הבנק או התחייבויותיו: שיעורי הריבית, שערי חליפין, אינפלציה, מחירי ניירות ערך, מחירי מוצרים, התנדויות של פרמטרים אלה ומדדים כלכליים אחרים.

סיכון הנזילות הוא הסיכון שהבנק יתקשה לעמוד בהתחייבויותיו בשל התפתחות בלתי צפויה, ויאלץ לגייס מקורות באופן שיגרום לו הפסד מהותי. לפרטים כלליים נוספים, ר' בדוח השנתי לשנת 2010 (עמ' 77-80).

ניהול ומדידת סיכוני שוק

הקשחת מגבלות הדירקטוריון. כחלק מתהליך בחינת אפקטיביות המגבלות ועל רקע העליה ברמת הסיכון בשווקים הפיננסיים, החליט דירקטוריון הבנק על הקשחת המגבלות הקבוצתיות שתוחמות את החשיפה לסיכון השוק (במונחי VaR) והחשיפה לסיכונים ריבית (במונחי השפעת תרחיש מקבילי של 100 נקודות בסיס). בנוסף, הוקשחו מספר מגבלות ברמת הבנק (סולו).

(1) חשיפת בסיס

החשיפה לסיכון הבסיס מתבטאת בהפסד שעלול להתרחש כתוצאה משינויים בשערי החליפין או במדד המחירים לצרכן, עקב ההפרש שבין שווי הנכסים לבין שווי ההתחייבויות, כולל השפעת העסקאות העתידיות והשפעתן של האופציות הגלומות על החשיפה בבסיס. החשיפה לסיכון בסיס נמדדת במגזר הצמוד למדד המחירים ובמגזר מטבע חוץ (לרבות בשקלים צמודים למטבע חוץ).

להלן התפלגות השקעת ההון הפנוי הכלכלי בפועל בקבוצה, בהשוואה למגבלות (הנתונים מוצגים ביחס להון הפנוי הכלכלי):

רבעון שלישי 2011				2010			
טווח החשיפה				טווח החשיפה			
מגזר	מגבלה	סוף תקופה	מ-מ	עד	ממוצע	סוף שנה	מ-מ
לא צמוד	היתרה	60%	51%	62%	56%	69%	68%
צמוד מדד	80%-40%	36%	34%	45%	40%	29%	2%
מט"ח	25%-25%	4%	3%	6%	4%	2%	1%

במהלך הרבעון השלישי של שנת 2011 לא נרשמו חריגות מהמגבלות.

רגישות ההון לשינויים בשער החליפין. רגישות ההון לשינויים בשערי חליפין מוצגת בטבלה שלהלן, המפרטת את ההשפעה של שינויים בשערי החליפין במטבעות העיקריים על ההון של הבנק ליום 30 בספטמבר 2011.

רגישות הון הבנק לשינויים בשערי חליפין ⁽¹⁾			
במיליוני שקלים חדשים			
מגזר ⁽²⁾	10%	5%	-5%
דולר	(64)	(34)	53
יורו	(4)	(3)	9
ליש"ט	4	2	(2)

הערות:

- (1) השינוי התיאורטי בשווי הכלכלי של הקבוצה (במונחי ערך נוכחי) כתוצאה מהתרחיש.
(2) החישוב התיאורטי שנערך בהתייחס לליין היפני ולפר"ש הצביע על שינויים זניחים בשווי הכלכלי, ולכן אינו מוצג בטבלה.

השפעה זו חושבה על פי השינוי הצפוי בשווי ההון של הקבוצה במטבעות השונים, בהינתן התרחיש שנקבע על ידי המפקח על הבנקים.

(2) החשיפה לסיכון ריבית

א. כללי

סיכון הריבית הוא הסיכון לפגיעה ברווחי הבנק ובהונו כתוצאה משינוי של שיעורי הריבית בשווקים. הסיכון נובע מהחשיפה לשינויים עתידיים בשיעורי הריבית והשפעתם האפשרית על הערך הנוכחי של הנכסים וההתחייבויות לרבות תיקונים כלכליים מסוימים. לפרטים נוספים, ר' בדוח שנתי 2010 (עמ' 82).

ניהול חשיפת הריבית מבוצע בנפרד בכל אחד ממגזרי ההצמדה. הנתונים המוצגים בסעיף ב' להלן, חושבו על בסיס השווי ההוגן, כנדרש על פי הוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים ובהתאמה לחישוב של תוספת ב' בסקירת ההנהלה להלן.

הנתונים המוצגים בסעיף ג' להלן משמשים לניהול השוטף של חשיפת הריבית, שנערך על כלל פעילות הבנק, ומובאים בו בחשבון נתונים נוספים

המייצגים את הגישה הכלכלית של הבנק לניהול חשיפת השווי הכלכלי של הון הבנק לשינויים בריבית. בפרט נלקחים בחשבון:

- חשיפות עתידיות שונות שאינן עונות על התנאים להכללתן בגישות חישוב חשבונאיות;
 - מחירים המייצגים את העלות האלטרנטיבית שרואה הבנק בהתאם לשינויים במחירי השוק (ולא ביחס לשינויים בסיכון האשראי של התזרימים);
 - יתרות בעלות השפעה כלכלית השונה מהשפעתן החשבונאיות (כגון תיקונים בגין חסוי המס על ההשקעה בחברות בנות בחו"ל).
- נתונים נוספים אלה מביאים לאומדן שווי כלכלי ולאומדני חשיפה לשינויים בריבית, השונים מהאומדנים המקבילים שנגזרים מהנתונים החשבונאיים.

ב. ניתוח רגישות להשפעת החשיפה לשינויים בריבית המבוססת על השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים

לפרטים בדבר מכשירים פיננסיים מורכבים, ר' בדוח השנתי לשנת 2010 (עמ' 82). ליום 30 בספטמבר 2011, השפעת ההתייחסות לאופציה ולמכשיר המארח כמכשירים העומדים בפני עצמם, לא הייתה מהותית.

לפרטים בדבר השיטות וההנחות העיקריות ששימשו באומדן השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים, ר' ביאור 8 לתמצית הדוחות הכספיים.

שווי הוגן של המכשירים הפיננסיים של הבנק וחברות מאוחדות שלו, למעט פריטים לא כספיים (לפני השפעת שינויים היפותטיים בשיעורי ריבית)

30 בספטמבר 2011					
מטבע חוץ**			מטבע ישראלי		
סך-הכל	אחר	אירו	דולר	צמוד למדד	לא צמוד
במיליוני שקלים חדשים					
187,675	4,047	6,862	48,959	26,682	101,125
166,221	13,774	10,717	54,965	2,558	84,207
(182,471)	(3,712)	(9,167)	(54,318)	(22,137)	(93,137)
(167,464)	(14,065)	(8,482)	(52,652)	(5,119)	(87,146)
3,961	44	(70)	(3,046)	1,984	5,049
שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים					

31 בדצמבר 2010					
177,365	4,874	7,237	45,919	28,781	90,554
121,342	8,283	9,528	42,125	961	60,445
(171,322)	(3,913)	(8,905)	(52,165)	(23,236)	(83,103)
(122,460)	(9,246)	(8,231)	(38,499)	(4,785)	(61,699)
4,925	(2)	(371)	(2,620)	1,721	6,197
שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים					

* לא כולל יתרות מאזניות של מכשירים פיננסיים נגזרים ושווי הוגן של מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים.

** לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ.

*** סכומים לקבל (לשלם) בגין מכשירים פיננסיים נגזרים, כשהם מהווים בריביות אשר שימשו לחישוב השווי ההוגן המוצג בביאור 7 בדוח הכספי.

השפעת שינויים היפותטיים בשיעורי הריבית על השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים של הבנק וחברות מאוחדות שלו, למעט פריטים לא כספיים

30 בספטמבר 2011									
שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים, לאחר השפעת השינויים בשיעורי הריבית****									
השינוי בשיעורי הריבית	מטבע ישראלי		מטבע חוץ**		השפעות מקזזות		שינוי בשווי הוגן		
	לא צמוד	צמוד	דולר	אירו	אחר	סך-הכל	סך-הכל	סך-הכל	סך-הכל
במיליוני שקלים חדשים									
גידול מיידי מקביל של אחוז אחד	4,875	2,028	(3,222)	(50)	44	(3)	3,672	(289)	(7%)
גידול מיידי מקביל של 0.1 אחוז	4,980	1,987	(3,022)	(57)	45	(5)	3,928	(33)	(0.8%)
קטיון מיידי מקביל של אחוז אחד	5,118	1,937	(3,193)	(66)	45	(5)	3,836	(125)	(3%)

31 בדצמבר 2010									
גידול מיידי מקביל של אחוז אחד	6,045	1,825	(2,904)	(370)	(1)	(2)	4,593	(332)	(7%)
גידול מיידי מקביל של 0.1 אחוז	6,188	1,731	(2,610)	(390)	-	-	4,919	(6)	(0.1%)
קטיון מיידי מקביל של אחוז אחד	6,381	1,599	(2,607)	(416)	1	(3)	4,955	30	1%

* לא כולל יתרות מאזניות של מכשירים פיננסיים נגזרים ושווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים.
** לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ.
*** סכומים לקבל (לשלם) בגין מכשירים פיננסיים נגזרים, כשהם מהווים בריביות אשר שימשו לחישוב השווי ההוגן המוצג בביאור 7 בדוח הכספי.
**** שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים שמוצג בכל מגזר הצמדה הוא השווי ההוגן נטו במגזר זה בהנחה שחל השינוי שצויין בכל שיעורי הריבית במגזר ההצמדה. סך הכל שווי הוגן של מכשירים פיננסיים הוא השווי ההוגן נטו של כל המכשירים הפיננסיים (למעט פריטים לא כספיים) בהנחה שחל השינוי שצויין בשיעורי הריבית בכל מגזרי ההצמדה.

ג. נתונים המשמשים לצורך ניהול חשיפת הריבית

להלן השפעת שינויים היפותטיים של 100 נקודות בסיס בשיעורי הריבית על השווי הכלכלי של הקבוצה:

30 בספטמבר 2011				
השינוי בשיעורי הריבית	לא צמוד	צמוד מדד	דולר	מט"ח אחר
במיליוני שקלים חדשים				
עליה של 100BP בשיעורי הריבית	(162)	38	140	12
ירידה של 100BP בשיעורי הריבית	186	(49)	(401)	(13)
31 בדצמבר 2010				
עליה של 100BP בשיעורי הריבית	(102)	(36)	(87)	8
ירידה של 100BP בשיעורי הריבית	120	25	(194)	(9)

המגבלות שקבע הדירקטוריון לגבי החשיפה לסיכוני ריבית במגזרי ההצמדה השונים מבוססות במונחי הפגיעה המקסימלית בהון הכלכלי כתוצאה מתזוזה מקבילה של עקום התשואה ב-1% בכל אחד מהמגזרים.
המגבלה שנקבעה היא בשיעור של 7% מסך כל ההון על החשיפה הקבוצתית לשינוי של 1% בעקומי הריבית, בנוסף למגבלות שקבעו חברות הבת הבנקאיות. ברבעון השלישי של שנת 2011 הבנק והקבוצה עמדו במגבלות החשיפה שנקבעו.
בנוסף לתרחיש של תזוזה מקבילה בעקומי הריבית, הבנק בוחן גם את החשיפה לשינויים לא מקביליים בעקומי הריבית השונים. ברבעון השלישי של שנת 2011 לא היתה חריגה גם ממגבלות אלה.

ד. אופיו של סיכון הריבית בתיק הבנקאי

לפרטים בדבר הסיכונים הכלולים בתיק הבנקאי, ר' בדוח השנתי לשנת 2010 (עמ' 84).

להלן השפעת שינויים היפותטיים של 100 נקודות בסיס בשיעור הריבית על התיק הבנקאי:

30 בספטמבר 2011					השינוי בשיעורי הריבית
לא צמוד	צמוד מדד	דולר	מט"ח אחר	סך-הכל	
במיליוני שקלים חדשים					
(116)	44	140	9	77	עליה של 100BP בשיעורי הריבית
134	(55)	(402)	(15)	(338)	ירידה של 100BP בשיעורי הריבית
31 בדצמבר 2010					
(99)	(34)	(76)	6	(203)	עליה של 100BP בשיעורי הריבית
116	23	(202)	(8)	(71)	ירידה של 100BP בשיעורי הריבית

בעשר השנים האחרונות לא ארע שינוי שבועי מצטבר, אשר לו היה מתרחש בתקופת הדיווח היה פוגע בהנחת העסק החי ששימשה בבסיס עריכת הדוחות הכספיים.

(3) הערך הנתון לסיכון VAR (VALUE AT RISK)

לפרטים בדבר מודל ה-VaR ומגבלותיו, ר' בדוח השנתי לשנת 2010 (עמ' 85-86).
הדירקטוריון קבע מגבלה לפיה ה-VaR של הקבוצה (בשיטה פרמטרית, לאופק של 10 ימים וברמת מובהקות של 99%) לא יעלה על 3% מההון המיוחס לבעלי המניות של הבנק. ה-VaR ברמת הקבוצה מחושב בתדירות חודשית.

להלן נתונים בדבר אומדן סכום ה-VaR של קבוצת דיסקונט:

30 בספטמבר 2011		שנת 2010
בסוף התקופה		בסוף שנה
במיליוני שקלים חדשים		
112		180
אומדן סכום ה-VaR (במיליוני ש"ח, הקבוצה)		

משקלו של ה-VaR ביחס להון המיוחס לבעלי המניות של הבנק ביום 30 בספטמבר 2011 עומד על 1.03%, לעומת 1.66% בסוף שנת 2010.

(4) ניתוח הפסדים בתרחישי קיצון (STRESS TESTS)

מבחני קיצון (Stress tests) מאפשרים לבחון את השפעתם האפשרית של אירועים קיצוניים, ובכך הם מהווים נדבך משלים לבחינת החשיפה לסיכונים שוק שנעשית על פי מודל ה-VaR.
המגבלה על הפגיעה המקסימלית בשווי הכלכלי של ההון המיוחס לבעלי המניות של הבנק בתרחישי קיצון נקבעה כך שלא תעלה על 10.0% מההון המיוחס לבעלי המניות של הבנק⁽¹⁾. הבנק עמד במגבלה זו במהלך הרבעון השלישי של שנת 2011.
לפרטים נוספים, ר' בדוח השנתי לשנת 2010 (עמ' 86-87).

(5) הגישה הסטנדרטית להקצאת הון לסיכונים שוק

הבנק מחשב את הקצאת ההון הנדרשת בין החשיפה לסיכונים שוק בהתאם לגישה הסטנדרטית, כקבוע בהוראת ניהול בנקאי תקין מס' 208.
לפרטים נוספים, ר' בדוח השנתי לשנת 2010 (עמ' 87).

(1) במסגרת בדיקת האפקטיביות של המגבלות הקיימות החליט דירקטוריון הבנק לצמצם את המגבלה הקבוצתית, מ-12.5% ל-10% מההון המיוחס לבעלי המניות של הבנק.

להלן פירוט הקצאת ההון לסיכוני השוק לפי הגישה הסטנדרטית:

הקצאת הון ליום		
30 בספטמבר 2011	31 בדצמבר 2010	
במיליוני שקלים חדשים		
		בנק:
96	117	סיכון ריבית*
76	19	סיכון שער חליפין
1	–	סיכון מניות
26	20	סיכון אופציות
199	156	סך-הכל הבנק
33	33	סך-הכל חברות בנות
232	189	סך-הכל הקבוצה הבנקאית
2,907	2,365	הקצאה במונחי נכסי סיכון

* כולל סיכון ספציפי בסך של 3 מיליון ש"ח ו-4 מיליון ש"ח, ברבעון השלישי של שנת 2011 ובשנת 2010, בהתאמה.

(6) סיכוני אופציות

סיכוני אופציות מתייחסים לאפשרות להפסד הנובע משינויים בפרמטרים המשפיעים על שווין של אופציות, לרבות סטיות התקן. דירקטוריון הבנק קבע הנחיות לפעילות המותרת באופציות, הן במונחי נכח כולל והן במונחי הפסד מקסימלי בתרחיש קיצון ובתרחיש מתון. גם הדירקטוריונים של חברות הבת הבנקאיות העיקריות קבעו מגבלות על הפעילות באופציות. ברבעון השלישי של שנת 2011 נרשמו מספר חריגות ממגבלות הדירקטוריון, שנסגרו תוך ימים ספורים.

(7) הפעילות במכשירים פיננסיים נגזרים

דירקטוריון הבנק קבע את אופן הפעילות של הבנק במכשירים פיננסיים נגזרים, היקפי הפעילות המקסימליים ומגוון המכשירים הפיננסיים שלבנק מותר לפעול בהם (בין אם עבור לקוחותיו ובין אם עבור עצמו). החשיפה הנוצרת כתוצאה מפעילות זו, הן בבסיס והן בריבית, נכללת במסגרת מגבלות הדירקטוריון לחשיפות הבסיס, הריבית והאופציות וכן במסגרת המגבלה על החשיפה המצרפית של כלל לקוחות הבנק למטבעות מסוימים ומגבלה תפעולית על מספר העסקאות מסוגים מסוימים בכל רגע נתון. החשיפה נמדדת ומבוקרת באופן שוטף על ידי ה-Middle Office. ברבעון השלישי של שנת 2011 נרשמו מספר חריגות ממגבלות הדירקטוריון, שנסגרו תוך ימים ספורים.

להלן נתונים אודות היקפי הפעילות במכשירים פיננסיים נגזרים (ערך נקוב), של הבנק והחברות המאוחדות שלו:

ליום 30 בספטמבר 2011		ליום 31 בדצמבר 2010
במיליוני שקלים חדשים		
–	690	נגזרים מגזרים
131,963	164,936	נגזרים ALM
44,826	60,542	נגזרים אחרים
5,164	5,268	נגזרי אשראי וחוזי החלפת מטבע חוץ ספוט
181,953	231,436	סך-הכל

לפרטים נוספים אודות ניהול ומדידת סיכוני שוק, ר' בדוח שנתי 2010 (עמ' 80-89).

ניהול ומדידת סיכון הנזילות

המודל הפנימי המופעל כעת בבנק במסגרת ניהול סיכון הנזילות הינו מודל משופר, שאושר על ידי הדירקטוריון בתחילת הרבעון הראשון, לאחר שנבחן במשך כשנה וחצי במקביל למודל הקודם. המודל בוחן את השפעתם של תרחישי קיצון שונים על נכסי הבנק והתחייבויותיו, בין אם הם נובעים מאירועים המשפיעים באופן ספציפי על נזילותו של הבנק ובין אם הם נובעים מהתפתחויות כלל מערכתיות. במקביל אושר גם מסמך מדיניות מתוקן וכן תוכנית לטיפול במשבר נזילות.

ברבעון השלישי של שנת 2011 לא נרשמו בבנק חריגות מהמגבלות שקבע הדירקטוריון.

טיטת תיקון הוראת ניהול בנקאי תקין 342. ביום 1 באוגוסט 2011, הפיץ הפיקוח על הבנקים טיוטה תיקון להוראה בדבר "ניהול סיכון הנזילות". הטיוטה נועדה לכלול בהוראה דגשים בנושא ניהול ואמידת ניהול הנזילות, המתבססים על הנסיון שנצבר מאז פרסום ההוראה הקיימת ולקחים מביקורות שנערכו בנושא זה בתאגידים בנקאיים. זאת, כמהלך לתקופת ביניים, עד לעדכון מלא של ההוראה בהתאם לשני מסמכים של ועדת באזל, בשינויים המחוייבים ובמועד שייקבע: האחד, מסמך מחודש ספטמבר 2008, אשר עוסק בעקרונות לניהול נאות ופיקוח על סיכון הנזילות; השני, מחודש דצמבר 2010, שהינו חלק ממסמכי באזל III. הטיוטה כוללת, בין היתר, מדדים חדשים לאמידה כמותית של סיכון הנזילות ולניטורו. הבנק לומד את טיטת ההוראה. לפרטים נוספים, ר' בדוח השנתי לשנת 2010 (עמ' 90).

סיכונים תפעוליים

טיטת הוראת ניהול בנקאי תקין בדבר ניהול הסיכון התפעולי. ביום 15 באוגוסט 2011, הפיץ הפיקוח על הבנקים טיוטת הוראה חדשה בנושא ניהול הסיכון התפעולי. הטיוטה מבוססת על הנחיות ועדת באזל מחודש יוני 2011, שפורטו במסמך "עקרונות לניהול נאות של סיכון תפעולי". הבנק וחברות הבת בוחנים את טיטת ההוראה על העקרונות החדשים שבה, לרבות את ההשלכות של יישום עקרונות אלה. בהמשך לכך תפעל קבוצת הבנק ליישום והטמעת העקרונות בניהול הסיכון התפעולי.

מערכת לניהול סיכונים תפעוליים. הבנק השלים את הקמתה של המערכת לניהול סיכונים תפעוליים, אשר החלה לפעול מיום 1 במרס 2011. הטמעת המערכת בבנק ובקבוצה תתבצע במהלך השנים 2011-2012. לפרטים נוספים בדבר סיכונים תפעוליים, ר' בדוח השנתי לשנת 2010 (עמ' 91-93). לפרטים נוספים, ר' בדוח השנתי לשנת 2010 (עמ' 90-91). לפרטים בדבר ניהול סיכוני טכנולוגיית המידע, ר' בדוח השנתי לשנת 2010 (עמ' 93-94). לפרטים בדבר סיכונים סביבתיים, ר' בדוח השנתי לשנת 2010 (עמ' 94-95). לפרטים בדבר סיכונים משפטיים וסיכוני רגולציה, ר' בדוח השנתי לשנת 2010 (עמ' 95). לפרטים בדבר סיכוני ציות, ר' בדוח השנתי לשנת 2010 (עמ' 95-96).

באזל II

יישום דרישות באזל II

הנדבך הראשון. ביום 1 במאי 2011 הוגשו לפיקוח ממציא בדיקה שערכו רואי החשבון המבקרים בנושא נאותות הדיווח לפיקוח על הלימות ההון ליום 31 בדצמבר 2010.

הנדבך השני. ביום 15 במאי 2011, הגיש הבנק לפיקוח על הבנקים את מסמך ה-ICAAP על בסיס נתוני דצמבר 2010. במהלך החודשים יוני ויולי 2011, התקיימו דיונים עם הפיקוח על הבנקים, ובחודש ספטמבר התקבל מכתב מהפיקוח על הבנקים, שמסכם את הליך הסקירה וההערכה הפיקוחי. הבנק נערך ליישם את עיקרי ההערות וההארות שהתקבלו, במסגרת דוח ה-ICAAP לשנת 2011, אשר עתיד להיות מוגש לפיקוח על הבנקים עד סוף חודש אפריל 2012.

גילוי איכותי וכמותי אודות הסיכונים השונים הובא בפרק "החשיפה לסיכונים ודרכי ניהולם" בדוח השנתי לשנת 2010. מידע איכותי וכמותי נוסף הובא בחלקים נוספים בדוח השנתי לשנת 2010. בדוח זה מובאים מידע כמותי ליום 30 בספטמבר 2011 ועדכונים מהותיים למידע האיכותי שהובא כאמור בדוח השנתי לשנת 2010. בנספח לדוח הדירקטוריון (חלק ב', טבלה 8) מובאת טבלה אשר קושרת בין מכלול דרישות הגילוי שנכללו בהוראת השעה, לבין חלקי הדוח השנתי לשנת 2010 והדוח לרבעון השלישי של שנת 2011, בהם נכלל המידע הנדרש.

באזל III

ההמלצות החדשות של ועדת באזל, "באזל III", נועדו לשפר את עמידות הבנקים בעיתות משבר. ההמלצות כוללות מספר תחומים עיקריים:

- שיפור איכות ההון;
 - הוספת דרישה לניהול יחס מינוף;
 - הוספת דרישת הון לסיכון צד נגדי בנגזרים;
 - הגדרת מסגרת כמותית לנזילות, אשר מכתבה יחס נזילות לטווח של חודש, ויחס נזילות נוסף לטווח של שנה, שאופן חישובם צריך לשקף גם תרחיש קיצון;
 - פיקוח מערכתי שיבחן את הסיכון המערכתי הפיננסי מעבר לסיכון של סקטור או מוסד פיננסי מסוים.
- במסגרת ההמלצות כאמור לשיפור איכות ההון, מציעה ועדת באזל, בין היתר, כי רכיבי הון הליבה יחוזקו ויועלה שיעור המינימלי; כי מכשירי ההון ברובד 2 יידרשו לכלול מנגנון לספיגת הפסדים; וכי תבוטל ההבחנה בין הון רובד 2 עליון לבין הון רובד 2 תחתון. בהמלצות נקבעו הסדרי מעבר הדרגתיים, במהלך השנים 2013 עד 2019.
- בשלב זה קיימת אי בהירות בדבר ההיקף והמתכונת של אימוץ המלצות באזל III בישראל, ובכלל זה: מה יהיו מאפייניהם של מכשירי ההון החדשים שיוכרו על ידי הפיקוח על הבנקים, באיזה קצב יוחרגו מכשירי ההון הקיימים מחישובי הלימות ההון ועוד.
- למיטב ידיעת הבנק, המפקח על הבנקים צפוי לפרסם במהלך שנת 2012 הנחיות, שבמסגרתן ייקבעו מתכונת אימוץ הנחיות באזל III ול"ז מדורג ליישומן.

השפעת גורמים חיצוניים

קווי התפתחות עיקריים בארץ ובעולם בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2011

התפתחויות בכלכלת העולם

בתשעת החודשים הראשונים של השנה נמשכה ההתרחבות בכלכלה העולמית, אולם בקצב מתון יותר בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד. ההאטה בצמיחה העולמית הושפעה, בעיקר, ממספר אירועים חריגים: רעידת האדמה ביפן, בתחילת השנה, והאירועים הגיאופוליטיים במזרח התיכון. זאת, לצד התפתחות משבר החובות בגוש האירו. כמו כן, ברבעון השלישי של השנה הונמכו תחזיות הצמיחה העולמית לשנים הקרובות.

בארצות הברית צמח התוצר ברבעון השלישי בשיעור של 2%, בהמשך לצמיחה איטית של עד 1.3% ברבעונים הקודמים של השנה. בגוש האירו נרשמה האטה בצמיחה ברבעונים השני והשלישי (0.8%), לאחר צמיחה מהירה של 3.2% ברבעון הראשון של השנה. בתשעת החודשים הראשונים של השנה נרשמה ירידה בשיעור האבטלה בארה"ב, מ-9.4% בסוף שנת 2010 ל-9.1% בחודש ספטמבר 2011 (9.6% בחודש ספטמבר 2010). מנגד, שיעור האבטלה בגוש האירו עלה ל-10.2% בחודש ספטמבר 2011, לעומת 10% בסוף שנת 2010. הצמיחה האיטית ונטל החוב הגבוה בארה"ב גרם לסוכנות דירוג האשראי S&P להוריד את דירוגה של ארה"ב לרמה של AA+. גם דירוגה של יפן הורד בתקופה הנסקרת.

בסין, על רקע ההאטה העולמית והמדיניות המוניטארית לצינון הכלכלה המקומית, הואט קצב הצמיחה בתשעת החודשים הראשונים של השנה. ברבעון השלישי של השנה, צמח התוצר בסין ב-9.1%, קצב צמיחה הנמוך מזה שנתיים, ולעומת 9.6% בתקופה המקבילה אשתקד. ביפן, לעומת זאת, לאחר שני רבעונים של צמיחה שלילית (בין היתר על רקע רעידת האדמה במדינה), צמח התוצר ברבעון השלישי ב-6%.

במוקד האירועים הכלכליים בתקופה הנסקרת עמד המשך משבר החובות בגוש האירו והחשש מחדלות פירעון של פורטוגל ויוון, לצד החששות להתפשטות משבר החובות גם למדינות גדולות יותר. במהלך התקופה הורדו הדירוגים של מדינות ה-PIIGS ועלה החשש למצב הבנקים במדינות החזקות, כמו צרפת וגרמניה. רמת ה-CDS (ביטוח בפני חדלות פירעון) עלתה באופן חד, הן במדינות במוקד המשבר והן במדינות החזקות בגוש. במטרה להכיל את המשבר, אושרו לפורטוגל ויוון חבילות חילוץ, והבנק המרכזי של גוש האירו רכש איגרות חוב של המדינות הבעייתיות. בתמורה נדרשו המדינות להמשיך בתוכניות לצמצום הגרעון.

בתקופה הנסקרת הושפעו מחירי הסחורות בעולם מהאירועים החריגים האמורים, כמו גם מההאטה הכלכלית, המגמה בשער החליפין של הדולר והמגבלות הרגולטוריות בתחום המסחר בסחורות. כתוצאה מכך, עד אמצע הרבעון השני של השנה נרשמה עליה במחירי הסחורות בעולם (מדד ה-CRB עלה בכ-11%). עליית מחירי הסחורות הובילה לעליה באינפלציה, הן במדינות המפותחות והן במדינות המתפתחות. בהמשך התקופה, בעיקר על רקע החשש מהאטה בכלכלה העולמית, נרשמה ירידה חדה במרבית מחירי הסחורות, כך שבסיומם החודשים ינואר-ספטמבר ירד מדד ה-CRB בכ-10%.

המדיניות המוניטרית בעולם בתשעת החודשים הראשונים של השנה לא הייתה אחידה והושפעה מהעליה באינפלציה, הצמיחה במדינות המתפתחות, הצורך לתמוך בהמשך ההתאוששות במדינות המפותחות והחשש מהאטה בכלכלה העולמית. כתוצאה מכך, הועלתה הריבית בסין מספר פעמים, בגוש האירו הועלתה הריבית פעמיים, לרמה של 1.5%, ובברזיל, לאחר מספר העלאות ריבית במחצית הראשונה של השנה, הורדה הריבית לחודש ספטמבר. בארה"ב, לעומת זאת, נותרה הריבית ללא שינוי, כאשר נגיד הבנק המרכזי אף ציין כי היא צפויה להישאר כך עד אמצע שנת 2013. כמו כן, בחודש ספטמבר הודיע הפד על תוכנית רכישות חדשה של איגרות חוב ממשלתיות, במטרה לתמוך בהתאוששות.

המגמה בשווקים הפיננסיים בתשעת החודשים הראשונים של השנה לא הייתה אחידה. בעוד שבמחצית הראשונה של השנה עלו מדד ה-S&P500 ומדד ה-DAX בכ-5%, בעיקר על רקע נתוני מאקרו טובים בארה"ב ובגרמניה, לצד פרסום דוחות טובים ברבעון הראשון, הרי שברבעון השלישי, לנוכח ההאטה בכלכלה העולמית והחרפת משבר החובות בגוש האירו, ירדו המדדים האמורים בשיעור חד: מדד ה-S&P500 ב-14% ומדד ה-DAX בכ-25%. בסיכום התקופה, ירד מדד ה-S&P500 בכ-10%, ומדד ה-DAX בכ-21%. זאת, לעומת עליות של עד כ-3% בתקופה המקבילה אשתקד. גם בתשואות איגרות החוב של ממשלת ארה"ב וגרמניה נרשמה בתשעת החודשים הראשונים של השנה מגמה לא אחידה. בעוד שברבעון הראשון נצפתה עליה מסוימת בתשואות, לנוכח התגברות סימני הצמיחה והתחזיות בדבר הקדמת העלאות הריבית לאור החשש מאינפלציה, הרי שברבעונים הבאים, ובפרט ברבעון השלישי, על רקע החרפת משבר החובות בגוש האירו, אשר הובילה את המשקיעים לחפש נכסים בטוחים, לצד האטה בכלכלה העולמית, ירדו התשואות בשיעור חד.

מגמה לא אחידה נרשמה בתשעת החודשים הראשונים של השנה גם במסחר בשוקי המטבעות בעולם. בעוד שבמחצית הראשונה של השנה, על רקע ההרחבה הכמותית בארה"ב, העלאת הריבית בגוש האירו וביקוש לנכסים בטוחים יחסית, נחלש המטבע האמריקאי מול האירו והפראנק השווייצרי בכ-8% ו-10%, בהתאמה, הרי שברבעון השלישי, על רקע ההחמרה במשבר החובות בגוש האירו והתערבות הבנק המרכזי של שווייץ במסחר במט"ח, התחזק הדולר מול המטבעות האמורים בשיעור של כ-8%. בסיכום התקופה שמר הדולר על יציבות מול האירו (לעומת התחזקות של 5% בתקופה המקבילה אשתקד) ונחלש בכ-3% מול הפראנק השווייצרי.

התפתחויות עיקריות במשק הישראלי

כללי

בתשעת החודשים הראשונים של השנה נמשכה ההתרחבות בכלכלה המקומית, אולם בקצב נמוך בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד ותוך מגמת האטה בקצב הצמיחה. ברבעון השלישי של השנה צמח התוצר המקומי ב-3.4%, לעומת צמיחה של 5% ברבעון השלישי של שנת 2010 וצמיחה של עד 4.7% במחצית הראשונה של השנה. הרבעון השלישי התאפיין בירידה חדה בסחר החוץ וירידה בצריכת מוצרים בני קיימא. לעומת זאת, ההשקעה בענפי המשק המשיכה להתרחב.

במקביל, נמשכה ירידה בשיעור האבטלה, לרמה של 5.6% בחודש אוגוסט, לעומת 6.2% בסוף שנת 2010 ו-6.5% בסוף הרבעון השלישי בשנת 2010.

התפתחות בענפי המשק

הייצור התעשייתי רשם גידול של 1% בתשעת החודשים הראשונים של השנה בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד. עם זאת, בעוד שברבעון הראשון צמח הייצור בקצב שנתי של 11%, הרי שברבעון השני נרשמה נסיגה של כ-6%, אשר קווצה בחלקה על ידי גידול של כ-3% ברבעון השלישי של השנה. בפדיון ענפי המסחר והשירותים נרשם בתשעת החודשים הראשונים גידול בשיעור של 4% לעומת התקופה המקבילה אשתקד, אם כי במהלך התקופה מורגשת חולשה ואף נסיגה. ברבעון השלישי של השנה חלה נסיגה בשיעור שנתי של 5%, בהובלת ענפי המסחר הסיטוני והקימעוני וענף השירותים העסקיים והנדל"ן.

התפתחות בפעילות המשק מול חו"ל

בתשעת החודשים הראשונים של השנה הסתכמו ההשקעות הישירות של תושבי חוץ בישראל (באמצעות הבנקים) בכ-4 מיליארד דולר, עליה של 41% בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד. עיקר העליה התרחשה ברבעונים השני והשלישי של השנה, על רקע השקעה בחברות טכנולוגיה. במקביל, צמצמו תושבי חוץ את ההשקעות הפיננסיות בניירות ערך סחירים לכ-2.7 מיליארד דולר (כ-200 מיליון ברבעון השלישי), לעומת 4.7 מיליארד דולר בתקופה המקבילה אשתקד. הירידה האמורה משקפת בעיקר את הירידות בהשקעות במק"מ (0.9 מיליארד דולר השנה לעומת

5.4 מיליארד דולר אשתקד), על רקע המגבלות הרגולטוריות שהטיל בנק ישראל והכוונה של האוצר למסות השקעות לטווח קצר. מנגד, חלה עליה בהשקעות במניות ישראליות בבורסה של תל אביב (בעיקר ברבעון השני), 1.9 מיליארד דולר לעומת מימושים של 1.4 מיליארד דולר בחודשים ינואר עד ספטמבר 2010.

בהשקעות הישירות של תושבי ישראל בחו"ל (באמצעות הבנקים) נרשמה בתשעת החודשים הראשונים ירידה של 86%, בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד, והן הסתכמו בכ-830 מיליון דולר. הירידה האמורה מוסברת על ידי השקעה חריגה (של חברת תרופות) בהיקף של כ-5 מיליארד דולר ברבעון השלישי בשנת 2010. כמו כן, נרשמה ירידה של 62% בהשקעות הפיננסיות בניירות ערך סחירים (ללא הבנקים) והן הסתכמו בכ-2.9 מיליארד דולר. הירידה בהשקעות הפיננסיות הקיפה את כל המגזר הפרטי הלא בנקאי. עם זאת, בעוד שהמשקיעים במגזר משקי הבית ובמגזר העסקי מימשו את השקעותיהם ברבעון השלישי של השנה, הרי שהמשקיעים המוסדיים הגדילו את ההשקעות הפיננסיות במניות בחו"ל.

התפתחות שערי חליפין ואינפלציה

בתשעת החודשים הראשונים של השנה הושפע שער החליפין של השקל הן מהמגמות במסחר במטבעות המובילים בעולם והן מגורמים מקומיים בעלי כיווני השפעה מנוגדים. מחד, פערי הריביות בין ישראל למדינות המפותחות ומצבו הטוב של המשק תמכו בייסוץ המטבע המקומי. מנגד, לאירועים הגיאו-פוליטיים, לרבות החשש מההשלכות של המהלך הפלסטינאי ברבעון השלישי, הרגולציה על המשקיעים הזרים, צמצום רכישות המט"ח בידי בנק ישראל וצמצום העודף במאזן התשלומים, היתה השפעה שלילית על השקל. בסיכום התקופה נחלש השקל מול הדולר בכ-5%, כאשר ברבעון השלישי פחת השקל בכ-9%. מול האירו נחלש השקל בכ-6% (בעיקר במחצית הראשונה של השנה), ואילו מול הסל האפקטיבי הנומינלי נרשם פיחות של כ-4%.

בתשעת החודשים הראשונים של השנה עלה מדד המחירים לצרכן ב-2.2% (1.9% בתקופה המקבילה אשתקד). העליה האמורה התרחשה רובה ככולה במחצית הראשונה של השנה ונבעה מעליית מחירי המזון והאנרגיה בעולם. זאת, לצד המשך צמיחת המשק וסגירת פער התוצר. במהלך הרבעון השלישי של השנה, על רקע ההאטה העולמית, לצד ירידת מחירי הסחורות, כמו גם על רקע המחאה החברתית, שמר מדד המחירים על יציבות, תוך ירידת מחירי המזון והמשך עליית מחירי השכירות. מחירי הדירות, אשר לא כלולים במדד, המשיכו לעלות גם ברבעון השלישי, ומתחילת השנה עלו ב-6%.

מדיניות פיסיקלית ומוניטרית

מדיניות פיסקלית. בתשעת החודשים הראשונים של השנה הסתכם גרעון הממשלה (ללא מתן אשראי) ב-9.7 מיליארד ש"ח, כמחצית ממנו נרשם ברבעון השלישי של השנה. בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד מדובר בצמצום הגרעון ב-4.3 מיליארד ש"ח, כתוצאה מעליה של 5.2% בהכנסות המדינה ממסים ואגרות. עם זאת, בהשוואה ליעדי גביית המסים והאגרות לשנת 2011, נצבר מתחילת השנה חוסר של 1.2 מיליארד ש"ח. זאת, כתוצאה מגרעון בגביית האגרות וגביית מסים עקיפים, שחלקו נבע מהירידות בשוק ההון. כמו כן, ברבעון השלישי של השנה הואט קצב הגידול הריאלי השנתי בגביית המסים בהשוואה למחצית הראשונה של השנה.

מדיניות מוניטרית. בתשעת החודשים הראשונים של השנה הועלתה הריבית ארבע פעמים, מרמה של 2% בסוף שנת 2010 ל-3.25%. העלאת הריבית התרחשה רובה ככולה במחצית הראשונה של השנה. ההעלאה האמורה, התרחשה על רקע המשך צמיחת המשק, העליה באינפלציה בפועל ובציפיות האינפלציה הנגזרות משוק ההון, בעיקר לקראת סוף הרבעון הראשון, והמשך עליית מחירי הדירות. ברבעון השלישי, על רקע התגברות סימנים להאטה בצמיחה וירידה באינפלציה בפועל ובציפיות האינפלציה הנגזרות משוק ההון, נעצר תהליך הצמצום המוניטארי. במקביל, במטרה להתמודד עם התחזקות השקל, המשיך בנק ישראל ברכישת מטבע חוץ (בעיקר במחצית הראשונה של השנה) ונקט במספר צעדים רגולטוריים. כמו כן, במטרה להתמודד עם המשך עליית מחירי הדירות ומתוך דאגה ליציבות המערכת הפיננסית בתחום המשכנתאות, הוגבל שיעור המשכנתא בריבית משתנה.

שוק ההון

המגמה הכללית שאפיינה את שוק המניות המקומי בתשעת החודשים הראשונים של השנה היתה מגמת ירידה, שהתחפרה במהלך הרבעון השלישי של השנה. המגמה השלילית התרחשה בעיקר על רקע האירועים הגיאו-פוליטיים באזור, כאשר לאלה נוספה ברבעון השלישי ההשפעה של הירידות החדות בשווקי המניות בעולם, המחאה החברתית ומסקנות ועדת הריכוזיות וההאטה במשק. בסיכום התקופה ירד מדד המניות הכללי בכ-25% (ירידה של כ-16% ברבעון השלישי), לעומת עליה של 5.5% בתקופה המקבילה אשתקד. הירידות במחירי המניות הקיפו את כל המדדים העיקריים של הבורסה, כאשר מדדי ת"א 25 ות"א 100 רשמו ירידות של עד כ-21%, מדד הבנקים ירד בכ-29% (ירידה של כ-21% ברבעון השלישי), מדד

הבלוטות 50 ירד בכ-14% ומדד הנדל"ן 15 ב-23%. על רקע ההתפתחויות האמורות, ירד ערך השוק של המניות וההמירים (לא כולל מוצרי מדדים) בשיעור של כ-26% בהשוואה לסוף שנת 2010 ועמד בסוף חודש ספטמבר על כ-595 מיליארד שקל.

בתשעת החודשים הראשונים של השנה עלה מדד איגרות החוב הממשלתיות ב-3.4% (לעומת עליה של 6.3% בתקופה המקבילה אשתקד). עיקר העליה נרשם במהלך הרבעון השלישי, על רקע ההאטה הכלכלית וההאטה בתוואי העלאת הריבית בישראל. המסחר באיגרות החוב הממשלתיות בישראל בתשעת החודשים הראשונים של השנה הושפע במידה מסוימת מהמסחר באיגרות החוב בארה"ב, לצד תהליך העלאת הריבית בארץ והאירועים הגיאופוליטיים.

בתשעת החודשים הראשונים של השנה נרשמה מגמה לא אחידה במדד איגרות החוב הקונצרניות. בעוד שבמחצית הראשונה של השנה עלה המדד בכ-1%, בעיקר בשל ביקושים לניירות ערך צמודי מדד (לנוכח העליה באינפלציה), הרי שברבעון השלישי ירד המדד ב-2.6% על רקע הרעה בסביבה הכלכלית והירידה באינפלציה. בסיכום התקופה ירד המדד ב-1.6% (לעומת עליה של כ-9% בתקופה המקבילה אשתקד).

גיוסי ההון באמצעות איגרות החוב הקונצרניות הסתכמו בתשעת החודשים הראשונים של השנה ב-33.6 מיליארד ש"ח, בדומה לתקופה המקבילה אשתקד. מתוך סכום זה, הנפקות האג"ח למוסדיים עמדו על 5.4 מיליארד ש"ח. אולם בהשוואה לרבעון השלישי של שנת 2010, חל השנה קיטון של כ-26%, על רקע ההרעה בסביבה הכלכלית.

בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2011 ירדו מחזורי המסחר היומיים במניות והמירים ל-1.8 מיליארד ש"ח, לעומת 2 מיליארד ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, כאשר מחזורי המסחר ברבעון השלישי של השנה עמדו על 1.6 מיליארד ש"ח, בדומה לתקופה המקבילה בשנת 2010. לעומת זאת, במחזורי המסחר היומיים באיגרות חוב, נרשם גידול של כ-5% והם עמדו על 3.8 מיליארד ש"ח, כאשר גידול חד אף יותר, של 32%, נרשם ברבעון השלישי. כמו כן, גידול של כ-13% נרשם במחזורי המסחר היומיים במק"ם, אשר עמדו על 1.2 מיליארד ש"ח.

תיק הנכסים שבידי הציבור

המגמה בשווי תיק הנכסים שבידי הציבור בתשעת החודשים הראשונים של השנה לא הייתה אחידה. בעוד שברבעון הראשון של השנה נותר שווי התיק ללא שינוי, הרי שבהמשך השנה ירד שווי התיק בשיעור ממוצע של כ-2% לרבעון. ההתפתחויות האמורות משקפות בעיקר את הירידה בשווי המניות בתיק, אשר קוזזה בחלקה על ידי העליה בשווי הנכסים הלא צמודים והצמודים למדד, כמו גם על ידי עליה בשווי הנכסים צמודי מט"ח. ירידת שווי המניות אפיינה את כל התקופה ונבעה רובה ככולה מירידת מחירים, כאשר ברבעונים השני והשלישי הוחרפה המגמה האמורה. שווי הנכסים צמודי המדד עלה בעיקר ברבעון הראשון, ואילו שווי הנכסים הלא צמודים עלה ברבעונים השני והשלישי. שווי הנכסים צמודי מט"ח עלה ברבעון השלישי של השנה, לאחר יציבות במחצית הראשונה.

כתוצאה מההתפתחויות האמורות, עמד שווי תיק הנכסים שבידי הציבור בסוף חודש ספטמבר 2011 על 2.45 טריליון ש"ח, לעומת 2.53 טריליון ש"ח בסוף שנת 2010.

להלן השינויים אשר נרשמו בהרכב התיק בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2011:

- משקל המניות ירד מ-26.6% ל-21.2%;
- משקל הנכסים הצמודים למט"ח עלה מ-11.0% ל-11.8%;
- משקל הנכסים הלא צמודים עלה מ-32.0% ל-34.5%;
- משקל הנכסים הצמודים למדד עלה מ-30.4% ל-32.5%.

התפתחויות כלכליות עיקריות בחודשים אוקטובר-נובמבר 2011⁽¹⁾

האינדיקטורים לפעילות הכלכלית, שפורסמו בתקופה הנסקרת, הצביעו על המשך ההתרחבות הכלכלית בארה"ב, תוך תוספת משרות מתונה בשוק התעסוקה ושיפור במצבו של הצרכן הפרטי.

בגוש האירו עמד גיבוש התוכנית לפתרון כולל של משבר החובות וחילוץ של יוון מחדלות פירעון במוקד התקופה הנסקרת. לצורך כך גובשה תוכנית, בשיתוף עם קרן המטבע הבינלאומית, שכללה, בין היתר, מינוף קרן ה-ESFS לטריליון אירו, חיזוק ההון בבנקים האירופאים ו"תספורת" של כ-50% למחזיקי אגרות החוב של יוון. בתמורה נדרשה יוון להמשיך בקיצוצי תקציב ובתוכניות הצנע במדינה, במטרה להוריד את נטל החוב. יישום התוכנית נתקל בקשיים, הן מצד גיוס מקורות מימון והן מצד יישום הקיצוצים ביוון ועל רקע קשיים אלה נאלץ ראש ממשלת יוון להתפטר. חוסר היכולת של גוש האירו ליישם את תוכנית החילוץ והבעיות הפוליטיות באיטליה, העלה חשש מחדלות פירעון של המדינה, בעלת יחס חוב

(1) כל הנתונים מתייחסים לתקופה מיום 1 באוקטובר 2011 ועד ליום 25 בנובמבר 2011.

תוצר של 120%. כתוצאה מכך חלה עליה חדה של מרווחי ה-COS ועליית תשואות איגרות החוב של המדינה ל-10 שנים, אל מעל 7%. על רקע התפתחויות אלה נאלץ גם ראש ממשלת איטליה להתפטר. במדינות האמורות הורכבו ממשלות טכנוקרטיות חדשות, בראשות כלכלנים מנוסים. בנוסף, בתקופה הנסקרת, הורד דירוג האשראי של פורטוגל והונגריה לרמה של מתחת לרמת השקעה. כמו כן, הורד דירוג האשראי של בלגיה. בתקופה הנסקרת, עלה מדד הסחורות CRB בכ-2%, כאשר מחירו של הנפט עלה בכ-22%. המדיניות המוניטרית בעולם בתקופה זו, ננקטה על רקע ההאטה והחשש מהחמרה של משבר החובות בגוש האירו, לצד הערכות לגבי ירידה של האינפלציה בחודשים הקרובים. כתוצאה מכך, במספר מדינות בעולם הורידו הבנקים המרכזיים את הריבית, כאשר הריבית בגוש האירו ירדה בחודש נובמבר ל-1.25%. הורדות ריבית נרשמו גם באוסטרליה ובברזיל.

המסחר בשווקים הפיננסיים בתקופה הנסקרת התנהל בתנודתיות והושפע, בעיקר, מהתפתחויות בגוש האירו, לצד פרסום נתונים כלכליים בארה"ב. בסיכום התקופה עלה מדד ה-S&P 500 בכ-2% ומדד ה-DAX נותר ללא שינוי. במקביל, נרשמה עליית תשואות מתונה באיגרות החוב ל-10 שנים של ארה"ב. בגרמניה, על רקע קשיים בהנפקת אג"ח ל-10 שנים, נרשמה עליית תשואות חדה באיגרות החוב. הדולר התחזק מול האירו בתקופה הנסקרת בכ-1%.

המדד המשולב לחודש אוקטובר עלה ב-0.1%, האטה בהשוואה לחודשים קודמים. כמו כן, הביקוש לדירות חדשות המשיך לרדת. בתוך כך, החשש מהאטה כלכלית בעולם, אשר תשפיע על הפעילות במשק ובעיקר על היצוא, הוביל את בנק ישראל להוריד את הריבית לחודש אוקטובר ב-0.25%, לרמה של 3%, להותירה ללא שינוי בחודש נובמבר ולהוריד אותה לרמה של 2.75% בחודש דצמבר. האינפלציה בחודש אוקטובר הסתכמה ב-0.1%, כאשר לראשונה מאז סוף 2008, נרשמה ירידה במחירי הדירות (אינם כלולים במדד המחירים לצרכן). בתקופה הנסקרת נחלש השקל מול הדולר בכ-2% ואילו מול האירו שמר השקל על יציבות.

המסחר בבורסה של תל אביב התנהל בתנודתיות, כאשר בסיכום התקופה ירד מדד ת"א 25 בכ-6%. כמו כן, נרשמה ירידה של 0.4% במדד התל-בונד 20. באיגרות החוב הממשלתיות הלא צמודות הארוכות נרשמה עליית תשואות.

חקיקה ופיקוח

כללי

הבנק פועל במסגרת חוקים, תקנות והוראות שחלקם ייחודיים למערכת הבנקאית, וחלקם, גם אם אינם ייחודיים כאמור, משפיעים על מקטעים מהותיים מפעילותו. מסגרת זו מבוססת בעיקר על הדין הישראלי, על רבדי השונים, אולם במספר תחומים מושפעת התנהלות הבנק גם מהוראות הדין הזר, ככל שיש להן תחולה אקסטרטריטוריאליה הנוגעת לפעילותו.

פקודת הבנקאות, חוקי הבנקאות השונים והוראות ניהול בנקאי תקין אשר מפרסם המפקח על הבנקים מעת לעת, מהווים את הבסיס החוקי והמרכזי לפעילותה של קבוצת הבנק.

אלו מגדירים, בין היתר, את גבולות הפעילות המותרת לבנק, את הפעילות המותרת לחברות בת וחברות קשורות לקבוצת הבנק ואת תנאי השליטה והבעלות בהן, את מערכות היחסים בין הבנק ללקוחותיו, את השימוש בנכסי הבנק ואת אופן הדיווח על הפעילות האמורה למפקח על הבנקים ולציבור.

בצידם כפוף הבנק לחקיקה עניפה המסדירה את פעילותו בשוק ההון הן עבור לקוחותיו והן עבור עצמו (למשל בתחום יעוץ ההשקעות וניהול תיקי השקעות, ייעוץ פנסיוני, השקעות משותפות בנאמנות, כלל הפעילות של קופות הגמל, דיני ניירות ערך ומגבלות על פעילות בתחום הביטוח).

חוקים נוספים, בנושאים ייחודיים, מטילים על בנקים, והבנק בכללם, חובות וכללים ספציפיים. כך, למשל, החקיקה הקשורה באיסור הלבנת הון ואיסור מימון טרור, חוק שירות נתוני אשראי, חקיקה הקשורה בהלוואות לדיור, דיני הערבות וכו'.

בנוסף לאלה קיימת חקיקה נוספת שבשל הקשר שלה לפעילות הבנק יש לה השפעה רבה על התנהלותו. לעניין זה ראוי להזכיר, בין היתר, את חוקי ההוצאה לפועל, דיני פירוקים וכינוסים, חוקים המתייחסים למגזרים ספציפיים (רשויות מקומיות, נוטלי משכנתאות, המגזר החקלאי) וחוקי מס שונים.

פעילותו של הבנק נתונה לפיקוח וביקורת של הפיקוח על הבנקים וכן של גורמים מפקחים נוספים בתחומי פעילות ספציפיים, דוגמת רשות ניירות ערך והממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון במשרד האוצר. גורמים אלה עורכים מעת לעת ביקורות בבנק בקשר עם תחומי הפעילות השונים.

הבנק וחברות הבת פועלים על מנת לעמוד בחובות החלות עליהם מכוח הוראות הדין האמורות.

במסגרת החקיקה שהתקבלה בעקבות ועדת בכר, נקבעה במרבית החוקים החלים על פעילות הבנק האפשרות להטיל עליו עיצומים כספיים בגין הפרות של הוראות החוקים והוראות חקיקת המשנה (לרבות חוזרים והנחיות) שהוצאו או יוצאו מכוחם.

להלן, בתמצית, פירוט של שינוי חקיקה ויחזמות חקיקה רלוונטיים לתקופת הדוח אשר משפיעים או עשויים להשפיע באופן משמעותי על פעילות הבנק.

חוק ההגבלים העסקיים - קבוצות ריכוז

ביום 25 ביולי 2011, פורסם ברשומות חוק ההגבלים העסקיים (תיקון מס' 12), התשע"א-2011. החוק קובע תנאים לקביעת הממונה על הגבלים עסקיים ("הממונה") בדבר קיומה של קבוצת ריכוז ומעניק לו סמכויות למתן הוראות לחברי קבוצת הריכוז, כולם או חלקם. בנוסף, החוק מקנה לבית הדין להגבלים עסקיים, לפי בקשת הממונה, סמכות להורות על ניתוק קשרי בעלות (מכירת החזקות) בין חברי קבוצת הריכוז. על פי החוק, הממונה יתייעץ עם נגיד בנק ישראל והמפקח על הבנקים בנוגע לקביעה בדבר קיומה של קבוצת ריכוז וכן יודיע להם על כוונתו לתת הוראה על פי החוק שנועדה למנוע פגיעה או חשש לפגיעה משמעותית בציבור או בתחרות בעסקים בין חברי הקבוצה או בענף וזאת ככל שהדבר בתחום אחריותם. הנגיד או המפקח יהיו רשאים לעצור מתן הוראה כאמור משיקולים הנוגעים ליציבותם של תאגיד בנקאי או המערכת הבנקאית. נקבע כי ההוראות בקשר עם הימנעות הממונה ממתן הוראות עקב הודעת הנגיד או המפקח יחולו עד ליום 1 בינואר 2014. שר האוצר, באישור ועדת הכלכלה של הכנסת, רשאי להאריך את התקופה כאמור בתקופות נוספות של שנתיים כל אחת.

איסור הלבנת הון ואיסור מימון טרור

ביום 13 ביולי 2011, פורסם ונכנס לתוקף צו איסור הלבנת הון (שינוי התוספת הראשונה לחוק), התשע"א-2011, אשר הוסיף עבירה לפי סעיף 3 לפרק ב' לפקודת המסחר עם האויב ("הפקודה"), לרשימת עבירות המקור שבתוספת הראשונה לחוק איסור הלבנת הון. משמעות הוספת העבירה לרשימת עבירות המקור הינה כי היא עלולה להיות עבירה לפי חוק איסור הלבנת הון, במקרה שהיתה כוונה לטשטש את מקור הכספים שהופקו ממנה, או שנעשתה בכספים פעולה בידיעה שמקורם בעבירה זו, או שנעשתה בהם פעולה על מנת למנוע דיווח או כדי לגרום לדיווח לא נכון. על פי טיוטת חוזר של בנק ישראל, שטרם נכנס לתוקף, נדרש הבנק להתאים את מדיניותו ונהליו לשינוי האמור. בנוסף, ביום 10 באוגוסט 2011 פורסם צו המסחר עם האויב (אויב לצורך הפקודה), התשע"א-2011, בו נקבעו חברות ואנשים שהינם אויב לצורך הפקודה וזאת לאור היותה של אירן אויב לפי הפקודה ולנוכח מספר החלטות של מועצת הביטחון של האו"ם. הבנק פעל ופועל להטמעת השינויים האמורים בחקיקה, כולל בהיבט של הנהלים והמערכות התפעוליות. כמו כן, בעקבות החלטת הממשלה מיום 17 באפריל 2011, בדבר קידום צעדים במסגרת המאבק בתכנית הגרעין האיראנית ותכניות נלוות לה, פרסם המפקח על הבנקים, ביום 3 באוקטובר 2011, טיוטת חוזר הכולל תיקון להוראה 411 להוראות ניהול בנקאי תקין, לפיו על הדירקטוריון של התאגיד הבנקאי לקבוע מדיניות מתאימה (שתכלול התייחסות לבקורות ולבדיקות נאותות) לטיפול בסיכונים הכרוכים בהתקשרות עם גורמים מוכרזים ברשימות בינלאומיות, כמסייעים לתכנית הגרעין של איראן ושל התכניות הנלוות לה, אשר יפורסמו על ידי הרשות לאיסור הלבנת הון. בהתאם לטייטה, תחילת התיקון תהיה מיום 1 בינואר 2012. במסגרת הטייטה נדרש התאגיד הבנקאי לערוך סקר ראשוני, אשר יבחן את רמת החשיפה לגורמים כאמור, ולהעבירו למפקח על הבנקים לא יאוחר מיום 1 בינואר 2012. כמו כן, ביום 11 בספטמבר 2011, אישרה ועדת חוץ וביטחון של הכנסת את תקנות איסור השקעה בתאגידים המקיימים קשר עסקי עם איראן (רשימת תאגידים וסדרי עבודת ועדת היישום), התשע"א-2011, העוסקת, בין היתר, בפרסום רשימת התאגידים בהם אסור למוסדות פיננסיים להשקיע.

פטור מהסדר כובל בקשר עם אחזקה ופעילות משותפות במסגרת שב"א ומס"ב

בחודש ספטמבר 2011 הגישו הבנקים לממונה על ההגבלים העסקיים בקשות להארכת הפטור מהסדר כובל בקשר עם אחזקותיהם ופעילותם במסגרת שב"א ומס"ב. נציגת הממונה על ההגבלים העסקיים מסרה הערכתם, כי הטיפול בבקשות לא יסתיים עובר למועד פקיעת הפטורים הקיימים, ביום 5 בנובמבר 2011 (ר' דוח שנתי 2010, עמ' 207). ביום 9 בנובמבר 2011, החליט הממונה להאריך את הפטור על תנאי, למשך ארבעה חודשים ממועד מתן ההחלטה, וזאת בכדי לאפשר לרשות ההגבלים העסקיים לסיים את הליך בדיקת בקשת הפטור.

דוח הוועדה לשינוי כלכלי וחברתי

ביום 26 בספטמבר 2011, הוגש לראש הממשלה דוח של הוועדה לשינוי כלכלי וחברתי, בראשות פרופ' טרכטנברג. דוח הוועדה מציע עקרונות מנחים למדיניות הכלכלית חברתית של הממשלה. מעבר לעקרונות כאמור, דוח הוועדה עוסק בארבעה תחומים הקשורים ישירות לשורשי המחאה החברתית בישראל: דיור, יוקר המחיה ותחרותיות, שירותים חברתיים ותמהיל מסים. בתחומים אלה גיבשה הוועדה המלצות פרטניות.

דוח הוועדה נוגע בתחומים רבים ומגוונים ואימצו המלא עשוי להוביל לשינוי עמוק בתפיסות יסוד במדיניות הכלכלית של הממשלה, לשינויים מבניים מהותיים ולהשפעות כלכליות רחבות היקף. בשלב זה לא ניתן להעריך אילו מבין המלצות הוועדה תאומצנה על ידי הממשלה ותבשלנה כדי חקיקה, וממילא לא ניתן להעריך את ההשפעות שיהיו לכך. לפי שעה, הממשלה אימצה את פרק המיסוי בדוח הוועדה והחלה מהלכי חקיקה בנושא. (לפרטים נוספים, ר' ביאור 20 לתמצית הדוחות הכספיים).

סיוטת ההמלצות של הוועדה להגברת התחרותיות

בחודש ספטמבר 2011 פרסמה הוועדה להגברת התחרותיות במשק את הטיטוה המלאה של המלצותיה, לתגובות הציבור הרחב (להלן: "הטיטוה"). בטיטוה הוצע, בין היתר, לקבוע כי השולט בתאגיד ריאלי משמעותי לא ישלט בגוף פיננסי משמעותי ולא יחזיק בו למעלה משיעור שייקבע על ידי הרגולטורים שיוסמכו לענין זה, שלא יעלה על 10 אחוזים מסוג כלשהו של אמצעי שליטה בגוף פיננסי משמעותי. בהתאם לטיטוה, הבנק עשוי להיחשב גוף פיננסי משמעותי.

שינויים בחקיקת המס בארה"ב

הוראות ה- (FATCA) Foreign Account Tax Compliance Act עתידות להיכנס לתוקף במהלך שנת 2013, באופן מדורג, על פני מספר שנים. מכח הוראות אלו יחולו על מוסדות פיננסיים מחוץ לארה"ב חובות דיווח ביחס לחשבונות שיוגדרו כחשבונות אמריקאיים, יוטלו חובות ניכוי, תיעוד וזיהוי ביחס לחשבונות אלו ויהיה על מוסדות פיננסיים כאמור להתקשר בהסכם מחייב, ביחס לעניינים אלה, עם רשויות מס ההכנסה האמריקאיות (IRS). מוסד פיננסי אשר לא יפעל בהתאם להוראות אלה יהיה חשוף לסנקציה משמעותית של ניכוי במקור בשיעור של 30% מהתשלומים המגיעים לבנק ו/או ללקוחותיו ממקורות אמריקאיים. הבנק נמצא בעיצומו של תהליך היערכות, ברמה הקבוצתית, לצורך עמידה בלוחות הזמנים לכניסת ההוראה לתוקף.

הצעת חוק החברות (הבראת חברות), התשע"א-2011

ביום 17 במאי 2011 אישרה הכנסת בקריאה ראשונה את הצעת חוק החברות (הבראת חברות), התשע"א-2011. מטרת הצעת החוק לעגן בחקיקה וליצור ודאות משפטית ביחס לסוגיות שונות בתחום הבראת החברות, בין שהוסדרו בפסיקה ובין שטרם הוסדרו בפסיקה. הצעת החוק הינה מקיפה ובחלקה משנה את המצב המשפטי הקיים. לא ניתן להעריך בשלב זה את השפעת הצעת החוק, אם תתקבל, על הבנק.

הצעת חוק דיני ממונות, התשע"א-2011

ביום 20 ביוני 2011, אושרה בקריאה ראשונה הצעת חוק דיני ממונות, התשע"א-2011. הצעת החוק גובשה כקודקס אזורי המסדיר את מערכות היחסים המשפטיים במשפט האזורי. בשלב מוקדם זה השפעת הצעת החוק על הבנק איננה ברורה.

קריטריונים להכרה בתכנית אכיפה פנימית בתחום ניירות הערך וניהול השקעות

ביום 15 באוגוסט 2011, פרסמה רשות ניירות ערך מסמך שכותרתו "קריטריונים להכרה בתוכנית אכיפה פנימית בתחום ניירות הערך וניהול השקעות". זאת, בהמשך לכניסה לתוקף של חוק יעול הליכי האכיפה ברשות ניירות ערך (תיקוני חקיקה), תשע"א-2011 (ר' בדוח השנתי לשנת 2010, עמ' 209). במסמך מפורטים קריטריונים להכרה בתכנית אכיפה פנימית של תאגיד, אותם צפויה הרשות לבחון בבואה לקבוע האם יש מקום להתחשב בהפעלת אותה תכנית אכיפה כשיקול לזכות התאגיד או יחידים בו. במסמך מפורטות, בין היתר, אמות מידה להכרה בתכנית כאמור, כתכנית יעילה, דהיינו תוכנית שקיומה הביא להטמעת הדין ולציות לו, הלכה למעשה, כגון: אחריות הדירקטוריון וההנהלה לגיבוש, אימוץ ויישום של תכנית האכיפה; התאמת התכנית לתאגיד ולנסיבותיו הייחודיות, לאחר בדיקת הפעילות העסקית וביצוע סקר ציות בתחום דיני ניירות הערך; קביעת נהלים וסדרי טיפול; מינוי ממונה על האכיפה; הטמעה נאותה של התוכנית בכל הדרגים; פיקוח ועידכון; טיפול הולם בכשלים והפרות והפקת לקחים מהם. הנהלת הבנק והדירקטוריון אישרו תוכנית פעולה מקיפה ותחומה במועדים, לשם גיבוש תוכנית אכיפה פנימית בתחום ניירות הערך, המותאמת לבנק ולקבוצה, בשים לב לקריטריונים שפרסמה רשות ניירות ערך בנושא ודרישות הרגולציה הרלוונטית ובשים לב לנהלים ולתהליכים הקיימים בבנק. הדירקטוריון מינה ממונה על האכיפה, אשר תהיה כפופה ליועצת המשפטית הראשית, והורה על מעקב אחר גיבוש תכנית האכיפה ואחר

יישומה בפועל. בהמשך לאישור תכנית הפעולה כאמור, ננקטות בבנק ובקבוצה פעולות להוצאתה לפועל בהתאם.

פסק דין בבית הדין לחוזים אחרים - חוזה ההלוואה לדיור של הבנק הבינלאומי הראשון

בדוח שנתי 2010 (עמ' 207-208) תוארו בקצרה ההליכים בעניין פסק הדין האמור. ביום 18 בספטמבר 2011 נתן בית המשפט העליון החלטה בתיק, לפיה בתוך 45 ימים על הצדדים להגיש לבית המשפט ניסוח של כל ההבנות, שהושגו ביניהם, ולהבהיר המחלוקות שנותרו, בהן תינתן הכרעתו. בהחלטה צוין, בין היתר, כי בסוגיית היתור על הדיור החלוף, הערעור יתקבל וחובה ההלוואה יכלול את סעיפי החובה המקוריים, בהתייחס ללווים ה"ישנים".

לפרטים נוספים אודות יוזמות חקיקה שונות, ר' "חקיקה ופיקוח" בדוח השנתי לשנת 2010 (עמ' 205-210).

נושאים נוספים בתיאור הקבוצה

חברות מוחזקות עיקריות

התרומה של החברות המוחזקות, בארץ ובחוץ לארץ, לתוצאות העסקיות של הבנק, בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2011, הסתכמה ברווח בסך של 719 מיליון ש"ח, לעומת סך של 402 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, ורווח בסך של 476 מיליון ש"ח בכל שנת 2010. בניטרול ההשפעה של חיסוי ההשקעה בחברות מאוחדות בחו"ל, בניכוי השפעת המס, היתה התרומה של החברות המוחזקות בארץ ובחוץ לארץ, לרווח הנקי של הבנק, בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2011, מסתכמת בסך של 563 מיליון ש"ח, לעומת 481 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, ו-643 מיליון ש"ח בכל שנת 2010. להלן יובאו עיקרי ההתפתחויות בחברות המוחזקות העיקריות.

דיסקונט בנקורפ אינק.

דיסקונט בנקורפ אינק. (להלן: "בנקורפ") הינה חברת בת בבעלות מלאה של הבנק. בנקורפ היא חברת החזקות בנקאיות שהתאגדה על פי חוקי מדינת דלאוור. בנקורפ מחזיקה במלוא הבעלות והשליטה ב-אי די בי ניו יורק. אי די בי ניו יורק הינו הגדול בין הבנקים הישראליים הפועלים בחו"ל.

סך כל הנכסים ליום 30 בספטמבר 2011, הסתכמו בסך של 9,666 מיליון דולר, לעומת 9,319 מיליון דולר בסוף שנת 2010, עליה בשיעור של 3.7%. לפרטים בדבר השקעות אי די בי ניו יורק באיגרות חוב מגובות משכנתא, ר' "התפתחות הנכסים וההתחייבויות" לעיל וביאור 2 לתמצית הדוחות הכספיים להלן.

האשראי נטו ליום 30 בספטמבר 2011, הסתכם בסך של 3,981 מיליון דולר, לעומת 3,858 מיליון דולר בסוף שנת 2010, עליה בשיעור של 3.2%. **סך כל הפקדונות** ליום 30 בספטמבר 2011, הסתכמו בסך של 6,569 מיליון דולר, לעומת 6,112 מיליון דולר בסוף שנת 2010, עליה בשיעור של 7.5%.

הרווח הנקי בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2011, הסתכם בסך של 39 מיליון דולר, לעומת 42 מיליון דולר בתקופה המקבילה אשתקד, ירידה בשיעור של 7.1%, ולעומת 51 מיליון דולר בשנת 2010 כולה.

ההון הסתכם ביום 30 בספטמבר 2011 בסך של 802 מיליון דולר, לעומת 767 מיליון דולר ביום 31 בדצמבר 2010, עליה של 4.5%. **יחס ההון לרכיבי סיכון**, המחושב בהתאם לכללים המחייבים בעניין זה בארה"ב, עמד ביום 30 בספטמבר 2011 על 15.8%, בהשוואה ל-14.7% ביום 31 בדצמבר 2010.

התשואה להון בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2011, הגיעה לשיעור של 6.6% על בסיס שנתי, לעומת שיעור של 7.7% בתקופה המקבילה אשתקד, ולעומת שיעור של 6.8% בשנת 2010 כולה.

התרומה של השקעת הבנק בבנקורפ לתוצאות העסקיות של הבנק הגיעה בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2011 לרווח בסך של 238 מיליון ש"ח, (לאחר ניכוי הפרשה למס בסך 21 מיליון ש"ח), לעומת רווח בסך של 52 מיליון ש"ח (לאחר ניכוי הפרשה למס בסך של 22 מיליון ש"ח) בתקופה המקבילה אשתקד.

התרומה האמורה מורכבת מהרווח הנקי של בנקורפ בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2011 (לאחר ניכוי הפרשה למס כאמור) בסך של 123 מיליון ש"ח ובתוספת הפרשי שער על ההשקעה בסך של 115 מיליון ש"ח, לעומת רווח נקי בסך של 135 מיליון ש"ח (לאחר ניכוי הפרשה

למס (כאמור) בניכוי הפרשי שער על ההשקעה בסך של 83 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. במקביל להפרשי השער על ההשקעה האמורה, נרשמו בבנק בישראל, בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2011, הכנסות מימון בגין עודף ההתחייבויות במטבע חוץ, שהבנק יצר כחיסוי להשקעה בבנקורפ. לפרטים בדבר תביעה שהוגשה נגד אי די בי ניו יורק ואחרים, ר' ביאור 6 ב', סעיף 4.6.

בנק מרכנתיל דיסקונט בע"מ

בנק מרכנתיל דיסקונט הינו חברה בת בבעלות ובשליטה מלאים של הבנק.

סך כל הנכסים ליום 30 בספטמבר 2011, הסתכם בסך של 24,376 מיליון ש"ח, לעומת 22,570 מיליון ש"ח בסוף שנת 2010, עליה של 8.0%.

האשראי לציבור, נטו ליום 30 בספטמבר 2011, הסתכם בסך של 15,231 מיליון ש"ח, לעומת 15,082 מיליון ש"ח בסוף שנת 2010, עליה בשיעור של 1.0%.

פקדונות הציבור ליום 30 בספטמבר 2011, הסתכמו בסך של 20,364 מיליון ש"ח, לעומת 18,736 מיליון ש"ח בסוף שנת 2010, עליה בשיעור של 8.7%.

ההון הסתכם ביום 30 בספטמבר 2011 בסך של 1,711 מיליון ש"ח, לעומת 1,808 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2010, ירידה בשיעור של 5.4%. הירידה בהון נבעה, בעיקר, מזקיפת סך של 183 מיליון ש"ח, השפעה מצטברת, נטו, של היישום לראשונה של ההוראה בדבר חובות פגומים.

יחס ההון לרכיבי סיכון, עמד ביום 30 בספטמבר 2011 על 13.8%, לעומת 13.2% ביום 31 בדצמבר 2010.

הרווח הנקי בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2011 הסתכם בסך של 132 מיליון ש"ח, לעומת 116 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, עליה בשיעור של 13.8%, ולעומת 141 מיליון ש"ח בשנת 2010 כולה.

הגורמים העיקריים אשר השפיעו על התוצאות העסקיות של בנק מרכנתיל דיסקונט בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2011, בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד: עליה ברווח מפעולות מימון לפני הוצאות בגין הפסדי אשראי (עליה של 19 מיליון ש"ח, המהווה 3.8%); ירידה בהוצאות בגין הפסדי אשראי, (ירידה של 71 מיליון ש"ח, המהווה 84.5%); ירידה בהכנסות התפעוליות והאחרות (ירידה של 10 מיליון ש"ח, המהווה 3.8%) ועליה בהוצאות התפעוליות והאחרות (עליה של 50 מיליון ש"ח, המהווה 9.1%) בעיקר, כתוצאה מעליה בשיעור של 10.6% בהוצאות שכר, בעקבות הסכם השכר לשנת 2011 ויישום לראשונה של הנחיות המפקח על הבנקים בענין זכויות עובדים (ר' ביאור 1 ו' 4).

התשואה להון בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2011 הגיעה לשיעור של 10.7%, על בסיס שנתי, לעומת שיעור של 9.1% בתקופה המקבילה אשתקד, ו-8.1% בכל שנת 2010.

לפרטים בדבר בקשה לאישור תובענה כייצוגית שהוגשה, בין היתר, נגד בנק מרכנתיל דיסקונט ונגד הבנק, בעניין תשלומים שקיבלו בגין עיקולים בהוצאה לפועל במדיה מגנטית, ר' ביאור 19 ג', סעיף 11.3, לדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2010 (עמ' 372). לפרטים בדבר בקשה למתן פסק דין הצהרתי בעניין חיוב חשבונו של חייב בריבית הפרה, ר' ביאור 19 ג', סעיף 11.9 לדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2010 (עמ' 374-375).

בנק דיסקונט למשכנתאות בע"מ

בנק דיסקונט למשכנתאות הינו חברה בת בבעלות ובשליטה מלאים של הבנק.

סך כל הנכסים ליום 30 בספטמבר 2011, הסתכם בסך של 18,464.5 מיליון ש"ח, לעומת 17,418.0 מיליון ש"ח בסוף שנת 2010, עליה בשיעור של 6.0%.

האשראי לציבור, נטו, ליום 30 בספטמבר 2011, הסתכם בסך של 18,178.2 מיליון ש"ח, לעומת 17,099.6 מיליון ש"ח בסוף שנת 2010, עליה בשיעור של 6.3%.

סך ההון הסתכם ביום 30 בספטמבר 2011 בסך של 1,141.7 מיליון ש"ח, לעומת 1,120.5 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2010, עליה בשיעור של 1.9%.

יחס ההון לרכיבי סיכון, עמד ביום 30 בספטמבר 2011 על 16.9% לעומת 18.3% ביום 31 בדצמבר 2010.

הרווח הנקי בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2011, הסתכם בסך של 34.1 מיליון ש"ח, לעומת 24.2 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, עליה בשיעור של 41.2%, ולעומת 30.4 מיליון ש"ח בשנת 2010 כולה.

התשואה להון בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2011, הגיעה לשיעור של 4.1% על בסיס שנתי, לעומת שיעור של 2.9% בתקופה המקבילה אשתקד, ושיעור של 2.8% בשנת 2010 כולה.

התרומה של בנק דיסקונט למשכנתאות לתוצאות העסקיות של הבנק הסתכמה בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2011 בסך של 34.1 מיליון ש"ח, לעומת 23.5 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, וסך של 29.4 מיליון ש"ח בשנת 2010 כולה.

לפרטים בדבר תלויות בבנק דיסקונט למשכנתאות בע"מ ר' ביאור 19 ג' לדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2010: סעיף 11.10 בעניין גביית עמלות בגין ביטוחי חיים וביטוחי דירות של לווים (עמ' 375), וכן ביאור 6 ב', סעיף 3.5 לתמצית הדוחות הכספיים, סעיף 11.11 בעניין גביית עמלת פרעון מוקדם במקרים של מימוש פוליסת ביטוח חיים של לווים שנפטרו (עמ' 375), וכן ביאור 6 ב', סעיף 4.1, לתמצית הדוחות הכספיים, וסעיף 12.1, בעניין ביטוח נכסים בסכום העולה על סכום הכינון שלהם (עמ' 375-376), וסעיף 12.4, בעניין גביית עמלת פרעון מוקדם בהלוואות מסחריות (עמ' 376) וכן ביאור 6 ב', סעיף 3.6 לתמצית הדוחות הכספיים.

מיזוג בין הבנק לבין בנק דיסקונט למשכנתאות בע"מ ("בדמ"ש")

ביום 23 בנובמבר 2011 אישרו הדירקטוריונים של הבנק ושל חברת הבת, בדמ"ש, מיזוג של בדמ"ש עם ולתוך הבנק ("המיזוג" או "עסקת המיזוג").

המיזוג יאפשר לבנק להוסיף את המשכנתא למדף המוצרים והשירותים בסניפי דיסקונט, תוך דגש על מתן מענה למכלול צרכי הלקוח, תחת קורת גג אחת. בכוונת הבנק להרחיב בהדרגה את נקודות המכירה של המשכנתאות מכ-80 מוקדים לכ-130, כולל בפריפריה.

המיזוג יאפשר לבנק להציע ללקוחות הצעות ערך מגוונות בהתאמה לצרכיהם ולקצר את התהליכים בשירות ללקוח. המהלך יוביל לחיסכון בהוצאות כתוצאה מצמצום כפילויות ואיחוד יחידות מטה וכן יתרום לגידול בהכנסות כתוצאה ממצוי הפוטנציאל הקיים בפעילות העסקית.

בחטיבה הבנקאית בבנק יוקם אגף ייעודי למשכנתאות, אשר יאויש ברובו על ידי העובדים המקצועיים והמנוסים של בדמ"ש אשר יועברו לבנק. תהליך המיזוג יתבצע בהדרגה במהלך שנת 2012. מתחילת המהלך ועד סופו תישמר המשכיות עסקית מלאה תוך מעבר הדרגתי ומבוקר של כל הפעילות לבנק. בסופו של התהליך יועמדו משכנתאות חדשות בסניפי דיסקונט וכלל השירות ללקוחות הקיימים, יינתן על ידי הגורמים המקצועיים בסניפים ובאגף המשכנתאות החדש.

הדוחות הכספיים כוללים הפרשה, בהתאם להערכת ההנהלה, בגין ההוצאות הצפויות במיזוג.

חלק מהאמור לעיל כולל תוכניות והערכות שהן בבחינת מידע צופה פני עתיד. הערכות ותוכניות אלה מבוססות על המידע והנתונים העדכניים שבידי הנהלת הבנק במועד פרסום דוח זה. הערכות ותוכניות אלה עשויות להשתנות כתוצאה משינויים בסביבה הכלכלית, שינויי רגולציה בעלי השפעה מהותית, אשר עלולים לגרום לשינוי בקצב הביצוע של התוכניות הקיימות או לחייב שינוי בדגשים של תוכניות אלו. כל אלה, בנוסף לתנאים המתלים, כמפורט להלן, שעלולים שלא להתקיים.

עיקרי התנאים בהסכם המיזוג מפורטים בדוח המיזוג שפרסם הבנק ביום 24 בנובמבר 2011 (מס' אסמכתא 337329-01-2011).

תנאים מתלים. בשלב זה אין כל וודאות כי עסקת המיזוג תצא אל הפועל, שכן היא מותנית בתנאים מתלים ובכללים: קבלת אישור בכתב מאת המפקח על הבנקים לביצוע המיזוג, ככל שנדרש אישור כאמור; קבלת אישור ממס הכנסה להיות המיזוג פטור בהתאם להוראות פרק ה' 2 לפקודה; קבלת אישורים מצדדים שלישיים, לפי נסיבות העניין, אם וככל שידרשו על פי כל הסכם שהבנק ו/או בדמ"ש הינם צד לו, כמו גם קבלת אישורים נוספים, ככל שדרושים על פי דין; התקיימות כל התנאים למיזוג בהתאם להוראות הפרק הראשון לחלק השמיני של חוק החברות; וקבלת הודעה מהבנק כי הושלמו הליכי המחשוב הנדרשים לתפעול הבנק הממוזג.

ככל שיושלם המיזוג יחדל בדמ"ש מלהתקיים, ללא פירוק, ויראו את הבנק, לכל דבר וענין, כאילו היה בדמ"ש.

בהיות בדמ"ש חברה בת בבעלות ובשליטה מלאים, לביצוע המיזוג, ככזה, לא תהיה השפעה על הדוחות הכספיים המאוחדים במועד המיזוג.

השלכות המס של המיזוג. כאמור, השלמת המיזוג מותנית בקבלת אישור ממס הכנסה להיות המיזוג פטור בהתאם להוראות פרק ה' 2 לפקודה ועל כן יהיה מיזוג פטור ממס, למעט חבות במס רכישה בשיעור של 0.5% בגין נכסי המקרקעין של בדמ"ש שיועברו לבנק במסגרת המיזוג. בעקבות המיזוג יחולו על הבנק מגבלות לתקופה של שנתיים המתחילה מתום שנת המס שבה חל המיזוג ("התקופה הנדרשת"), אשר עיקריהן כדלקמן:

- במהלך התקופה הנדרשת מותר לבעל השליטה למכור עד 10% ממניות הבנק אשר הוא מחזיק במועד המיזוג, ניתן לבצע הקצאה פרטית של מניות הבנק לצד שלישי עד לשיעור של 20% מהון המניות לאחר ההקצאה וכן ניתן לבצע הנפקה לציבור, ובלבד שבמהלך התקופה הנדרשת לא יפחתו זכויותיו של בעל השליטה בבנק מ-51% מכל אחת מהזכויות בבנק.
- מרבית הנכסים הקבועים (מעל 50%) שהיו בידי הבנק ובדמ"ש לא ימכרו בתקופה הנדרשת (למעט מכירה שלא מרצון), וייעשה בהם שימוש מקובל במהלך עסקי הבנק.

יצוין כי אי עמידה במגבלות המוטלות על הבנק ו/או על בעל השליטה בו ו/או בתנאי אישור מס הכנסה, עלולה להביא לכך שמהלך המיזוג האמור ייחשב כאירוע מס, משמע יבוטלו ההטבות למפרע, והחברות המתמזגות תחוייבנה במיסים ובתשלומי החובה שניתן להם פטור מהם בתוספת הפרשי הצמדה וריבית ממועד המיזוג. יצוין, כי התנאים שלעיל מנויים בפקודה, וכי יתכנו שינויים בתנאים אלה בהתאם להנחיה מקדמית שתינתן, ככל שתינתן.

הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ

הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ ("להלן: "הבנק הבינלאומי") הינו חברה כלולה של הבנק. ביום 30 בספטמבר 2011 החזיק הבנק ב-26.4% מהון המניות וזכויות ההצבעה. לפרטים בענין הסכם עם פיבי אחזקות, בדבר החזקות הבנק במניות הבנק הבינלאומי, אשר, בין היתר, מגביל את התקופה שבמהלכה בנק דיסקונט יהיה זכאי לכך שפיבי אחזקות תמשיך לגרום למינוי רבע מחברי הדירקטוריון של הבנק הבינלאומי מבין המועמדים שיומלצו על ידי דיסקונט, ולפרטים בדבר לוח הזמנים שקבעה הממונה על ההגבלים העסקיים לירידת החזקות בנק דיסקונט בבנק הבינלאומי, ר' ביאור 6 ד' לדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2010 (עמ' 332-333).

בהתאם לכללים, במועד בו תפקע הזכות למינוי דירקטורים כאמור, יחדל הבנק מלהציג את השקעתו בבנק הבינלאומי לפי שיטת השווי המאזני, והמניות תסווגנה לסעיף "ניירות ערך זמינים למכירה".

הרווח הנקי המיוחס לבעלי המניות של הבנק הבינלאומי בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2011, הסתכם בסך של 307 מיליון ש"ח, לעומת 343 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, ירידה בשיעור של 10.5%.

הרווח הנקי, המיוחס לבעלי המניות של הבנק הבינלאומי ברבעון השלישי של שנת 2011, הסתכם בסך של 21 מיליון ש"ח, לעומת 129 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד, ירידה של 83.7%.

חלק הבנק ברווח הנקי המיוחס לבעלי המניות של הבנק הבינלאומי בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2011 בסך של 71 מיליון ש"ח (כולל סך של 10 מיליון ש"ח בגין הפרשה למס בגין ההשקעה בבנק הבינלאומי הראשון), לעומת 90 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, ירידה של 21.1%.

התשואה להון המיוחס לבעלי המניות של הבנק הבינלאומי בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2011 הגיעה לשיעור של 7.3% על בסיס שנתי, לעומת שיעור של 7.5% בתקופה המקבילה אשתקד, ולעומת שיעור של 8.0% בשנת 2010 כולה.

יחס ההון לרכיבי סיכון עמד ביום 30 בספטמבר 2011 על 12.71%, לעומת שיעור של 12.44% ביום 31 בדצמבר 2010.

חוות דעת בנושא הפרשה לירידת ערך. לפרטים בדבר חוות דעת שקיבל הבנק, לפיה הבנק אינו נדרש לערוך הפרשה לירידת ערך בגין השקעתו במניות הבנק הבינלאומי, ר' ביאור 19 לתמצית הדוחות הכספיים. חוות הדעת עומדת לעיון, בהסכמת נותנה, באתר מגנא של רשות ניירות ערך ובאתר מאיה של הבורסה לניירות ערך בתל אביב בע"מ.

לפרטים בדבר תובענה ובקשה לאשר אותה כתובענה ייצוגית, שהוגשה בין היתר כנגד הבנק הבינלאומי, בענין שיעור העמלה הצולבת, ר' ביאור 6 ב', סעיף 4.9 לתמצית הדוחות הכספיים. לפרטים בדבר תובענה מסויימת שהוגשה נגד הבנק הבינלאומי ובקשה להכיר בה כייצוגית, בענין עמלות ביטוח חיים וביטוח נכסים שלא כדין, ר' ביאור 6 ב' לתמצית הדוחות הכספיים, סעיף 5.

לפרטים בענין קביעת הממונה על ההגבלים העסקיים לפיה התקיימו בין הבנקים הסדרים כובלים, ר' ביאור 6 ב' לתמצית הדוחות הכספיים, סעיף 6.

חברת כרטיסי אשראי לישראל בע"מ

כרטיסי אשראי לישראל ("כאל") הינה חברה בת של הבנק. ליום 30 בספטמבר 2011 הבנק החזיק 71.8% מזכויות ההון ו-79.0% מזכויות ההצבעה בכאל. יתרת המניות מוחזקת בידי הבנק הבינלאומי.

סך כל הנכסים ליום 30 בספטמבר 2011, הסתכם בסך של 8,612 מיליון ש"ח, לעומת סך של 8,646 מיליון ש"ח בסוף שנת 2010, ירידה בשיעור של 0.4%.

סך ההון הסתכם ביום 30 בספטמבר 2011 בסך של 1,147 מיליון ש"ח, לעומת 1,140 מיליון ש"ח בסוף שנת 2010, עליה בשיעור של 0.6%. ההון הושפע, בין היתר, מחלוקת דיבידנד במהלך התקופה, בסך של 195 מיליון ש"ח.

יחס ההון לרכיבי סיכון, עמד ביום 30 בספטמבר 2011 על 16.2%, לעומת 16.2% בסוף שנת 2010.

סך כל ההכנסות הסתכמו בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2011 בסך של 849 מיליון ש"ח, לעומת 835 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, עליה בשיעור של 1.6%.

הרווח הנקי הסתכם בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2011 ב-181 מיליון ש"ח, לעומת 176 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, עליה של 2.6%.

התשואה להון הגיעה בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2011 לשיעור של 22.2%, במונחים שנתיים, בהשוואה לשיעור של 20.9% בתקופה המקבילה אשתקד, ולשיעור של 18.3% בשנת 2010 כולה.

התרומה של כאל לרווח הנקי של הבנק הסתכמה בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2011 בסך של 130 מיליון ש"ח, לעומת 108 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

לפרטים בדבר תובענה ובקשה לאשר אותה כתובענה ייצוגית, שהוגשה בין היתר כנגד כאל וכנגד הבנק, בענין שיעור העמלה הצולבת, ר' ביאור

6 ב' לתמצית הדוחות הכספיים, סעיף 4.9 (תביעה זו טרם הוגשה לכאל או לבנק).
לפרטים בדבר הפעילות בתחום כרטיסי האשראי בישראל, ר' "הפעילות בתחום כרטיסי אשראי" בסעיף "פרטים נוספים אודות הפעילות במוצרים מסוימים" לעיל, ביאור 33 לדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2010 (עמ' 418-422) וביאור 15 לתמצית הדוחות הכספיים.

דיסקונט ישראל שוקי הון והשקעות בע"מ

דיסקונט ישראל שוקי הון והשקעות בע"מ (להלן: "דש"ה") הינה חברה בת בבעלות ובשליטה מלאים של הבנק, הפועלת בתחום ההשקעות בחברות, בקרנות השקעה פרטיות ובקרנות הון סיכון, בתחום הבנקאות להשקעות ובתחום חיתום להנפקות וניהולן (באמצעות חברה בת).

סך כל הנכסים ליום 30 בספטמבר 2011 הסתכם בסך של 782.9 מיליון ש"ח, לעומת 710.1 מיליון ש"ח בסוף שנת 2010, עליה בשיעור של 10.3%.

הרווח הנקי בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2011 הסתכם בכ-70 מיליון ש"ח, לעומת הפסד של כ-1.2 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

התרומה של השקעת הבנק בדש"ה לתוצאות העסקיות של הבנק, הסתכמה בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2011 ברווח בסך של 67.4 מיליון ש"ח, לעומת הפסד בסך של 5.2 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד (הפער בין הרווח הנקי של דש"ה לבין תרומתה לתוצאות העסקיות של הבנק נובע מהבדלים ביישום כללי חשבונאות).

בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2011, השתתפה דש"ה, באמצעות חברה בת, ב-42 הנפקות לציבור ועסקה פרטית אחת, בהיקף כולל של כ-12.8 מיליארד ש"ח. זאת לעומת 33 הנפקות לציבור ו-2 הנפקות פרטיות בהיקף כולל של כ-10.9 מיליארד ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

משאבי אנוש

ארגון מחדש של מערכי השירות בחטיבה העסקית ובחטיבה הבנקאית

לפרטים בדבר ארגון מחדש של מערכי השירות ללקוחות העסקיים והפרטיים של הבנק, ר' בדוח שנתי 2010 (עמ' 183-184).
למועד סמוך למועד פרסום הדוח, הושלמו מהלכי הקמת 6 המרחבים, איחוד מערכי השירות של מוקדי האשראי עם מרכזי העסקים, העברת האגף המסחרי לחטיבה הבנקאית, ארגון מחדש של מערך הבקרה והציות בחטיבה הבנקאית וארגון מחדש של יחידות מטה החטיבה הבנקאית.

הקמת חטיבת נכסי לקוחות וחטיבת אסטרטגיה שיווק ושירות

הקמת חטיבת נכסי לקוחות. החטיבה הוקמה בחודש אוקטובר 2011. החטיבה משרתת את פלח הלקוחות בפרופיל בנקאות פרטית בבנק דיסקונט, באמצעות שני אגפים: האגף לבנקאות פרטית בינלאומית - המשרת לקוחות בנקאות פרטית שהם תושבי חוץ, באמצעות מרכזי בנקאות פרטית בתל אביב ובירושלים; והאגף לבנקאות פרטית ישראלית - המשרת לקוחות בנקאות פרטית מקומיים, תושבי ישראל, באמצעות מרכזי בנקאות פרטית בהרצליה ובחיפה.

בנוסף אחראית החטיבה על תחום ייעוץ ההשקעות והפנסיה באמצעות אגף הייעוץ, ועל תחום ייזום, פיתוח וניהול המוצרים הפיננסיים, באמצעות ענף פיתוח וניהול מוצרים פיננסיים.

חטיבת נכסי לקוחות אחראית גם על שתי חברות בת - חברת ניהול התיקים של הבנק - תכלית ניהול תיקים, וחברת דיסקונט נאמנות.
הקמת חטיבת אסטרטגיה, שיווק ושירות. בחודש מרס 2011 הוקמה חטיבת אסטרטגיה, שיווק ושירות, שתפקידה תכנון האסטרטגיה הקבוצתית ותמיכה בחטיבות העסקיות באמצעות מתן שירותי מידע וכלים ניהוליים, שיווק ופרסום, פיתוח וקידום הערוצים הישירים, יזום מהלכים לשיפור השירות וטיפול בתלונות לקוחות.

הקמת החטיבה כללה העברה של יחידות קיימות - אסטרטגיה, שירות ופניות הציבור - והקמה וארגון מחדש של היחידות שיווק ופרסום, תכנון בקרה ותקציב וערוצים ישירים.

הקמת החטיבה נועדה לתרום לחיזוק הסינרגיה הקבוצתית, להתייעלות בתכנון והקצאת משאבים, לשיפור אפקטיביות מהלכי השיווק והפרסום, ולשיפור חווית הלקוח בערוצים השונים.

הסכמים קיבוציים חדשים

- במחצית הראשונה של שנת 2011 נערכו דיונים אינטנסיביים עם נציגות העובדים, אשר הניבו שבעה הסכמים קיבוציים, שאושרו על ידי הדירקטוריון ביום 13 ביוני 2011:
- הסכם שכר ותוספת סלקטיבית לשנים 2011-2012, לפיו נקבע לכלל העובדים במעמד מן המניין תשלום מקדמה בשעור של 6.5% בממוצע, החל בחודש ינואר 2012. דיון בהשלמת תוספת השכר יתקיים לאחר פרסום הדוחות הכספיים של הבנק לשנת 2012.
 - כמו כן, לעובדים בדרג הפקידותי נקבע תשלום תוספת בגין שנת 2009, בשעור של 0.75%, בתחולה מיום 1 בינואר 2011. עוד הוסכם על שמירת השקט התעשייתי בנושא שכר עד ל-1 באפריל 2013.
 - הסכם עדכון דרגות ושלבים וקביעת תקרות שכר לעובדים חדשים שיתקבלו או יוסבו למעמד של עובדים מן המניין, החל מ-1 בינואר 2012, בדרג הפקידותי והנהולי, לרבות שינוי בחלק מתנאי העסקתם ביחס לעובדים הקיימים במעמד "מן המניין" (ובכלל זה, ביטול רכיבים מסויימים, כגון מענק יובל, שכר לימוד לילדי עובדים, החזר ביטוח בריאות ועוד).
 - החלה של הסדר פנסיה על עובדים חדשים ועל עובדים ותיקים שיבחרו בכך.
 - הארכת תוקפה של חוקת העבודה עד ליום 31 בדצמבר 2016. כן נקבע בהסכם קיצור הליכי יישוב חילוקי דעות בין הצדדים לחוקת העבודה והבאתם, במקרה של אי יישובם על ידי הצדדים, בפני בורר מוסכם. עוד הוסכם בהסכם זה כי החל מ-1 בינואר 2012 תקוצר תקופת העסקתם של עובדים חדשים במעמד של עובד ארעי לשנתיים ותקופת הנסיון לעובדים במעמד מן המניין לשנה עם אפשרות להארכה לשנה נוספת בהסכמת הועד.
 - הסכם פדיון חופשה - מתן אפשרות לעובדים מן המניין לפדות חופשות צבורות תוך הקטנת מספר ימי החופשה שניתן יהיה לצבור בעתיד.
 - הסכם העסקת כספרים ועובדי בנקאות ישירה שיתקבלו לבנק החל מ-1 בינואר 2012, לתקופה של עד 5 שנים, על פי תנאי העבודה שנקבעו בהסכם.

תוכנית פרישה 2011

במקביל, אישר הדירקטוריון עקרונות לתוכנית פרישה, המיועדת לכ-400-500 עובדים, בתקציב של 400 מיליון ש"ח, שבנסיבות מסויימות, ניתן להגדילו ב-100 מיליון ש"ח נוספים (הסכומים האמורים מהווים את תוספת העלות, מעבר לפיצויים על פי דין). תוכנית פרישה מפורטת הובאה לאישור הדירקטוריון ביום 24 באוגוסט 2011. התוכנית הותנעה בסוף חודש אוקטובר 2011, והיא תאריך מספר חודשים.

במסגרת התוכנית יוכלו הפורשים לבחור בין קבלת סכום הוני במועד הפרישה, לבין קבלת קצבה חודשית. להערכת ההנהלה, תוכנית הפרישה ויישומה בפועל, לא יביאו לחריגה מהיעדים המינימליים שקבע הדירקטוריון, לפיהם יחס הון הליבה לא יפחת משיעור של 7.5% בסוף שנת 2011. (ההפרשה להוצאות הצפויות בגין תוכנית הפרישה נערכה במלואה בדוחות הכספיים ליום 30 ביוני 2011). עלותה הכוללת של התוכנית נאמדת בסך של כ-850 מיליון ש"ח, ברטו, כולל פיצויים על פי דין. יתרת העתודה לפיצויים ליום 30 בספטמבר 2011, מכסה במלואה את העלות האמורה.

עד ליום 25 בנובמבר 2011, חתמו 175 עובדים על הסכם פרישה, בעלות כוללת (מעבר לפיצויים על פי דין) בסך של כ-180 מיליון ש"ח.

השפעות ההסכמים הקיבוציים ותוכנית הפרישה

להערכת הנהלת הבנק, הסכם השכר לשנים 2011-2012, הסכם פדיון החופשה והסבת חלק מעובדי מיקור החוץ, יביאו לחיסכון כולל שבין 160 ל-180 מיליון ש"ח, בשנים 2011 ו-2012. החיסכון בגין הסכם השכר נאמד בהשוואה לתוספת שנתית ממוצעת של כ-5% לשנה.

הסכם עדכון דרגות ושלבים, יביא לחיסכון הדרגתי בהוצאות השכר, בטווח הארוך.

תוכנית הפרישה, צפויה להביא לחיסכון נוסף שבין 100-150 מיליון ש"ח בשנת 2012.

האמור לעיל, הינו בבחינת מידע צופה פני עתיד. האמור משקף את הערכות הנהלת הבנק, במועד פרסום הדוח, בהתייחס לעניינים הבאים: היקף ההיענות להסכם שעניינו פדיון ימי חופשה; מספר עובדי מיקור חוץ שייקלטו בפועל כארעי מחשוב ומאפייניהם; היקף תוכנית הפרישה ותנאיה, ההיענות לתוכנית הפרישה, מספר הפורשים בפועל ומאפייניהם (בפרט, ותק ורמת שכר), מקדם התחלופה בין עובדים פורשים לעובדים חדשים שייקלטו בבנק. הערכות הנהלה עשויות שלא להתממש בפועל, אם יחולו שינויים מהותיים בפרמטרים האמורים ואם שינויים במתווה הלימות ההון בפועל יחייבו נקיטת צעדים על ידי הנהלת הבנק.

תוכנית תגמול לחברי הנהלת הבנק

לפרטים בדבר תוכנית תגמול לחברי הנהלת הבנק, ר' ביאור 17 לתמצית הדוחות הכספיים.

מדיניות חשבונאית בנושאים קריטיים ואומדנים חשבונאיים קריטיים

הדוחות הכספיים של הבנק ערוכים בהתאם לכללי החשבונאות המקובלים (שהעיקריים בהם פורטו בביאור 1 לדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2010) ולהוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. רמת ההסדרה של הדיווח הכספי של תאגידים בנקאיים הינה מהגבוהות בתחומי הדיווח הכספי בישראל. הוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו הינן מקיפות, מפורטות, ומגיעות לעיתים עד כדי הכתבת הנוסחים שתאגיד בנקאי מחויב לנקוט בהם. עם זאת, ישנם תחומים בהם יישום המדיניות החשבונאית כרוך במידה גבוהה של הערכה ואומדן, אשר נערכים על ידי הנהלת התאגיד הבנקאי במהלך עריכת הדוחות הכספיים. יישומם של כללי החשבונאות המקובלים והוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו על ידי הנהלת הבנק, כרוך איפוא לעיתים בהנחות, הערכות ואומדנים שונים המשפיעים על הסכומים המדווחים של נכסים והתחייבויות לרבות התחייבויות תלויות, ועל התוצאות הכספיות המדווחות של הבנק. ייתכן שהתממשותם בעתיד של ההערכות והאומדנים כאמור, יהיה שונה מכפי שהוערך בעת עריכת הדוחות הכספיים. חלק מהאומדנים ומההערכות בהם נעשה שימוש, כרוך במידה רבה של אי ודאות או רגישות למשתנים שונים. אומדנים והערכות מסוג זה שהשתנתם עשויה להשפיע באופן מהותי על התוצאות הכספיות המוצגות בדוחות הכספיים נחשבים לאומדנים והערכות בנושאים "קריטיים". הנהלת הבנק בדעה כי האומדנים וההערכות שיושמו בעת עריכת הדוחות הכספיים הינם נאותים ונעשו על פי מיטב ידיעתה ושיקול דעתה המקצועי. סקירה תמציתית של הערכות ואומדנים חשבונאיים בנושאים "קריטיים" הובאה בדוח השנתי לשנת 2010 (עמ' 210-215). להלן יובאו עדכונים בנושאים בהם חל שינוי מהותי ("הפרשות להפסדי אשראי", "זכויות עובדים" ו-"קביעת שווי הוגן") ונושא חדש שנוסף ("מסים נדחים").

הפרשות להפסדי אשראי

החל מיום 1 בינואר 2011, הבנק מיישם את ההוראה בדבר "המדידה והגילוי של חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי". ההפרשות להפסדי אשראי כוללות הפרשה על בסיס פרטני - הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות שנבחנו על בסיס פרטני וזוהו כפגומים, והפרשה על בסיס קבוצתי - הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות קטנים והומוגניים בגין חובות שנבחנו על בסיס פרטני ולא סווגו כפגומים. ההפרשות כאמור משקפות את הערכת הנהלת הבנק את ההפסד הגלום בתיק האשראי בהתאם לכללים שקבע המפקח על הבנקים ובהתבסס על הערכות ואומדנים. אחת לרבעון בוחנת הנהלת הבנק את תיק האשראי במטרה להעריך את ההפסד האפשרי הגלום בו. תהליך הערכת ההפסד האפשרי בתיק האשראי כולל שלושה שלבים:

- זיהוי הלקוחות שחל שינוי ביכולתם לקיים את התחייבויותיהם כלפי הבנק וסיווגם, כפועל יוצא מכך, בהתאם לסיווגים שנקבעו בהוראות המפקח ועל פי קריטריונים שנקבעו בהוראות אלה: "חובות פגומים", "חובות נחותים" ו-"חובות בהשגחה מיוחדת".
 - עריכת הפרשות המבטאות את ההפסד הצפוי הגלום בתיק האשראי. בקביעת ההפרשות על בסיס פרטני אומדת הנהלת הבנק את הפער שבין יתרת החוב הרשומה לבין השווי ההוגן של הבטחונות (כפי שזה נאמד על ידיה), בגין חובות פגומים המובטחים בבטחון, או את הפער בין יתרת החוב הרשומה של החוב הפגום לבין שווי התקבולים המהווים הצפויים להערכתה מהחוב, בגין חובות אחרים. בקביעת ההפרשה על בסיס קבוצתי אומדת הנהלת הבנק את שעור ההפסדים הלא מזוהים הגלומים בתיק, תוך שימוש ב"מקדם ההפרשות להפסדי אשראי", בגין יתרות האשראי המפולחות לפי ענפי משק, אשר נקבע במסגרת "טווח הפרשות" המחושב על בסיס היתרות וההפרשות בענפי המשק השונים, כפי שדווחו על ידי הבנק בשנים האחרונות (במקביל, הנהלת הבנק בוחנת את החובות ומוחקת חובות אשר עומדים בתנאים למחיקה חשבונאית).
 - בחינת הנאותות הכוללת של ההפרשה להפסדי אשראי.
- תהליך הערכת ההפסד הגלום בתיק האשראי, כמתואר לעיל, מתבסס על אומדנים משמעותיים הכרוכים באי ודאות ועל הערכות סובייקטיביות. לשינוי באומדנים או בהערכות שתוארו כאמור לעיל, עשויה להיות השפעה משמעותית על ההפרשה להפסדי אשראי המוצגת בדוחות הכספיים של הבנק. יצוין עוד כי העקרונות שבבסיס ההוראה החדשה מהווים שינוי מרחיק לכת ביחס להוראות שהיו בתוקף עד ליום 31 בדצמבר 2010, בנושא סיווג חובות ומדידת הפרשות להפסדי אשראי בגין חובות אלו והם חייבו את הנהלת הבנק, בין היתר, לבבש מתודולוגיה בנושאים שונים, תוך שימוש בהנחות, אומדנים ושיקול דעת. בעתיד, לאחר שהמידע המופק יילמד וינתח לאורך זמן, ייתכן שיחולו שינויים מסויימים במתודולוגיה, בהנחות ובאומדנים האמורים.

לפרטים בדבר המדיניות החשבונאית המיושמת החל מיום 1 בינואר 2011, ר' ביאור 1 ה' 1 לתמצית הדוחות הכספיים. לפרטים בדבר סיכון האשראי הכולל, שבאחריות הקבוצה, בגין לווים בעייתיים, ר' בפרק "התפתחות נכסים והתחייבויות" בדוח שנתי 2010 (עמ' 22-29). לפרטים בדבר ניהול סיכונים האשראי בבנק, ר' בדוח שנתי 2010 (עמ' 58-77) וכן בפרק "החשיפה לסיכונים ודרכי ניהולם" לעיל.

זכויות עובדים

התחייבות לתשלום פיצויי פרישה. ביום 27 במרס 2011, פורסמו הנחיות של הפיקוח על הבנקים בדבר "הנחיות והבהרות בדבר חיזוק הבקרה הפנימית על דיווח כספי בנושא זכויות עובדים". ההנחיות מתייחסות בעיקר להיבטים של חיזוק הבקרה הפנימית על דיווח כספי בנושא זה. ואולם, בהיבט אחד ההנחיות מהוות הנחיה חשבונאית - תוכניות פרישה מרצון ומענקי פרישה לא חוזיים. בהתאם להנחיות, תאגיד בנקאי שצופה כי ישולמו לקבוצת עובדים הטבות מעבר לתנאים החוזיים, יביא בחשבון, במסגרת החישוב האקטוארי, את שיעור העובדים שצפויים לעזוב (לרבות עובדים שצפויים לפרוש במסגרת תוכניות פרישה מרצון או בעת קבלת תנאים מועדפים אחרים) ואת ההטבות שהם צפויים לקבל בעת עזיבתם. בהנחיות נקבעו אמות מידה כמותיות, שבהתקיימן התאגיד הבנקאי יידרש להביא בחשבון את תוספת העלות בעניין זה, בהתבסס על חישוב אקטוארי. ההתחייבות בגין תשלום פיצויי פיטורין לקבוצת העובדים תוצג בדוח הכספי בסכום הגבוה מבין סכום ההתחייבויות שיחושב על בסיס אקטוארי, המביא בחשבון את העלות הנוספת שצפוי שתגרום לתאגיד הבנקאי בגין מתן הטבות כאמור, לבין סכום ההתחייבויות שמחושב כמכפלת השכר החודשי של העובד במספר שנות הוותק שלו, כנדרש בגילוי דעת מס' 20 של לשכת רואי חשבון בישראל.

ההנחיות הכלולות בחוזר יושמו החל מיום 1 באפריל 2011. השפעת היישום לראשונה נכללה בדרך של יישום למפרע. השפעה הכוללת של 397 מיליון ש"ח (נטו ממס), בגין פיצוי פרישה ובגין מענקי יובל והטבות לאחר פרישה (ר' להלן), נזקפה כהתאמה ליתרת הפתיחה של העודפים לתקופה המוקדמת ביותר המוצגת בדוחות כספיים אלה (31 בדצמבר 2009) (מספרי השוואה הוצגו מחדש).

חישוב ההפרשות בגין התחייבות הבנק לתשלום פיצויי פרישה על בסיס אקטוארי, כרוך בשימוש בכלים סטטיסטיים והערכות לגבי העתיד, והוא מבוסס על נסיון העבר ועל המגבלות שקבעה הנהלת הבנק בנושא. המגבלות שקבעה הנהלה הן אלה:

- בחמש השנים שלאחר הפעלת תוכנית פרישה 2011 (ר' בפרק "משאבי אנוש" לעיל), לא תתאפשר פרישת עובדים בתנאים מועדפים, פרט למקרים חריגים (ר' להלן);
- גיל מינימלי לפרישה בתנאים מועדפים - 50;
- יצירת קרן מיוחדת עבור מקרי פרישה חריגים, עבור עובדים שבהתאם למגבלות שנקבעו, לא יהיו זכאים לפרישה בתנאי מועדפים, בסך כולל של 50 מיליון ש"ח.

החישוב האקטוארי מבוסס על מספר פרמטרים ובכללם, תוחלת החיים הצפויה, גיל הפרישה של העובדים טרם מועד הפרישה לגמלאות, שיעור עליית השכר הצפויה - 2.5% לשנה, ושיעור היוון. פרמטרים אלו נקבעו, בין היתר, בהוראת שעה של בנק ישראל בעניין שיעור ההיוון שישמש בחישובים, ועל פי תצפיות שערך האקטואר והניסיון שנצבר בבנק. החישוב האקטוארי נערך לפי שיעור היוון של 4%, בהתאם להוראות המפקח על הבנקים. החישוב מתבסס גם על שיעורי העזיבה הממוצעים, לפי שכבות גיל, בהתאם לשיעורי הפרישה בפועל בשנים 2004-2010. לאור היקפי הפרישה הטבעית הצפויים בשנים 2017-2027, הונח ששיעורי הפרישה מרצון בשנים אלה יעמדו על 2% לשנה.

יצוין כי במסגרת החישוב האקטוארי שנערך, הונחה פרישה של עובדים, במסגרת תוכנית הפרישה שאושרה, בשנת 2011. כן הונחו היקף הפרישה ומאפייני אוכלוסיית הפורשים (ותק, מין ורמת שכר), בהתאם להערכת הנהלת הבנק.

יצוין כי שינויים בהיקף הפרישה בפועל ו/או במאפייני אוכלוסיית הפורשים, לעומת אלה שהונחו כאמור, אם בכלל, עלולים לחייב את עדכון ההערכה האקטוארית בעתיד.

להלן ההשפעה האפשרית של שינויים בפרמטרים ובהנחות שעמדו בבסיס ההערכה האקטוארית, בגין ההתחייבות לתשלום פיצויי פרישה ליום 30 ביוני 2011, בבנק ובבנק מרכזי דיסקונט:

גידול בהתחייבות	
במיליוני שקלים חדשים	
עליה בשיעור של 1 נקודות האחוז בשיעור הפרישה של העובדים	24
עליה בשיעור של 0.5 נקודות האחוז בשכר הריאלי השנתי	96
עליה של 10 נקודות האחוז בשיעורי הפיצויים המשולמים	28

גידול של 1 נקודות האחוז בשיעור ההיוון, יגדיל את התחייבות הבנק בגין פיצויי פרישה בסך של 160 מיליון ש"ח.

מענקי יובל והטבות לאחר פרישה. עובדי הבנק ועובדי בנק מרכנתיל דיסקונט בע"מ זכאים למענקי יובלות בגובה של מספר חודשי משכורת ומספר ימי חופשה נוספים, בתום 20, 30 ו-40 שנות עבודה בבנק. כמו כן זכאים עובדי הבנק לקבלת הטבות מסוימות לאחר צאתם לגמלאות. התחייבויות אלו תלויות במספר תנאים שיתממשו בעתיד. בהתאם להוראות המפקח על הבנקים, נדרש הבנק לחשב עתודה בגין ההתחייבות הנ"ל על בסיס אקטוארי ולהציגה בערך נוכחי. החישוב האקטוארי מבוסס על הפרמטרים שצוינו לעיל. נוכח העובדה ששיעורי הפרישה ששימשו בעבר בחישוב האקטוארי של ההתחייבויות האמורות, לא כללו שיעורי פרישה בגין פרישה מוקדמת של עובדים, חייב יישום הוראות המפקח בענין זכויות עובדים להציג מחדש גם את העתודה בגין התחייבויות אלה. **העמדת חוות דעת האקטואר לעיון.** חוות דעת האקטואר הועמדה לעיון באתר מנגא של רשות ניירות ערך ובאתר מאיה של הבורסה לניירות ערך בתל אביב בע"מ, יחד עם הדוחות הכספיים של הבנק ליום 30 ביוני 2011.

מיסים נדחים

מיסים נדחים נרשמים בגין הפרשים זמניים בין ערכם של נכסים והתחייבויות במאזן לבין ערכם לצרכי מס. מיסים נדחים לקבל בגין הפרשי עיתוי נרשמים רק במידה שקרוב לוודאי שיווצר לגביהם חסכון במס במועד ההיפוך ואילו מיסים נדחים לקבל בגין הפסדים מועברים לצרכי מס נרשמים אך ורק במידה שמימוש נכס המס בעתיד הנראה לעין אינו מוטל בספק. לפיכך, בעת רישום מיסים נדחים לקבל נדרש הבנק לבצע הערכות ואומדנים לגבי אפשרויות ועיתוי מימוש נכסי המס בעתיד. לפרטים נוספים ר' ביאורים 1 כב' ו-29 לדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2010 (עמ' 293-294 ו-407-410). יתרת המיסים נדחים לקבל הסתכמה ביום 30 בספטמבר 2011 בסך של 1,337 מיליון ש"ח, לעומת 646 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2010. הגידול ביתרה נובע, בעיקר, מהיישום לראשונה של ההוראה בדבר חובות פגומים ושל ההוראה בדבר זכויות עובדים.

מדידת מכשירים פיננסיים על פי שווים ההוגן

החל מיום 1 בינואר 2011 הבנק מיישם את ההוראה של הפיקוח על הבנקים בדבר מדידת שווי הוגן המבוססת על תקן חשבונאי FAS-157 האמריקאי. (לפרטים בדבר ההוראה החדשה ר' ביאור 1 ה' 3 לתמצית הדוחות הכספיים). השינוי העיקרי בתהליכי העבודה, הוא ההתייחסות הנדרשת לסיכון האשראי. התקן דורש מהתאגיד הבנקאי לשקף את סיכון האשראי (credit risk) ואת הסיכון לאי ביצוע (nonperformance risk) במדידת השווי ההוגן של חוב, לרבות מכשירים נגזרים, אשר הונפק על ידו ונמדד לפי שווי הוגן. סיכון אי ביצוע כולל את סיכון האשראי של התאגיד הבנקאי, אך לא מוגבל לסיכון זה בלבד. הבנק מעריך את סיכון האשראי במכשירים נגזרים בהתאם למחירים של מכשירי חוב של הצד הנגדי הנסחרים בשוק פעיל ולמחירים של נגזרי אשראי שהבסיס שלהם הוא איכות האשראי של הצד הנגדי, עבור בנקים ולקוחות אשר קיימות עבורם אינדיקציות לאיכות האשראי מעסקאות בשוק פעיל, ובהתאם למודלים פנימיים לחיזוי שיעור הפסדי אשראי במקרה של כשל אשראי עבור יתר האוכלוסייה. לפרטים בדבר התפלגות השווי ההוגן של נכסים פיננסיים והתחייבויות פיננסיות שנמדדים לפי שווי הוגן, לפי מדרג האיכות שנקבע בתקן. ר' ביאור 8 ה' לתמצית הדוחות הכספיים.

דירוג התחייבויות הבנק וחברות בת מסויימות

להלן יובאו פרטים בדבר הדירוג שקבעו סוכנויות דירוג שונות לבנק ולחלק מחברות הבת:

שם המדרג	מושא הדירוג	הדירוג	אופק הדירוג	תאריך הדירוג/ אישור הדירוג
בנק דיסקונט				
Standard & Poor's, Ma'alot	דירוג מנפיק (כולל פקדונות)	il AA-	יציב	16 בדצמבר 2010
	כתבי התחייבויות נדחים ⁽¹⁾	il A+		16 בדצמבר 2010
	הון משני עליון (סדרה 1)	il A-		16 בדצמבר 2010
	הון ראשוני מורכב (סדרה א')	il BBB-		16 בדצמבר 2010
מידורג	פקדונות לזמן ארוך	Aa2	יציב	24 במאי 2011
	פקדונות לזמן קצר	P-1	יציב	24 במאי 2011
	כתבי התחייבויות נדחים ⁽¹⁾ (הון רובד 2 תחתון)	Aa3	יציב	24 במאי 2011
	שטרי הון נדחים (הון רובד 1)	A-2	יציב	24 במאי 2011
סוכנות הדירוג הבינלאומית S&P	דירוג מנפיק טווח קצר	A-3	יציב	31 בינואר 2011
	דירוג מנפיק טווח ארוך	BBB-	יציב	31 בינואר 2011
סוכנות הדירוג הבינלאומית Moody's	פקדונות מט"ח לטווח ארוך	A-3	שלילי	5 בספטמבר 2011
	איתנות פינוסית	(BFSR) D+		5 בספטמבר 2011 ⁽²⁾
בנק מרכזי דיסקונט				
Standard & Poor's, Ma'alot	דירוג מנפיק (כולל פקדונות)	il AA-	יציב	16 בדצמבר 2010
	כתבי התחייבויות נדחים	il A+		16 בדצמבר 2010
בנק דיסקונט למשכנתאות				
מידורג	פקדונות לזמן ארוך	Aa2	יציב	16 ביוני 2011
	פקדונות לזמן קצר	P-1	יציב	16 ביוני 2011
	כתבי התחייבויות נדחים	Aa3	יציב	16 ביוני 2011
Discount Bank Latin America				
סוכנות הדירוג הבינלאומית S&P	דירוג מנפיק (כולל פקדונות) ⁽⁴⁾	BB+	יציב	1 באוגוסט 2011 ⁽³⁾

הערות:

- (1) הדירוג מתייחס גם לכתבי התחייבויות נדחים שהונפקו על ידי מנפיקים.
- (2) אישור הדירוג והוצאת הבנק מהמעקב להורדת הדירוג ("On Review for Possible Downgrade"). כמפורט בדוח מיידי מיום 5 בספטמבר 2011 (מס' אסמכתא 126555-01-2011).
- (3) העלאת הדירוג מ-"BB", בעקבות העלאת דירוג המדינה של אורוגוואי.

במסגרת דירוג שטרי הון הנדחים (סדרה א'), המהווים הון ראשוני מורכב, הדגישו מעלות ומידורג כי דירוג זה התבסס, בין היתר, על החלטת דירקטוריון הבנק, שנתקבלה בקשר עם הנפקת שטרי הון הנדחים, לפיה אימץ מדיניות הלימות הון, אשר על פיה ישמור הבנק על יחס הלימות הון ראשוני מקורי (ללא הון ראשוני מורכב) של 6.5% לפחות בכל עת. מידורג הוסיפה והדגישה כי הדירוג שנקבע נסמך על יחס הלימות ההון הכולל אשר מציג הבנק.

לשם השוואה, להלן נתוני הדירוג הבינלאומי של מדינת ישראל:

שם המדרג	מטבע חוץ – טווח ארוך	מטבע חוץ – טווח קצר	אופק הדירוג	תאריך הדירוג/ אישרור הדירוג
סוכנות הדירוג הבינלאומית Moody's	A-1	P-1	יציב	אפריל 2011
סוכנות הדירוג הבינלאומית S&P	A+	A-1	יציב	ספטמבר 2011
סוכנות הדירוג הבינלאומית Fitch	A	F-1	יציב	מאי 2011

דיבידנדים

לפרטים בדבר מגבלות על חלוקת דיבידנדים, ר' ביאור 13 ו' לדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2010 (עמ' 343). להערכת הנהלת הבנק, לא ניתן היה לחלק דיבידנד בשנת 2011. ביום 26 באוקטובר 2011, החליטה האסיפה השנתית של הבנק לאשר כדיבידנד סופי לשנת 2010, דיבידנד ביניים בשיעור של 6% ששולם ביום 30 בדצמבר 2010, לבעלים של 40,000, 6% מניות בכורה צוברות בנות 0.00504 ש"ח ע.ג. כל אחת, בסכום כולל של 24,000 ל"ט"ש. לפרטים נוספים, ר' דוח השנתי לשנת 2010 (עמ' 54).

הליכים משפטיים

לפרטים בדבר "תביעות תלויות נגד הבנק" ו-"הליכי גביית חובות" ר' דוח השנתי לשנת 2010 (עמ' 215), ביאור 19 ג' לדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2010 (עמ' 371-378) וביאור 6 לתמצית הדוחות הכספיים.

הליכים משפטיים מהותיים שהסתיימו ברבעון השלישי של שנת 2011

לפרטים בדבר פסק דין שניתן ביום 25 בספטמבר 2011, על פיו נדחתה התביעה שתוארה בביאור 19 ג' 11.1 לדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2010, ר' ביאור 6, סעיף 3.1 לתמצית הדוחות הכספיים. לפרטים בדבר הליך שהסתיים ביום 9 באוקטובר 2011, משנמחק הערעור על החלטת בית המשפט המחוזי בה נדחתה הבקשה לאשר תובענה מסוימת כייצוגית, ר' ביאור 6, סעיף 3.4 לתמצית הדוחות הכספיים.

הליכים משפטיים נוספים שהבנק צד להם

הליכים בעניין קבוצת Lehman Brothers. דוח השנתי לשנת 2010 (עמ' 215-216) תוארו הליכים בענין קבוצת Lehman Brothers (להלן: "קבוצת ליהמן"). צו העיקול הזמני, שהוטל לבקשת בנק לאומי על נכסים וחכיות המצויים בחשבונות קבוצת ליהמן בבנק, הוסר בחודש אוגוסט 2011. הבקשה לבזיון בית משפט, שהוגשה לבית המשפט לפשיטת רגל בניו יורק על ידי Lehman Brothers Inc., הוסרה בחודש אוגוסט 2011. בחודש יולי 2011, התקיים הליך גישור (ADR) בין הבנק לבין Lehman Brothers Commercial Corporation בקשר להתחשבנות בגין עסקאות בנגזרים שהיו תלויות במועד הקריסה של קבוצת ליהמן. הליך הגישור טרם הסתיים.

הליכים של רשויות

1. לפרטים בדבר הליכים שונים שמתקיימים מול הממונה על ההגבלים העסקיים ובית הדין להגבלים עסקיים, בעניין פעילות הקבוצה בתחום כרטיסי האשראי, ר' ביאור 33 לדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2010 (עמ' 420-421) ו-"הפעילות בתחום כרטיסי אשראי" בפרק "פרטים נוספים אודות הפעילות במוצרים מסויימים" לעיל.
2. לפרטים בדבר קביעה של הממונה על ההגבלים העסקיים לפי סעיף 43 (א) (1) לחוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח-1988, לפיה נקבע שבין הבנק לבין בנק הפועלים, בנק לאומי, בנק המזרחי והבנק הבינלאומי, התקיימו הסדרים כובלים שעניינם העברת מידע הנוגע לעמלות ובדבר קביעת הממונה כי, כאמור בסעיף 43 (ה) לחוק ההגבלים העסקיים, הקביעה האמורה תהא ראייה לכאורה לנקבע בה בכל הליך משפטי, ר' ביאור 6 ב' לתמצית הדוחות הכספיים, סעיף 6.
3. לפרטים בדבר התנאים שקבעו המפקח על הבנקים והממונה על ההגבלים העסקיים, באישורם להסכם בין הבנק לבין פיבי אחזקות, בעניין החזקות הבנק בבנק הבינלאומי הראשון, ר' ביאור 6 ד' לדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2010 (עמ' 333).
4. לפרטים בדבר ביקורת של בנק ישראל בנושא "יישום חוק איסור הלבנת הון" בחברת כאל, ר' בדוח השנתי לשנת 2010 (עמ' 181).

שונות

היערכות הבנק להמשכיות עסקית

- בדוח שנתי 2010 תוארה היערכות הבנק להמשכיות עסקית (עמ' 236).
- במהלך שנת 2011 בוצעו המהלכים העיקריים הבאים:
- הבנק השתתף באופן פעיל בתרגיל החרום הלאומי "נקודת מפנה 5". במסגרת התרגיל בוצעו תרגול צוות חדר המצב, פריסה והפעלה של סניף נייד, הפעלת סניף גרעין וכניסת עובדים למרחבים מוגנים;
 - הופעלה ותורגלה מערכת GPS לניהול מיטבי של הליך עדכון המידע וההתאוששות של מחשבי הבנק המרכזיים;
 - שודרגו תשתיות חשמל ומיזוג אויר במתקני המחשב המרכזיים;
 - הוכשרו 30 "סניפי גרעין" מצויידים וערוכים לפתיחת בתרחישי חרום.

טיטות הוראת ניהול בנקאי תקין בדבר "ניהול המשכיות עסקית"

ביום 9 באוקטובר 2011, הפיץ הפיקוח על הבנקים טיטות הוראת ניהול בנקאי תקין חדשה בנושא ניהול המשכיות עסקית. הטיטות הוכנה במסגרת עדכון הוראות ניהול בנקאי תקין והתאמתן למסגרת העבודה של באזל ובמטרה להבטיח אימוצם ויישומם של נהגים נאותים לניהול המשכיות עסקית על ידי תאגידים בנקאיים.

טיטות ההוראה מבהירה את אחריות הדירקטוריון והנהלה הבכירה להטמעת מסגרת עבודה לניהול המשכיות עסקית ולקיום פיקוח נאות. מסגרת העבודה לניהול המשכיות עסקית כוללת נהלי עבודה בתחומי התשתית, הממשל התאגידי וניהול סיכונים, שתכליתם להבטיח כי התאגידים הבנקאיים ימשיכו לספק שירותים בנקאיים מרכזיים חרף התמשכותם של אירועים הגורמים לשיבושים תפעוליים חמורים במערכותיהם ובפעילותם. טיטות ההוראה מפרטת את ארבעת המרכיבים העיקריים שיש לכלול במסגרת העבודה לניהול המשכיות עסקית: ניתוח השלכות עסקיות, במסגרתן מזהים ומעריכים את הסיכונים ואת ההשפעה הפוטנציאלית על התאגיד הבנקאי בטווח הקצר, הבינוני והארוך; אסטרטגיית התאוששות, אשר מגדירה יעדים לרמת השירות שהתאגיד הבנקאי ישאף לספק במקרה של שיבושים, תוך קביעת טווחי הזמן לחידוש אותם שירותים; תוכנית המשכיות עסקית, אשר מגדירה תפקידים, תחומי אחריות וסמכויות לקבלת החלטות במקרה של שיבושים וטריגרים להפעלתה; ניטור סיכונים ותוכנית תרגול.

בהתאם לטיטות יידרש, בין היתר, למנות מנהל המשכיות עסקית וצוות לניהול משבר, שיורכב מחברי הנהלה בכירים, שתפקידו יהיה לנהל את המשבר ולקבל החלטות במצבי לחץ. הטיטות כוללת גם הנחיות ביחס למיקום, לתשתיות, ולאופן ההפעלה של אתריו החלופיים של התאגיד הבנקאי, אשר יוחזקו במצב של מוכנות ויאפשרו לתאגיד הבנקאי לשמור על רציפות עסקית במקרה של פגיעה באתריו הראשיים. הבנק לומד את טיטות ההוראה.

לפרטים בדבר היערכות הבנק להמשכיות עסקית בשעת חירום, ר' בדוח השנתי לשנת 2010 (עמ' 238).

נושאים בתחום הממשל התאגידי

הביקורת הפנימית בקבוצה

פרטים בדבר הביקורת הפנימית בקבוצה, ובכלל זה, הסטנדרטים המקצועיים לפיהם פועלת הביקורת הפנימית, תכנית הביקורת השנתית והשיקולים בקביעתה נכללו בדוח השנתי לשנת 2010 (עמ' 218-220).

פרטי המבקר. המבקר הפנימי של הבנק הינו מר ניר אבל, רו"ח, אשר החל את כהונתו ביום 18 במאי 2011 (בתקופה שעד למועד תחילת כהונתו של מר אבל, כיהן מר רפי ביכלר, סגן מנהל מערך הביקורת הפנימית, כממלא מקום המבקר הפנימי). המבקר הפנימי אינו בעל עניין בבנק, אינו נושא משרה בבנק, אינו קרוב של אחד מאלה ולא היה רואה החשבון המבקר או מי מטעמו.

המבקר הפנימי עומד בהוראות סעיף 146 (ב) לחוק החברות, ובהוראות סעיף 8 לחוק הביקורת הפנימית ועובדי הביקורת הפנימית עומדים בהוראות סעיף מס' 8 לכללי הבנקאות (ביקורת פנימית).

בנוסף משמש מר ניר אבל גם כמבקר הפנימי של כרטיסי אשראי לישראל בע"מ, מיום 18 במאי 2011.

דרך המינוי. מינוי המבקר הפנימי אושר בדירקטוריון בישיבתו מיום 12 בדצמבר 2010. המינוי אושר לאור כישוריו, ניסיונו והשכלתו של מר ניר אבל. עד למינויו שימש מר אבל, רואה חשבון מוסמך וכלכלן, כמבקר הפנימי הראשי של הבנק הבינלאומי הראשון, מחודש אוגוסט 2006 ועד לחודש מרס 2011, כמבקר הפנימי בכל החברות הבנקאיות בקבוצת הבינלאומי, למעט שתי חברות בחו"ל, וכמבקר הפנימי הראשי של בנק אוצר החייל, מחודש נובמבר 2000 ועד חודש מרס 2011.

עידכונים נוספים. ברבעון השלישי של שנת 2011 הוגשו ונדונו דוחות תקופתיים כלהלן:

- הדוח הרבעוני על פעילויות הביקורת הפנימית ברבעון השני של שנת 2011, הוגש ביום 31 ביולי 2011 ונדון בועדת הביקורת בימים 29 באוגוסט ו-12 בספטמבר 2011;
- הדוח הרבעוני על פעילויות הביקורת הפנימית ברבעון השלישי של שנת 2011 הוגש ביום 13 בנובמבר 2011, וטרם הובא לדיון.
- טיטות הוראת ניהול בנקאי תקין בדבר "פונקצית ביקורת פנימית".** ביום 11 באוקטובר 2011, הפיץ הפיקוח על הבנקים טיטות הוראת ניהול בנקאי חדשה בנושא פונקצית הביקורת הפנימית. הטיטות מתבססת על מסמך ועדת באזל מחודש אוגוסט 2001, בנושא "ביקורת פנימית בתאגידים בנקאיים ומערכת היחסים של המפקח על הבנקים עם המבקרים", על מקורות בינלאומיים רלבנטיים של רשויות פיקוח בחו"ל, שנבחנו והותאמו למציאות הקיימת בישראל ועל חקיקה ורגולציה מקומית.
- בטיטות מוסדרים היבטים שונים של פונקצית הביקורת הפנימית, ובכלל זה:
 - מאפייני הפונקציה - התכונות הדרושות על מנת שפונקצית הביקורת הפנימית תוכל למלא את תפקידיה בצורה יעילה ואפקטיבית;
 - תפקידי פונקצית הביקורת הפנימית;
 - כתב מינוי (צ'רטר) שיינתן לפונקציה;
 - היקף עבודת פונקצית הביקורת הפנימית, בשים לב למבנה התאגיד הבנקאי ומורכבות פעילותו;
 - שיטות עבודת פונקצית הביקורת הפנימית, בחלוקה לנושאים ותהליכים מרכזיים בעבודתה;
 - מעמד המבקר הפנימי;
 - מנגנון הדיווח הישיר של פונקצית הביקורת הפנימית לדירקטוריון, באמצעות ועדת הביקורת.
- הבנק לומד את הטיטות.

מעורבות ותרומה לקהילה

בנק דיסקונט פועל למען הקהילה מיום היווסדו, מתוך תפיסה ניהולית כללית שעל פיה פעילות למען הקהילה היא חלק ממחויבות עסקית חברתית ותרבותית. את העשייה החברתית והמעורבות הקהילתית מבצע הבנק באמצעות פרויקט "למען", תרומות וחסינות.

פרויקט "למען" - עובדי דיסקונט למען הקהילה

ברבעון השלישי של שנת 2011 נמשכה הפעילות העניפה, תוך התמקדות בפעילות התנדבותית במסגרת עמותות שונות הפועלות למען נוער במצבי סיכון ומצוקה ובסיוע לעמותות שונות. ראויים לציון הפרויקטים הבאים, אשר התקיימו ברבעון השלישי של שנת 2011:

סיוע למשפחות נזקקות לקראת ראש השנה. חלוקת כרטיסי מזון טעונים ב-300 ש"ח ישירות למשפחות מעוטות יכולת. חלוקת הכרטיס נעשתה על ידי עובדי הבנק בתיאום עם מחלקות הרווחה של הרשויות המקומיות שבשטחן פועל סניף דיסקונט.

בזאר מכירת מוצרים שהוכנו על ידי בעלי צרכים מיוחדים. הבנק סייע בארגון בזאר מכירת מוצרי עמותות (במתחם הבנק) בו המוצרים נמכרו לעובדי הבנק. המוצרים יוצרו על ידי חברים בעמותות "אנוש" ראשון לציון (נפגעי נפש), "בית מיטל" (מסגרת לחינוך מיוחד לבוגרים) ובי"ס חלץ לחינוך מיוחד (ילדים). ההכנסות מהמכירות הוקדשו להמשך פעילות העמותות.

פרויקט "מלאכי יום הולדת". בחודשים האחרונים הצטרפו מספר סניפים במרחב השפלה לפרויקט, שמטרתו אימוץ מועדוניות ילדים בסיכון גבוה באזור הגיאוגרפי בו פועל הסניף. הפעילות העיקרית המתקיימת היא חגיגת ימי הולדת לילדי המועדונית. הסניפים המתנדבים קיבלו ערכות הפעלת משחקים מעמותת "מלאכי יום הולדת" ותקציב מהבנק למתנות וכיבוד.

אימוץ תיכון "מקווה ישראל". בתקופת הדוח החליטה חטיבת התפעול והלוגיסטיקה לאמץ את בית הספר, אשר פועל במסגרת "הזנק דיסקונט", פרויקט הדגל של בנק דיסקונט בתחום החינוך.

תרבות ואמנות

סיוורים מודרכים לקהל. הסיוורים המודרכים באוסף האמנות של הבנק נערכים בימי שישי בבוקר במגדל דיסקונט. במהלך הרבעון השלישי נערכו 18 הדרכות באוסף הבנק.

פרויקט האמבטיה של יחזקאל שטרייכמן. משפחת שטרייכמן העבירה לאוסף האמנות של הבנק את 350 אריחי האמבטיה שיצר יחזקאל שטרייכמן בשנות ה-70 המוקדמות. עבודות פירוק, ניקוי ושימור של חלקי הקרמיקה והצגתם מחדש על גבי לוחות, בוצעו על ידי משמרים מקצועיים מטעם הבנק. בסיום העבודה יוצג הפרויקט במוזיאון אשדוד לאמנות.

חסינות

ברבעון השלישי של שנת 2011 ניתנו חסינות לפעילויות בתחומים שונים. ראויים לציון החסינות הבאות:

חסינות בתחום התרבות, האמנות, החינוך והספורט

חסות לתערוכה "שותפי על". בחודש ספטמבר 2011, נתן הבנק חסות לתערוכה במוזיאון תל אביב לאמנות, בהשתתפות אמנים שי אזולאי וראובן ישראל.

חסות למועדון הספורט של אוניברסיטת תל אביב. ניתנה חסות למועדון, שבמסגרתו מתקיימת פעילות ענפה לציבור הסטודנטים.

תיאטרון עדות. זו השנה הרביעית בה הבנק נתן חסות למפעל תיאטרון עדות, המנציח את סיפוריהם של ניצולי שואה על בימת התיאטרון, ולאחר מכן במפגש בין דורי בין תלמידי תיכון לבין ניצולי שואה.

חסות לסרט תיעודי. חסות להפקת סרט תיעודי על פעילות "הזנק לתעשייה" של עמותת הזנק.

חסינות בתחום הבריאות

חסות ליום בריאות. חסות ליום בריאות של אגודת "המרכז הרפואי בני ציון", שהתקיים ביום 1 ביולי 2011, בחיפה, בארגון מועדון ליידיס בני ציון.

העמותה למלחמה במחלת AT. חסות לאירוע העמותה, שהתקיים בתיאטרון הקאמרי ביום 7 ביולי 2011.

"הרצלילינבלום" - מוזיאון לבנקאות ונוסטלגיה תל אביבית

סיורים. במהלך הרבעון השלישי ביקרו במוזיאון כ-9,500 מבקרים. **סדנאות לילדים.** במהלך חודשי חופשת הקיץ התקיימו 170 סדנאות לילדים בגילאים שונים: 125 סדנאות "הכסף שלי - סדנא לכלכלנים צעירים", 30 סדנאות בנושא "תל אביב - מאז ועד היום" ו-15 סדנאות לקטנטנים (בשיתוף עם מוזיאון עין דור). **סיורי יום האהבה.** בליל יום האהבה התקיימו סיורים קצרים, בני 40 דקות, בנושא "סיפורי אהבה תל אביביים". **לילה לבן בתל אביב.** במסגרת אירועי הלילה הלבן נערכו במוזיאון 18 סיורים לכ-500 מבקרים והוקרן על חזית המוזיאון סרט אודות הצלם אברהם סוסקין.

תערוכת "סוסקין - המצלמה העיר והבית". התערוכה נפתחה ביום 22 בספטמבר 2011, ובאירוע הפתיחה השתתפו כ-250 מבקרים. אברהם סוסקין (1881-1963) נודע "כצלם של תל אביב" וכמי שצילם את האירוע ההיסטורי של הגרלת המגרשים של "אחוזת בית", בחודש אפריל 1909, כשהנוף התל אביבי לא היה אלא רצועת ים ודיונות של חול. סוסקין, שהחל לצלם את ארץ ישראל לפני יותר ממאה שנים, תיעד את הקמתה של הארץ, את הקמתה של תל אביב, את מנהיגי היישוב, את ראשוני היישוב בעיר ובכפר ועוד. ייחודה של התערוכה, בהתמקדות בתפר שבין סוסקין הציבורי והפרטי. בתערוכה מוצגים לצד צילומיו הקלאסיים גם נסיונות אומנותיים שערך ומבחר מחפציו האישיים.

הכרה במוזיאון כבאתר מורשת. מוזיאון הרצלילינבלום קיבל, באמצעות המועצה לשימור אתרי מורשת בישראל, הכרה רשמית להיותו אתר מורשת במדינת ישראל ובכך הצטרף לעוד כ-100 אתרים כאלה בארץ. במעמד הסרת הלוט משלט השימור, שנקבע בחזית הבית, נכחו, בין היתר, שרת התרבות והספורט, גב' לימור לבנת, יו"ר הדירקטוריון, המנכ"ל וחברי הנהלת הבנק.

עסקאות עם בעלי שליטה ובעלי עניין

אישור עסקאות. ביום 16 ביוני 2011, אישרה אסיפה מיוחדת של הבנק את חידוש ביטוח אחריות נושאי משרה, כמפורט בדוח מידי מיום 16 ביוני 2011 (מס' אסמכתא 185736-01-2011). ר' גם ביאור 12 לתמצית הדוחות הכספיים. **תיקון תנאי העסקת המנכ"ל.** כמפורט בדוח מידי מיום 3 במאי 2011 (מס' אסמכתא 137292-01-2011), אישר דירקטוריון הבנק תיקון מסויים בתנאי ההעסקה של המנכ"ל, שאינו כרוך בתוספת עלות לבנק, בענין הפרשות לתגמולים.

בקורות ונהלים

בקורות ונהלים לגבי הגילוי

המנהל הכללי של הבנק והחשבונאי הראשי שלו, בשיתוף הנהלת הבנק, העריכו לתום תקופת הדיווח את האפקטיביות של הבקורות ונהלים לגבי הגילוי של הבנק. על בסיס הערכה זו, המנהל הכללי והחשבונאי הראשי הגיעו למסקנה כי לתום תקופה זו, הבקורות ונהלים לגבי הגילוי של הבנק הינם אפקטיביים כדי לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על המידע שהבנק נדרש לגלות בדוח הרבעוני בהתאם להוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים ובמועד שנקבע בהוראות אלו.

שינויים בבקרה הפנימית

במהלך הרבעון שהסתיים ביום 30 בספטמבר 2011 לא אירע כל שינוי בבקרה הפנימית על הדיווח הכספי של הבנק אשר השפיע באופן מהותי או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי על הדיווח הכספי, פרט לשינויים בבנק ובבנק מרכזת דיסקונט, כמפורט להלן. **שינויים בבקרה הפנימית בבנק ובבנק מרכזת דיסקונט.** בסוף שנת 2010 הטמיעו הבנק ובנק מרכזת דיסקונט מערכת מידע מקומית שפותחה בבנק ומשמשת לניהול דיווח על חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשות להפסדי אשראי (מערכת "חותם") המיישמת את ההוראות החדשות שפורסמו על ידי הפיקוח על הבנקים בנושא זה ונכנסו לתוקף ביום 1 בינואר 2011 (ר' גם ביאור 1 ה' 1 לדוחות הכספיים). הטמעת המערכת החדשה בסניפים, ביחידות המטה בתחום האשראי וביחידות לטיפול באשראים מיוחדים הושלמה בתחילת שנת 2011. המערכת החדשה החליפה את מערכת המידע המקומית הקודמת שהיתה מותאמת להוראות הדיווח הקודמות (שהיו בתוקף עד ליום 31 בדצמבר 2010).

בעקבות היישום הראשון של הוראות המפקח והטמעת המערכת כאמור, חל בשנת 2011 שינוי מהותי בתהליכי האיתור הסיווג וחישוב ההפרשה להפסדי אשראי.

לצורך הכנת נתוני האשראי וההפרשה להפסדי אשראי לדוחות הכספיים לרבעון הראשון במתכונת החדשה ולצורך הערכת האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי שלהן לרבעון הראשון, החל הבנק במיפוי של סביבת הבקרה הקשורה לתהליכי העבודה של האיתור והסיווג של חובות בעייתיים וחישוב ההפרשה להפסדי אשראי. המיפוי כאמור נמצא בשלב מתקדם, אך טרם הושלם. במהלך הכנת הדוחות הכספיים לרבעונים הראשון, השני והשלישי של שנת 2011 יושמו בקורות מפתח בנושאים אלה, הקשורות לשלמות הנתונים וסבירות התוצאות. כמו כן, במהלך הטמעת המערכת ננקטו על ידי הבנק ועל ידי בנק מרכזתיל דיסקונט אמצעי בקרה שנועדו להבטיח את הטמעתה הנאותה. עם זאת, כאמור, הטמעת המערכת החדשה הושלמה בתחילת שנת 2011, תוך ליקויים ותקלות המאפיינים הפעלת מערכות כאלה, והדבר הצריך, בין היתר, עריכת תיקונים ידניים לתוצרי המערכת. הבנק ממשיך לפעול לתיקון מכלול הליקויים ולהשלמת מיפוי סביבת הבקרה, בהקדם האפשרי.

גילוי בדבר הליך אישור הדוחות הכספיים

בקרת העל בבנק. דירקטוריון הבנק הינו האורגן המופקד על בקרת העל בבנק. הוועדה לבחינת הדוחות הכספיים מופקדת על הפיקוח, הבקרה וההכוונה של תהליך אישור הדוחות הכספיים, ומגישה לדירקטוריון, בסיום עבודתה, את המלצותיה בנוגע לאישור הדוחות הכספיים. הוועדה לבחינת הדוחות הכספיים כוללת שישה דירקטורים, שהינם דירקטורים בעלי מומחיות חשבונאית ופיננסית, כלהלן: גב' עידית לוסקי (דחצ"ית), יו"ר הוועדה, מר אילן בירן (דחצ"), מר בן ציון גרניט, פרופ' בן ציון זילברפרב, מר אילן עייש ומר יהלי שפי.

תהליך אישור הדוחות הכספיים ביניים. תהליך אישור הדוחות הכספיים ביניים כולל את השלבים והאורגנים הבאים:

ועדת גילוי. כחלק מיישום הוראות בנק ישראל בנושא הגילוי בדוחות הכספיים המתבססת על סעיף 302 בחוק Sarbanes Oxley, הוקמה בבנק ועדת גילוי, בראשות המנהל הכללי של הבנק ובה חברים חברי ההנהלה הבאים: מר יוסף ברסי, סמנכ"ל בכיר - חשבונאי ראשי; מר יובל גביש, סמנכ"ל בכיר - ראש החטיבה הבנקאית; גב' אסתר דויטש, סמנכ"ל בכירה - היועצת המשפטית ומנהלת הסיכונים המשפטיים; מר יאיר אבידן, סמנכ"ל - ראש מערך ניהול סיכונים ומנהל הסיכונים של הבנק; גב' אורית אלסטר, סמנכ"ל - ראש החטיבה העסקית ומנהלת סיכוני האשראי; מר שי ורדי, סמנכ"ל - ראש חטיבת טכנולוגיות ותכנון; מר יגאל רונאי, סמנכ"ל - ראש החטיבה הפיננסית, ומנהל סיכוני השוק והנזילות. לדיוני הוועדה מוזמנים מזכירת הבנק וגורמים נוספים בבנק. המבקר הפנימי ורואי החשבון המבקרים מוזמנים אף הם לדיוני ועדת גילוי, כמשקיפים. ככלל, הוועדה מתכנסת אחת לרבעון (או יותר, אם עולה הצורך בכך) ודנה בנושאי גילוי מהותיים, בהתאם לעקרונות שנקבעו במסגרת מדיניות הגילוי שאימץ דירקטוריון הבנק.

הוועדה לבחינת הדוחות הכספיים. הוועדה לבחינת הדוחות הכספיים דנה בטיטות הדוחות הכספיים של הבנק, ובכלל זה בנושאים שנקבעו בתקנות החברות (הוראות ותנאים לענין הליך אישור הדוחות הכספיים), התשע"א-2010, וממליצה לדירקטוריון ביחס אליהם, וכן דנה בדוחות הכספיים של הבנק בלבד (לא מאוחד).

לקראת הדיון בוועדה לבחינת הדוחות הכספיים, נמסרת לעיונם של חברי הוועדה טיטות הדוחות הכספיים בצירוף מסמכים נוספים שנועדו לסייע בהבנה וניתוח של הדוחות הכספיים, ופירוטים נרחבים בנושא חובות פגומים וההפרשה להפסדי אשראי. הוועדה לבחינת הדוחות הכספיים מקיימת דיון מפורט בדוחות בו נוטלים חלק גם נושאי משרה בכירה הקשורים לדיווח הכספי (המנהל הכללי, החשבונאי הראשי וגורמים נוספים בבנק, אם עולה הצורך בכך). לדיון מוזמנים, כמשקיפים, המבקר הפנימי ורואי החשבון המבקרים של הבנק.

במסגרת הדיון נמסרים לוועדה דיווחים של החשבונאי הראשי בנושאים הקשורים לדוחות הכספיים, או נושאים שיש להם השלכה על הדוחות הכספיים, כגון הוראות רגולטוריות חדשות או כאלה שצפויות להתקבל. הוועדה מוסמכת לדון ולהחליט בעניין גילוי על מדיניות חשבונאית בנושאים קריטיים. במסגרת הדיון בדוחות הכספיים הוועדה דנה בעניינם של לקוחות שההפרשה שמומלץ לבצע בגין חובותיהם לבנק עולה על סכום שקבע הדירקטוריון, וממליצה לדירקטוריון על סכום ההפרשה שיש לבצע בגינם.

לוועדה לבחינת הדוחות הכספיים, כמו גם לוועדת הביקורת של הדירקטוריון, נמסר דיווח על הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח הכספי, אם עולה הצורך בכך, ועל תרומת, במידה ובוצעה, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי.

רואי החשבון המבקרים מדווחים על ממצאים שעלו, אם עלו, במהלך סקירת הדוחות הרבעוניים ועל עניינים אחרים שלדעת רואי החשבון יש להביאם לידיעת חברי הוועדה לבחינת הדוחות הכספיים.

בתום הדיון מגישה הוועדה לבחינת הדוחות הכספיים את המלצותיה לדירקטוריון בנוגע לאישור הדוחות הכספיים, לקראת הדיון שעורך הדירקטוריון בדוחות הכספיים.

דירקטוריון הבנק. לאחר הדיון בוועדה לבחינת הדוחות הכספיים מתקיים דיון נוסף במליאת הדירקטוריון, לצורך אישור הדוחות הכספיים. לקראת הדיון נמסרת לחברי הדירקטוריון הטייטה המתוקנת של הדוחות הכספיים (לאחר ששולבו בה ההמלצות וההחלטות שהתקבלו בוועדה לבחינת הדוחות הכספיים), בצירוף המסמכים שהונחו בפני חברי הוועדה לבחינת הדוחות הכספיים לצורך הדיון בדוחות הכספיים. לדיון במליאת הדירקטוריון מוזמנים גם נושאי משרה בכירה הקשורים לדיווח הכספי (המנהל הכללי, החשבונאי הראשי וגורמים נוספים בבנק, אם עולה הצורך בכך). לדיון מוזמנים כמשקיפים גם המבקר הפנימי ורואי החשבון המבקרים של הבנק. הדיון כולל סקירת הדוחות הכספיים על ידי המנהל הכללי והחשבונאי הראשי ודיווח על יישום המלצות הוועדה לבחינת הדוחות הכספיים. רואי החשבון המבקרים מדווחים על ממצאי סקירת הדוחות הרבעוניים, ככל שהיו, ועל עניינים אחרים שלדעת רואי החשבון ראוי להביאם לידיעת חברי הדירקטוריון. במהלך הדיון מפנים חברי הדירקטוריון להנהלה ולגורמים אחרים הקשורים לדיווח הכספי שאלות ובקשות לקבלת הבהרות לגבי נושאים שונים שנכללו (או שאמורים היו להיכלל) בדוחות הכספיים. בתום הדיון, בכפוף לקבלת תשובות מספקות מצד הנהלת הבנק, מאשר הדירקטוריון את הדוחות הכספיים.

סקירת רואי החשבון המבקרים

בסקירה של רואי החשבון המבקרים על תמצית דוחות כספיים ביניים מאוחדים בלתי מבוקרים של הבנק לתקופות של תשעה ושלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2011, הפנו רואי החשבון המבקרים את תשומת הלב לאמור בביאור 6 ב' סעיפים 3.3 ו-4 בדבר בקשות לאשר תובענות מסויימות כתובענות ייצוגיות ובדבר תובענות אחרות נגד הבנק וחברות מאוחדות וסעיף 6 בדבר קביעת הממונה על ההגבלים העסקיים.

הדירקטוריון וההנהלה

שינויים בדירקטוריון

ד"ר יצחק שריר כיהן עד לאסיפה השנתית של הבנק, שהתכנסה ביום 26 באוקטובר 2011. יו"ר הדירקטוריון והדירקטוריון מודים לד"ר שריר על תרומתו לבנק בתקופת כהונתו.

ישיבות הדירקטוריון וועדותיו

בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2011, קיים הדירקטוריון 27 ישיבות. כן התקיימו 71 ישיבות של ועדות הדירקטוריון.

ראובן שפיגל
המנהל הכללי

ד"ר יוסי בכר
יו"ר הדירקטוריון

30 בנובמבר 2011

נספח לדוח דירקטוריון

חלק א': פירוטים נוספים - תיק ניירות ערך

1. איגרות חוב זמינות למכירה - נתונים לפי ענפי משק

להלן פרטים בדבר התפלגות איגרות החוב בתיק הזמין למכירה, בחתך של ענפי משק:

30 בספטמבר 2011			
רווח כולל אחר מצטבר			
הפסדים	רווחים	שווי הוגן	עלות מופחתת
במיליוני שקלים חדשים			
איגרות חוב לא ממשלתיות			
19	11	275	283
ענפים שונים*			
272	19	3,088	3,341
שרותים פיננסיים ⁽¹⁾			
291	30	3,363	3,624
סך-הכל איגרות חוב לא ממשלתיות			
איגרות חוב ממשלתיות			
11	44	3,874	3,841
ממשלת ארצות הברית**			
88	108	12,072	12,052
ממשלת ישראל			
2	2	438	438
ממשלות אחרות			
101	154	16,384	16,331
סך-הכל איגרות חוב ממשלתיות			
סוכנויות של ממשלת ארה"ב			
3	58	2,942	2,887
Freddie Mac			
2	83	4,393	4,312
Fannie Mae			
-	-	69	69
סוכנויות ממשלתיות אחרות			
5	141	7,404	7,268
סך-הכל סוכנויות של ממשלת ארה"ב			
397	325	27,151	27,223
סך-הכל איגרות חוב בתיק הזמין למכירה			

* בקבוצה האמורה אין ענף שהשווי ההוגן של ההשקעה באג"ח הכלולות בו עולה על 100 מיליון ש"ח.

** כולל איגרות חוב מסוג Ginnie Mae בשווי הוגן של 3,752 מיליון ש"ח.

הערה:

(1) ר' בעמוד הבא.

(1) להלן פירוט איגרות חוב זמינות למכירה בענף שירותים פיננסיים:

30 בספטמבר 2011			
רווח כולל אחר מצטבר			
הפסדים	רווחים	שווי הוגן	עלות מופחתת
במיליוני שקלים חדשים			
266	18	2,974	3,222
בנקים וחברות החזקה בנקאיות ⁽²⁾			
2	–	36	38
ביטוח וגמל			
4	1	78	81
אחרים			
272	19	3,088	3,341
סך-הכל שירותים פיננסיים			

(2) להלן פירוט לפי אזורים גיאוגרפים של ההשקעות באיגרות חוב זמינות למכירה של בנקים וחברות החזקה בנקאיות:

223	10	1,383	1,596
צפון אמריקה ⁽³⁾			
32	–	598	630
מערב אירופה ⁽⁴⁾			
9	8	790	791
ישראל			
2	–	99	101
אוסטרליה			
–	–	104	104
אחר			
266	18	2,974	3,222
סך-הכל בנקים וחברות החזקה בנקאיות			

(3) להלן פירוט בחתך דירוגים של ההשקעות באיגרות חוב זמינות למכירה של בנקים וחברות החזקה בנקאיות בתיק הזמין למכירה בצפון אמריקה:

–	–	129	129
AAA			
–	–	20	20
AA			
3	–	108	111
AA-			
71	6	603	668
A+ עד A-			
40	–	256	296
BBB+ עד BBB-			
81	–	188	269
BB+ עד B-			
28	4	79	103
ללא דירוג			
223	10	1,383	1,596
סך-הכל			

(4) להלן פירוט בחתך מדינות של ההשקעות באיגרות חוב זמינות למכירה של בנקים וחברות החזקה בנקאיות בתיק הזמין למכירה במערב אירופה:

מדינה			
21	–	261	282
אנגליה			
4	–	138	142
שוויץ			
7	–	199	206
אחר*			
32	–	598	630
סך-הכל			

* סכומי שווי הוגן הנמוכים מ-100 מיליון ש"ח למדינה.

2. איגרות חוב מוחזקות לפדיון - נתונים לפי ענפי משק

להלן פרטים אודות התפלגות איגרות החוב המוחזקות לפדיון, בחתך של ענפי משק:

30 בספטמבר 2011			
הפסדים	רווחים	שטח	שטח
הוכרו	הוכרו	שטח	שטח
מהתאמות	מהתאמות	שווי	עלות
לשווי הוגן	לשווי הוגן	הוגן	מופחתת
במיליוני שקלים חדשים			
איגרות חוב לא ממשלתיות			
-	-	24	24
ענפים שונים*			
-	6	127	121
שירותים פיננסיים			
-	6	151	145
סך-הכל איגרות חוב לא ממשלתיות			
1	162	5,200	5,039
סך-הכל איגרות חוב ממשלתיות			
סוכנויות של ממשלת ארה"ב			
-	5	381	376
Freddie Mac			
-	3	180	177
Fannie Mae			
1	1	447	447
סוכנויות ממשלתיות אחרות			
1	9	1,008	1,000
סך-הכל סוכנויות של ממשלת ארה"ב			
2	177	6,359	6,184
סך-הכל איגרות חוב בתיק לפדיון			

* בקבוצה האמורה אין ענף שהשווי ההוגן של ההשקעה באג"ח הכלולות בו עולה על 10 מיליון ש"ח.

3. איגרות חוב למסחר - נתונים לפי ענפי משק

להלן פרטים אודות התפלגות איגרות חוב בתיק למסחר, בחתך של ענפי משק:

30 בספטמבר 2011			
הפסדים	רווחים	שטח	שטח
הוכרו	הוכרו	שטח	שטח
מהתאמות	מהתאמות	שווי	עלות
לשווי הוגן	לשווי הוגן	הוגן	מופחתת
במיליוני שקלים חדשים			
איגרות חוב לא ממשלתיות			
5	-	59	64
ענפים שונים*			
16	-	56	72
שירותים פיננסיים			
21	-	115	136
סך-הכל איגרות חוב לא ממשלתיות			
4	8	3,655	3,651
סך-הכל איגרות חוב ממשלתיות			
-	-	29	29
סך-הכל סוכנויות של ממשלת ארה"ב			
25	8	3,799	3,816
סך-הכל איגרות חוב בתיק למסחר			

* בקבוצה האמורה אין ענף שהשווי ההוגן של ההשקעה באג"ח הכלולות בו עולה על 25 מיליון ש"ח.

4. חשיפה להלוואות ALT-A ולהלוואות סאב פריים

אי די בי ניו יורק החזיק ביום 31 בדצמבר 2010, בתיק איגרות חוב מוחזקות לפדיון, איגרות חוב מסוג RMBS ALT-A בסך כולל של 149 מיליון ש"ח חשיפה מאזנית. לפרטים נוספים, ר' בדוח השנתי לשנת 2010 (עמ' 36). ברבעון הראשון של שנת 2011 נמכרו כל ניירות הערך מסוג RMBS (ר' ביאור 2 ב' לתמצית הדוחות הכספיים).

5. חשיפה לניירות ערך מגובי משכנתאות למסחר (CMBS)

אי די בי ניו יורק מחזיק באיגרות חוב מגובות משכנתאות למסחר (CMBS) בסך כולל של כ-55 מיליון ש"ח חשיפה מאזנית. ניירות ערך אלה מסווגים בענף שירותים פיננסיים. הבטחות בגין ניירות ערך אלה כולם בארצות הברית (לפרטים נוספים, ר' בדוח השנתי לשנת 2010, עמ' 36). בהתייחס ליתרת ניירות הערך מסוג זה, הנהלת אי די בי ניו יורק והנהלת הבנק מעריכות כי ירידות הערך אינן בעלות אופי אחר מזמני. לא חלו שינויים מהותיים בחשיפה כאמור, מיום 31 בדצמבר 2010, ועד ליום 30 בספטמבר 2011, פרט למכירת חלק מהניירות, בחודש יולי 2011, כמפורט בביאור 2 ב' לתמצית הדוחות הכספיים.

6. הפסדים שטרם מומשו - מניות זמינות למכירה

לימים 30 בספטמבר 2011, 30 בספטמבר 2010 ו-31 בדצמבר 2010 לא היו הפסדים שנצברו וטרם מומשו בגין מניות זמינות למכירה.

7. הפסדים שטרם מומשו - ניירות ערך מגובי משכנתאות זמינים למכירה

להלן פרטים בדבר התפלגות ההפסדים שנצברו וטרם מומשו, בגין ניירות ערך מגובי משכנתאות זמינים למכירה, בחתך של שיעור ההפסד שטרם מומש מתוך עלות ההשקעה ופרק הזמן שבו נצבר הפסד כאמור:

התקופה בה השווי ההוגן נמוך מהעלות המופחתת					שיעור ההפסד שטרם מומש ביחס לעלות המופחתת
עד 6 חודשים	מ-6 עד 9 חודשים	מ-9 עד 12 חודשים	מעל 12 חודשים	סך-הכל	
במיליוני שקלים חדשים					
30 בספטמבר 2011					
7	–	1	8	16	עד 20%
7	–	1	8	16	סך-הכל
30 בספטמבר 2010					
8	–	–	2	10	עד 20%
–	–	–	1	1	עד 20% עד 40%
8	–	–	3	11	סך-הכל
31 בדצמבר 2010					
16	1	–	–	17	עד 20%
16	1	–	–	17	סך-הכל

8. פירוטים בדבר איגרות חוב מסויימות המוחזקות על ידי אי בי ניו יורק בתיק הזמין למכירה

להלן פירוטים ליום 30 בספטמבר 2011 וליום 31 בדצמבר 2010, בדבר איגרות חוב מסויימות המוחזקות על ידי אי בי ניו יורק בתיק הזמין למכירה עם הפסד שטרם מומש בעל אופי זמני ביחס לעלות המופחתת בשיעור של 20% ומעלה במשך תקופה העולה על 12 חודשים:

ליום 30 בספטמבר 2011						
דירוגי ניירות הערך			מועד פרעון סופי	הפסד שטרם מומש	שווי הוגן	עלות מופחתת
Fitch	S&P	Moody's				
המנפיק / הקבוצה המנפיקה						
פירוט בדבר ניירות ערך עם הפסד שטרם מומש מעל 40%						
NR	NR	NR	2037	(8,452)	8,909	17,361
Community Trust Bancorp						
NR	NR	NR	2037	(7,981)	8,909	16,890
United Bancshares Inc						
NR	NR	NR	2037	(7,769)	9,466	17,235
International Bancshares Corp.						
B	B	B3	2012	(19)	7	26
Boden - Argentina						
סך-הכל ניירות ערך עם הפסד שטרם מומש מעל 40%						
				(24,221)	27,291	51,512
פירוט בדבר ניירות ערך עם הפסד שטרם מומש של 20%-40%						
BBB	BB+	Ba1	2028	(67,254)	125,250	192,504
Bank of America						
A	BBB+	A2	2027	(39,566)	128,643	168,209
J.P. Morgan Chase						
AA-	NR	Aa3	2026	(6,849)	11,711	18,560
Barclays Bank						
BBB-	BB-	Ba1	2027	(3,790)	14,770	18,560
Huntington bank						
סך-הכל ניירות ערך עם הפסד שטרם מומש של 20%-40%						
				(117,459)	280,374	397,833

הערות:

NR - לא מדורג.

הנתונים בטבלה קובצו לפי קבוצת המנפיק, בהתייחס לניירות ערך ספציפיים בשיעור הפסד כמפורט בטבלה.

להלן פירוט ליום 30 בספטמבר 2011 וליום 31 בדצמבר 2010, בדבר איגרות חוב מסוימות המוחזקות על ידי אי די בי ניו יורק בתיק הזמין למכירה עם הפסד שטרם מומש בעל אופי זמני ביחס לעלות המופחתת בשיעור של 20% ומעלה במשך תקופה העולה על 12 חודשים (המשך):

ליום 31 בדצמבר 2010								
דירוגי ניירות הערך			מועד פרעון	הפסד שטרם מומש	שווי הוגן	עלות מופחתת		
Fitch	S&P	Moody's	סופי					
באלפי שקלים חדשים				המנפיק / הקבוצה המנפיקה				
פירוט בדבר ניירות ערך עם הפסד שטרם מומש מעל 40%								
NR	NR	NR	2037	(9,117)	7,450	16,567	Community Trust Bancorp	
NR	NR	NR	2037	(8,649)	7,453	16,102	United Bancshares Inc	
NR	NR	NR	2037	(8,631)	7,808	16,439	International Bancshares Corp.	
B	B	B3	2012	(18)	7	25	Boden - Argentina	
סך-הכל ניירות ערך עם הפסד שטרם מומש מעל 40%								
				(26,415)	22,718	49,133		
פירוט בדבר ניירות ערך עם הפסד שטרם מומש של 20%-40%								
BBB-	BB+	Baa3	2028	(49,512)	134,316	183,828	Bank of America	
A	A-	Baa1	2027	(42,904)	154,044	196,948	Wells Fargo	
A	BBB+	A2	2037	(38,489)	139,894	178,383	J.P. Morgan Chase	
BBB-	BB	NR	2027	(19,459)	53,672	73,131	Suntrust Capital	
BBB-	BB-	Ba1	2027	(5,661)	12,084	17,745	Huntington Bank	
AA-	NR	Aa3	2026	(5,661)	12,084	17,745	Barclays Bank	
NR	BBB-	Baa2	2027	(3,719)	13,476	17,195	Firsf Maryland	
				2037	(1,050)	2,474	3,524	אחרים
סך-הכל ניירות ערך עם הפסד שטרם מומש של 20%-40%								
				(166,455)	522,044	688,499		

הערות:

NR - לא מדורג.

הנתונים בטבלה קובצו לפי קבוצת המנפיק, בהתייחס לניירות ערך ספציפיים בשיעור הפסד כמפורט בטבלה.

ליום 30 בספטמבר 2011 כ-95% מההפסדים שטרם מומשו בגין איגרות החוב המפורטות בטבלה לעיל מתייחסים לאיגרות חוב מסוג Preferred Trust Securities (להלן: "TRUPS"), שהונפקו על ידי מוסדות פיננסיים. כ-71 מיליון ש"ח מההפסדים שטרם מומשו הינם בגין ניירות ערך המדורגים, על ידי אחת או יותר מסוכנויות הדירוג, בדירוג מתחת לדירוג השקעה.

לפרטים בדבר המאפיינים של ה-TRUPS, ר' בדוח השנתי לשנת 2010 (עמ' 40-41). לפרטים בדבר בחינת התיק כדי לקבוע האם קיימת ירידת ערך שאינה בעלת אופי זמני, ר' בדוח השנתי לשנת 2010 (עמ' 41).

כל ניירות הערך המוצגים בטבלה אינם בפיגור בתשלומי קרן וריבית וההנהלה הצהירה לגביהם כי כוונתה וביכולתה להחזיק בהם עד למועד הפדיון שלהם או עד לעליית ערכם מעבר לעלותם בספרים.

לאחר תאריך המאזן ירדו מחיריהם של חלק מניירות הערך שהוצגו לעיל ונתוניהם (ליום 18 בנובמבר 2011) מוצגים בטבלה המעודכנת שלהלן. בנוסף, ההפסד שטרם מומש המתייחס לניירות ערך מסוימים, אשר ליום 31 בדצמבר 2010 נכללו בטבלה, ונמחקו מהטבלה ליום 30 בספטמבר 2011, (נוכח עליית מחיריהם ויתרת ההפסד שטרם מומש המתייחס אליהם, מתחת לרף של 20%) שב ועלה מעל לרף של 20%, ואף הם מוצגים בטבלה המעודכנת שלהלן.

להלן פירוטים ליום 18 בנובמבר 2011, בדבר איגרות חוב המוחזקות על ידי אי די בי ניו יורק בתיק הזמין למכירה, עם הפסד שטרם מומש בעל אופי זמני ביחס לעלות המופחתת בשיעור של 20% ומעלה, במשך תקופה העולה על 12 חודשים:

ליום 18 בנובמבר 2011						
דירוגי ניירות הערך			מועד פרעון סופי	הפסד שטרם מומש	שווי הוגן	עלות מופחתת
Fitch	S&P	Moody's				
המנפיק / הקבוצה המנפיקה						
באלפי שקלים חדשים						
פירוט בדבר ניירות ערך עם הפסד שטרם מומש מעל 40%						
NR	NR	NR	2037	(8,503)	8,954	17,457
Community Trust Bancorp						
NR	NR	NR	2037	(8,030)	8,954	16,984
United Bancshares Inc						
NR	NR	NR	2037	(7,816)	9,514	17,330
International Bancshares Corp.						
B	B	B3	2012	(11)	4	15
Boden - Argentina						
סך-הכל ניירות ערך עם הפסד שטרם מומש מעל 40%						
				(24,360)	27,426	51,786
פירוט בדבר ניירות ערך עם הפסד שטרם מומש של 20%-40%						
BBB	BB+	Ba1	2028	(56,594)	136,940	193,534
Bank of America						
A	BBB+	A2	2027	(63,909)	176,879	240,788
J.P. Morgan Chase						
AA-	NR	Aa3	2026	(7,264)	11,391	18,655
Barclays Bank						
BBB-	BB-	Ba1	2027	(4,955)	13,700	18,655
Huntington bank						
A	A-	Baa1	2027	(54,324)	152,773	207,097
Wells Fargo						
BBB	BB	NR	2028	(22,901)	54,010	76,911
Suntrust						
NR	BBB-	Baa2	2027	(4,291)	13,816	18,107
First Maryland						
BBB	BB	Baa3	2028	(955)	2,750	3,705
Keycorp						
סך-הכל ניירות ערך עם הפסד שטרם מומש של 20%-40%						
				(215,193)	562,259	777,452

הערות:
NR - לא מדורג.
הנתונים בטבלה קובצו לפי קבוצת המנפיק.

להלן יובאו פרטים נוספים בהתייחס לקבוצות מסוימות המוצגות בטבלה לעיל, שלגביהן ישנו הפסד שטרם מומש בסך של 10 מיליון ש"ח ומעלה ליום המאזן או ליום 18 בנובמבר 2011.

Bank of America Corp. (BOA). BOA דיווח ברבעון השלישי של שנת 2011, על רווח נקי בסך של 6.2 מיליארד דולר, לעומת הפסד נקי של 8.8 מיליארד דולר ברבעון השני של השנה והפסד נקי של 7.2 מיליארד דולר ברבעון המקביל אשתקד. תוצאות הרבעון הושפעו, בין היתר, מהתאמות חיוביות לשווי הוגן של התחייבויות מובנות, בסך של 4.5 מיליארד דולר (לפני מס), מרווח ממכירת מניות China Construction Bank (CCB) בסך של 3.6 מיליארד דולר (לפני מס), מרווח מהתאמות לסיכון אשראי עצמי (DVA) בסך של 1.7 מיליארד דולר (לפני מס) ומהפסד בסך של 2.2 מיליארד דולר (לפני מס) המתייחס להשקעות הוניות ואסטרטגיות, למעט CCB.

ההפרשה להפסדי אשראי גדלה לסך של 3.4 מיליארד דולר, לעומת 3.2 מיליארד דולר ברבעון הקודם. הרווח למניה עמד על 0.56 דולר, לעומת הפסד למניה של 0.9 דולר ברבעון הקודם. סך הנכסים עמד על 2.22 טריליון דולר, קיטון לעומת 2.26 טריליון דולר בסוף הרבעון הקודם ו-2.34 טריליון דולר בסוף הרבעון המקביל אשתקד.

יחס ההלוואות שאינן נושאות הכנסה לסך הלוואות ברוטו עמד על 7.29% בסוף הרבעון השלישי של שנת 2011, עליה לעומת 7.21% בסוף הרבעון הקודם.

BOA הוא מוסד בעל הון הולם (well capitalized), עם יחס הון כולל של 15.86% ליום 30 בספטמבר 2011, לעומת 15.65% בסוף הרבעון הקודם.

לאחר תאריך המאזן, חלה עליה במחירי ניירות הערך בשיעור של כ-10.9% בהשוואה למחיר השוק ליום 30 בספטמבר 2011. העליה במחיר הינה, למעשה, תיקון לירידה החדה במחיר שחלה במהלך הרבעון השלישי של השנה.

JP Morgan Chase (JPM). JPM דיווח ברבעון השלישי של שנת 2011, על רווח נקי בסך של 4.3 מיליארד דולר, לעומת 5.4 מיליארד דולר ברבעון השני של השנה ולעומת 4.4 מיליארד דולר ברבעון המקביל אשתקד. ההפרשה להפסדי אשראי גדלה לסך של 2.35 מיליארד דולר, לעומת 1.9 מיליארד דולר ברבעון הקודם, אך ירידה לעומת סך של 3.2 מיליארד דולר ברבעון המקביל אשתקד. הרווח למניה עמד על 1.01 דולר, לעומת 1.28 דולר ברבעון הקודם. סך הנכסים עמד על 2.29 טריליון דולר, עליה לעומת 2.24 טריליון דולר בסוף הרבעון הקודם. יחס ההלוואות שאינן נושאות הכנסה לסך הלוואות ברוטו ברבעון השלישי של שנת 2011 עמד על 5.18%, ירידה לעומת 5.44% ברבעון הקודם.

JPM הוא מוסד בעל הון הולם (well capitalized), עם יחס הון כולל של 15.32% ליום 30 בספטמבר 2011, לעומת 15.68% בסוף הרבעון הקודם.

לאחר תאריך המאזן חלה ירידה במחירי ניירות הערך של JPM בשיעור של כ-6% בהשוואה למחיר השוק ליום 30 בספטמבר 2011. הירידה במחיר השוק הושפעה מהאירועים האחרונים בשוק, לרבות החלטת ועידת השוק הפתוח לשמר סביבת ריבית נמוכה בארה"ב.

STI Sun Trust Banks, Inc. (STI). STI דיווח ברבעון השלישי של שנת 2011, על רווח נקי בסך של 215 מיליון דולר, לעומת 178 מיליון דולר ברבעון השני של שנת 2011 ולעומת 153 מיליון דולר ברבעון המקביל אשתקד. ההפרשה להפסדי אשראי קטנה לסך של 348 מיליון דולר, לעומת 395 מיליון דולר ברבעון הקודם. הרווח למניה עמד על 0.39 דולר, לעומת 0.32 דולר ברבעון הקודם. סך הנכסים עמד על סך של 172.5 מיליארד דולר, עליה לעומת 172.2 מיליארד דולר בסוף הרבעון הקודם.

יחס ההלוואות שאינן נושאות הכנסה לסך הלוואות ברוטו עמד על 4.23% ברבעון השלישי של שנת 2011, ירידה לעומת 4.48% ברבעון הקודם. STI הוא מוסד בעל הון הולם (well capitalized), עם יחס הון כולל של 13.91% ליום 30 בספטמבר 2011, לעומת 14.01% בסוף הרבעון הקודם. ליום 30 בספטמבר 2011 נרשם בגין ניירות אלה הפסד שטרם מומש בסך של כ-3.7 מיליון דולר (המהווה שיעור נמוך מ-20%). לאחר תאריך המאזן, חלה ירידה במחירי ניירות הערך בשיעור של כ-14% בהשוואה למחיר השוק ליום 30 בספטמבר 2011, וסכום ההפסד שטרם מומש עלה לכ-6.1 מיליון דולר (המהווים שיעור של למעלה מ-20%). הירידה במחיר השוק הושפעה מהאירועים האחרונים בשוק, לרבות החלטת ועידת השוק הפתוח לשמר סביבת ריבית נמוכה בארה"ב.

WFC Wells Fargo & Co. (WFC). WFC דיווח ברבעון השלישי של שנת 2011, על רווח נקי בסך של 4.1 מיליארד דולר, לעומת 4 מיליארד דולר ברבעון השני של שנת 2011 ולעומת 3.3 מיליארד דולר ברבעון המקביל אשתקד.

ההפרשה להפסדי אשראי קטנה לסך של 1.84 מיליארד דולר, לעומת 1.86 מיליארד דולר ברבעון הקודם, ולעומת 3.51 מיליארד דולר ברבעון המקביל אשתקד. הרווח למניה עמד על 0.72 דולר, לעומת 0.7 דולר ברבעון הקודם. סך הנכסים עמד על סך של 1.3 טריליון דולר, עליה לעומת 1.25 טריליון דולר בסוף הרבעון הקודם. יחס ההלוואות שאינן נושאות הכנסה לסך הלוואות ברוטו ברבעון השלישי של שנת 2011 עמד על 6.28%, ירידה לעומת 6.39% ברבעון הקודם.

WFC הוא מוסד בעל הון הולם (well capitalized), עם יחס הון כולל של 14.86% ליום 30 בספטמבר 2011, לעומת 15.41% בסוף הרבעון הקודם.

ליום 30 בספטמבר 2011 נרשם בגין ניירות אלה הפסד שטרם מומש בסך של כ-8.6 מיליון דולר (המהווה שיעור נמוך מ-20%). לאחר תאריך המאזן חלה ירידה במחירי ניירות הערך של WFC בשיעור של כ-12.6% בהשוואה למחיר השוק ליום 30 בספטמבר 2011, וסכום ההפסד שטרם מומש עלה לכ-14.5 מיליון דולר (המהווים שיעור של למעלה מ-20%). הירידה במחיר השוק הושפעה מהאירועים האחרונים בשוק, לרבות החלטת ועידת השוק הפתוח לשמר סביבת ריבית נמוכה בארה"ב.

הפרשות לירידת ערך. בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2011 אי די בי ניו יורק לא רשמה הפרשות בגין ירידת ערך בעלת אופי שאינו זמני.

חלק ב': פירוטים נוספים - נדבך וו של באזל ו

1. טבלה 4 ד' - התפלגות חשיפות לפי צד נגדי⁽⁴⁾⁽⁵⁾

אשראי	איגרות חוב	אחרים ⁽¹⁾	על חשבון לקוחות ⁽²⁾	פינוסים נגזרים ⁽³⁾	סך-הכל
במיליוני שקלים חדשים					
ליום 30 בספטמבר 2011					
ריבונות	25,747	18,922	–	1	44,704
ישויות סקטור ציבורי	675	3,862	–	201	4,761
תאגידים בנקאיים	11,802	1,973	–	73	14,684
תאגידים	72,715	1,575	–	34,857	110,664
בבטחון נדל"ן מסחרי	806	–	–	–	806
חשיפות קמעונאיות ליחידים	17,470	–	–	18,314	35,810
הלוואות לעסקים קטנים	9,802	–	–	4,154	13,962
משכנתאות לדירור	19,399	–	–	1,093	20,540
איגוח	–	29	–	–	29
נכסים אחרים	–	–	7,863	–	7,863
סך-הכל	158,416	26,361	7,863	58,693	253,823
ליום 31 בדצמבר 2010					
ריבונות	14,212	19,288	–	–	33,500
ישויות סקטור ציבורי	797	2,898	–	281	4,015
תאגידים בנקאיים	13,039	1,849	–	44	15,802
תאגידים	73,448	1,731	–	38,592	114,694
בבטחון נדל"ן מסחרי	653	–	–	14	667
חשיפות קמעונאיות ליחידים	16,543	–	–	17,913	34,465
הלוואות לעסקים קטנים	10,026	–	–	3,484	13,513
משכנתאות לדירור	17,775	–	–	2,107	19,951
איגוח	–	206	–	–	206
נכסים אחרים	–	–	7,330 ⁽⁶⁾	–	7,330
סך-הכל	146,493	25,972	7,330	62,435	244,143

הערות:

- (1) בעיקר: מזומנים, מניות, רכוש קבוע.
- (2) סיכון אשראי חוץ מאזני הינו לפני המרה לשווה ערך אשראי (לפני הכפלה במקדמי CCF).
- (3) סיכון האשראי בגין עסקאות במכשירים פינוסיים נגזרים מוצג במונחי שווה ערך אשראי (לאחר השפעת netting ולאחר הכפלה במקדם התוספת (Add-on)).
- (4) יתרות האשראי ליום 30 בספטמבר 2011 מוצגות לאחר מחיקות חשבונאיות ולפני הפרשה להפסדי אשראי. ליום 31 בדצמבר 2010 מוצגות יתרות אלו בניכוי הפרשה לחובות מסופקים.
- (5) לענין העדר השוואתיות בין נתוני התקופה השוטפת לבין נתוני תקופות קודמות, ר' ביאור 1 ה' 1.
- (6) הוצג מחדש בגין יישום למפרע של הנחיות המפקח על הבנקים בדבר זכויות עובדים, ר' ביאור 1 ה' 4 לתמצית הדוחות הכספיים.

2. טבלה 4 ה' - פיצול התיק לפי יתרת תקופה חוזית לפרעון^[1]

עד שנה	מל שנה ועד חמש שנים	מל חמש שנים	ללא תקופת פרעון ⁽²⁾	סך-הכל תזרימי מזומנים
במיליוני שקלים חדשים				
ליום 30 בספטמבר 2011				
92,137	43,082	24,954	2,666	162,839
5,017	13,124	31,765	–	49,906
2,453	699	178	4,594	7,924
38,915	13,801	4,267	1,553	58,536
19,397	3,898	3,406	–	26,701
157,919	74,604	64,570	8,813	305,906

ליום 31 בדצמבר 2010				
80,856	42,543	25,914	3,019	152,332
8,051	11,192	30,839	–	50,082
2,313 ⁽⁶⁾	164 ⁽⁶⁾	208	4,645	7,330
42,987	13,330	4,238	1,880	62,435
14,892	2,767	2,576	–	20,235
149,099	69,996	63,775	9,544	292,414

הערות:

(1) בטבלה זו מוצגים תזרימי המזומנים העתידיים החזיים הצפויים בגין החשיפות. בהתאם לתקופות הנותרות למועד הפרעון החזי של כל תזרים. הנתונים מוצגים בניכוי הפרשות להפסדי אשראי, אשר פריסתן לתקופות מתבצעת על פי אומדן המתבסס על תקופות האשראי בגינו הן בוצעו.

(2) כולל נכסים שזמן פרעונם עבר: 1,571 מיליון ש"ח ליום 30 בספטמבר 2011 ו-1,653 מיליון ש"ח ליום 31 בדצמבר 2010.

(3) בעיקר: מזומנים, מניות, רכוש קבוע.

(4) סיכון אשראי חוץ מאזני הינו לפני המרה לשווה ערך אשראי (לפני הכפלה במקדמי CCF).

(5) מוצג כפי שחושב לצורך מגבלות של חבות של לווה.

(6) הוצג מחדש בגין יישום למפרע של הנחיות המפקח על הבנקים בדבר זכויות עובדים, ר' ביאור 1 ה' 4 לתמצית הדוחות הכספיים.

3. טבלה 5 - סכומי חשיפה לפי משקלי סיכון^[3]

0%	20%	35%	50%	75%	100%	150%	ניכוי מההון	סך-הכל
במיליוני שקלים חדשים								
ליום 30 בספטמבר 2011								
45,285	17,449	16,672	3,618	51,623	115,654	3,522	–	253,823
45,577	11,992	16,642	9,161	40,507	111,394	3,371		238,644
ליום 31 בדצמבר 2010								
34,624 ⁽⁴⁾	17,153 ⁽⁴⁾	16,596	3,833	49,569	119,063 ⁽⁴⁾	3,153	152	244,143
34,929 ⁽⁴⁾	11,621 ⁽⁴⁾	16,566	8,903	39,101	114,195 ⁽⁴⁾	3,121		228,436

הערות:

(1) סיכון אשראי חוץ מאזני הינו לפני המרה לשווה ערך אשראי (לפני הכפלה במקדמי CCF).

(2) סיכון האשראי בגין עסקאות במכשירים פיננסיים נגזרים מוצג במונחי שווה ערך אשראי (לאחר השפעת netting ולאחר הכפלה במקדם התוספת (Add-on)).

(3) סכומי החשיפה ליום 30 בספטמבר 2011 מוצגים לאחר מחיקות חשבונאיות ולפני הפרשה להפסדי אשראי. ליום 31 בדצמבר 2010 מוצגים סכומים אלו בניכוי הפרשה לחובות מסופקים.

(4) הוצג מחדש בגין יישום למפרע של הנחיות המפקח על הבנקים בדבר זכויות עובדים, ר' ביאור 1 ה' 4 לתמצית הדוחות הכספיים.

לפרטים נוספים, ר' בדוח השנתי לשנת 2010 (עמ' 66).

4. טבלה 7 - הפחתת סיכון אשראי

חשיפת אשראי ברוטו ⁽¹⁾⁽²⁾⁽⁶⁾	חשיפת המכוסה על ידי ביטחון פינוסי כשי ⁽³⁾⁽⁴⁾	סך הכל סכומים שנוספו ⁽⁵⁾	סך הכל אשראי נטו	חשיפת אשראי ברוטו ⁽¹⁾⁽²⁾⁽⁶⁾
במיליוני שקלים חדשים				
ליום 30 בספטמבר 2011				
44,704	-	292	44,996	חובות של ריבונות
4,761	(1)	-	4,610	חובות של ישויות סקטור ציבורי
14,684	(6,674)	7,050	15,060	חובות של תאגידים בנקאיים
110,664	(3,857)	-	106,205	חובות של תאגידים
806	(22)	-	784	חובות בבטחון נדל"ן מסחרי
35,810	(1,938)	-	27,316	חשיפות קמעונאיות ליחידים
13,962	(2,654)	-	11,274	הלוואות לעסקים קטנים
20,540	(33)	-	20,507	משכנתאות לדירור
29	-	-	29	איגוח
7,863	-	-	7,863	נכסים אחרים
253,823	(15,179)	7,342	238,644	סך-הכל
ליום 31 בדצמבר 2010				
33,500	-	305	33,805	חובות של ריבונות
4,015	-	-	3,847	חובות של ישויות סקטור ציבורי
15,802	(6,775)	6,616	15,643	חובות של תאגידים בנקאיים
114,694	(4,242)	-	109,686	חובות של תאגידים
667	-	-	667	חובות בבטחון נדל"ן מסחרי
34,465	(1,851)	-	26,653	חשיפות קמעונאיות ליחידים
13,513	(2,657)	-	10,830	הלוואות לעסקים קטנים
19,951	(30)	-	19,921	משכנתאות לדירור
206	-	-	206	איגוח
7,330 ⁽⁷⁾	-	-	7,330	נכסים אחרים
244,143	(15,555)	6,921	228,588	סך-הכל

הערות:

- (1) סיכון אשראי חוץ מאזני הינו לפני המרה לשווה ערך אשראי (לפני הכפלה במקדמי CCF).
- (2) סיכון האשראי בגין עסקאות במכשירים פינוסיים נגזרים מוצג במונחי שווה ערך אשראי (לאחר השפעת netting ולאחר הכפלה במקדם התוספת (Add-on)).
- (3) לאחר, כאשר רלוונטי, קיזוז מאזני או חוץ מאזני, ולאחר הכפלה במקדמי בטחון (haircuts), כולל התאמות חיוביות שנוספו לחשיפה.
- (4) לרבות זהב.
- (5) סכום החשיפה המכוסה על ידי ערבויות המועבר לחובות הצד הנגדי שנתן את הערבות.
- (6) יתרות האשראי ברוטו ליום 30 בספטמבר 2011 מוצגות לאחר מחיקות חשבונאיות ולפני הפרשה להפסדי אשראי. ליום 31 בדצמבר 2010 מוצגות יתרות אלו בניכוי הפרשה לחובות מסופקים.
- (7) הוצג מחדש בגין יישום למפרע של הנחיות המפקח על הבנקים בדבר זכויות עובדים, ר' ביאור 1 ה' 4 לתמצית הדוחות הכספיים.

5. טבלה 8 - גילוי לגבי נגזרים

ליום 30 בספטמבר 2011	ליום 31 בדצמבר 2010	
במיליוני שקלים חדשים		
שווי הוגן ברוטו חיובי של חוזים: ⁽¹⁾		
חוזי ריבית:		
1	1	שקל-מדד
1,100	1,820	אחר
970	1,251	חוזי מטבע חוץ
82	276	חוזים בגין מניות
47	468	חוזי סחורות ואחרים
2,200	3,816	סך-הכל שווי הוגן ברוטו חיובי של חוזים
1,709	1,904	חשיפת אשראי חוץ מאזנית פוטנציאלית ⁽²⁾
(1,996)	(3,230)	הטבות קיזוז
1,913	2,490	חשיפת אשראי נוכחית לאחר קיזוז ⁽²⁾
(150)	(68)	ביטחון שמוחק
1,763	2,422	חשיפת אשראי נטו בגין נגזרים

הערות:

(1) לרבות נגזרים משובצים בסך 39 מיליוני ש"ח (ליום 31 בדצמבר 2010: 72 מיליוני ש"ח).

(2) חשיפת אשראי חוץ מאזנית פוטנציאלית בגין מכשירים נגזרים מחושבת על בסיס סכום הקרן הרעיונית של תיק הצד הנגדי כולו מוכפל במקדם התוספת (Add-on).

6. טבלה 9 - חשיפות איגוח

חשיפות האיגוח הכלולות בטבלה להלן אינן כוללות ניירות ערך מגובים במשכנתאות של הסוכנויות (GNMA, FNMA, FHLMC) וזאת בשל העובדה שכל השכבות של ניירות הערך האמורים משקפות סיכון אשראי זהה.

ליום 30 בספטמבר 2011	ליום 31 בדצמבר 2010	סך חשיפה ליום
במיליוני שקלים חדשים		
ניירות ערך מגובי משכנתאות:		
29	194	ניירות ערך מגובי משכנתאות אחרים (כולל STRIPPED MBS-1 CMO, REMIC)
-	12	ניירות ערך מגובי אג"ח (TRUPS CDO)
29	206	סך-הכל ניירות ערך מגובי משכנתאות ומגובי נכסים

ליום 30 בספטמבר 2011		ליום 31 בדצמבר 2010		
סך חשיפה	דרישת הון	סך חשיפה	דרישת הון	
9%	9%	9%	9%	
במיליוני שקלים חדשים				
משקל סיכון:				
29	1	35	1	50%
-	-	19	2	100%
-	-	152	152	הפחתה מההון
29	1	206	155	סך-הכל

7. טבלה 13 - פוזיציות במניות בתיק הבנקאי

להלן נתונים לגבי השקעות במניות

ליום 30 בספטמבר 2011		ליום 31 בדצמבר 2010	
עלות מופחתת	שווי הוגן	עלות מופחתת	שווי הוגן
במיליוני שקלים חדשים			
השקעות במניות חברות כלולות⁽¹⁾⁽²⁾:			
מניות שאינן סחירות	60	152	152
מניות בתיק הזמין למכירה:			
מניות סחירות	28	39	55
מניות שאינן סחירות	603	626	626
סך-הכל מניות בתיק הזמין למכירה	631	665	681
סך-הכל השקעה במניות	691	817	833

הערות:

- (1) למידע נוסף ראה ביאור 6 לדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2010 (עמ' 327-333).
(2) לפרטים בדבר השקעה בבנק הבינלאומי, שאינה כלולה בטבלה, ראה ביאור 6 לדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2010 (עמ' 327-333) ו"הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ" בפרק "חברות מוחזקות עיקריות" לעיל.

דרישת ההון בגין פוזיציות במניות⁽¹⁾

ליום 30 בספטמבר 2011		ליום 31 בדצמבר 2010	
במיליוני שקלים חדשים			
בגין השקעות בקרנות הון סיכון, בקרנות השקעה פרטיות ובקרן של קרנות גידור ⁽²⁾		70	69
בגין השקעה במניות אחרות ⁽³⁾		13	17
בגין הלוואות בעלים ⁽³⁾		2	10
סך דרישת ההון בגין פוזיציות במניות		85	96
השקעות שנוכו מההון ⁽⁴⁾		1,530	1,538 ⁽⁵⁾

הערות:

- (1) דרישת ההון חושבה לפי 9% והיא אינה כוללת דרישת הון בגין השקעה במניות בתיק למסחר.
(2) השקעות אלו משוקללות במשקל סיכון 150%.
(3) השקעות אלו משוקללות במשקל סיכון 100%.
(4) כולל בגין ההשקעה בבנק הבינלאומי.
(5) הוצג מחדש בגין יישום למפרע של הנחיות המפקח על הבנקים בדבר זכויות עובדים, ר' ביאור 1 ה' 4.

8. טבלת קשר בין דרישות הגילוי על פי הנדבך השלישי לבין המידע שנכלל בדוח

במטרה לרכז את המידע שנדרש בהוראת השעה, נדרשו התאגידים הבנקאיים לכלול בדוח טבלת קשר בין דרישות הגילוי בהוראה לבין סעיפי דוח הדירקטוריון או הביאורים לדוחות הכספיים בהם נכלל המידע הנדרש בדוח השנתי. בטבלה המובאת להלן ניתנים הפרטים שנדרשו כאמור:

מס' טבלה	נושא	מיקום*	מס' עמוד בדוח שנתי 2010	מס' עמוד בדוח זה
טבלה 1	תחולת היישום	באזל II – יישום המלצות ועדת באזל בישראל	99	66–67
טבלה 2 א	מבנה ההון – גילוי איכותי	ביאור 14 לדוחות הכספיים, ברבעון – ביאור 4	352–344	180
טבלה 2 ב, ג, ה	מבנה ההון – גילוי כמותי	האמצעים ההוניים – הלימות ההון של הבנק ביאור 14(1), 14(4) לדוחות הכספיים, ברבעון – ביאור 4	346, 344, 50	20
טבלה 3 א	הלימות ההון – גילוי איכותי	האמצעים ההוניים – הלימות ההון של הבנק	50–47	19–20
טבלה 3 ב, ד, ה, ו, ז	הלימות ההון – גילוי כמותי	האמצעים ההוניים – הלימות ההון של הבנק ביאור 14(3) לדוחות הכספיים, ברבעון – ביאור 4	52–50 345	21–20 181
סעיף 824	גילוי איכותי כללי	מדיניות ניהול הסיכונים ומטרותיה, מבנה וארגון פונקצית ניהול הסיכונים, הגורמים המעורבים בניהול הסיכונים	58–55	54
טבלה 4 א	סיכון אשראי – גילוי איכותי	ניהול סיכוני אשראי	77–58	54–56
טבלה 4 ב	סיכון אשראי – חשיפות לפי סוגים עיקריים	ניהול סיכוני אשראי – גילוי כמותי לסיכון האשראי	64	56
טבלה 4 ג	סיכון אשראי – חשיפות לפי אזורים גיאוגרפיים עיקריים	תוספת ו' לסקירת הנהלה, ברבעון – תוספת ג'	266–264	116–120
טבלה 4 ד	סיכון אשראי – חשיפות לפי צד נגדי	ניהול סיכוני אשראי – גילוי כמותי לסיכון האשראי נספח לדוח הדירקטוריון "חלק ב"	65–64	– 99
טבלה 4 ה	סיכון אשראי – חשיפות לפי יתרת תקופה חוזית לפרעון	ניהול סיכוני אשראי – גילוי כמותי לסיכון האשראי נספח לדוח הדירקטוריון "חלק ב"	66–65	– 100
טבלה 4 ו	סיכון אשראי – חובות בעייתיים	תוספת ה' לסקירת הנהלה, ברבעון – תוספת ד'	263–262	123–121
טבלה 4 ז	סיכון אשראי – חובות בעייתיים לפי אזורים גיאוגרפיים עיקריים	ביאור 4 ב' ג' לדוחות הכספיים, ברבעון – ביאור 3	323–321	179–171
טבלה 4 ח	סיכון אשראי – תנועה בהפרשה להפסדי אשראי	תוספת ו' לסקירת הנהלה, ברבעון – תוספת ג' ביאור 4 ב' ג' לדוחות הכספיים, ברבעון – ביאור 3	266–264 321	120–116 179–171
טבלה 5	סיכון אשראי – גילוי לגבי תיקים המטופלים בהתאם לגישה הסטנדרטית	ניהול סיכוני אשראי – גילוי לגבי תיקים המטופלים בהתאם לגישה הסטנדרטית נספח לדוח הדירקטוריון "חלק ב"	67–66	– 100
טבלה 7	הפחתת סיכוני אשראי	ניהול סיכוני אשראי – הפחתת סיכוני אשראי נספח לדוח הדירקטוריון "חלק ב"	69	– 101
טבלה 8	גילוי כללי לגבי חשיפות שקשורות לסיכון אשראי של צד נגדי	ניהול סיכוני אשראי – גילוי כללי לגבי חשיפות הקשורות לסיכון אשראי של צד נגדי נספח לדוח הדירקטוריון "חלק ב"	70	– 102
טבלה 9	חשיפות איגוח	ניהול סיכוני אשראי – חשיפות איגוח נספח לדוח הדירקטוריון "חלק ב"	74–73	– 102
טבלה 10	סיכון שוק	ניהול סיכוני השוק והנזילות	89–77	66–60
טבלה 12	סיכון תפעולי	סיכונים תפעוליים	93–91	66
טבלה 13	פוזיציות במניות בתיק הבנקאי	פוזיציות במניות בתיק הבנקאי נספח לדוח הדירקטוריון "חלק ב"	91–90	– 103
טבלה 14	סיכון ריבית בתיק הבנקאי	ניהול סיכוני השוק והנזילות	89–77	66–60

* המיקום הינו בפרק "החשיפה לסיכונים ודרכי ניהולם", בביאור לדוחות הכספיים ובנספח זה, אלא אם צוין במפורש אחרת.

חלק ג': פירוטים נוספים

1. הפעילות במכשירים פיננסיים נגזרים

(1) להלן, פירוט בחתך דירוגים של יתרות מאזניות של נכסים הנובעים ממכשירים נגזרים בעסקאות שהצד הנגדי בהן הוא בנקים:

ליום 30 בספטמבר 2011		ליום 31 בדצמבר 2010
במיליוני שקלים חדשים		
יתרות מאזניות של נכסים הנובעים ממכשירים נגזרים – כנגד מוסדות פיננסיים זרים		
בדירוג AA+	179	179
בדירוג AA	257	201
בדירוג AA-	407	539
בדירוג A+	407	158
בדירוג A	186	175
בדירוג BBB	29	24
לא מדורגים	126	20
סך-הכל כנגד מוסדות פיננסיים זרים	1,591	1,296
סך-הכל כנגד מוסדות פיננסיים ישראלים		
	929	384
סך-הכל יתרות מאזניות של נכסים הנובעים ממכשירים נגזרים	2,520	1,680

(2) להלן, פירוט בחתך דירוגים של סיכון אשראי חוץ מאזני בגין מכשירים נגזרים בעסקאות שהצד הנגדי בהן הוא בנקים:

ליום 30 בספטמבר 2011	ליום 31 בדצמבר 2010	
במיליוני שקלים חדשים		
יתרות חוץ מאזניות של נכסים הנובעים ממכשירים נגזרים – כנגד מוסדות פיננסיים זרים		
בדירוג AAA	36	–
בדירוג AA+	1,094	1,098
בדירוג AA	1,028	971
בדירוג AA-	2,572	2,877
בדירוג A+	1,554	558
בדירוג A	773	639
בדירוג BBB	59	59
לא מדורגים	459	52
סך-הכל כנגד מוסדות פיננסיים זרים	7,575	6,254
סך-הכל כנגד מוסדות פיננסיים ישראלים	4,970	2,861
סך-הכל יתרות חוץ מאזניות של נכסים הנובעים ממכשירים נגזרים		
	12,545	9,115
* 30.09.2011 – כולל סך של 150 מיליון ש"ח ב-Credit Suisse וסך של 904 מיליון ש"ח ב-JP Morgan Chase. 31.12.2010 – כולל סך של 140 מיליון ש"ח ב-Credit Suisse וסך של 938 מיליון ש"ח ב-JP Morgan Chase. ** 30.09.2011 – כולל סך של 600 מיליון ש"ח ב-HSBC Bank PLC וסך של 400 מיליון ש"ח ב-BNP Paribas. 31.12.2010 – כולל סך של 482 מיליון ש"ח ב-HSBC Bank PLC, סך של 385 מיליון ש"ח ב-BNP Paribas וסך של 72 מיליון ש"ח ב-Societe Generale. *** 30.09.2011 – כולל סך של 787 מיליון ש"ח ב-Barclays Bank PLC, סך של 554 מיליון ש"ח ב-UBS, סך של 88 מיליון ש"ח ב-Credit Agricole Corporate and Investment Bank, סך של 173 מיליון ש"ח ב-Societe Generale וסך של 956 מיליון ש"ח ב-Deutsche Bank. 31.12.2010 – כולל סך של 406 מיליון ש"ח ב-Barclays Bank PLC, סך של 446 מיליון ש"ח ב-UBS, סך של 290 מיליון ש"ח ב-Commerzbank AG, סך של 399 מיליון ש"ח ב-Royal Bank of Scotland Plc וסך של 1,071 מיליון ש"ח ב-Deutsche Bank. **** 30.09.2011 – כולל סך של 663 מיליון ש"ח ב-Citibank, סך של 217 מיליון ש"ח ב-Merrill Lynch International Bank, סך של 352 מיליון ש"ח ב-Morgan Stanley & Co. International Plc, סך של 106 מיליון ש"ח ב-Credit Suisse International, סך של 92 מיליון ש"ח ב-Goldman Sachs & Co וסך של 62 מיליון ש"ח ב-Morgan Stanley & Co Incorporated. 31.12.2010 – כולל סך של 273 מיליון ש"ח ב-Citibank וסך של 197 מיליון ש"ח ב-Merrill Lynch International Bank. ***** 30.09.2011 – כולל סך של 254 מיליון ש"ח ב-Commerzbank AG, סך של 148 מיליון ש"ח ב-Danske Bank A/S, סך של 276 מיליון ש"ח ב-Royal Bank of Scotland Plc וסך של 77 מיליון ש"ח ב-Bank of America, National Association. 31.12.2010 – כולל סך של 387 מיליון ש"ח ב-Morgan Stanley וסך של 246 מיליון ש"ח ב-Goldman Sachs Group.		

(3) להלן, פירוט לעמודה "אחרים" בביאור 7 ב לתמצית הדוחות הכספיים, בחתך סיכון האשראי הכולל לציבור לפי ענפי משק:

ליום 30 בספטמבר 2011	ליום 30 בספטמבר 2010	ליום 31 בדצמבר 2010
במיליוני שקלים חדשים		
חקלאות	11	22
תעשייה:		12
מכונות, ציוד חשמלי ואלקטרוני	580	222
כרייה, תעשייה כימית ומוצרי נפט	359	298
אחר	31	152
סך-הכל תעשייה	970	672
בינוי ונדל"ן:		
אחזקות נדל"ן	160	185
אחר	6	20
סך-הכל בינוי ונדל"ן	166	205
חשמל ומים	48	28
מסחר	167	181
בתי מלון, שירותי הארחה ואוכל	23	2
תחבורה ואחסנה	253	138
תקשורת ושירותי מחשב	11	70
שירותים פיננסיים:		
מוסדות כספיים (למעט בנקים)	445	387
לקוחות פרטיים הפעילים בשוק ההון	1,966	1,231
מוסדות אחזקה פיננסיים	57	256
שירותי ביטוח וקופות גמל	338	185
סך-הכל שירותים פיננסיים	2,806	2,059
שירותים עסקיים ואחרים	26	91
שירותים ציבוריים וקהילתיים	26	6
אנשים פרטיים - הלוואות לדירור	14	-
אנשים פרטיים - אחר	214	120
סך-הכל	4,735	3,594
		3,965

2. סיכוני אשראי בגין מימון ממונף

להלן יובאו נתונים אודות סיכוני האשראי בגין מימון ממונף. הגילוי מתמקד בחשיפות בגין רכישת אמצעי שליטה שכל אחת מהן עולה על סך של 50 מיליון ש"ח.

חשיפות הבנק בגין מימון ממונף לפי ענפי משק של התאגיד הנרכש:

אשראי מאזני ליום		
31 בדצמבר 2010	30 בספטמבר 2011	
במיליוני שקלים חדשים		הענף
1,284*	1,519	תעשייה
1,780*	971	בינוי ונדל"ן
–	130	חשמל ומים
100	103	מסחר
435	123	תקשורת ושירותי מחשב
354*	353	שירותים פינוסיים
125	200	שירותים עסקיים אחרים
4,078	3,399	סך-הכל

* סווג מחדש.

החשיפה בגין מימון ממונף (כהגדרתה בדוח שנתי 2010) ליום 30 בספטמבר 2011, הסתכמה ב-3,399 מיליון ש"ח לעומת 4,078 מיליון ש"ח בתום שנת 2010, ירידה בשיעור של 16.7%. הירידה בחשיפה, בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2011, נובעת מפרעון וממכירת אשראים. יתרת החשיפה המוצגת בטבלה לעיל הינה בניכוי מחיקות חשבונאיות בהתאם להוראת חובות פגומים. נתוני דצמבר 2010 סווגו מחדש, על מנת שיכללו עסקאות שהבנק החליט להגדיר אותן כמימון ממונף.

תוספת א' - שיעורי הכנסה והוצאה - מאוחד⁽¹⁾

לשלושת החודשים שהסתיימו ב-30 בספטמבר							
2010				2011			
שיעור הכנסה (הוצאה)				שיעור הכנסה (הוצאה)			
כולל	ללא	הכנסות	יתרה	כולל	ללא	הכנסות	יתרה
השפעת	השפעת	(הוצאות)	ממוצעת ⁽²⁾	השפעת	השפעת	(הוצאות)	ממוצעת ⁽²⁾
נגזרים ⁽³⁾	נגזרים	מימון		נגזרים ⁽³⁾	נגזרים	מימון	
באחוזים		במיליוני שקלים חדשים		באחוזים		במיליוני שקלים חדשים	
מטבע ישראלי לא צמוד:							
4.43		952	87,403	5.31		1,306	100,226
נכסים ^{(5)(4)*}							
השפעת נגזרים ⁽³⁾ :							
		292	54,367			351	80,480
נגזרים משובצים ו-ALM							
3.56		1,244	141,770	3.72		1,657	180,706
סך-הכל נכסים							
(1.22)		(240)	(79,004)	(2.36)		(536)	(91,781)
התחייבויות ⁽⁵⁾							
השפעת נגזרים ⁽³⁾ :							
		(286)	(55,727)			(403)	(81,317)
נגזרים משובצים ו-ALM							
(1.57)		(526)	(134,731)	(2.19)		(939)	(173,098)
סך-הכל התחייבויות							
1.99	3.21			1.53	2.95		
פער הריבית							
מטבע ישראלי צמוד למדד:							
8.63		588	28,136	5.54		363	26,749
נכסים ^{(5)(4)*}							
השפעת נגזרים ⁽³⁾ :							
		-	207			44	2,415
נגזרים משובצים ו-ALM							
8.56		588	28,343	5.70		407	29,164
סך-הכל נכסים							
(8.81)		(477)	(22,348)	(5.86)		(302)	(21,074)
התחייבויות ⁽⁵⁾							
השפעת נגזרים ⁽³⁾ :							
		(88)	(4,962)			(151)	(4,517)
נגזרים משובצים ו-ALM							
(8.54)		(565)	(27,310)	(7.27)		(453)	(25,591)
סך-הכל התחייבויות							
0.02	(0.18)			(1.57)	(0.32)		
פער הריבית							

* הנתונים לרבעון השלישי של שנת 2011 מוצגים לפני ניכוי היתרה הממוצעת של הפרשה להפסדי אשראי. הנתונים לרבעון השלישי של שנת 2010 מוצגים לאחר ניכוי היתרה הממוצעת של הפרשה הספציפית לחובות מסופקים.
הערות לטבלה ראה בעמ' 112.

תוספת א' - שיעורי הכנסה והוצאה - מאוחד^[1] (המשך)

לשלושת החודשים שהסתיימו ב-30 בספטמבר							
2010				2011			
שיעור הכנסה (הוצאה)				שיעור הכנסה (הוצאה)			
כולל	ללא	הכנסות	יתרה	כולל	ללא	הכנסות	יתרה
השפעת	השפעת	(הוצאות)	ממוצעת ⁽²⁾	השפעת	השפעת	(הוצאות)	ממוצעת ⁽²⁾
נגזרים ⁽³⁾	נגזרים	מימון		נגזרים ⁽³⁾	נגזרים	מימון	
באחוזים		במיליוני שקלים חדשים		באחוזים		במיליוני שקלים חדשים	
סה"כ מטבע חוץ: ⁽⁶⁾							
							נכסים ⁽⁴⁾ * ⁽⁵⁾
	(11.01)	(1,747)	60,787		38.76	4,856	56,896
השפעת נגזרים: ⁽³⁾							
						42	671
		-	-				
		(851)	53,891			4,286	48,353
							ALM-1
(8.76)		(2,598)	114,678	39.46		9,184	105,920
סך-הכל נכסים							
12.64		2,268	(68,281)	(34.15)		(4,698)	(61,642)
התחייבויות ⁽⁵⁾							
השפעת נגזרים: ⁽³⁾							
						(59)	(682)
		-	-				
		720	(48,326)			(4,242)	(46,537)
							ALM-1
9.86		2,988	(116,607)	(37.40)		(8,999)	(108,861)
סך-הכל התחייבויות							
1.10		1.63		2.06		4.61	
פער הריביות							

* הנתונים לרבעון השלישי של שנת 2011 מוצגים לפני ניכוי היתרה הממוצעת של הפרשה להפסדי אשראי. הנתונים לרבעון השלישי של שנת 2010 מוצגים לאחר ניכוי היתרה הממוצעת של הפרשה הספציפית לחובות מסופקים.
הערות לטבלה ראה בעמ' 112.

תוספת א' - שיעורי הכנסה והוצאה - מאוחד⁽¹⁾ (המשך)

לשלושת החודשים שהסתיימו ב-30 בספטמבר							
2010				2011			
שיעור הכנסה (הוצאה)				שיעור הכנסה (הוצאה)			
כולל	ללא	הכנסות	יתרה	כולל	ללא	הכנסות	יתרה
השפעת	השפעת	(הוצאות)	ממוצעת ⁽²⁾	השפעת	השפעת	(הוצאות)	ממוצעת ⁽²⁾
נגזרים ⁽³⁾	נגזרים	מימון		נגזרים ⁽³⁾	נגזרים	מימון	
באחוזים		במיליוני שקלים חדשים		באחוזים		במיליוני שקלים חדשים	
סך-כל:							
הנכסים הכספיים שהניבו							
(0.47)		(207)	176,326	14.97		6,525	183,871
הכנסות מימון ^{(5)(4)*}							
השפעת נגזרים: ⁽³⁾							
		-	-			42	671
		(559)	108,465			4,681	131,248
(1.07)		(766)	284,791	15.03		11,248	315,790
סך-הכל נכסים							
ההתחייבויות הכספיות							
3.61		1,551	(169,633)	(13.31)		(5,536)	(174,497)
שגרמו להוצאות מימון ⁽⁵⁾							
השפעת נגזרים: ⁽³⁾							
		-	-			(59)	(682)
		346	(109,015)			(4,796)	(132,371)
2.70		1,897	(278,648)	(14.22)		(10,391)	(307,550)
סך-הכל התחייבויות							
1.63		3.14		0.81		1.66	
		36	**			21	
בגין אופציות							
בגין מכשירים נגזרים אחרים							
(לא כולל אופציות, נגזרים							
		(6)				1	
בגידור, ב-ALM ונגזרים							
							⁽³⁾ משובצים שהופרדו)
		173	**			198	
		(3)				(10)	
עמלות מעסקי מימון							
							⁽⁷⁾ והכנסות מימון אחרות)
							הוצאות מימון אחרות
		1,331				1,067	
		(169)				(226)	
רווח מפעילות מימון לפני							
							⁽⁹⁾ הוצאות בגין הפסדי אשראי)
							⁽⁹⁾ הוצאות בגין הפסדי אשראי)
		1,162				841	
רווח מפעילות מימון לאחר							
							הוצאות בגין הפסדי אשראי

* הנתונים לרבעון השלישי של שנת 2011 מוצגים לפני ניכוי היתרה הממוצעת של הפרשה להפסדי אשראי. הנתונים לרבעון השלישי של שנת 2010 מוצגים לאחר ניכוי היתרה הממוצעת של הפרשה הספציפית לחובות מסופקים.

** סווג מחדש.

הערות לטבלה ראה בעמ' הבא.

תוספת א' - שיעורי הכנסה והוצאה - מאוחד⁽¹⁾ (המשך)

לשלושת החודשים שהסתיימו ב-30 בספטמבר		
2010	2011	
יתרה	יתרה	
ממוצעת ⁽²⁾	ממוצעת ⁽²⁾	
במיליוני שקלים חדשים		
טך-כל:		
176,326	183,871	הנכסים הכספיים שהניבו הכנסות מימון ^{(5)(4)*}
2,122	2,191	נכסים הנובעים ממכשירים נגזרים ⁽⁸⁾
2,742	2,529	נכסים כספיים אחרים ⁽¹⁰⁾⁽⁵⁾
(365)	(1,809)	הפרשה להפסדי אשראי ⁽¹¹⁾⁽⁹⁾
180,825	186,782	טך-כל הנכסים הכספיים
טך-כל:		
(169,633)	(174,497)	התחייבויות כספיות שגרמו הוצאות מימון ⁽⁵⁾
(3,258)	(3,293)	התחייבויות הנובעות ממכשירים נגזרים ⁽⁸⁾
(3,530)	(3,361)	התחייבויות כספיות אחרות ⁽¹⁰⁾⁽⁵⁾
(176,421)	(181,151)	טך-כל ההתחייבויות הכספיות
4,404	5,631	טך-הכל עודף נכסים כספיים על התחייבויות כספיות
6,563	6,073	נכסים לא כספיים ⁽¹⁰⁾
(762)	(851)	התחייבויות לא כספיות
10,205	10,853	טך-כל האמצעים ההוניים

* הנתונים לרבעון השלישי של שנת 2011 מוצגים לפני ניכוי היתרה הממוצעת של הפרשה להפסדי אשראי. הנתונים לרבעון השלישי של שנת 2010 מוצגים לאחר ניכוי היתרה הממוצעת של הפרשה הספיפית לחובות מסופקים.

** סוג מחדש. הערות:

- (1) הנתונים בלוח זה ניתנים לפני ולאחר השפעת מכשירים נגזרים (לרבות השפעות חוץ מאזניות של מכשירים נגזרים).
- (2) על בסיס יתרות פתיחה חודשיות, פרט למגזר מטבע ישראלי לא צמוד בו מחושבת היתרה הממוצעת על בסיס נתונים יומיים.
- (3) מכשירים נגזרים מגדרים (למעט אופציות), נגזרים משוברים שהופרדו ונגזרים (ALM) המהווים חלק ממערך ניהול נכסים והתחייבויות של הבנק.
- (4) מהיתרה הממוצעת של הנכסים נוכתה/נוספה) היתרה הממוצעת של רווחים/הפסדים) שטרם מומשו מהתאמות לשווי ההוגן של איגרות חוב למסחר וכן של רווחים/ (הפסדים) בגין איגרות חוב זמינות למכירה, הכלולים בהון העצמי במסגרת רווח כולל אחר מצטבר בסעיף "התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן" (לרבות בגין איגרות חוב שהועברו מהתיק הזמין למכירה לתיק המוחזק לפדיון) 2011 - בסך 6 מיליון ש"ח במגזר הלא צמוד, (21) מיליון ש"ח במגזר הצמוד למדד ו- (87) מיליון ש"ח במגזר מטבע חוץ. 2010 - בסך 238 מיליון ש"ח במגזר הלא צמוד, 180 מיליון ש"ח במגזר הצמוד למדד ו- (96) מיליון ש"ח במגזר במטבע חוץ.
- (5) למעט מכשירים נגזרים.
- (6) לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ.
- (7) לרבות רווחים/הפסדים ממכירת השקעות באיגרות חוב ומהתאמות לשווי ההוגן של איגרות חוב למסחר.
- (8) יתרות מאזניות ממוצעות של מכשירים נגזרים (לא כולל יתרות חוץ מאזניות ממוצעות של מכשירים נגזרים).
- (9) לעניין העדר השוואתיות בין נתוני התקופה השוטפת לבין נתוני תקופות קודמות, ר' ביאור 1' ה' 1.
- (10) הוצג מחדש בגין יישום למפרע של הנחיות המפקח על הבנקים בדבר זכויות עובדים, ר' ביאור 1' ה' 4.
- (11) נתוני 2010: הפרשה כללית והפרשה נוספת לחובות מסופקים.

תוספת א' - שיעורי הכנסה והוצאה - מאוחד⁽¹⁾ (המשך)

לשלושת החודשים שהסתיימו ב-30 בספטמבר							
2010				2011			
שיעור הכנסה (הוצאה)				שיעור הכנסה (הוצאה)			
כולל	ללא	הכנסות	יתרה	כולל	ללא	הכנסות	יתרה
השפעת	השפעת	(הוצאות)	ממוצעת ⁽²⁾	השפעת	השפעת	(הוצאות)	ממוצעת ⁽²⁾
נגזרים ⁽³⁾	נגזרים	מימון		נגזרים ⁽³⁾	נגזרים	מימון	
במיליוני דולר של ארה"ב*				במיליוני דולר של ארה"ב*			
באחוזים				באחוזים			
מטבע חוץ-נומינלי ב-\$ ארה"ב ⁽⁶⁾							
3.58				3.22			
134				130			
15,171				16,324			
נכסים ^{(5)(4)**}							
השפעת נגזרים ⁽³⁾							
-				-			
198				198			
נגזרים מגזרים				נגזרים מגזרים			
14,958				14,958			
104				104			
ALM-1				ALM-1			
31,480				31,480			
סך-הכל נכסים				סך-הכל נכסים			
1.42				1.42			
103				103			
29,123				29,123			
3.01				3.01			
(18,802)				(18,802)			
(50)				(50)			
(1.07)				(1.07)			
השפעת נגזרים ⁽³⁾							
-				-			
201				201			
נגזרים מגזרים				נגזרים מגזרים			
14,448				14,448			
101				101			
ALM-1				ALM-1			
32,377				32,377			
סך-הכל התחייבויות				סך-הכל התחייבויות			
(145)				(145)			
(32,377)				(32,377)			
פער הריבית				פער הריבית			
89				89			
2.34				2.34			
1.21				1.21			
83				83			
2.51				2.51			
1.17				1.17			

* תרגום הנתונים השקליים על בסיס נומינלי לשער היציג של הדולר של ארצות הברית.

** הנתונים לתשעת החודשים של שנת 2011 מוצגים לפני ניכוי היתרה הממוצעת של הפרשה להפסדי אשראי. הנתונים לתשעת החודשים של שנת 2010 מוצגים לאחר ניכוי היתרה הממוצעת של הפרשה הספציפית לחובות מסופקים.

הערות:

- (1) הנתונים בלוח זה ניתנים לפני ולאחר השפעת מכשירים נגזרים (לרבות השפעות חוץ מאזניות של מכשירים נגזרים).
- (2) על בסיס יתרות פתיחה חודשיות.
- (3) מכשירים נגזרים מגדרים (למעט אופציות), נגזרים משובצים שהופרדו ונגזרים (ALM) המהווים חלק ממערך ניהול נכסים והתחייבויות של הבנק.
- (4) מהיתרה הממוצעת של הנכסים נוכתה/נוספה) היתרה הממוצעת של רווחים/הפסדים) שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של איגרות חוב למסחר וכן של רווחים/הפסדים) בגין איגרות חוב זמינות למכירה (לרבות בגין איגרות חוב שהועברו מהתיק הזמין למכירה לתיק המוחזק לפדיון) 2011 - בסך (28) מיליון דולר.
- (5) 2010 - בסך (89) מיליון דולר של ארה"ב.
- (6) למעט מכשירים נגזרים.
- (7) לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ.

תוספת א' - שיעורי הכנסה והוצאה - מאוחד⁽¹⁾ (המשך)

לתשעת החודשים שהסתיימו ב-30 בספטמבר							
2010			2011				
שיעור הכנסה (הוצאה)		הכנסות (הוצאות)	יתרה ממוצעת ⁽²⁾	שיעור הכנסה (הוצאה)		הכנסות (הוצאות)	יתרה ממוצעת ⁽²⁾
כולל	ללא			כולל	ללא		
השפעת נגזרים ⁽³⁾	השפעת נגזרים	מימון		השפעת נגזרים ⁽³⁾	השפעת נגזרים	מימון	
באחוזים		במיליוני שקלים חדשים		באחוזים		במיליוני שקלים חדשים	
מטבע ישראלי לא צמוד:							
4.22		2,695	85,677	4.97		3,557	96,042
נכסים ^{(4)*(5)}							
השפעת נגזרים: ⁽³⁾							
		580	54,197			3,092	75,296
3.13		3,275	139,874	5.21		6,649	171,338
סך-הכל נכסים							
(1.15)		(671)	(77,896)	(2.02)		(1,317)	(87,033)
התחייבויות ⁽⁵⁾							
השפעת נגזרים: ⁽³⁾							
		(535)	(54,901)			(3,174)	(76,759)
(1.21)		(1,206)	(132,797)	(3.67)		(4,491)	(163,792)
סך-הכל התחייבויות							
1.92		3.07		1.54		2.95	
פער הריבית							

* הנתונים לתשעת החודשים של שנת 2011 מוצגים לפני ניכוי היתרה הממוצעת של הפרשה להפסדי אשראי. הנתונים לתשעת החודשים של שנת 2010 מוצגים לאחר ניכוי היתרה הממוצעת של הפרשה הספציפית לחובות מסופקים. הערות לטבלה ראה בעמ' 118.

תוספת א' - שיעורי הכנסה והוצאה - מאוחד⁽¹⁾ (המשך)

לתשעת החודשים שהסתיימו ב-30 בספטמבר							
2010				2011			
שיעור הכנסה (הוצאה)				שיעור הכנסה (הוצאה)			
כולל	ללא	הכנסות		כולל	ללא	הכנסות	
השפעת	השפעת	(הוצאות)	יתרה	השפעת	השפעת	(הוצאות)	יתרה
נגזרים ⁽³⁾	נגזרים	מימון	ממוצעת ⁽²⁾	נגזרים ⁽³⁾	נגזרים	מימון	ממוצעת ⁽²⁾
באחוזים		במיליוני שקלים חדשים		באחוזים		במיליוני שקלים חדשים	
מטבע ישראלי צמוד למדד:							
5.74		1,213	28,370	6.90		1,397	27,231
							נכסים ⁽⁴⁾⁽⁵⁾
							השפעת נגזרים ⁽³⁾ :
		3	243			37	1,757
							נגזרים משובצים ALM-1
5.71		1,216	28,613	6.65		1,434	28,988
							סך-הכל נכסים
(5.86)		(968)	(22,202)	(7.19)		(1,131)	(21,168)
							התחייבויות ⁽⁵⁾
							השפעת נגזרים ⁽³⁾ :
		(344)	(5,268)			(503)	(4,713)
							נגזרים משובצים ALM-1
(6.42)		(1,312)	(27,470)	(8.51)		(1,634)	(25,881)
							סך-הכל התחייבויות
(0.71)		(0.12)		(1.86)		(0.29)	פער הריבית

* הנתונים לתשעת החודשים של שנת 2011 מוצגים לפני ניכוי היתרה הממוצעת של הפרשה להפסדי אשראי. הנתונים לתשעת החודשים של שנת 2010 מוצגים לאחר ניכוי היתרה הממוצעת של הפרשה הספציפית לחובות מסופקים.
הערות לטבלה ראה בעמ' 118.

תוספת א' - שיעורי הכנסה והוצאה - מאוחד⁽¹⁾ (המשך)

לתשעת החודשים שהסתיימו ב-30 בספטמבר							
2011				2010			
שיעור הכנסה (הוצאה)				שיעור הכנסה (הוצאה)			
הכנסות	ללא	כולל	הכנסות	הכנסות	ללא	כולל	הכנסות
יתרה	השפעת	השפעת	יתרה	הכנסות	השפעת	השפעת	הכנסות
ממוצעת ⁽²⁾	נגזרים	נגזרים	ממוצעת ⁽²⁾	ממוצעת ⁽²⁾	נגזרים	נגזרים	ממוצעת ⁽²⁾
מימון	מימון	מימון	מימון	מימון	מימון	מימון	מימון
במיליוני שקלים חדשים	באחוזים	במיליוני שקלים חדשים	באחוזים	במיליוני שקלים חדשים	באחוזים	במיליוני שקלים חדשים	באחוזים
מטבע חוץ:⁽⁶⁾							
נכסים ⁽⁴⁾⁽⁵⁾	57,116	4,503	10.65	61,855	(763)	(1.64)	
השפעת נגזרים: ⁽³⁾							
נגזרים מגדרים	295	46					
נגזרים משובצים ו-ALM	48,645	4,180		46,653	(797)		
סך-הכל נכסים	106,056	8,729	11.12	108,508	(1,560)	(1.91)	
התחייבויות ⁽⁵⁾	(62,612)	(3,677)	(7.91)	(69,027)	2,090	4.02	
השפעת נגזרים: ⁽³⁾							
נגזרים מגדרים	(298)	(64)					
נגזרים משובצים ו-ALM	(45,351)	(3,833)		(41,630)	416		
סך-הכל התחייבויות	(108,261)	(7,574)	(9.44)	(110,657)	2,506	3.01	
פער הריבית	2.74	1.68		2.38	1.10		

* הנתונים לתשעת החודשים של שנת 2011 מוצגים לפני ניכוי היתרה הממוצעת של הפרשה להפסדי אשראי. הנתונים לתשעת החודשים של שנת 2010 מוצגים לאחר ניכוי היתרה הממוצעת של הפרשה הספציפית לחובות מסופקים. הערות לטבלה ראה בעמ' 118.

תוספת א' - שיעורי הכנסה והוצאה - מאוחד⁽¹⁾ (המשך)

לתשעת החודשים שהסתיימו ב-30 בספטמבר							
2010				2011			
שיעור הכנסה (הוצאה)				שיעור הכנסה (הוצאה)			
כולל	ללא	הכנסות	יתרה	כולל	ללא	הכנסות	יתרה
השפעת	השפעת	(הוצאות)	ממוצעת ⁽²⁾	השפעת	השפעת	(הוצאות)	ממוצעת ⁽²⁾
נגזרים ⁽³⁾	נגזרים	מימון		נגזרים ⁽³⁾	נגזרים	מימון	
באחוזים		במיליוני שקלים חדשים		באחוזים		במיליוני שקלים חדשים	
סך-כל:							
הנכסים הכספיים שהניבו							
2.39		3,145	175,902	7.05		9,457	180,389
הכנסות מימון ^{(5)(4)*}							
השפעת נגזרים: ⁽³⁾							
		-	-			46	295
		(214)	101,093			7,309	125,698
1.41		2,931	276,995	7.38		16,812	306,382
סך-הכל נכסים							
ההתחייבויות הכספיות							
0.36		451	(169,125)	(4.81)		(6,125)	(170,813)
שגרמו להוצאות מימון ⁽⁵⁾							
השפעת נגזרים: ⁽³⁾							
		-	-			(64)	(298)
		(463)	(101,799)			(7,510)	(126,823)
(0.01)		(12)	(270,924)	(6.18)		(13,699)	(297,934)
סך-הכל התחייבויות							
1.40	2.75			1.20	2.24	פער הריבית	
		56**				בגין אופציות	
						20	
בגין מכשירים נגזרים אחרים							
(לא כולל אופציות, נגזרים							
בגידור, ב-ALM ונגזרים							
		1				(6)	
משובצים שהופרדו) ⁽³⁾							
עמלות מעסקי מימון							
		564**				564	
והכנסות מימון אחרות ⁽⁷⁾							
		(3)				(46)	
הוצאות מימון אחרות							
רווח מפעילות מימון לפני							
		3,537				3,645	
הוצאות בגין הפסדי אשראי ⁽⁹⁾							
		(547)				(526)	
הוצאות בגין הפסדי אשראי ⁽⁹⁾							
רווח מפעילות מימון לאחר							
		2,990				3,119	
הוצאות בגין הפסדי אשראי							

* הנתונים לתשעת החודשים של שנת 2011 מוצגים לפני ניכוי היתרה הממוצעת של הפרשה להפסדי אשראי. הנתונים לתשעת החודשים של שנת 2010 מוצגים לאחר ניכוי היתרה הממוצעת של הפרשה הספציפית לחובות מסופקים.

** סווג מחדש.
הערות לטבלה ראה בעמ' הבא.

תוספת א' - שיעורי הכנסה והוצאה - מאוחד⁽¹⁾ (המשך)

לתשעת החודשים שהסתיימו ב-30 בספטמבר		
2010	2011	
יתרה	יתרה	
ממוצעת ⁽²⁾	ממוצעת ⁽²⁾	
במיליוני שקלים חדשים		
		טך-כל:
175,902	180,389	הנכסים הכספיים שהניבו הכנסות מימון ^{(5)(4)*}
1,986	2,067	נכסים הנובעים ממכשירים נגזרים ⁽⁸⁾
2,654	2,595	נכסים כספיים אחרים ⁽¹⁰⁾⁽⁵⁾
(519)	(1,903)	הפרשה להפסדי אשראי ⁽¹¹⁾⁽⁹⁾
180,023	183,148	טך-כל הנכסים הכספיים
		טך-כל:
(169,125)	(170,813)	התחייבויות כספיות שגרמו הוצאות מימון ⁽⁵⁾
(2,912)	(3,121)	התחייבויות הנובעות ממכשירים נגזרים ⁽⁸⁾
(3,504)	(3,797)	התחייבויות כספיות אחרות ⁽¹⁰⁾⁽⁵⁾
(175,541)	(177,731)	טך-כל ההתחייבויות הכספיות
4,482	5,417	טך-הכל עודף נכסים כספיים על התחייבויות כספיות
6,315	6,129	נכסים לא כספיים ⁽¹⁰⁾
(760)	(833)	התחייבויות לא כספיות
10,037	10,713	טך-כל האמצעים ההוניים

* הנתונים לתשעת החודשים של שנת 2011 מוצגים לפני ניכוי היתרה הממוצעת של הפרשה להפסדי אשראי. הנתונים לתשעת החודשים של שנת 2010 מוצגים לאחר ניכוי היתרה הממוצעת של הפרשה הספציפית לחובות מסופקים.

** סוג מחדש. הערות:

- (1) הנתונים בלוח זה ניתנים לפני ולאחר השפעת מכשירים נגזרים (לרבות השפעות חוץ מאזניות של מכשירים נגזרים).
- (2) על בסיס יתרות פתיחה חודשיות, פרט למגזר מטבע ישראלי לא צמוד בו מחושבת היתרה הממוצעת על בסיס נתונים יומיים.
- (3) מכשירים נגזרים מגדרים (למעט אופציות), נגזרים משובצים שהופרדו ונגזרים (ALM) המהווים חלק ממערך ניהול נכסים והתחייבויות של הבנק.
- (4) מהיתרה הממוצעת של הנכסים נוכתה/נוספה היתרה הממוצעת של רווחים/הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי ההוגן של איגרות חוב למסחר וכן של רווחים/הפסדים בגין איגרות חוב זמינות למכירה, הכלולים בהון העצמי במסגרת רווח כולל אחר מצטבר בסעיף "התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן". 2011 - בסך (12) מיליון ש"ח במגזר הלא צמוד, 15 מיליון ש"ח במגזר הצמוד למדד ו-(99) מיליון ש"ח במגזר מטבע חוץ, 2010 - בסך 190 מיליון ש"ח במגזר הלא צמוד, 131 מיליון ש"ח במגזר הצמוד למדד ו-(120) מיליון ש"ח במגזר במטבע חוץ.
- (5) למעט מכשירים נגזרים.
- (6) לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ.
- (7) לרבות רווחים/הפסדים ממכירת השקעות באיגרות חוב ומהתאמות לשווי הוגן של איגרות חוב למסחר.
- (8) יתרות מאזניות ממוצעות של מכשירים נגזרים (לא כולל יתרות חוץ מאזניות ממוצעות של מכשירים נגזרים).
- (9) לעניין העדר השוואתיות בין נתוני התקופה השוטפת לבין נתוני תקופות קודמות, ר' ביאור 1 ה' 1.
- (10) הוצג מחדש בגין יישום למפרע של הנחיות המפקח על הבנקים בדבר זכויות עובדים, ר' ביאור 1 ה' 4.
- (11) נתוני 2010: הפרשה כללית והפרשה נוספת לחובות מסופקים.

תוספת א' - שיעורי הכנסה והוצאה - מאוחד⁽¹⁾ (המשך)

לתשעת החודשים שהסתיימו ב-30 בספטמבר						
2010				2011		
שיעור הכנסה (הוצאה)		שיעור הכנסה (הוצאה)				
כולל	ללא	הכנסות	יתרה	כולל	ללא	הכנסות
השפעת	השפעת	(הוצאות)	ממוצעת ⁽²⁾	השפעת	השפעת	(הוצאות)
נגזרים ⁽³⁾	נגזרים	מימון		נגזרים ⁽³⁾	נגזרים	מימון ⁽²⁾
באחוזים		במיליוני דולר של ארה"ב*			במיליוני דולר של ארה"ב*	
מטבע חוץ-נומינלי ב- \$ ארה"ב ⁽⁶⁾						
3.04		364	15,999	3.32		399
						16,102
נכסים ^{(5)(4)*}						
השפעת נגזרים ⁽³⁾						
		-	-			-
						92
		114	12,616			274
						14,292
						ALM-1
2.23		478	28,615	2.95		673
						30,486
סך-הכל נכסים						
(0.85)		(118)	(18,470)	(1.04)		(139)
						(17,816)
התחייבויות ⁽⁵⁾						
השפעת נגזרים ⁽³⁾						
		-	-			(5)
						(93)
		(129)	(11,326)			(180)
						(13,340)
						ALM-1
(1.11)		(247)	(29,796)	(1.38)		(324)
						(31,249)
סך-הכל התחייבויות						
1.12		2.19	231	1.57		2.28
						349
פער הריבית						

- * תרגום הנתונים השקליים על בסיס נומינלי לשער היציג של הדולר של ארצות הברית.
- ** הנתונים לתשעת החודשים של שנת 2011 מוצגים לפני ניכוי היתרה הממוצעת של הפרשה להפסדי אשראי. הנתונים לתשעת החודשים של שנת 2010 מוצגים לאחר ניכוי היתרה הממוצעת של הפרשה הספציפית לחובות מסופקים.
- הערות:
- (1) הנתונים בלוח זה ניתנים לפני ולאחר השפעת מכשירים נגזרים (לרבות השפעות חוץ מאזניות של מכשירים נגזרים).
 - (2) על בסיס יתרות פתיחה חודשיות.
 - (3) מכשירים נגזרים מגדרים (למעט אופציות), נגזרים משובצים שהופרדו ונגזרים (ALM) המהווים חלק ממערך ניהול נכסים והתחייבויות של הבנק.
 - (4) מהיתרה הממוצעת של הנכסים נוכתה/נוספה) היתרה הממוצעת של רווחים/הפסדים) שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של איגרות חוב למסחר וכן של רווחים/הפסדים) בגין איגרות חוב זמינות למכירה: 2011 - בסך (28) מיליון דולר, 2010 - בסך (30) מיליון דולר של ארה"ב.
 - (5) למעט מכשירים נגזרים.
 - (6) לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ.

תוספת ב' - חשיפה לשינויים בשיעורי הריבית - מאוחד

ליום 30 בספטמבר 2011					
עם דרישה עד חודש	מל 3 עד חודש	מל 3 עד שנה	מל 3 עד שנה	מל 3 עד שנה	מל 5 עד שנה
במיליוני שקלים חדשים					
מטבע ישראלי לא צמוד					
נכסים פיננסיים וסכומים לקבל בגין מכשירים נגזרים					
75,488	10,599	3,789	4,392	1,930	3,611
נכסים פיננסיים*					
14,739	30,413	18,418	8,297	3,668	6,611
מכשירים פיננסיים נגזרים (למעט אופציות)					
339	505	749	171	58	82
אופציות (במונחי נכס הבסיס)					
90,566	41,517	22,956	12,860	5,656	10,304
סך-הכל שווי הוגן					
התחייבויות פיננסיות וסכומים לשלם בגין מכשירים נגזרים					
71,842	5,962	10,141	3,065	1,405	692
התחייבויות פיננסיות*					
21,893	29,289	14,190	8,355	4,426	6,647
מכשירים פיננסיים נגזרים (למעט אופציות)					
708	615	936	24	8	22
אופציות (במונחי נכס הבסיס)					
-	1	7	1	-	-
מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים					
94,443	35,867	25,274	11,445	5,839	7,361
סך-הכל שווי הוגן					
מכשירים פיננסיים, נטו					
(3,877)	5,650	(2,318)	1,415	(183)	2,943
החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית במגזר					
(3,877)	1,773	(545)	870	687	3,630
החשיפה המצטברת במגזר					
מטבע ישראלי צמוד למדד					
נכסים פיננסיים וסכומים לקבל בגין מכשירים נגזרים					
497	1,134	4,114	8,256	6,496	5,086
נכסים פיננסיים*					
232	(4)	976	497	564	229
מכשירים פיננסיים נגזרים (למעט אופציות)					
3	1	9	16	8	7
אופציות (במונחי נכס הבסיס)					
732	1,131	5,099	8,769	7,068	5,322
סך-הכל שווי הוגן					
התחייבויות פיננסיות וסכומים לשלם בגין מכשירים נגזרים					
606	1,136	3,135	6,404	3,544	5,239
התחייבויות פיננסיות*					
6	92	638	1,823	1,235	1,079
מכשירים פיננסיים נגזרים (למעט אופציות)					
1	7	74	118	28	8
אופציות (במונחי נכס הבסיס)					
-	1	7	2	-	-
מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים					
613	1,236	3,854	8,347	4,807	6,326
סך-הכל שווי הוגן					
מכשירים פיננסיים, נטו					
119	(105)	1,245	422	2,261	(1,004)
החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית במגזר					
119	14	1,259	1,681	3,942	2,938
החשיפה המצטברת במגזר					

* לא כולל יתרות מאזניות של מכשירים פיננסיים נגזרים ושווי הוגן של מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים.
 ** ממוצע משוקלל לפי שווי הוגן של משך החיים הממוצע האפקטיבי.
 *** כולל מניות המוצגות בטור "ללא תקופת פרעון".
 **** לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ.

ליום 31 בדצמבר 2010			ליום 30 בספטמבר 2010			ליום 30 בספטמבר 2011					
משך חיים	שיעור	סך-הכל	משך חיים	שיעור	סך-הכל	משך חיים	שיעור	סך-הכל	ללא	מעל	מעל 10
ממוצע	תשואה	שוי	ממוצע	תשואה	שוי	ממוצע	תשואה	שוי	תקופת	20	עד
אפקטיבי	פנימי	הוגן	אפקטיבי	פנימי	הוגן	אפקטיבי	פנימי	הוגן	פרעון	שנה	20 שנה
במיליוני שקלים חדשים											
0.82	4.81%	90,554	0.79	4.66%	88,008	0.79	5.14%	101,125	803	–	513
1.30		57,621	1.40		51,370	1.21		82,232	–	–	86
0.01		2,824	0.01		2,892	0.01		1,975	–	–	71
**0.99		150,999	**1.00		142,270	**0.97		185,332	803	–	670
0.31	1.81%	83,103	0.31	1.63%	80,110	0.29	2.57%	93,137	4	–	26
1.20		58,817	1.26		52,889	1.21		84,815	–	–	15
0.01		2,880	0.01		3,199	0.01		2,322	–	9	–
0.50		2	0.50		1	0.76		9	–	–	–
**0.66		144,802	**0.67		136,199	**0.72		180,283	4	9	41
		6,197			6,071			5,049	799	(9)	629
									5,049	4,250	4,259
3.85	2.45%	28,781	3.82	2.28%	30,217	3.53	2.97%	26,682	–	18	1,081
3.32		913	5.38		261	2.16		2,514	–	–	20
0.01		48	0.01		126	0.01		44	–	–	–
**3.83		29,742	**3.82		30,604	**3.41		29,240	–	18	1,101
4.03	1.69%	23,236	3.95	1.62%	23,849	3.99	2.32%	22,137	–	–	2,073
3.88		4,598	3.88		4,889	3.34		4,873	–	–	–
0.01		186	0.01		217	0.01		236	–	–	–
0.50		1	0.50		3	0.98		10	–	–	–
**3.98		28,021	**3.91		28,958	**3.84		27,256	–	–	2,073
		1,721			1,646			1,984	–	18	(972)
									1,984	1,984	1,966

הערות כלליות:

- (1) בלוח זה, הנתונים לפי תקופות מייצגים את הערך הנוכחי של זרמי המזומנים העתידיים של כל מכשיר פיננסי, כשהם מהווים לפי שיעור הריבית שמנכים אותם אל השווי ההוגן הכלול בגין המכשיר הפיננסי, בעקביות להנחות שלפיהן חושב השווי ההוגן של המכשיר הפיננסי. לפירוט נוסף בדבר ההנחות ששימשו לחישוב השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים ר' "תיאור סיכוני השוק אליהם חשון הבנק ומדיניות ניהולים" בסעיף "החשיפה לסיכונים ודרכי ניהולם".
- (2) שיעור תשואה פנימי היוו שיעור הריבית המנכה את תזרימי המזומנים הצפויים ממכשיר פיננסי אל השווי ההוגן שלו.
- (3) משך חיים ממוצע אפקטיבי של קבוצת מכשירים פיננסיים מהווה קירוב לשינוי באחוזים בשווי ההוגן של קבוצת המכשירים הפיננסיים שגורם כתוצאה משינוי קטן (גידול של 0.1%) בשיעור התשואה הפנימי של כל אחד מהמכשירים הפיננסיים.

תוספת ב' - חשיפה לשינויים בשיעורי הריבית - מאוחד (המשך)

ליום 30 בספטמבר 2011

עם דרישה עד חודש	מכל 3 עד 3 חודשים	מכל 3 חודשים עד שנה	מכל 3 שנה עד 5 שנים	מכל 5 עד 10 שנים	עם דרישה עד חודש
במיליוני שקלים חדשים					
מטבע חוץ****					
נכסים פיננסיים וסכומים לקבל בגין מכשירים נגזרים					
25,737	14,306	7,942	5,270	2,392	2,251
27,610	16,787	11,690	1,976	2,035	1,809
4,501	9,105	3,597	482	(10)	(59)
-	-	-	-	-	-
57,848	40,198	23,229	7,728	4,417	4,001
סך-הכל שווי הוגן					
התחייבויות פיננסיות וסכומים לשלם בגין מכשירים נגזרים					
37,249	9,717	9,961	5,178	2,072	3,007
20,439	17,991	12,478	2,569	2,352	2,326
4,126	9,024	3,339	520	16	(1)
-	-	3	-	-	-
61,814	36,732	25,781	8,267	4,440	5,332
סך-הכל שווי הוגן					
מכשירים פיננסיים, נטו					
(3,966)	3,466	(2,552)	(539)	(23)	(1,331)
(3,966)	(500)	(3,052)	(3,591)	(3,614)	(4,945)
החשיפה המצטברת במגזר					
חשיפה כוללת לשינויים בשיעורי הריבית					
נכסים פיננסיים וסכומים לקבל בגין מכשירים נגזרים					
101,722	26,039	15,845	17,918	10,818	10,948
42,581	47,196	31,084	10,770	6,267	8,649
4,843	9,611	4,355	669	56	30
-	-	-	-	-	-
149,146	82,846	51,284	29,357	17,141	19,627
סך-הכל שווי הוגן					
התחייבויות פיננסיות וסכומים לשלם בגין מכשירים נגזרים					
109,697	16,815	23,237	14,647	7,021	8,938
42,338	47,372	27,306	12,747	8,013	10,052
4,835	9,646	4,349	662	52	29
-	2	72	3	-	-
156,870	73,835	54,964	28,059	15,086	19,019
סך-הכל שווי הוגן					
מכשירים פיננסיים, נטו					
(7,724)	9,011	(3,680)	1,298	2,055	608
(7,724)	1,287	(2,393)	(1,095)	960	1,568
החשיפה המצטברת במגזר					

* לא כולל יתרות מאזניות של מכשירים פיננסיים נגזרים ושויי הוגן של מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים.
** ממוצע משוקלל לפי שווי הוגן של משך החיים הממוצע האפקטיבי.
*** כולל מניות המוצגות בטור "ללא תקופת פרעון".
**** לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ.

ליום 31 בדצמבר 2010			ליום 30 בספטמבר 2010			ליום 30 בספטמבר 2011					
משך חיים	שיעור	סך-הכל	משך חיים	שיעור	סך-הכל	משך חיים	שיעור	סך-הכל	ללא	מעל	מעל 10
ממוצע	תשואה	שוי	ממוצע	תשואה	שוי	ממוצע	תשואה	שוי	תקופת	20	עד
אפקטיבי	פנימי	הוגן	אפקטיבי	פנימי	הוגן	אפקטיבי	פנימי	הוגן	פרעון	שנה	20 שנה
בשנים	באחוזים		בשנים	באחוזים		בשנים	באחוזים				
במיליוני שקלים חדשים											
1.60	3.38%	58,030	1.15	3.12%	60,713	1.08	3.92%	59,868	766	–	1,204
0.66		47,698	0.62		51,536	0.62		61,907	–	–	–
0.01		12,237	0.01		19,024	0.01		17,549	–	–	(67)
0.50		1	0.50		1	0.00		–	–	–	–
** 1.05		117,966	** 0.77		131,274	** 0.74		139,324	766	–	1,137
0.69	1.25%	64,983	0.71	0.86%	68,869	0.72	1.44%	67,197	–	–	13
0.86		44,000	0.84		46,609	0.79		58,177	–	–	22
0.01		11,976	0.01		18,579	0.01		17,019	–	(9)	4
0.00		–	0.00		–	0.67		3	–	–	–
** 0.69		120,959	** 0.66		134,057	** 0.66		142,396	–	(9)	39
		(2,993)			(2,783)			(3,072)	766	9	1,098
									(3,072)	(3,838)	(3,847)
1.57	3.96%	178,058	1.43	3.73%	179,679	1.28	4.44%	188,314	2,208	18	2,798
1.03		106,232	1.02		103,167	0.98		146,653	–	–	106
0.01		15,109	0.01		22,042	0.01		19,568	–	–	4
0.50		1	0.50		1	0.00		–	–	–	–
** 1.30		299,400	** 1.18		304,889	** 1.08		354,535	2,208	18	2,908
0.96	1.58%	171,322	0.97	1.32%	172,828	0.90	2.12%	182,471	4	–	2,112
1.18		107,415	1.19		104,387	1.11		147,865	–	–	37
0.01		15,042	0.01		21,995	0.01		19,577	–	–	4
0.03		45	0.04		48	0.24		77	–	–	–
** 0.99		293,824	** 0.98		299,258	** 0.94		349,990	4	–	2,153
		5,576			5,631			4,545	2,204	18	755
									4,545	2,341	2,323

הערות כלליות:

- בלוח זה, הנתונים לפי תקופות מייצגים את הערך הנוכחי של זרמי המזומנים העתידיים של כל מכשיר פיננסי, כשהם מהווים לפי שיעור הריבית שמנכים אותם אל השווי ההוגן הכלול בגין המכשיר הפיננסי, בעקביות להנחות שלפיהן חושב השווי ההוגן של המכשיר הפיננסי. לפירוט נוסף בדבר ההנחות ששימשו לחישוב השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים ר' "תיאור סיכוני השוק אליהם חשוף הבנק ומדיניות ניהולם" בסעיף "החשיפה לסיכונים ודרכי ניהולם".
- שיעור תשואה פנימי הינו שיעור הריבית המנכה את תזרימי המזומנים הצפויים ממכשיר פיננסי אל השווי ההוגן שלו.
- משך חיים ממוצע אפקטיבי של קבוצת מכשירים פיננסיים מהווה קירוב לשינוי באחוזים בשווי ההוגן של קבוצת המכשירים הפיננסיים שגרים כתוצאה משינוי קטן (גידול של 0.1%) בשיעור התשואה הפנימי של כל אחד מהמכשירים הפיננסיים.

תוספת ג' - חשיפות למדינות זרות - מאוחד⁽¹⁾

א. מידע בדבר סך כל החשיפות למדינות זרות ובדבר חשיפות למדינות שסך סכום החשיפה לכל אחת מהן הוא מעל 1% מסך נכסי המאוחד או מעל 20% מההון, לפי הנמוך.⁽⁷⁾

30 בספטמבר 2011
חשיפה מאזנית ⁽²⁾
חשיפה מאזנית מעבר לגבול

המדינה	לממשלות ⁽⁴⁾	לבנקים	לאחרים
במיליוני שקלים חדשים			
ארצות הברית	1,392	1,932	1,871
בריטניה	-	1,922	57
ארצות ה-PIIGS ⁽⁵⁾	-	30	17
אחרות	185	2,612	4,914
סך-כל החשיפות למדינות זרות	1,577	6,496	6,859
מזה: סך החשיפות למדינות LDC	15	593	817

הערות:

- (1) על בסיס סיכון סופי, לאחר השפעת ערבויות, בטחונות נזילים ונגזרי אשראי.
- (2) סיכון אשראי מאזני וחוז' מאזני, סיכון אשראי מסחרי בעייתי וחובות פגומים מוצגים לפני השפעת ההפרשה להפסדי אשראי ולפני השפעת בטחונות המותרים לניכוי לצורך חבות של לווה וקבוצת לווים.
- (3) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה.
- (4) ממשלות, מוסדות רשמיים ובנקים מרכזיים.
- (5) פורטוגל, אירלנד, איטליה, יוון וספרד.
- (6) החשיפה להולנד וגרמניה לא עברה את הסף ליום 30 בספטמבר 2011, ועל כן אינה מוצגת בנפרד.
- (7) לעניין העדר השוואתיות בין נתוני התקופה השוטפת לבין נתוני תקופות קודמות, ר' ביאור 1 ה' 1.

ב. מידע בדבר מדינות שסך החשיפה אליהן הינו בין 0.75% לבין 1% מסך הנכסים במאוחד או בין 15% לבין 20% מההון, לפי הנמוך ליום 30 בספטמבר 2011, לא היתה לבנק חשיפה כאמור.

ג. מידע בדבר חשיפה מאזנית למדינות זרות עם בעיות נזילות לתקופה של תשעה חודשים המסתיימת ביום 30 בספטמבר 2011.

א. תנועה בסכום החשיפה המאזנית למדינות זרות עם בעיות נזילות	יתרות מאזניות		
	יוון	אירלנד	פורטוגל
במיליוני שקלים חדשים			
סכום החשיפה בתחילת שנה	2	97	24
שינויים ביתר החשיפות:			
סכומים שנגבו	-	(45)	(24)
שינויים אחרים (לרבות הפרשות ומחיקות)	(2)	(21)	-
סכום חשיפה בסוף תקופת הדיווח	-	31	-
ב. מידע בדבר חשיפות מאזניות שעברו ארגון מחדש - ליום 30 בספטמבר 2011, לא היתה לבנק חשיפה כאמור.			

30 בספטמבר 2011									
חשיפה מאזנית מעבר לגבול ⁽²⁾		חשיפה חוץ מאזנית ⁽²⁾⁽³⁾		חשיפה מאזנית ⁽²⁾					
				חשיפה מאזנית של שלוחות של התאגיד הבנקאי במדינה זרה לתושבים מקומיים					
				חשיפה מאזנית נטו					
				לפני ניכוי					
				התחייבויות					
				התחייבויות					
				מקומיות					
				מקומיות					
				מקומיות					
במיליוני שקלים חדשים									
1,988	3,207	–	7,790	268	603	14,547	9,352	18,975	28,327
607	1,372	1	5,370	607	716	2,817	838	260	1,098
8	39	–	23	23	23	47	–	–	–
3,214	4,497	17	4,010	692	785	7,798	87	1,541	1,628
5,817	9,115	18	17,193	1,590	2,127	25,209	10,277	20,776	31,053
558	867	–	356	7	–	1,425	–	1,225	1,225

תוספת ג' - חשיפות למדינות זרות - מאוחד⁽¹⁾ (המשך)

א. מידע בדבר סך כל החשיפות למדינות זרות ובדבר חשיפות למדינות שסך סכום החשיפה לכל אחת מהן הוא מעל 1% מסך נכסי המאוחד או מעל 20% מההון, לפי הנמוך.

30 בספטמבר 2010

חשיפה מאזנית

חשיפה מאזנית מעבר לגבול

המדינה	לממשלות ⁽³⁾	לבנקים	לאחרים
במיליוני שקלים חדשים			
ארצות הברית	1,418	2,544	2,016
בריטניה	–	1,900	106
הולנד ⁽⁶⁾	–	185	2,206
גרמניה ⁽⁶⁾	11	747	716
ארצות ה-PIGS ⁽⁵⁾	–	166	39
אחרות	56	1,478	3,087
סך-כל החשיפות למדינות זרות	1,485	7,020	8,170
מזה: סך החשיפות למדינות LDC	44	482	1,299

31 בדצמבר 2010

חשיפה מאזנית

חשיפה מאזנית מעבר לגבול

המדינה	לממשלות ⁽³⁾	לבנקים	לאחרים
במיליוני שקלים חדשים			
ארצות הברית	1,437	1,848	2,019
בריטניה	–	1,468	102
ארצות ה-PIGS ⁽⁵⁾	–	208	47
אחרות	200	2,798	5,040
סך-כל החשיפות למדינות זרות	1,637	6,322	7,208
מזה: סך החשיפות למדינות LDC	35	546	895

הערות:

- (1) על בסיס סיכון סופי, לאחר השפעת ערבויות ובטחונות נזילים.
- (2) סיכון אשראי במכשירים פינוסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה.
- (3) ממשלות, מוסדות רשמיים ובנקים מרכזיים.
- (4) יתרת חובות בעייתיים בניכוי חובות המכוסים בבטחונות המותרים לניכוי לצורך מגבלות על חבות של לווה ושל קבוצת לווים. לא כולל רכיבי סיכון חוץ מאזני.
- (5) פורטוגל, אירלנד, יוון וספרד.
- (6) החשיפה להולנד וגרמניה לא עברה את הסף ליום 31 בדצמבר 2010, ועל כן אינה מוצגת בנפרד.

30 בספטמבר 2010								
חשיפה מאזנית מעבר לגבול		חשיפה חוץ מאזנית ⁽²⁾		חשיפה מאזנית				
				חשיפה מאזנית של שלוחות של התאגיד הבנקאי במדינה זרה לתושבים מקומיים				
				חשיפה מאזנית		חשיפה מאזנית		
				לפני ניכוי התחייבויות מקומיות	ניכוי בגין התחייבויות מקומיות	נטו לאחר ניכוי התחייבויות מקומיות	סך-כל החשיפה המאזנית	יתרת חובות בעייתיים ⁽⁴⁾
במיליוני שקלים חדשים								
2,268	3,710	–	8,989	608	22,786	16,808	12,601	29,409
620	1,386	–	5,772	113	3,287	1,281	214	1,495
1,520	871	–	264	28	2,391	–	–	–
90	1,384	–	472	–	1,474	–	–	–
4	201	–	–	23	205	–	–	–
1,213	3,408	10	1,586	5	4,680	59	316	375
5,715	10,960	10	17,083	777	34,823	18,148	13,131	31,279
684	1,141	–	202	1	1,825	–	–	–
31 בדצמבר 2010								
חשיפה מאזנית מעבר לגבול		חשיפה חוץ מאזנית ⁽²⁾		חשיפה מאזנית				
				חשיפה מאזנית של שלוחות של התאגיד הבנקאי במדינה זרה לתושבים מקומיים				
				חשיפה מאזנית		חשיפה מאזנית		
				לפני ניכוי התחייבויות מקומיות	ניכוי בגין התחייבויות מקומיות	נטו לאחר ניכוי התחייבויות מקומיות	סך-כל החשיפה המאזנית	יתרת חובות בעייתיים ⁽⁴⁾
במיליוני שקלים חדשים								
2,177	3,127	–	8,794	643	20,671	15,367	11,758	27,125
615	955	–	5,042	131	2,828	1,258	199	1,457
19	236	–	–	23	255	–	–	–
3,356	4,682	–	2,118	1,330	8,098	60	1,284	1,344
6,167	9,000	–	15,954	2,127	31,852	16,685	13,241	29,926
423	1,053	–	276	2	1,476	–	965	965

שורת "סך הכל מדינות LDC" כוללת את סך החשיפה למדינות המוגדרות כמדינות פחות מפותחות (LDC) בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 315 בדבר "הפרשה נוספת לחובות מסופקים".

חשיפה מאזנית למדינה זרה כוללת חשיפה מאזנית מעבר לגבול וחשיפה מאזנית של שלוחות של התאגיד הבנקאי במדינה זרה לתושבים מקומיים; חשיפה מאזנית מעבר לגבול כוללת חשיפה מאזנית של משרדי התאגיד הבנקאי בישראל לתושבי המדינה הזרה וחשיפה מאזנית של שלוחות בחו"ל של התאגיד הבנקאי לתושבים שאינם תושבי המדינה שבה ממוקמת השלוחה.

חשיפה מאזנית של שלוחות של התאגיד הבנקאי במדינה זרה לתושבים מקומיים כוללת חשיפה מאזנית של שלוחות של התאגיד הבנקאי באותה מדינה זרה לתושביה, בניכוי התחייבויות אותן שלוחות (הניכוי מבוצע עד לגובה החשיפה).

תוספת ג' - חשיפות למדינות זרות - מאוחד⁽¹⁾ (המשך)

ב. מידע בדבר מדינות שסך החשיפה אליהן הינו בין 0.75% לבין 1% מסך הנכסים במאוחד או בין 15% לבין 20% מההון, לפי הנמוך - ליום 31 בדצמבר 2010 וליום 30 בספטמבר 2010, לא היתה לבנק חשיפה כאמור.

ג. מידע בדבר חשיפה מאזנית למדינות זרות עם בעיות נזילות לתקופה של תשעה חודשים המסתיימת ביום 30 בספטמבר 2010 ולשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2011.

תנועה בסכום החשיפה המאזנית למדינות זרות עם בעיות נזילות			יתרות מאזניות	
			לתקופה של תשעה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2010	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2010
			יוון	יוון
			אירלנד	
במיליוני שקלים חדשים				
סכום החשיפה בתחילת שנה	34	34	34	276
שינויים נטו בסכום החשיפה לזמן קצר	(2)	(2)	(2)	(75)
שינויים ביתר החשיפות:				
סכומים שנגבו	(30)	(30)	(30)	(57)
שינויים אחרים (לרבות הפרשות ומחיקות)	-	-	-	(47)
סכום חשיפה בסוף תקופת הדיווח	2	2	2	97

תוספת ד' - סיכון האשראי הכולל לציבור לפי ענפי משק על בסיס מאוחד

30 בספטמבר 2011							
סיכון אשראי לציבור				הפסדי אשראי ⁽⁴⁾			
בסיכון אשראי לציבור נכלל:							
סיכון אשראי מאזני ⁽¹⁾	סיכון אשראי חוץ מאזני ⁽²⁾	סיכון אשראי בעייתי ⁽³⁾	אשראי לציבור פגום	ההוצאה התקופתית בגין הפסדי אשראי	מחיקות חשבונאיות נטו לתקופה אשראי	יתרת ההפרשה להפסדי	
במיליוני שקלים חדשים							
בגין פעילות לווים בישראל							
865	249	1,114	38	31	5	8	21
12,591	6,203	18,794	924	671	53	90	215
13,818	11,491	25,309	1,777	1,009	22	40	387
1,114	763	1,877	7	7	—	1	1
9,064	2,688	11,752	338	222	8	(9)	136
1,851	271	2,122	383	368	(7)	(3)	16
2,701	642	3,343	60	35	4	7	16
2,404	514	2,918	230	24	10	4	30
8,924	2,341	11,265	323	285	22	67	24
5,607	2,006	7,613	199	150	25	51	97
1,549	674	2,223	280	168	2	5	15
19,612	426	20,038	509	—	(3)	4	233
16,841	18,093	34,934	390	216	111	159	406
96,941	46,361	143,302	5,458	3,186	252	424	1,597
סך-הכל							
(56)	—	(56)	—	—	—	—	—
בניכוי פיקדון בחו"ל הצמוד לסיכון האשראי של הלווה							
96,885	46,361	143,246	5,458	3,186	252	424	1,597
סך-הכל							
27,027	11,556	38,583	3,287	2,360	270	180	544
123,912	58,917	181,829	8,745	5,546	522	604	2,141
סך-הכל							
סיכון אשראי שנכלל בענפי המשק השונים:							
243	21	264	—	—	—	—	—
תנועות ההתיישבות ⁽⁵⁾							
140	54	194	2	1	—	—	—
רשויות מקומיות ⁽⁶⁾							

* סיכון אשראי מאזני וחץ מאזני, סיכון אשראי בעייתי ואשראי לציבור פגום מוצגים לפני השפעת ההפרשה להפסדי אשראי, ולפני השפעת בטחונות המותרים לניכוי לצורך חבות של לווה ושל קבוצת לווים.

- הערות:
- אשראי לציבור בסך 120,480 מיליוני ש"ח, השקעות באגרות חוב של הציבור בסך 2,482 מיליוני ש"ח, ונכסים אחרים בגין מכשירים נגזרים כנגד הציבור בסך של 950 מיליוני ש"ח בהתאמה.
 - סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה.
 - סיכון אשראי מאזני וחץ מאזני בגין הציבור שהינו פגום, נחות או ההשגחה מיוחדת.
 - כולל בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים (מוצגים במאזן בסעיף "התחייבויות אחרות").
 - קיבוצים ומושבים, אירגונים איזוריים וארציים ותאגידים שבשליטת תנועות ההתיישבות.
 - לרבות תאגידים בשליטתם.
 - כולל הלוואות לדירור שהועמדו לקבוצות רכישה מסוימות אשר נמצאות בהליכי בניה בסך של 264 מיליוני ש"ח וסיכון אשראי חוץ מאזני בסך 875 מיליוני ש"ח.

תוספת ד' - סיכון האשראי הכולל לציבור לפי ענפי משק - מאוחד (המשך)

30 בספטמבר 2010

ההוצאה התקופתית בגין הפרשה				
סיכון אשראי מאזני ⁽¹⁾	סיכון אשראי חוץ מאזני ⁽²⁾	סיכון אשראי כולל לציבור	ספציפית לחובות מסופקים	יתרת חובות בעיתיים ⁽³⁾
במיליוני שקלים חדשים				
בגין פעילות לווים בישראל				
829	252	1,081	6	57
12,179	6,820	18,999	51	849
14,541	10,886	25,427	79	1,917
929	328	1,257	-	9
8,270	2,547	10,817	47	294
1,888	225	2,113	(24)	455
3,953	687	4,640	4	72
2,753	443	3,196	4	341
7,906	3,047	10,953	(3)	68
5,542	2,334	7,876	31	302
1,479	570	2,049	5	288
17,463	491	17,954	3	364
17,966	18,492	36,458	148	815
95,698	47,122	142,820	351	5,831
(55)	-	(55)	-	-
95,643	47,122	142,765	351	5,831
27,075	13,909	40,984	149	2,017
122,718	61,031	183,749	500	7,848
סיכון אשראי שנוכלל בענפי המשק השונים:				
249	21	270	-	103
163	58	221	-	5

הערות:

- (1) אשראי לציבור בסך 119,764 מיליוני ש"ח, השקעות באיגרות חוב של הציבור בסך של 2,585 מיליוני ש"ח, נכסים הנובעים ממכשירים נגזרים שבוצעו כנגד הציבור בסך של 369 מיליוני ש"ח.
- (2) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות של חבות של לווה. מידע בדבר מסגרות שאינן מנוצלות נכלל באופן חלקי בחברה מאוחדת, בשל העדר נתונים.
- (3) יתרות חובות בעייתיים בניכוי אשראי המכוסה בבטחונות המותרים לניכוי לצורך מגבלות על חבות של לווה ושל קבוצות לווים. כולל רכיבי סיכון חוץ מאזני.
- (4) קיבוצים ומושבים, אירגונים איזוריים וארציים ותאגידים שבשליטת תנועות ההתיישבות.
- (5) לרבות תאגידים בשליטתם.
- (6) כולל הלוואות לדיר שהועמדו לקבוצות רכישה מסוימות אשר נמצאות בהליכי בניה בסך של 353 מיליוני ש"ח וסיכון אשראי חוץ מאזני בסך 554 מיליוני ש"ח. סיכון האשראי ויתרות החובות הבעייתיים מוצגים לאחר ניכוי ההפרשות הספציפיות לחובות מסופקים.

תוספת ד' - סיכון האשראי הכולל לציבור לפי ענפי משק - מאוחד (המשך)

31 בדצמבר 2010

ההוצאה התקופתית בגין הפרשה	ייתרת חובות בעיתיים ⁽³⁾	סיכון אשראי כולל לציבור	סיכון אשראי חוץ מאזני ⁽²⁾	סיכון אשראי מאזני ⁽¹⁾	
במיליוני שקלים חדשים					
בגין פעילות לווים בישראל					
חקלאות	45	1,046	233	813	
תעשייה	1,065	18,908	6,643	12,265	
בינוי ונדל"ן ⁽⁶⁾	1,701	25,345	10,839	14,506*	
חשמל ומים	9	1,540	552	988	
מסחר	395	11,250	2,535	8,715	
בתי מלון, שירותי הארחה ואוכל	446	(28)	2,195	1,943	
תחבורה ואחסנה	62	3,537	669	2,868	
תקשורת ושירותי מחשב	287	2,925	396	2,529	
שירותים פיננסיים	80	(3)	12,187	9,190	
שירותים עסקיים אחרים	267	8,674	2,273	6,401	
שירותים ציבוריים וקהילתיים	280	2,036	584	1,452	
אנשים פרטיים-הלוואות לדיור	367	18,313	360	17,953	
אנשים פרטיים-אחר	711	34,426	16,990	17,436	
סך-הכל	5,715	142,382	45,323	97,059	
בניכוי פיקדון בחו"ל הצמוד לסיכון האשראי של לווה	-	(53)	-	(53)	
סך-הכל	5,715	142,329	45,323	97,006	
בגין פעילות לווים בחו"ל	3,242	39,941	14,453	25,488*	
סך-הכל	8,957	182,270	59,776	122,494	
סיכון אשראי שנכלל בענפי המשק השונים:					
תנועות ההתיישבות ⁽⁴⁾	105	276	22	254	
רשויות מקומיות ⁽⁵⁾	4	207	59	148	

* סווג מחדש.

הערות:

- אשראי לציבור בסך 119,334 מיליוני ש"ח, השקעות באיגרות חוב של הציבור בסך של 2,853 מיליוני ש"ח, נכסים הנובעים ממכשירים נגזרים שבוצעו כנגד הציבור בסך של 307 מיליוני ש"ח.
- סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות של חבות של לווה. מידע בדבר מסגרות שאינן מנוצלות נכלל באופן חלקי בחברה מאוחדת, בשל העדר נתונים.
- יתרות חובות בעייתיים בניכוי אשראי המכוסה בבטחונות המותרים לניכוי לצורך מגבלות על חבות של לווה ושל קבוצת לווים. כולל רכיבי סיכון חוץ מאזני.
- קבוצים ומושבים, אירגונים איזוריים וארציים ותאגידים שבשליטת תנועות ההתיישבות.
- לרבות תאגידים בשליטתם.
- כולל הלוואות לדיור שהועמדו לקבוצות רכישה מסוימות אשר נמצאות בהליכי בניה בסך של 256 מיליוני ש"ח וסיכון אשראי חוץ מאזני בסך 553 מיליוני ש"ח. סיכון האשראי ויתרות החובות הבעייתיים מוצגים לאחר ניכוי ההפרשות הספציפיות לחובות מסופקים.

הצהרה (CERTIFICATION)

אני, ראובן שפיגל, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של בנק דיסקונט לישראל בע"מ (להלן: "הבנק") לרבעון שהסתיים ביום 30 בספטמבר 2011 (להלן: "הדוח").
 2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
 3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים הרבעוניים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון ותזרימי המזומנים של הבנק לימים ולתקופות המוצגים בדוח.
 4. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי ולבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי (כהגדרתם בהוראות הדיווח לציבור בדבר "דוח הדירקטוריון") וכן;
(א) קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לבנק, לרבות תאגידים מאוחדים שלו, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בבנק ובאותם תאגידים, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
(ב) קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, או גרמנו לקביעתה תחת פיקוחנו של בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, המיועדת לספק מידע סבירה של בטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים למטרות חיצוניות ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו;
(ג) הערכנו את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק והצגנו בדוח את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו וכן;
(ד) גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי שאירע ברבעון זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי וכן;
 5. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו גילינו לרואי החשבון המבקרים, לדירקטוריון, לוועדת הביקורת של הדירקטוריון של הבנק ולוועדה לבחינת הדוחות הכספיים של הדירקטוריון של הבנק, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
(א) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתו של הבנק לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי וכן;
(ב) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי.
- אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

ראובן שפיגל
המנהל הכללי

30 בנובמבר 2011

הצהרה (CERTIFICATION)

אני, יוסף ברסי, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של בנק דיסקונט לישראל בע"מ (להלן: "הבנק") לרבעון שהסתיים ביום 30 בספטמבר 2011 (להלן: "הדוח").
 2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
 3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים הרבעוניים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון ותזרימי המזומנים של הבנק לימים ולתקופות המוצגים בדוח.
 4. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי ולבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי (כהגדרתם בהוראות הדיווח לציבור בדבר "דוח הדירקטוריון") וכן;
(א) קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לבנק, לרבות תאגידים מאוחדים שלו, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בבנק ובאותם תאגידים, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
(ב) קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, או גרמנו לקביעתה תחת פיקוחנו של בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, המיועדת לספק מידה סבירה של בטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים למטרות חיצוניות ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו;
 - (ג) הערכנו את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק והצגנו בדוח את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו וכן;
 - (ד) גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי שאירע ברבעון זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי וכן;
 5. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו גילינו לרואי החשבון המבקרים, לדירקטוריון, לוועדת הביקורת של הדירקטוריון של הבנק ולוועדה לבחינת הדוחות הכספיים של הדירקטוריון של הבנק, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
(א) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתו של הבנק לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי וכן;
(ב) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי.
- אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

יוסף ברסי, סמנכ"ל בכיר
חשבונאי ראשי

30 בנובמבר 2011

דוח סקירה של רואי החשבון המבקרים לבעלי המניות של בנק דיסקונט לישראל בע"מ

מבוא

סקרנו את המידע הכספי המצורף של בנק דיסקונט לישראל בע"מ וחברות בנות שלו (להלן: "הבנק") הכולל את מאזן הביניים התמציתי המאוחד ליום 30 בספטמבר 2011 ואת דוחות הביניים התמציתיים המאוחדים על רווח והפסד, השינויים בהון ותזרימי המזומנים לתקופות של תשעה ושלושה חודשים שהסתיימו באותו תאריך. הדירקטוריון והנהלה אחראים לעריכה ולהצגה של מידע כספי לתקופות ביניים אלו בהתאם לכללי החשבונאות המקובלים בישראל (Israeli GAAP) לדיווח כספי לתקופות ביניים ובהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. אחריותנו היא להביע מסקנה על מידע כספי לתקופות ביניים אלו בהתבסס על סקירתנו.

לא סקרנו את המידע הכספי התמציתי לתקופות הביניים של חברות כלולות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני אשר ההשקעה בהן הינה כ-31 מיליון ש"ח ליום 30 בספטמבר 2011 וחלקו של הבנק בתוצאות העיסוקיות שלהן הינו רווח בסך של כ-7 מיליון ש"ח וכ-4 מיליון ש"ח לתקופות של תשעה ושלושה חודשים שהסתיימו באותו תאריך, בהתאמה. המידע הכספי התמציתי לתקופות הביניים של אותן חברות נסקר על ידי רואי חשבון אחרים שדוחות הסקירה שלהם הומצאו לנו ומסקנתנו, ככל שהיא מתייחסת למידע הכספי בגין אותן חברות, מבוססת על דוחות הסקירה של רואי החשבון האחרים.

היקף הסקירה

ערכנו את סקירתנו בהתאם לתקן סקירה 1 של לשכת רואי חשבון בישראל "סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים הנערכת על ידי רואה החשבון המבקר של היישות" ותקן סקירה שיישומו בסקירה של תאגידים בנקאיים נקבע לפי הוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים מורכבת מבירורים, בעיקר עם אנשים האחראים לעניינים הכספיים והחשבונאיים, ומיישום נהלי סקירה אנליטיים ואחרים. סקירה הינה מצומצמת בהיקפה במידה ניכרת מאשר ביקורת הנערכת בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל ולפיכך אינה מאפשרת לנו להשיג ביטחון שניודע לכל העניינים המשמעותיים שהיו יכולים להיות מזוהים בביקורת. בהתאם לכך, אין אנו מחוויים חוות דעת של ביקורת.

מסקנה

בהתבסס על סקירתנו ועל דוחות הסקירה של רואי חשבון אחרים, לא בא לתשומת ליבנו דבר הגורם לנו לסבור שהמידע הכספי הנ"ל אינו ערוך, מכל הבחינות המהותיות, בהתאם לכללי החשבונאות המקובלים בישראל (Israeli GAAP) לדיווח כספי לתקופות ביניים ובהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו.

הדגש עניין

מבלי לסייג את מסקנתנו הנ"ל, אנו מפנים את תשומת הלב לאמור בביאור 6 ב' סעיפים 3.3 ו-4 בדבר בקשות לאשר תובענות מסויימות כתובענות ייצוגיות ובדבר תובענות אחרות נגד הבנק וחברות מאוחדות וסעיף 6 בדבר קביעת הממונה על ההגבלים העסקיים.

זיו האפט
רואי חשבון

סומך חייקין
רואי חשבון

30 בנובמבר 2011

תמצית מאזן מאוחד

מבוקר	בלתי מבוקר	ביאור	
31.12.10	30.9.10	30.9.11	
במיליוני שקלים חדשים			
נכסים			
18,187	16,636	29,316	מזומנים ופקדונות בבנקים
37,176	39,605	37,774	2 ניירות ערך
45	130	157	ניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר
(2) 124,902	(2) 125,466	120,480	3 אשראי לציבור ⁽¹⁾
(2) (6,236)	(2) (6,337)	(1,964)	3 הפרשה להפסדי אשראי ⁽¹⁾
118,666	119,129	118,516	אשראי לציבור, נטו
1,556	1,547	1,641	אשראי לממשלות
(3) 1,674	(3) 1,652	1,574	השקעות בחברות כלולות
(2) 3,125	(2) 3,088	3,057	בניינים וציוד
(2) 169	(2) 193	154	נכסים בלתי מוחשיים ומוניטין
(2) 2,039	(2) 2,237	3,560	7 נכסים בגין מכשירים נגזרים
(3)(2) 2,926	(3)(2) 2,567	3,241	נכסים אחרים
(2) 13	(2) 13	5	נכסים לא שוטפים המוחזקים למכירה
185,576	186,797	198,995	סך-כל הנכסים
התחייבויות והון			
138,011	137,810	149,197	פקדונות הציבור
3,387	4,960	4,362	פקדונות מבנקים
461	361	881	פקדונות הממשלה
7,227	7,585	6,523	ניירות ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר
12,294	12,291	12,426	כתבי התחייבות נדחים
(2) 3,215	(2) 3,486	4,797	7 התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
(3)(2) 9,829	(3)(2) 9,593	9,969	התחייבויות אחרות ⁽⁴⁾
174,424	176,086	188,155	סך-כל ההתחייבויות
(3) 10,824	(3) 10,353	10,491	הון המיוחס לבעלי המניות של הבנק
328	358	349	זכויות שאינן מקנות שליטה בחברות מאוחדות
11,152	10,711	10,840	סך-כל ההון
185,576	186,797	198,995	סך-כל ההתחייבויות וההון

הערות:

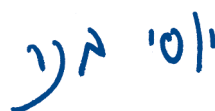
- (1) לעניין העדר השוואתיות בין נתוני התקופה השוטפת לבין נתוני תקופות קודמות, ר' ביאור 1 ה' 1.
 - (2) סוג מחדש, ר' ביאור 1 ד'.
 - (3) הוצג מחדש בגין יישום למפרע של הנחיות המפקח בדבר זכויות עובדים, ר' ביאור 1 ה' 4.
 - (4) מזה הפרשה להפסדי אשראי בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים לימים 30.9.10, 31.12.10-1, בסך של 177 מיליון ש"ח, 127 מיליון ש"ח ו-148 מיליון ש"ח, בהתאמה.
- הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד ממנה.

יוסף ברסי
סמנכ"ל בכיר
חשבונאי ראשי

ראובן שפיגל
המנהל הכללי

ד"ר יוסי בכר
יו"ר הדירקטוריון

תאריך אישור הדוחות הכספיים:
30 בנובמבר 2011

תמצית דוח רווח והפסד מאוחד

מבוקר	בלתי מבוקר				
	לשנת החודשים		לשלושת החודשים		ביאור
	לשנה	לשנת החודשים	לשלושת החודשים	לשלושת החודשים	
31.12.10	2010	2011	2010	2011	
במיליוני שקלים חדשים					
רווח מימוני					
4,830	3,537	3,645	1,331	1,067	9
821	547	526	169	226	
4,009	2,990	3,119	1,162	841	
רווח מפעולות מימון לאחר הוצאות בגין הפסדי אשראי					
הכנסות תפעוליות ואחרות					
2,547	1,901	1,875	635	621	
31	–	78	(16)	26	10
(82) ⁽⁴⁾	56	79	40	71	
2,660	1,957	2,032	659	718	
סך-כל ההכנסות התפעוליות והאחרות					
הוצאות תפעוליות ואחרות					
(3,218) ⁽⁴⁾	(2,363) ⁽⁴⁾	(2,631)	(741) ⁽⁴⁾	(873)	
(1,148)	(824)	(849)	(286)	(283)	
(49)	(26)	(15)	(8)	(11)	
(1,244)	(880)	(882)	(286)	(311)	
5,659	4,093	4,377	1,321	1,478	
(1,010) ⁽⁴⁾	(854) ⁽⁴⁾	(774)	(500) ⁽⁴⁾	(81)	
(458) ⁽⁴⁾	(354) ⁽⁴⁾	(221)	(229) ⁽⁴⁾	(52)	
(552) ⁽⁴⁾	(500) ⁽⁴⁾	(553)	(271) ⁽⁴⁾	(133)	
186	99	80	32	9	
רווח נקי מפעולות רגילות					
(738) ⁽⁴⁾	(599) ⁽⁴⁾	(633)	(303) ⁽⁴⁾	(142)	
(70)	(57)	(64)	(20)	(23)	
(668) ⁽⁴⁾	(542) ⁽⁴⁾	(569)	(283) ⁽⁴⁾	(119)	
36	31	61	1	2	
רווח נקי					
(774) ⁽⁴⁾	(630) ⁽⁴⁾	(694)	(304) ⁽⁴⁾	(144)	
(70)	(57)	(64)	(20)	(23)	
(704) ⁽⁴⁾	(573) ⁽⁴⁾	(630)	(284) ⁽⁴⁾	(121)	
רווח נקי המיוחס לבעלי המניות של הבנק					
רווח למניה בת 0.1 ש"ח ערך נקוב (בשקלים חדשים)					
(0.67) ⁽⁴⁾	(0.55) ⁽⁴⁾	0.54	0.29	0.11	
0.04	0.03	0.06	–	–	
(0.71) ⁽⁴⁾	(0.58) ⁽⁴⁾	0.60	0.29	0.11	
סך-הכל					
מספר משוקלל של מניות בנות 0.1 ש"ח ערך נקוב, ששימש לחישוב הרווח למניה (באלפים)					
997,578	(3)994,059	1,053,869	(3)994,109	1,053,869	

* סוג מחדש, ר' ביאור 1 ד'.

** נמוך מ-0.01 ש"ח.

הערות:

(1) לעניין העדר השוואתיות בין נתוני התקופה השוטפת לבין נתוני תקופות קודמות, ר' ביאור 1 ה' 1.

(2) לעניין הפסקת הפחתת המוניטין, ר' ביאור 1 ה' 2 (1).

(3) הוצג מחדש כדי לשקף את מרכיב ההטבה בהנפקת זכויות – ר' ביאור 13 ד' לדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2010.

(4) הוצג מחדש בגין יישום למפרע של הנחיות המפקח על הבנקים בדבר זכויות עובדים, ר' ביאור 1 ה' 4.

הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד ממנה.

תמצית דוח על השינויים בהון

קרנות הון												רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר					
												התאמות					
												בגין הצגת					
												סך-כל הון המניות הנפרע וקרנות הון אחרות					
												מהטבה בשל עסקאות					
												מכירה של עסקאות					
												מכירה של עסקאות					
												מכירה של עסקאות					
												מכירה של עסקאות					
												מכירה של עסקאות					
												מכירה של עסקאות					
												מכירה של עסקאות					
												מכירה של עסקאות					
												מכירה של עסקאות					
												מכירה של עסקאות					
												מכירה של עסקאות					
												מכירה של עסקאות					
												מכירה של עסקאות					
												מכירה של עסקאות					
												מכירה של עסקאות					
												מכירה של עסקאות					
												מכירה של עסקאות					
												מכירה של עסקאות					
												מכירה של עסקאות					
												מכירה של עסקאות					
												מכירה של עסקאות					
												מכירה של עסקאות					
												מכירה של עסקאות					
												מכירה של עסקאות					
												מכירה של עסקאות					
												מכירה של עסקאות					
												מכירה של עסקאות					
												מכירה של עסקאות					
												מכירה של עסקאות					
												מכירה של עסקאות					
												מכירה של עסקאות					
												מכירה של עסקאות					
												מכירה של עסקאות					
												מכירה של עסקאות					
												מכירה של עסקאות					
												מכירה של עסקאות					
												מכירה של עסקאות					
												מכירה של עסקאות					
												מכירה של עסקאות					
												מכירה של עסקאות					
												מכירה של עסקאות					
												מכירה של עסקאות					
												מכירה של עסקאות					
												מכירה של עסקאות					
												מכירה של עסקאות					
												מכירה של עסקאות					
												מכירה של עסקאות					
												מכירה של עסקאות					
												מכירה של עסקאות					
												מכירה של עסקאות					
												מכירה של עסקאות					
												מכירה של עסקאות					
												מכירה של עסקאות					
												מכירה של עסקאות					
												מכירה של עסקאות					
												מכירה של עסקאות					
												מכירה של עסקאות					
												מכירה של עסקאות					
												מכירה של עסקאות					
												מכירה של עסקאות					
												מכירה של עסקאות					
												מכירה של עסקאות					
												מכירה של עסקאות					
												מכירה של עסקאות					
												מכירה של עסקאות					
												מכירה של עסקאות					
												מכירה של עסקאות					
												מכירה של עסקאות					
												מכירה של עסקאות					
												מכירה של עסקאות					
												מכירה של עסקאות					
												מכירה של עסקאות					
												מכירה של עסקאות					
												מכירה של עסקאות					
												מכירה של עסקאות					
												מכירה של עסקאות					
												מכירה של עסקאות					
												מכירה של עסקאות					
												מכירה של עסקאות					
												מכירה של עסקאות					
												מכירה של עסקאות					
												מכירה של עסקאות					
												מכירה של עסקאות					
												מכירה של עסקאות					
												מכירה של עסקאות					
												מכירה של עסקאות					
												מכירה של עסקאות					
												מכירה של עסקאות					
												מכירה של עסקאות					
												מכירה של עסקאות					
												מכירה של עסקאות					
												מכירה של עסקאות					
												מכירה של עסקאות					
												מכירה של עסקאות					
												מכירה של עסקאות					
												מכירה של עסקאות					
												מכירה של עסקאות					
												מכירה של עסקאות					
												מכירה של עסקאות					
												מכירה של עסקאות					
												מכירה של עסקאות					
												מכירה של עסקאות					
												מכירה של עסקאות					
												מכירה של עסקאות					
												מכירה של עסקאות					
												מכירה של עסקאות					
												מכירה של עסקאות					
												מכירה של עסקאות					
												מכירה של עסקאות					
												מכירה של עסקאות					
												מכירה של עסקאות					
												מכירה של עסקאות					
												מכירה של עסקאות					
												מכירה של עסקאות					
												מכירה של עסקאות					
												מכירה של עסקאות					
												מכירה של עסקאות					
												מכירה של עסקאות					
												מכירה של עסקאות					
												מכירה של עסקאות					
												מכירה של עסקאות					
												מכירה של עסקאות					
												מכירה של עסקאות					
												מכירה של עסקאות					
												מכירה של עסקאות					
												מכירה של עסקאות					
												מכירה של עסקאות					
												מכירה של עסקאות					
												מכירה של עסקאות					
												מכירה של עסקאות					
												מכירה של עסקאות					
												מכירה של עסקאות					
												מכירה של עסקאות					
												מכירה של עסקאות					
												מכירה של עסקאות					
												מכירה של עסקאות					
												מכירה של עסקאות					
												מכירה של עסקאות					
												מכירה של עסקאות					
												מכירה של עסקאות					
												מכירה של עסקאות					
												מכירה של עסקאות					
												מכירה של עסקאות					
												מכירה של עסקאות					
												מכירה של עסקאות					
												מכירה של עסקאות					
												מכירה של עסקאות					
												מכירה של עסקאות					
												מכירה של עסקאות					
												מכירה של עסקאות					
												מכירה של עסקאות					
												מכירה של עסקאות					
												מכירה של עסקאות					
												מכירה של עסקאות					
												מכירה של עסקאות					
												מכירה של עסקאות					
												מכירה של עסקאות					
												מכירה של עסקאות					
												מכירה של עסקאות					
												מכירה של עסקאות					
												מכירה של עסקאות					
												מכירה של עסקאות					
												מכירה של עסקאות					
												מכירה של עסקאות					
												מכירה של עסקאות					
												מכירה של עסקאות					
												מכירה של עסקאות					
												מכירה של עסקאות					
												מכירה של עסקאות					
												מכירה של עסקאות					
												מכירה של עסקאות					
												מכירה של עסקאות					
												מכירה של עסקאות					
												מכירה של עסקאות					
												מכירה של עסקאות					
												מכירה של עסקאות					
												מכירה של עסקאות					
												מכירה של עסקאות					

הערות:

- (1) כולל התאמות מתרגום של פעילות חוץ, בעיקר מחברה מאוחדת של הבנק - ישראל דיסקונט בנק אופ ניו-יורק, בסך של 231 מיליון ש"ח, אשר סווגה בדוחות הכספיים של הבנק עד ליום 31 בדצמבר 1994 כיחידה בעלת מטבע פעילות שונה ממטבע הדיווח (הוגדר בעבר כ"יחידה אוטונומית"). בהתאם לכך נכללו בסעיף זה מקורות המימון של השקעה זו והשפעת המס המתייחס, עד לתאריך זה.
 - (2) כולל סך של 2,704 מיליון ש"ח שאינם ניתנים לחלוקה.
 - (3) בגין 326,880 כתבי אופציות שפקעו.
 - (4) הוצג מחדש בגין יישום למפרע של הנחיות המפקח על הבנקים בדבר זכויות עובדים, ר' ביאור ה' 4.
- הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד ממנה.

תמצית דוח על השינויים בהון (המשך)

קרנות הון	מהטבה בשל עסקאות תשלום מבוסס מניות	הון מפרמיה	אחרות	הון המניות והקרנות	רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר				הון המיוחס לבעלי המניות של הבנק	זכויות שאינן מקנות שליטה בחברות מאוחדות ההון
					התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן	הפסדים נטו בגין גידור תזרים מזומנים	התאמות (1) תזרים מזומנים	עודפים (2)		
במיליוני שקלים חדשים										
ב. דוח על השינויים בהון לתקופות של תשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר לשנת 2011 ולשנת 2010 (בלתי מבוקר)										
665	3,410	24	212	4,311	129	(236)	-	(5) 6,620	(5) 10,824	(5) 11,152
יתרה ליום 31 בדצמבר 2010 (מבוקר)										
-	-	-	-	-	-	-	-	(830)	(830)	(835)
השפעה מצטברת נטו ממס של יישום לראשונה ביום 1.1.2011 של ההוראה בנושא מדידת חובות פגומים והפרשה להפסדי אשראי										
-	-	-	-	-	-	231	-	(231)	-	-
השפעה מצטברת נטו ממס של יישום לראשונה ביום 1.1.2011 של תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS)										
665	3,410	24	212	4,311	129	(5)	-	5,559	9,994	10,317
לאחר התיאומים מיישום של תקנים והוראות חדשים										
-	-	-	-	-	-	-	-	630	630	694
רווח וקי בתקופה										
-	-	-	-	-	-	-	-	13	13	33
מכירת מניות בחברות מאוחדות לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה										
-	17	(17) (3)	-	-	-	-	-	-	-	-
פקיעת אופציות										
-	-	-	-	-	10	-	-	23	33	33
הפרשה למס על ההשקעה בחברה כלולה בגין סעיפים שנרשמו בהון התאמות, נטו, בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן										
-	-	-	-	-	(128)	-	-	-	(128)	(128)
התאמות, נטו, בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה ששוווגו מחדש										
-	-	-	-	-	(131)	-	-	-	(131)	(135)
לדוח רווח והפסד										
-	-	-	-	-	88	-	-	-	88	89
השפעת המס המתייחס דיבידנד לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה בחברות מאוחדות										
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(55)
הפסדים נטו בגין גידור תזרים מזומנים										
-	-	-	-	-	-	(14)	-	-	(14)	(14)
השפעת המס המתייחס										
-	-	-	-	-	-	6	-	6	-	6
665	3,427	7	212	4,311	(32)	(5)	(8)	6,225	10,491	10,840
יתרה ליום 30 בספטמבר 2011										
658	2,942	49	212	3,861	56	(236)	-	6,313	9,994	10,292
יתרה ליום 31 בדצמבר 2009 (מבוקר)										
-	-	-	-	-	-	-	-	(5) (397)	(5) (397)	(5) (397)
השפעת היישום לראשונה של הנחיות בנושא זכויות עובדים										
658	2,942	49	212	3,861	56	(236)	-	5,916	9,597	9,895
יתרה ליום 31 בדצמבר 2009 לאחר היישום למפרט										
-	-	-	-	-	-	-	-	(5) 573	(5) 573	(5) 630
רווח וקי בתקופה										
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
הטבה בשל עסקאות תשלום מבוסס מניות										
-	13	(13) (3)	-	-	-	-	-	-	-	-
פקיעת אופציות										
-	3	(3) (4)	-	-	-	-	-	-	-	-
מימוש אופציות										
-	-	-	-	-	623	-	-	-	623	633
התאמות, נטו, בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן										
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
התאמות, נטו, בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה ששוווגו מחדש										
-	-	-	-	-	(337)	-	-	-	(337)	(343)
לדוח רווח והפסד										
-	-	-	-	-	(103)	-	-	-	(103)	(104)
השפעת המס המתייחס										
-	-	-	-	-	-	(2)	-	-	(2)	(2)
התאמות מתרגום דוחות כספיים										
658	2,958	35	212	3,863	239	(238)	-	6,489	10,353	10,711
יתרה ליום 30 בספטמבר 2010										

* סכום נמוך ממיליון ש"ח.

- (1) כולל התאמות מתרגום של פעילות חוץ, בעיקר מחברה מאוחדת של הבנק - ישראל דיסקונט בנק אופ ניו-יורק, בסך של 231 מיליון ש"ח, אשר סווגה בדוחות הכספיים של הבנק עד ליום 31 בדצמבר 1994 כיחידה בעלת מטבע פעילות שונה ממטבע הדיווח (הוגדר בעבר כ"יחידה אוטונומית"). בהתאם לכך נכללו בסעיף זה מקורות המימון של השקעה זו והשפעת המס המתייחס, עד לתאריך זה. בעקבות אימוץ IAS21, סווגה היתרה האמורה לעודפים.
- (2) כולל סך של 2,704 מיליון ש"ח שאינם ניתנים לחלוקה.
- (3) בגין 8,106,618 כתבי אופציות שפקעו (6,472,220 בתקופה מקבילה אשתקד).
- (4) בגין 784,511 כתבי אופציות שמומשו לכ-127,732 מניות רגילות א', בנוט 0.1 ש"ח ע.נ. כל אחת.
- (5) הוצג מחדש בגין יישום למפרט של הנחיות המפקח על הבנקים בדבר זכויות עובדים, ר' ביאור ה' 4.
- הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד ממנה.

תמצית דוח על השינויים בהון (המשך)

ג. דוח על השינויים בהון לשנת 2010 (מבוקר)											
יתרה ליום 31 בדצמבר 2009	658	2,942	49	212	3,861	56	(236)	6,313	9,994	298	10,292
השפעת היישום לראשונה של הנחיות בנושא זכויות עובדים	-	-	-	-	-	-	-	(397) ⁽⁵⁾	(397) ⁽⁵⁾	-	(397) ⁽⁵⁾
יתרה ליום 31 בדצמבר 2009 לאחר היישום למפרע	658	2,942	49	212	3,861	56	(236)	5,916 ⁽⁵⁾	9,597 ⁽⁵⁾	298	9,895 ⁽⁵⁾
רווח נקי לשנת החשבון	-	-	-	-	-	-	-	704 ⁽⁵⁾	704 ⁽⁵⁾	70	774 ⁽⁵⁾
הנפקת מניות	7	443	-	-	450	-	-	-	450	-	450
הטבה בשל עסקאות תשלום מבוסס מניות	-	-	*	-	*	-	-	-	*	-	*
פקיעת אופציות ⁽³⁾	-	13	(13)	-	-	-	-	-	-	-	-
מימוש אופציות ⁽⁴⁾	*	12	(12)	-	-	-	-	-	-	-	-
התאמות, נטו, בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן	-	-	-	-	-	457	-	-	457	9	466
התאמות, נטו, בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד	-	-	-	-	-	(351)	-	-	(351)	(6)	(357)
השפעת המס המתייחס דיבידנד לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה בחברות מאוחדות	-	-	-	-	-	(33)	-	-	(33)	(1)	(34)
יתרה ליום 31 בדצמבר 2010	665	3,410	24	212	4,311	129	(236)	6,620 ⁽⁵⁾	10,824 ⁽⁵⁾	328	11,152 ⁽⁵⁾

* סכום נמוך ממיליון ש"ח.
הערוך:

- (1) כולל התאמות מתרגום של פעילות חוץ, בעיקר מחברה מאוחדת של הבנק - ישראל דיסקונט בנק אופ' ניו-יורק, בסך של 231 מיליון ש"ח, אשר סווגה בדוחות הכספיים של הבנק עד ליום 31 בדצמבר 1994 כיחידה בעלת מטבע פעילות שונה ממטבע הדיווח (הוגדר בעבר כ"יחידה אוטונומית"). בהתאם לכך נכללו בסעיף זה מקורות המימון של השקעה זו והשפעת המס המתייחס, עד לתאריך זה.
- (2) כולל סך של 2,704 מיליון ש"ח שאינם ניתנים לחלוקה.
- (3) בגין 6,472,220 כתבי אופציות שנקעו.
- (4) בגין 2,876,540 כתבי אופציות שמומשו לכ-348,994 מניות רגילות א', בנות 0.1 ש"ח ענ. כל אחת.
- (5) הוצג מחדש בגין יישום למפרע להנחיות המפקח על הבנקים בדבר תכניות עובדים, ר' ביאור ה' 4 להלן.
- (6) הביאורים למחצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד ממנה.

תמצית דוח על תזרימי המזומנים

מבוקר	בלתי מבוקר			
	לשלושת החודשים שהסתיימו ב-30 בספטמבר		לתשעת החודשים שהסתיימו ב-30 בספטמבר	
	2011	2010	2011	2010
לשנה שהסתיימה 31.12.10	2011	2010	2011	2010
במיליוני שקלים חדשים				
תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת				
רווח נקי לפני ייחוס זכויות שאינן שליטה בחברות מאוחדות	144	304 ⁽¹⁾	694	630 ⁽¹⁾
ההתאמות הדרושות כדי להציג את המזומנים מפעילות שוטפת:				
חלקו של הבנק ברווחים בלתי מחולקים של חברות כלולות	(9)	(32)	(93)	(99)
פחת על בניינים וציוד	138	140	428	405
הפחתת מוניטין ונכסים בלתי מוחשיים	11	8*	15	26*
הפרשה לירידת ערך של ניירות ערך	2	27	13	56
הוצאות בגין הפסדי אשראי	325	191	783	662
רווח ממכירת ניירות ערך זמינים למכירה ומוחזקים לפדיון	(77)	(92)*	(232)	(268)*
הפסד(רווח) שמומש ושטרם מומש מהתאמות לשווי הוגן של ניירות ערך למסחר	(14)	(7)	1	(23)
רווח ממכירת פעילות חברה כלולה	–	–	–	–
רווח ממימוש השקעה בחברות כלולות	–	–	(25)	(28)
הטבה בשל הקצאת אופציות	–	1	–	2
הפרשה (ביטול הפרשה) לירידת ערך בגין בניינים	–	–	(15)	4
רווח ממימוש בניינים וציוד	–	(1)	(26)	(3)
מסים נדחים, נטו	(80)	5 ⁽¹⁾	(52)	28 ⁽¹⁾
פצווי פרישה – (גידול) קיטון בעודף עתודה על יעודה	91	(29) ⁽¹⁾	201	55 ⁽¹⁾
הפרשי התאמה שנכללו בפעולות השקעה ומימון אחר	(1,738)	672*	(823)	1,499*
שינויים בסעיפים מאזניים:				
נכסים אחרים, נטו	(1,314)	638*	(1,150)	10*
התחייבויות אחרות, נטו	1,795	222 ⁽¹⁾	1,544	279 ⁽¹⁾
מזומנים, נטו, מפעילות שוטפת				
	(726)	2,047	1,263	3,235
	4,447			

* סווג מחדש.

הערה:

1. הוצג מחדש בגין יישום למפרע של הנחיות המפקח על הבנקים בדבר זכויות עובדים, ר' ביאור 1 ה' 4. הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד ממנה.

תמצית דוח על תזרימי המזומנים (המשך)

מבוקר	בלתי מבוקר			
לשנה שהסתיימה	לתשעת החודשים שהסתיימו ב-30 בספטמבר	לתשעת החודשים שהסתיימו ב-30 בספטמבר	לשלושת החודשים שהסתיימו ב-30 בספטמבר	לשלושת החודשים שהסתיימו ב-30 בספטמבר
31.12.10	2010	2011	2010	2011
במיליוני שקלים חדשים				
תזרימי מזומנים מפעילות בנכסים				
(2,319)	(1,645)	(97)	(909)	(9)
רכישת איגרות חוב מוחזקות לפדיון				
1,661	1,295	1,068	619	740
תמורה מפדיון איגרות חוב מוחזקות לפדיון				
–	–	164	–	14
תמורה ממכירת איגרות חוב מוחזקות לפדיון בחברה מאוחדת				
(24,116)	(19,171)	(13,309)	(6,528)	(6,310)
רכישת ניירות ערך זמינים למכירה				
14,058	10,022	9,958	3,402	2,983
תמורה ממכירת ניירות ערך זמינים למכירה				
7,956	6,109	4,271	2,013	1,710
תמורה מפדיון ניירות ערך זמינים למכירה				
6	–	–	–	–
תמורה ממכירת פעילות חברה כלולה				
(1,014)	(1,472)	(95)	248	(229)
פקדונות בנקים, נטו				
(28)	(1,158)	(1,614)	(776)	(1,932)
ניירות ערך למסחר, נטו				
(4,643)	(4,804)	(2,253)	(2,182)	(2,121)
אשראי לציבור, נטו				
264	273	(84)	(19)	(32)
אשראי לממשלות, נטו				
291	207	(113)	195	(76)
ניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר, נטו				
1	217	(4)	214	–
הקטנת (תוספת) השקעה בחברות כלולות				
277	54	164	54	6
תמורה ממימוש השקעות בחברות מוחזקות ודיבידנד				
(509)	(330)	(347)	(106)	(112)
רכישת בניינים וציוד				
7	7	49	2	4
תמורה ממימוש בניינים וציוד				
(8,108)	(10,396)	(2,242)	(3,773)	(5,364)
מזומנים, נטו, מפעילות בנכסים				
תזרימי מזומנים מפעילות בהתחייבויות ובהון				
(4,001)	(4,012)	11,487	(2,963)	10,600
פקדונות מהציבור, נטו				
(337)	1,235	974	(134)	211
פקדונות מבנקים, נטו				
177	78	419	13	100
פקדונות מהממשלה, נטו				
(424)	(66)	(704)	(82)	521
ניירות ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר, נטו				
1,237	1,127	344	–	85
הנפקת כתבי התחייבות נדחים				
(809)	(620)	(486)	(167)	(64)
פדיון כתבי התחייבות נדחים				
450	–	–	–	–
הנפקת הון				
–	–	34	–	34
מכירת מניות בחברה בת לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה				
(42)	–	(55)	–	(13)
דיבידנד לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה בחברות מאוחדות				
(3,749)	(2,258)	12,013	(3,333)	11,474
מזומנים נטו מפעילות בהתחייבויות ובהון				
(7,410)	(9,419)	11,034	(5,059)	5,384
גידול (קיטון) במזומנים				
23,452	23,452	16,042	19,092	21,692
יתרת מזומנים לתחילת התקופה				
16,042	14,033	27,076	14,033	27,076
יתרת מזומנים לסוף התקופה				

נספח א' – פעולות בנכסים ובהתחייבויות שלא במזומן בתקופת הדוח:

במיליוני שקלים חדשים				
28	7	(3)	(3)	(1)
רכישת רכוש קבוע				
–	(1)	–	(1)	–
תמורה ממימוש רכוש קבוע				
–	–	–	(54)	–
תמורה ממכירת חברה כלולה				
703	(571)	(238)	(208)	(184)
השאלת ניירות ערך				

הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד ממנה.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

1. מדיניות חשבונאית

א. כללי. בנק דיסקונט לישראל בע"מ (להלן: "הבנק") הינו תאגיד בנקאי אשר התאגד בישראל. תמצית הדוחות הכספיים הרבעוניים המאוחדים (להלן: "הדוחות הכספיים ביניים") של הבנק ליום 30 בספטמבר 2011 כוללים את אלה של הבנק ושל חברות הבת שלו (להלן: "הקבוצה"), וכן את זכויות הקבוצה בחברות כלולות. הדוחות הכספיים ביניים ערוכים בהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו בדבר "עריכת דוח כספי רבעוני של תאגיד בנקאי", ובהתאם לכללי החשבונאות המקובלים בישראל (Israeli GAAP) לדיווח כספי לתקופות ביניים ואינם כוללים את כל המידע הנדרש בדוחות כספיים שנתיים מלאים. יש לעיין בדוחות כספיים אלה בהקשר לדוחות הכספיים השנתיים ליום 31 בדצמבר 2010 ולביאורים אשר נכללו בהם. הדוחות הכספיים ביניים נערכו לפי אותם כללי חשבונאות שלפיהם נערכו הדוחות הכספיים המבוקרים ליום 31 בדצמבר 2010, פרט לאמור בסעיף ה' להלן. הדוחות הכספיים ביניים אושרו לפרסום על ידי דירקטוריון הבנק ביום 30 בנובמבר 2011.

ב. עקרונות הדיווח הכספי

הדוחות הכספיים ביניים נערכו בהתאם לעקרונות הבאים:

- בנושאים שבליבת העסק הבנקאי – בהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו ובהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בבנקים בארה"ב, אשר אומצו במסגרת הוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים.
- בנושאים שאינם בליבת העסק הבנקאי – בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל ובהתאם לתקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) מסוימים ופרשנויות של הוועדה לפרשנויות של דיווח כספי בינלאומי (IFRIC) המתייחסות אליהם, והכל בהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו בנושאים אלה.
- התקינה הבינלאומית מיושמת בהתאם לעקרונות הבאים:
- במקרים בהם לא קיימת התייחסות ספציפית בתקנים או בפרשנויות לנושאים מהותיים או שקיימות מספר חלופות לטיפול בנושא מהותי, הבנק יפעל לפי הנחיות יישום ספציפיות שנקבעו על ידי המפקח;
- במקרים שבהם עולה סוגיה מהותית אשר אינה מקבלת מענה בתקנים הבינלאומיים או בהוראות היישום של המפקח, הבנק יטפל בסוגיה בהתאם לכללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב שחלים ספציפית על אותם נושאים;
- במקומות בהם בתקן בינלאומי שאומץ קיימת הפניה לתקן בינלאומי אחר שאומץ בהוראות הדיווח לציבור, הבנק יפעל בהתאם להוראות התקן האחר וההנחיות המתייחסות של הפיקוח על הבנקים;
- במקומות בהם בתקן בינלאומי שאומץ קיימת הפניה לתקן בינלאומי שלא אומץ בהוראות הדיווח לציבור, הבנק יפעל בהתאם להוראות הדיווח לציבור ובהתאם לכללי החשבונאות המקובלים בישראל;
- במקומות בהם בתקן בינלאומי שאומץ קיימת הפניה להגדרה של מונח שמוגדר בהוראות הדיווח לציבור, תבוא הפניה להגדרה בהוראות במקום ההפניה המקורית.

ג. שימוש באומדנים ושיקול דעת

בעריכת הדוחות הכספיים ביניים בהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו נדרשות הנהלות הבנק והחברות המוחזקות להפעיל שיקול דעת, ולעשות שימוש בהערכות אומדנים והנחות, אשר משפיעים על יישום המדיניות החשבונאית ועל הסכומים המדווחים של נכסים והתחייבויות, הכנסות והוצאות. התוצאות בפועל עלולות להיות שונות מאומדנים אלה. שיקול הדעת של ההנהלה, בעת יישום המדיניות החשבונאית וההנחות העיקריות ששימשו בהערכות הכרוכות באי וודאות, הינם עקביים עם אלו ששימשו בעריכת הדוחות הכספיים השנתיים, פרט לתקנים חשבונאיים ולנחיות שישמשו לראשונה בתקופת הדיווח, כמפורט בסעיף ה' להלן.

ד. שינוי סיווג

בעקבות היישום לראשונה של תקני חשבונאות מסוימים והוראות הפיקוח על הבנקים (ר' סעיף ה' להלן), סעיפים מסוימים סווגו מחדש כדי להתאים את מספרי ההשוואה לכותרות הסעיפים ולדרישות הדיווח בתקופה השוטפת. בפרט, סווגו מחדש:

- נכסים בלתי מוחשיים ומוניטין בסך של 193 מיליון ש"ח ושל 169 מיליון ש"ח, אשר במאזנים ליום 30 בספטמבר 2010 וליום 31 בדצמבר 2010, בהתאמה, נכללו במסגרת סעיף נכסים אחרים, הוצגו במאזן ליום 30 בספטמבר 2011 בשורה נפרדת.
- נכסים בגין מכשירים נגזרים בסך של 2,237 מיליון ש"ח ושל 2,039 מיליון ש"ח, אשר במאזנים ליום 30 בספטמבר 2010 וליום 31 בדצמבר 2010, בהתאמה, נכללו במסגרת נכסים אחרים, הוצגו במאזן ליום 30 בספטמבר 2011 בשורה נפרדת.

1. מדיניות חשבונאית (המשך)

- התחייבויות בגין מכשירים נגזרים בסך של 3,486 מיליון ש"ח ושל 3,215 מיליון ש"ח, אשר במאזנים ליום 30 בספטמבר 2010 וליום 31 בדצמבר 2010, בהתאמה, נכללו במסגרת התחייבויות אחרות, הוצגו במאזן ליום 30 בספטמבר 2011 בשורה נפרדת.
- נתוני אשראי לציבור, נטו ליום 30 בספטמבר 2010 וליום 31 בדצמבר 2010 סווגו מחדש כדי להתאים למתכונת ההצגה המיושמת החל מיום 1 בינואר 2011.
- הוצאות בגין הפחתות וירידות ערך של נכסים בלתי מוחשיים ומוניטין בסך של 26 מיליון ש"ח, 8 מיליון ש"ח ושל 49 מיליון ש"ח סווגו מחדש מהוצאות אחרות והוצגו בשורה נפרדת לתקופות של תשעה ושלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2010 ושל השנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2010, בהתאמה.
- זכויות שאינן מקנות שליטה בחברות מאוחדות, בסך של 358 מיליון ש"ח ושל 328 מיליון ש"ח, ליום 30 בספטמבר 2010 וליום 31 בדצמבר 2010, בהתאמה, הוצגו במאזן ובדוח על השינויים בהון במסגרת ההון.
- בנוסף, בוצעו הסיווגים הבאים:
- הוצאות אחזקת תוכנה, בסך של 19 מיליון ש"ח ו-42 מיליון ש"ח, לתקופות של שלושת ותשעת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2010, בהתאמה, סווגו מחדש מהוצאות אחרות להוצאות אחזקה.
- תוצאות מימוש של אופציות, בסך של 23 מיליון ש"ח ו-30 מיליון ש"ח לתקופות של שלושת ותשעת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2010, מיונו מסעיף הכנסות נטו בגין מכשירים נגזרים ALM לסעיף הכנסות מימון אחרות.
- תוצאות מימוש של אופציות, בסך של 53 מיליון ש"ח ו-79 מיליון ש"ח לתקופות של שלושת ותשעת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2010, מיונו מסעיף הכנסות (הוצאות) נטו בגין מכשירים נגזרים אחרים לסעיף הוצאות נטו בגין מכשירים נגזרים ALM.

ה. יישום לראשונה של תקני חשבונאות, עדכוני תקינה חשבונאית והוראות המפקח על הבנקים

הבנק מיישם תקנים חשבונאיים והוראות המפורטים להלן:

- (1) הוראות המפקח על הבנקים בנושא "מדידה וגילוי של חובות פגומים, סיכון אשראי, והפרשה להפסדי אשראי" ותיקון להוראות בנושא "טיפול בחובות בעייתיים" (החל מיום 1 בינואר 2011). יצויין כי מספרי ההשוואה לתקופות קודמות לא הוצגו מחדש, ולכן נתוני תקופות קודמות (הנתונים ליום 31 בדצמבר 2010 וליום 30 בספטמבר 2010 ולתקופות שהסתיימו באותם תאריכים) אינם בני השוואה לנתוני התקופה השוטפת. (להסברים נוספים בדבר השפעת האימוץ לראשונה של ההוראה, ר' ס.ק. 1 להלן);
 - (2) תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) מסוימים והפרשנויות של הוועדה לפרשנויות של דיווח כספי בינלאומי (IFRIC) שמתייחסות ליישום תקנים אלו (החל מיום 1 בינואר 2011; ר' ס.ק. 2 להלן);
 - (3) תקן חשבונאות אמריקאי 157 (ASC 820-10), "מדידת שווי הוגן" (להלן: "FAS 157"), ועדכון תקינה חשבונאית, ASU 2010-06 "שיפור גילוי לגבי מדידת שווי הוגן" (הבנק בחר לא ליישם בשלב זה את תקן חשבונאות אמריקאי 159 (ASC 825-10), "חלופת השווי ההוגן עבור נכסים פיננסיים והתחייבויות פיננסיות" (להלן: "FAS 159")) (החל מיום 1 בינואר 2011; ר' ס.ק. 3 להלן).
 - (4) הוראת המפקח על הבנקים בדבר "חיזוק הבקרה הפנימית על דיווח כספי בנושא זכויות עובדים". היישום לראשונה נעשה בדרך של הצגה מחדש. החל מיום 1 בינואר 2011; (החל מיום 1 באפריל 2011 ר' ס.ק. 4 להלן).
 - (5) עדכון תקינה חשבונאית ASU 2011-02 בנושא "קביעה על ידי נותן אשראי האם ארגון מחדש של חוב מהווה ארגון מחדש של חוב בעייתי". (החל מיום 1 ביולי 2011; ר' ס.ק. 5 להלן).
- להלן תיאור המדיניות החשבונאית שנקטה בתמצית דוחות כספיים ביניים אלה, בנושאים שהושפעו מיישום לראשונה של ההוראות והתקנים שצוינו לעיל:

1. הוראות המפקח על הבנקים בדבר "מדידה וגילוי של חובות פגומים, סיכון אשראי, והפרשה להפסדי אשראי" ותיקון להוראות בנושא "טיפול בחובות בעייתיים"

בהתאם להוראה חדשה של המפקח על הבנקים, בדבר "מדידה וגילוי של חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי", מיישם הבנק, החל מיום 1 בינואר 2011, את תקני החשבונאות האמריקאיים בנושא (ASC 310) ועמדות של רשויות הפיקוח על הבנקים בארה"ב ושל ה-SEC, כפי שאומצו בהוראות הדיווח לציבור.

ההוראה מיושמת על כל חבות, מאזנית וחוב מאזנית, למעט חובות הנמדדים לפי שווי הוגן או לפי הנמוך שבין עלות לבין שווי הוגן, ולמעט איגרות חוב ועסקאות חכירה, לגביהן קיימים כללים ספציפיים למדידה והכרה של הפרשה לירידת ערך.

הבנק קבע נהלים לסיווג אשראי ולמדידת ההפרשה להפסדי אשראי, כדי לקיים הפרשה ברמה מתאימה לכיסוי הפסדי אשראי צפויים בהתייחס לתיק האשראי כולו.

1. מדיניות חשבונאית (המשך)

ההפרשה הנדרשת לכיסוי הפסדי אשראי צפויים תערך באחד משני מסלולים: "הפרשה על בסיס קבוצתי" או "הפרשה על בסיס פרטני". כמו כן, הבנק בוחן את הנאותות הכוללת של ההפרשה להפסדי אשראי.

(1) חובות שההפרשה להפסדי אשראי בגינם נבחנת על בסיס קבוצתי

ההפרשה להפסדי אשראי בגין חובות קטנים והומוגניים מוערכת על בסיס קבוצתי. אוכלוסיית חובות אלו כוללת את כלל ההלוואות לדיור, שההפרשה להפסדי אשראי בגינן מחושבת לפי שיטת "עומק הפיגור", וחובות אחרים שיתרתם החוזית נמוכה מ-1 מיליון ש"ח. (בחברה מאוחדת נמוך מ-50 אלף ש"ח). כמו כן, מחושבת הפרשה על בסיס קבוצתי בגין חובות שההפרשה להפסדי אשראי בגינם נבחנה על בסיס פרטני (ר' להלן) והם לא סווגו כ"פגומים".

(2) חובות שההפרשה להפסדי אשראי בגינם נבחנת על בסיס פרטני

חובות אלו כוללים חבויות שיתרתן החוזית עולה על 1 מיליון ש"ח (בחברה מאוחדת מעל 50 אלף ש"ח; בחברת כרטיסי אשראי מאוחדת, בגין חובות בשל כרטיסי אשראי מעל 500 אלף ש"ח ואשראי לבתי עסק בכל סכום), למעט הלוואות לדיור שההפרשה להפסדי אשראי בגינם מחושבת לפי שיטת "עומק הפיגור", וכן "חובות בעייתיים בארגון מחדש".

(3) חובות פגומים

- סיווג

- החובות שסווגו כ"פגומים", כוללים את סוגי החובות הבעייתיים הבאים:
- כל החובות הבעייתיים שאורגנו מחדש (לפרטים בדבר עדכון תקינה חשבונאית אמריקאי, בדבר "קביעה על ידי נותן אשראי באם ארגון מחדש של חוב מהווה ארגון מחדש של חוב בעייתי", ר' ס.ק. 5 להלן).
- חובות שנבדקו על בסיס פרטני: חובות שתקופת הפיגור בגינם עולה על 90 יום (למעט "חובות שמובטחים היטב ונמצאים בתהליך גביה" - כהגדרתם בהוראה), חובות שבחשבון העובר ושב שלהם לא נזקפו בתקופה של 240 יום תקבולים בהיקף שאינו נופל מיתרת החוב הממוצעת שלהם, חובות שחורים ברציפות ממסגרת האשראי שאושרה להם - במשך תקופה העולה על 90 יום וכן חובות בטיפול משפטי (לרבות הקפאת הליכים, כינוס נכסים ופשיטת רגל).
- כל חוב אחר שנבדק על בסיס פרטני ולהערכת הבנק לא ניתן יהיה לגבות מהחייב את כל הסכומים המגיעים ממנו, לפי התנאים החוזיים של החוב.
- חזרה מסיווג "פגום"
- סווג חוב בעייתי כ"פגום", יבוטל במקרים הבאים:
- לא קיימים בגין החוב "מרכיבי פיגור" ולהערכת הבנק, יתרת החוב תיפרע במלואה.
- החוב "מובטח היטב ונמצא בהליכי גביה".

- צבירת ריבית

- הכללים שמיישם הבנק בנושא צבירת ריבית בגין "חובות פגומים", כוללים:
- הפסקת צבירת הכנסות ריבית בגין "חובות פגומים" - החל ממועד סיווגם כ"פגומים".
- ריבית שנצברה על "חוב פגום", עד לתחילת התקופה בה סווג כ"פגום" וטרם נגבתה, תימחק חשבונאית.
- על אף האמור לעיל, הבנק ימשיך לצבור ריבית בגין "חובות בעייתיים שאורגנו מחדש", כאשר החוב משולם לפי תנאי ההסדר והצפי לפרעון האשראי נתמך בהערכת אשראי מבוססת.
- בחברת כרטיסי אשראי מאוחדת - הפסקת צבירת ריבית החל מפיגור של 90 יום ומעלה, בגין כל סוגי האשראי.

- הכרה בהכנסות ריבית

- הכנסות ריבית בגין חובות פגומים יוכרו בהתקיים התנאים הבאים:
- עם גביית חוב פגום (כאשר גביית החוב הרשומה, מובטחת), תוכר הכנסת הריבית השוטפת בגין יתרת החוב הרשומה (על פי שיעור הריבית החוזי). יתרת הריבית שלא הוכרה כאמור, תזקף לרווח והפסד לאחר שנגבתה מלוא יתרת החוב הרשומה, והכל על בסיס גביה בפועל.
- עם החזרת חוב מסיווג פגום (ביטול הסיווג), תוכרנה הכנסות ריבית, כדלקמן:
- (1) הריבית השוטפת בגין יתרת החוב הרשומה של החוב תזקף לרווח והפסד באופן שוטף.
- (2) הריבית שנמחקה בעבר ולא נצברה לרווח והפסד, תזקף כהכנסה תקופתית, במשך התקופה העתידית שנותרה לפרעון החוב, בשיטת "הריבית האפקטיבית".

1. מדיניות חשבונאית (המשך)

(4) מחיקות חשבונאיות

בהתאם להנחיות שנכללו בהוראה, הבנק מבחין בין שני סוגי מחיקות חשבונאיות, כלהלן:

- מחיקה של חובות שנבחנו על בסיס פרטני וסווגו כפגומים

חובות שנבחנו פרטנית וסווגו כפגומים ואשר נחשבים לבלתי ניתנים לגביה, או בעלי ערך נמוך, שהותרתם כנכס אינם מוצדקת, או שהיא כרוכה במאמצים ארוכי טווח, יימחקו חשבונאית. בהקשר לכך, נקבעו כללים למחיקת חובות פגומים, על פי המאפיינים הבאים:

- חוב פגום "שגבייתו מותנית בבטחון" – יימחק חשבונאית חלק החוב העודף על ההערכה של השווי ההוגן של הבטחון, לאחר הוצאות מכירה.

- חוב בעייתי שאורגן מחדש – יימחק סכום "הויתור המותנה" שנכלל בהסדר החוב.

- חוב פגום אחר – יתרת החוב העודפת על סכומי התקבולים הצפויים מהחייב – תמחק חשבונאית, אלא אם קיימות בידי הבנק ראיות שצפויה גביה נוספת מהחייב ובתנאי שקיימת וודאות לגבי ההפסד שייגרם לבנק. ככלל, לא תדחה מחיקה חשבונאית בגין אי וודאות לגבי היקף ההפסד שייגרם לבנק, לאחר שחלפו שנתיים ממועד סיווג החוב כפגום.

- מחיקת חובות שהפרשה להפסדי אשראי בגינם נבחנת על בסיס קבוצתי

מחיקת חובות אלו נערכת על בסיס הכללים ומאפייני החוב הבאים:

- חוב שאינו מובטח בדירת מגורים – יימחק החלק העודף על בטוחות פיננסיות בחלוף 150 יום מתחילת הפיגור בחוב.

- חוב מובטח בדירת מגורים – ימחק חלק החוב העודף על השווי ההוגן של דירת המגורים, בחלוף 180 יום מתחילת הפיגור בחוב.

- חובות של יחידים או תאגידים בפשיטת רגל או כינוס נכסים – יימחק חלק החוב העודף על שווי הבטחונות שבידי הבנק, ובתנאי שגביית הבטחון צפויה, לאחר שחלפו 60 יום ממועד צו הכינוס או מיום מתן צו הפירוק, לפי העניין.

- חוב שנוצר במרמה – יימחק חשבונאית חלק החוב העודף על בטחון שבידי הבנק, בתנאי שתפיסת הבטחון החלה והינה מובטחת, לא יאוחר מחלוף 90 יום מתחילת הפיגור בחוב.

(5) הפרשות להפסדי אשראי

ההפרשה להפסדי אשראי משקפת את הערכת הבנק לגבי הפסדי אשראי הגלומים בתיק הנכסים שלו. בהתאם להנחיות שנקבעו בהוראה, נחלקים כללי המדידה של ההפרשות והפסדי אשראי לשתי קבוצות, כלהלן:

- חובות שההפרשות להפסדי אשראי בגינם מחושבות על בסיס פרטני

ההפרשות להפסדי אשראי בגין חובות אלה, מחושבות בהתבסס על תיעוד הולם באחת מהשיטות הבאות:

- עבור חובות פגומים המובטחים בבטחון – ההפרשה להפסדי אשראי מהווה את הפער שבין יתרת החוב הרשומה של החוב הפגום, לשווי ההוגן של הבטחונות (לאחר מקדם הסתמכות), נטו, לאחר הוצאות מכירה.

- עבור חובות פגומים אחרים – יתרת ההפרשה להפסדי אשראי מהווה את הפער שבין יתרת החוב הרשומה של החוב הפגום, לבין שווי התקבולים הצפויים מהחייב, כשהם מהווים, על פי שיעור הריבית האפקטיבית המקורית של החוב הפגום, מעבר לסכומים שנמחקו חשבונאית, כאמור לעיל.

- חובות שההפרשה להפסדי אשראי בגינם מוערכת על בסיס קבוצתי

ההפרשה להפסדי אשראי על בסיס קבוצתי מחושבת על פי הכללים הבאים:

- חובות עליהם חלה הוראת השעה של בנק ישראל שפורסמה ביום 18 בפברואר 2010, שתוקפה עד ליום 31 בדצמבר 2012:

הוראת השעה חלה על כלל מכשירי האשראי בבנק, למעט חובות שנבדקו על בסיס פרטני וסווגו כפגומים והלוואות לדיוור שההפרשה להפסדי אשראי בגינם מחושבת לפי שיטת "עומק הפיגור".

בהתאם להוראת השעה, ההפרשה הקבוצתית מחושבת בגין אשראים אלו מכפלה של יתרות החוב הרשומות של האשראים עליהם חלה ההוראה (המפולחת בתוך "ענפי משק"), ב"מקדם הפרשות להפסדי אשראי", עבור כל אחד מענפי המשק כאמור, תוך הבחנה בין לקוחות תקינים לבין לקוחות בעייתיים (נחותים והשגחה מיוחדת), לרבות חובות שנבחנו באופן פרטני ואינם פגומים.

על פי הוראה השעה, נקבע על ידי הבנק "מקדם ההפרשות להפסדי אשראי", עבור כל אחד מענפי המשק, ועבור כל אחת מקבוצות המשנה, כאמור לעיל, בהתבסס על "טווח הפרשות ומחיקות" (שחושב על בסיס היתרות וההפרשות בכל ענף משק כפי שדווחו על ידי הבנק בפועל בשנים 2008–2010 ועל המחיקות החשבונאיות, נטו, שבוצעו החל מיום 1 בינואר 2011). להערכת הבנק, "מקדמי ההפרשות להפסדי אשראי" שנקבעו, לצורך הערכת ההפרשה להפסדי אשראי על בסיס קבוצתי, כאמור, מהווים את האומדן הטוב ביותר (בתוך "טווח ההפרשות"), לגבי שיעור ההפסדים הלא מזוהים, הגלומים בתיק האשראי לכל אחת מהקבוצות שנמנו לעיל.

1. מדיניות חשבונאית (המשך)

- הלוואות לדיור שהפרשה בגין מחושבת לפי שיטת עומק הפיגור – ההפרשות להפסדי אשראי בגין אשראים אלו מחושבת על פי השיעורים שנקבעו בהוראת ניהול בנקאי תקין מס' 314, הנגזרים מעומק הפיגור של כל אחת מהלוואות.
- מכשירי אשראי חוץ מאזניים (שלא סווגו כפגומים) – ההפרשות להפסדי אשראי בגין סיכון אשראי זה, מחושבות באמצעות הכפלת יתרת סיכון האשראי החוץ מאזני בכל ענף משק, ב"מקדם הפרשות להפסדי אשראי", לפי המתודולוגיה שתוארה לעיל בהתייחס לסיכון האשראי המאזני, לאחר המרת סיכון האשראי החוץ מאזני ל"שווה ערך אשראי", על פי מקדמי המרה לאשראי (CCF) שנקבעו על בסיס נסיון העבר ובהעדר נתוני עבר – על פי הכללים שנקבעו בהוראת ניהול בנקאי תקין מס' 203 והתאמות מסוימות במקום שנצבר נסיון עבר.
- מכשירי חוב אחרים – ההפרשות להפסדי אשראי בגין מכשירי חוב אחרים – מחושבות באמצעות הכפלת יתרת החוב הרשומה של מכשיר החוב ב"מקדם הפרשה", המבוסס על דירוג האשראי של מכשיר החוב.
- בהתאם להוראת השעה, סך ההפרשה הקבוצתית לא תפחת מסכום יתרת ההפרשה הכללית, הנוספת והמיוחדת כפי שחושבו בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין 315, ברוטו ממס (סכום "מגולם").
- בהתאם להנחיות שנקבעו בהוראת השעה, החל מיום 1 בינואר 2011, הבנק לא שומר הפרשה כללית ונוספת, אולם ממשיך לחשב את ההפרשה הנוספת ובודק כי בכל מקרה סכום ההפרשה הקבוצתית בתום כל תקופת דיווח לא יפחת מסכום ההפרשה הכללית וההפרשה הנוספת שהיו מחושבות לאותו מועד, לפני השפעת המס.

(6) בחינת נאותות כוללת

- על פי ההוראה נדרשת בחינה של הנאותות הכוללת של ההפרשה להפסדי אשראי (הבנק שוקד על השלמת מלוא ההערכות הנדרשת בענין זה).
- השפעת היישום לראשונה.** ההוראה יושמה בדוחות הכספיים לתקופות המתחילות ביום 1 בינואר 2011 ואילך. ההוראה לא יושמה למפרע בדוחות כספיים לתקופות קודמות.
- במועד היישום לראשונה הבנק, בין היתר:
 - מחק חשבונאית כל חוב אשר במועד זה עומד בתנאים למחיקה חשבונאית;
 - סיווג בסיווג של השגחה מיוחדת, נחות, או פגום, כל חוב אשר עומד בתנאים לסיווג כאמור. לעניין זה הובהר כי למרות ההגדרה לפיה חוב בעייתי שאורגן מחדש הינו חוב פגום, הבנק לא סיווג כפגום חוב, אשר אורגן מחדש לפני יום 1 בינואר 2007, כל עוד החוב אינו פגום בהתבסס על התנאים שנקבעו בהסכם הארגון מחדש;
 - ביטל את כל הכנסות הריבית שנצברו ולא שולמו בגין כל חוב אשר במועד זה עומד בתנאים המתייחסים;
 - התאים את יתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור ובגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים ליום 1 בינואר 2011 לדרישות ההוראה. ההתאמות כאמור נכללו ישירות בסעיף העודפים בהון העצמי, נטו, לאחר השפעת המס;
 - התאים את יתרת מסים שוטפים ומסים נדחים לקבל ולשלם, ליום 1 בינואר 2011.
- כמו כן, בחודש דצמבר 2010 פרסם המפקח על הבנקים חוזר בנושא טיפול בחובות בעייתיים, על פיו שונתה ההגדרה של הלוואות לדיור בגין נדרש להעריך הפרשה לפי שיטת עומק הפיגור. התיקון יושם בדרך של מכאן ולהבא, החל מהדוחות הכספיים לתקופות המתחילות ביום 1 בינואר 2011.

1. מדיניות חשבונאית (המשך)

ההשלכות של יישום ההוראה על סעיפים מאזניים מסוימים ועל יתרות החובות הבעייתיים ליום 1 בינואר, 2011 המחושבים על פי הכללים שנקבעו בהוראה החדשה, ובהתאם למתכונת שנקבעה בהוראות המעבר, הینן כלהלן:

א. ההשפעה על העודפים ליום 31 בדצמבר 2010

במיליוני שקלים חדשים	
יתרת עודפים ליום 31.12.2010 שנכללה בדוחות הכספיים	
השפעה מצטברת נטו ממס מיישום לראשונה של ההוראות החדשות ליום 31.12.2011:	6,620 ⁽¹⁾
שינויים אחרים בהפרשה להפסדי אשראי נטו	(1,382)
השפעת המס המתייחסת	605
חלקם של בעלי מניות חיצוניים בשינויים בהפרשה להפסדי אשראי	5
סך-הכל	772
השפעה מצטברת נטו ממס מיישום לראשונה של ההוראות החדשות ליום 31.12.10 בחברה כלולה	(58)
יתרת העודפים ליום 31.12.2010 לפי ההוראות החדשות	5,790

הערה:

(1) הוצג מחדש בגין יישום למפרע ששל הנחיות המפקח על הבנקים בדבר זכויות עובדים, ר' ביאור 1 ה' 4.

ב. ההשפעה על יתרות מאזניות ליום 31 בדצמבר 2010

כפי שדווח בעבר	כפי שדווח לאחר	אשראי לציבור	לפני ניכוי הפרשות	השפעת היישום	היישום – יתרת	חוב רשומה
במיליוני שקלים חדשים						
יתרת האשראי לציבור (לפני ניכוי הפרשות לחובות מסופקים)	124,902	(5,516)	119,386			
יתרת הפרשה להפסדי אשראי	6,384	(4,161)	2,223			
יתרת נכסים אחרים בגין מיסים נדחים	646 ⁽¹⁾	605	1,251			

הערה:

(1) הוצג מחדש בגין יישום למפרע ששל הנחיות המפקח על הבנקים בדבר זכויות עובדים, ר' ביאור 1 ה' 4.

2. תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) מסוימים בנושאים שאינם בליבת העסק הבנקאי

בתמצית הדוחות הכספיים ביניים יושמו לראשונה תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) בנושאים המפורטים להלן והפרשנויות של הוועדה לפרשנויות של דיווח כספי בינלאומי (IFRIC) שמתייחסות ליישומם:

1. IFRS 2, בנושא, "תשלום מבוסס מניות";
2. IFRS 3 (2008), בנושא, "צירופי עסקים";
3. IFRS 5, בנושא, "נכסים לא שוטפים המוחזקים למכירה ופעילויות שהופסקו";
4. IAS 8, בנושא "מדיניות חשבונאית, שינויים באומדנים חשבונאיים וטעויות";
5. IAS 10, בנושא "אירועים לאחר תקופת הדיווח";
6. IAS 16, בנושא "רכוש קבוע";
7. IAS 17, בנושא "חכירות";
8. IAS 20, בנושא "הטיפול החשבונאי במענקים ממשלתיים וגילוי לגבי סיוע ממשלתי";
9. IAS 21, בנושא "השפעות השינויים בשערי חליפין של מטבע חוץ";
10. IAS 27 (2008), בנושא "דוחות כספיים מאוחדים ונפרדים";
11. IAS 28, בנושא, "השקעות בחברות כלולות";
12. IAS 29, בנושא, "דיווח כספי בכלכלות היפר-אינפלציוניות";

1. מדיניות חשבונאית (המשך)

13. IAS 31, בנושא, "זכויות בעסקאות משותפות";
14. IAS 33, בנושא, "רווח למניה";
15. IAS 34, בנושא, "דיווח כספי לתקופות ביניים";
16. IAS 36, בנושא, "ירידת ערך נכסים";
17. IAS 38, בנושא, "נכסים בלתי מוחשיים";
18. IAS 40, בנושא, "נדל"ן להשקעה".

להלן הסבר אודות השפעת יישום תקני IFRS בנושאים מסוימים והפרשנויות להם:

(1) IFRS 3 (2008), צירופי עסקים, IAS 27 (2008), דוחות כספיים מאוחדים ונפרדים, IAS 28, השקעות בחברות כלולות ו-IAS 31, זכויות

בעסקאות משותפות

בסיס האיחוד. בשל היישום לראשונה של IFRS 3 (2008) ו-IAS 27 (2008), הבנק שינה את המדיניות החשבונאית המיושמת בטיפול בצירופי עסקים ועסקאות עם זכויות שאינן מקנות שליטה בחברות מאוחדות.

צירופי עסקים. צירוף עסקים הינו עסקה או אירוע אחר, שבהם רוכש משיג שליטה על עסק אחר או על מספר עסקים. הבנק מיישם לגבי כל צירופי העסקים את שיטת הרכישה (acquisition method).

מועד הרכישה הינו המועד בו הרוכש משיג שליטה על הישות הנרכשת. שליטה היא הכוח לקבוע את המדיניות הפיננסית והתפעולית של חברה כדי להשיג הטבות מפעילויותיה. בבחינת קיום השליטה נלקחות בחשבון זכויות הצבעה פוטנציאליות שניתן לממשן באופן מיידי. הבנק מפעיל שיקול דעת בקביעת מועד הרכישה ובאם השליטה התקבלה.

צירופי עסקים שאירעו לפני 1 בינואר 2011. בהתאם להנחיות המפקח על הבנקים, הבנק אימץ את ההקלה שנקבעה בסעיפים C4 ו-C5 ל-IFRS 1, "אימוץ לראשונה של תקני דיווח כספי בינלאומיים". בהתאם, הבנק לא מיישם את IFRS 3 (2008) למפרע לגבי צירופי עסקים, רכישות של חברות כלולות, רכישות של חברות תחת שליטה משותפת ורכישות של זכויות מיעוט שהתרחשו לפני 1 בינואר 2011. לפיכך, עבור רכישות אשר אירעו לפני 1 בינואר 2011 המוטיבן שהוכר ועודפי העלות שנוצרו מייצגים את הסכומים שהוכרו בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל.

חברות בת. חברות בת הינן ישויות הנשלטות על ידי הבנק. הדוחות הכספיים של חברות הבת מאוחדים מיום השגת השליטה ועד ליום הפסקת השליטה.

המדיניות החשבונאית של חברות הבת שונתה במידת הצורך על מנת להתאימה למדיניות החשבונאית שאומצה על ידי הבנק. **זכויות שאינן מקנות שליטה בחברות מאוחדות.** זכויות שאינן מקנות שליטה הן ההון בחברה בת שאינו ניתן לייחוס, במישרין או בעקיפין, לחברה האם וכוללות בתוכן מרכיבים נוספים, ככל שאלה קיימים, כגון: מרכיב הוני באג"ח להמרה של חברות בת, תשלום מבוסס מניות שיסולק במכשירים הוניים של חברות בת ואופציות למניות של חברות בת.

זכויות שאינן מקנות שליטה בחברות מאוחדות, שהינן מכשירים המקנים זכות בעלות בהווה והמעניקים למחזיק בהן חלק בנכסים נטו במקרה של פירוק (לדוגמה: מניות רגילות), נמדדים במועד צירוף העסקים בשווי הוגן. מכשירים אחרים העומדים בהגדרה של זכויות שאינן מקנות שליטה בחברות מאוחדות (לדוגמה: אופציות למניות רגילות) נמדדים בשווי הוגן או לפי הוראות תקני IFRS רלוונטיים אחרים.

הקצאת פריטי הרווח והרווח הכולל האחר בין בעלי המניות. רווח או הפסד וכל רכיב של רווח כולל אחר מיוחסים לבעלים של חברה בת ולזכויות שאינן מקנות שליטה בחברות מאוחדות. סך הכל רווח ורווח כולל אחר מיוחס לבעלים של חברה בת ולזכויות שאינן מקנות שליטה בחברות מאוחדות גם אם כתוצאה מכך יתרת הזכויות שאינן מקנות שליטה בחברות מאוחדות תהיה שלילית.

עסקאות עם זכויות שאינן מקנות שליטה בחברות מאוחדות, תוך שימור שליטה. עסקאות עם זכויות שאינן מקנות שליטה בחברות מאוחדות תוך שימור שליטה, מטופלות כעסקאות הוניות. כל הפרש בין התמורה ששולמה או התקבלה לשינוי בזכויות שאינן מקנות שליטה בחברות מאוחדות נזקף ישירות להון.

השקעה בחברות כלולות. חברות כלולות הינן ישויות בהן יש לבנק השפעה מהותית על המדיניות הכספית והתפעולית, אך לא הושגה בהן שליטה.

השקעה בחברות כלולות מטופלת בהתאם לשיטת השווי המאזני ומוכרת לראשונה לפי עלותה. עלות ההשקעה כוללת עלויות עסקה. הדוחות הכספיים המאוחדים כוללים את חלקה של הקבוצה בהכנסות ובהוצאות, ברווח או הפסד וברווח כולל אחר של ישויות מוחזקות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני, לאחר התיאומים הנדרשים כדי להתאים את המדיניות החשבונאית לזו של הקבוצה מהיום בו מתקיימת ההשפעה המהותית ועד ליום שבו לא מתקיימת עוד ההשפעה המהותית. יובהר, כי הבנק לא מבצע תיאומים למדיניות חשבונאית

1. מדיניות חשבונאית (המשך)

המתייחסת לנושאים בליבת העסק הבנקאי (נושאים שבהם טרם אומצו בהוראות הדיווח לציבור תקני הדיווח הכספי הבינלאומיים) שיושמה על ידי חברה כלולה ריאלית ולמדיניות החשבונאית בכללותה שיושמה על ידי חברה כלולה שהיא תאגיד בנקאי. כאשר חלקה של הקבוצה בהפסדים עולה על ערך הזכויות בחברה המטופלת בהתאם לשיטת השווי המאזני, הערך בספרים של אותן זכויות (כולל כל השקעה לזמן ארוך) מופחת לאפס והבנק אינו מכיר בהפסדים נוספים, אלא אם יש מחויבות לתמיכה בחברה המוחזקת או אם שולמו סכומים בעבורה.

אובדן השפעה מהותית. הבנק מפסיק להשתמש בשיטת השווי המאזני החל מהמועד בו איבד את ההשפעה המהותית ומטפל בהשקעה כנכס פיננסי.

במועד זה, הבנק מודד בשווי הוגן השקעה כלשהי שנותרה בחברה הכלולה לשעבר ומכיר ברווח או הפסד בסעיף "רווח מפעולות בלתי רגילות, לאחר מיסים" בכל הפרש בין השווי ההוגן של השקעה כלשהי שנותרה ותמורה כלשהי ממימוש של חלק מההשקעה בחברה הכלולה לבין הערך בספרים של ההשקעה במועד זה.

הסכומים שהוכרו בקרנות הון דרך רווח כולל אחר בהתייחס לאותה חברה כלולה מסווגים מחדש לדוח רווח והפסד או לעודפים, באותו אופן שהיה נדרש אילו החברה הכלולה היתה מממשת בעצמה את הנכסים או ההתחייבויות המתייחסים.

שינוי בשיעורי החזקה בחברות כלולות תוך שימור השפעה מהותית. בעת עליה בשיעור החזקה בחברה כלולה המטופלת בהתאם לשיטת השווי המאזני תוך שימור ההשפעה המהותית, הבנק מיישם את שיטת הרכישה רק בגין אחוזי החזקה הנוספים בעוד שההחזקה הקודמת נותרת ללא שינוי.

בעת ירידה בשיעור החזקה בחברה כלולה המטופלת בהתאם לשיטת השווי המאזני תוך שימור ההשפעה המהותית, הבנק גורע חלק יחסי מהשקעתו ומכיר ברווח או הפסד מהמכירה במסגרת סעיף "רווח מפעולות בלתי רגילות, לאחר מיסים". עלות הזכויות שנמכרו לצורך חישוב הרווח או ההפסד מהמכירה נקבעת לפי ממוצע משוקלל.

כמו כן, באותו מועד, חלק יחסי מהסכומים שהוכרו בקרנות הון דרך רווח כולל אחר בהתייחס לאותה חברה כלולה מסווג מחדש לדוח רווח והפסד או לעודפים, באותו אופן שהיה נדרש אילו החברה הכלולה הייתה מממשת בעצמה את הנכסים או ההתחייבויות המתייחסים.

עסקאות בין חברתיות. יתרות הדדיות בקבוצה והכנסות והוצאות שטרם מומשו, הנובעות מעסקאות בין חברתיות, בוטלו במסגרת הכנת הדוחות הכספיים המאוחדים. רווחים שטרם מומשו הנובעים מעסקאות עם חברות כלולות, בוטלו כנגד ההשקעה לפי זכויות הקבוצה בחברות הכלולות. הפסדים שטרם מומשו בוטלו באותו אופן לפיו בוטלו רווחים שטרם מומשו, כל עוד לא היתה קיימת ראייה לירידת ערך.

השפעת היישום לראשונה – IFRS 3, (2008), "צירופי עסקים". בהתאם להנחיות המפקח על הבנקים, תאגיד בנקאי רשאי ליישם את התקן למפרע או באופן של מכאן ולהבא, החל מהדוחות הכספיים לתקופות המתחילות ביום 1 בינואר 2011. הבנק בחר ליישם את התקן בדרך של מכאן ולהבא, החל מהדוחות הכספיים לתקופות המתחילות ביום 1 בינואר 2011. לאור זאת, לא קיימת השפעה ליישום התקן לראשונה. יצוין כי בהתאם לתקן, מוניטין שנרכש בצירוף עסקים יימדד לפי עלותו, בניכוי הפסדים מירידת ערך. בהתאם, הבנק הפסיק להפחית מוניטין שנרכש לפני מועד המעבר. (הפחתת המוניטין בשנת 2010 הסתכמה בכ-25 מיליון ש"ח).

(2) IAS 21, השפעת השינויים בשערי חליפין של מטבע חוץ

עסקאות במטבע חוץ. עסקאות במטבע חוץ מתורגמות למטבעות הפעילות הרלוונטיים של הבנק ושלוחותיו לפי שער החליפין שבתוקף בתאריכי העסקאות. נכסים והתחייבויות כספיים הנקובים במטבע חוץ במועד הדיווח, מתורגמים למטבע הפעילות לפי שער החליפין שבתוקף לאותו יום. הפרשי שער בגין הפריטים הכספיים הינו ההפרש שבין העלות המופחתת במטבע הפעילות לתחילת השנה, כשהוא מתואם לריבית האפקטיבית ולתשלומים במשך השנה, לבין העלות המופחתת במטבע חוץ מתורגמת לפי שער החליפין לסוף השנה.

נכסים והתחייבויות לא כספיים הנקובים במטבעות חוץ והנמדדים לפי שווי הוגן, מתורגמים למטבע הפעילות לפי שער החליפין שבתוקף ביום בו נקבע השווי ההוגן. הפרשי שער הנובעים מתרגום למטבע הפעילות מוכרים ברווח והפסד, פרט להפרשים הנובעים מתרגום למטבע הפעילות של מכשירים פיננסיים הוניים לא כספיים המסווגים כזמינים למכירה, התחייבויות פיננסיות המגדרות השקעות בפעילות חוץ, הלוואות לפעילות חוץ המהוות חלק מההשקעה נטו בפעילות החוץ, או גידורי תזרים מזומנים, אשר מוכרים ברווח כולל אחר. פריטים לא כספיים הנקובים במטבע חוץ והנמדדים לפי עלות היסטורית, מתורגמים לפי שער החליפין שבתוקף למועד העסקה.

פעילות חוץ. הנכסים וההתחייבויות של פעילויות חוץ, כולל מוניטין והתאמות לשווי הוגן שנוצרו ברכישה, תורגמו לש"ח לפי שערי החליפין שבתוקף למועד הדיווח. ההכנסות וההוצאות של פעילויות החוץ, תורגמו לש"ח לפי שערי החליפין שבתוקף במועדי העסקאות.

הפרשי השער בגין התרגום מוכרים ברווח כולל אחר החל מיום 1 בינואר 2011, מועד אימוץ IAS 21, "השפעות השינויים בשערי החליפין

1. מדיניות חשבונאית (המשך)

של מטבע חוץ", ומוצגים בהון, בקרן מתרגום של פעילויות חוץ (להלן: "התאמות מתרגום"). כאשר סילוק של הלוואות שנתקבלו או שהועמדו לפעילות חוץ אינו מתוכנן ואינו צפוי בעתיד הנראה לעין, רווחים והפסדים מהפרשי שער הנובעים מפריטים כספיים אלה נכללים כחלק מההשקעה נטו בפעילות החוץ, מוכרים ברווח כולל אחר ומוצגים בהון כחלק מקרן התאמות מתרגום.

שלוחות בנקאיות בחו"ל. עד שנת 1994 סווגו שלוחות בנקאיות מסוימות בחו"ל כיחידות אוטונומיות והפרשי השער בגין התרגום נזקפו ישירות להון, כחלק מקרן תרגום. החל משנת 1995, על פי הנחיות המפקח על הבנקים, סווגו שלוחות בנקאיות בחו"ל כזרוע ארוכה (פעילויות חוץ שמטבע הפעילות שלהן זהה למטבע הפעילות של הבנק).

השפעת היישום לראשונה. בהתאם להוראות המפקח על הבנקים, לפני אימוץ IFRS, שלוחה בנקאית בחו"ל של תאגיד בנקאי סווגה כפעילות חוץ שמטבע הפעילות שלה זהה למטבע הפעילות של התאגיד הבנקאי. בהתאם ל-IFRS, כדי לקבוע את מטבע הפעילות, על התאגיד הבנקאי לשקול, בין היתר, את הגורמים הבאים:

- המטבע אשר משפיע בעיקר על מחירי המכירה של הסחורות והשירותים (בדרך כלל יהיה זה המטבע שבו נקובים ומסולקים מחירי המכירה של הסחורות והשירותים) והמטבע של המדינה אשר הכוחות התחרותיים והפיקוח (רגולציה) שלה קובעים בעיקר את מחירי המכירה של הסחורות והשירותים;
 - המטבע אשר משפיע בעיקר על עלויות העבודה, החומרים ועלויות אחרות להספקת סחורות או שירותים (בדרך כלל, יהיה זה המטבע שבו נקובות ומסולקות עלויות אלה);
 - גורמים נוספים היכולים לספק ראיה למטבע הפעילות של הישות, כגון: המטבע בו מופקים מקורות כספיים מפעילויות מימון והמטבע בו בדרך כלל מוחזקים תקבולים מפעילות שוטפת;
 - יחסיה של השלוחה עם התאגיד הבנקאי – אם יש לפעילות החוץ מידה ניכרת של עצמאות, אם עסקאות של השלוחה עם התאגיד הבנקאי מהוות שיעור גבוה או נמוך מפעילות החוץ, אם תזרימי המזומנים מפעילות החוץ משפיעים באופן ישיר על תזרימי המזומנים של התאגיד הבנקאי והם זמינים בנקל להעברה אליה ואם תזרימי המזומנים מפעילות החוץ מספיקים למימון התחייבויותיה הקיימות והחזויות באופן רגיל של הישות, ללא העמדת מקורות על ידי התאגיד הבנקאי.
- בהתבסס על בחינה של קריטריונים אלו, נקבע כי מטבע הפעילות של שלוחות בנקאיות מסוימות אינו זהה לשקל. עם זאת, שינוי הסיווג של שלוחה בנקאית בחו"ל כשלוחה שמטבע הפעילות שלה שונה משקל דורש קבלת הנחיה מקדמית מהפיקוח על הבנקים. עד לקבלת הנחיה מקדמית כאמור ממשיך הבנק לטפל בשלוחות הבנקאיות בחו"ל ככפעילות חוץ שמטבע הפעילות שלה זהה לשקל. בהתאם להנחיות המפקח על הבנקים בנוגע לאופן היישום לראשונה, התקן יושם מכאן ולהבא החל מהדוחות הכספיים לתקופות המתחילות ביום 1 בינואר 2011. לאור זאת, קרן הון בחובה מהפרשי תרגום בסך 231 מיליוני ש"ח, שנצברה עד שנת 1994 בגין שלוחות בנקאיות בחו"ל שסווגו בעבר כיחידות אוטונומיות, סווגה במועד המעבר ליתרת העודפים.

(3) IFRS 5, נכסים לא שוטפים המוחזקים למכירה ופעילויות שהופסקו נכסים לא שוטפים המוחזקים למכירה. נכסים לא שוטפים (או קבוצות מימוש המורכבות מנכסים והתחייבויות) שצפוי כי ימומשו בדרך של מכירה או חלוקה ולא בדרך של שימוש מתמשך (למעט נכסים שנתפסו בגין חובות פגומים), מסווגים כנכסים המוחזקים למכירה או חלוקה. כך גם כאשר הבנק מחויב לתכנן מכירה אשר כרוכה באיבוד שליטה על חברה בת, ללא קשר אם לבנק יישארו זכויות שאינן מקנות שליטה בחברות מאוחדות בחברה הבת לשעבר לאחר המכירה. מיד לפני סיווגם כמוחזקים למכירה או לחלוקה, נמדדים הנכסים (או המרכיבים של קבוצות המיועדות לסילוק) על פי המדיניות החשבונאית של הבנק. לאחר מכן נמדדים הנכסים (או הקבוצה המיועדת לסילוק), לפי הנמוך מבין הערך בספרים והשווי ההוגן, בניכוי עלויות מכירה.

בתקופות עוקבות, נכסים בני פחת המסווגים כמוחזקים למכירה או לחלוקה אינם מופחתים הפחתה תקופתית, והשקעות בחברות כלולות המסווגות כמוחזקות למכירה אינן מטופלות בהתאם לשיטת השווי המאזני. כל הפסד מירידת ערך של קבוצה המיועדת לסילוק, מיוחס לראשונה למוניטין ולאחר מכן, באופן יחסי, לנכסים ולהתחייבויות הנוותרים, פרט לכך שלא מיוחס הפסד לנכסים שאינם בתחולת התקן, כגון: נכסים פיננסיים ונכסי מיסים נדחים הממשיכים להימדד לפי המדיניות החשבונאית של הבנק. הפסדים מירידת ערך בעת הסיווג הראשוני של נכס כמוחזק למכירה, וכן רווחים או הפסדים עוקבים כתוצאה מהמדידה מחדש, נזקפים לרווח והפסד. רווחים מוכרים עד לסכום המצטבר של הפסד מירידת ערך שנרשם בעבר.

פעילות מופסקת. פעילות מופסקת הינה מרכיב של עסקי הקבוצה, המייצג קו עסקים משמעותי נפרד או אזור גיאוגרפי משמעותי נפרד של פעילות שמומש, המוחזק למכירה או לחלוקה או שהינו חברה בת שנרכשה במטרה למוכרה. הסיווג כפעילות מופסקת נעשה

1. מדיניות חשבונאית (המשך)

במועד בו מומשה הפעילות או כאשר היא מקיימת את הקריטריונים לסיווג כמוחזקת למכירה, אם הדבר קרה קודם לכן. בגין כל פעילות מופסקת יוצגו מחדש מספרי ההשוואה בדוח רווח והפסד, כאילו הופסקה הפעילות מתחילת תקופת ההשוואה המוקדמת ביותר. השפעת היישום לראשונה. בכללי החשבונאות המקובלים בישראל, כפי שאומצו בהוראות המפקח על הבנקים, לא קיימות הנחיות ספציפיות למדידת נכסים המוחזקים למכירה. בהתאם לתקינה הבינלאומית, כפי שאומצה בהוראות הדיווח לציבור, נכסים לא שוטפים וקבוצות מימוש שעומדים בקריטריונים שנקבעו בתקן, למעט נכסים שנתפסו כהגדרתם בהוראות הדיווח לציבור, ימדדו על פי הנמוך מבין ערכם בספרים או שוויים ההוגן בניכוי עלויות מכירה. בנוסף, על פי ה-IFRS לא נכלל פחת בגין נכסים אלו מהמועד שבו סווגו כמוחזקים למכירה. יישום התקן הינו בדרך של מכאן ולהבא החל מהדוחות הכספיים לתקופות המתחילות ביום 1 בינואר 2011. לאור זאת, לא קיימת השפעה ליישום התקן לראשונה.

3. 157 FAS, מדידות שווי הוגן (ASC 820-10) ו-ASU 2010-06, שיפור גילוי לגבי מדידת שווי הוגן

157 FAS (ASC 820-10) מגדיר שווי הוגן וקובע מסגרת עבודה עקבית למדידת שווי הוגן על ידי הגדרת טכניקות הערכת שווי הוגן לגבי נכסים והתחייבויות וקביעת מדרג שווי הוגן והנחיות יישום מפורטות.

שווי הוגן מוגדר כסכום אשר היה מתקבל ממכירת נכס או היה משולם לצורך העברת התחייבות בעסקה בין מוכר מרצון לקונה מרצון במועד המדידה. בין היתר, התקן מחייב לצורך הערכת שווי הוגן, לעשות שימוש מרבי ככל שניתן בנתונים נצפים ולמזער שימוש בנתונים לא נצפים. נתונים נצפים מייצגים מידע זמין בשוק המתקבל ממקורות בלתי תלויים ואילו נתונים לא נצפים משקפים את ההנחות של התאגיד הבנקאי.

157 FAS מפרט היררכיה של טכניקות מדידה בהתבסס על השאלה האם הנתונים ששימשו לצורך קביעת שווי הוגן הינם נצפים או לא נצפים. סוגים אלו של נתונים יוצרים מדרג שווי הוגן כמפורט להלן:

- נתוני רמה 1: מחירים מצוטטים (לא מותאמים) בשווקים פעילים לנכסים או להתחייבויות זהים;
- נתוני רמה 2: מחירים מצוטטים לנכסים או להתחייבויות דומים בשווקים פעילים; מחירים מצוטטים לנכסים או להתחייבויות זהים בשווקים שאינם פעילים; מחירים הנגזרים ממודלים להערכה אשר כל הנתונים המשמעותיים בהם הינם נצפים בשוק או נתמכים על ידי נתוני שוק נצפים;
- נתוני רמה 3: נתונים לא נצפים עבור הנכס או ההתחייבות הנובעים ממודלים להערכה אשר אחד או יותר מהנתונים המשמעותיים (significant inputs) בהם הינם לא נצפים.

היררכיה זו דורשת שימוש בנתוני שוק נצפים, כאשר מידע זה קיים. כאשר הדבר הינו אפשרי, הבנק שוקל מידע שוק נצפה ורלבנטי במסגרת הערכתו. היקף ותדירות העסקאות, גודל מרווח ה-bid-ask וכן גודל ההתאמה הנדרשת כאשר משווים עסקאות דומות הינם כולם גורמים אשר נלקחים בחשבון כאשר קובעים את הנזילות של שווקים ואת הרלבנטיות של מחירים נצפים באותם שווקים.

יישום הכללים שנקבעו ב-157 FAS מחייב הפסקת השימוש בפקטור גודל ההחזקה (blockage factor) בחישוב השווי ההוגן וכן מחליף את ההנחיות של EITF 02-3 (ASC 815-10), "סוגיות בטיפול החשבונאי בחוזים נגזרים המוחזקים לצורך מסחר וחוזים בסחר באנרגיה ופעילויות ניהול סיכונים", האוסרות את ההכרה ברווחים של היום הראשון (day one gains) והמחייבות לקבוע את השווי ההוגן של מכשירים נגזרים שאינם נסחרים בשוק פעיל לפי מחיר העסקה.

ניירות ערך. השווי ההוגן של ניירות ערך למסחר וניירות ערך זמינים למכירה נקבע על סמך מחירי שוק מצוטטים בשוק העיקרי. כאשר קיימים מספר שווקים בהם נסחר נייר הערך, הערכה מבוצעת לפי מחיר שוק מצוטט בשוק הפעיל ביותר. במקרים אלו השווי ההוגן של השקעת הבנק בניירות ערך הינו מכפלה של מספר היחידות באותו מחיר שוק מצוטט. אם מחיר שוק מצוטט אינו זמין, אומדן השווי ההוגן מתבסס על המידע הזמין הטוב ביותר תוך שימוש מרבי בנתונים נצפים ותוך הבאה בחשבון של הסיכונים הגלומים במכשיר הפיננסי (סיכון שוק, סיכון אשראי, וכיוצא באלה).

מכשירים פיננסיים נגזרים. מכשירים פיננסיים נגזרים שיש להם שוק פעיל הוערכו לפי שווי שוק שנקבע בשוק העיקרי ובהיעדר שוק עיקרי, לפי מחיר שוק מצוטט בשוק המועיל ביותר. מכשירים פיננסיים נגזרים שאינם נסחרים הוערכו לפי מודלים אשר לוקחים בחשבון את הסיכונים הגלומים במכשיר הנגזר (סיכון שוק, סיכון אשראי וכיוצא באלה). ליתר פירוט, ר' בהמשך לגבי מתודולוגיית הערכה של סיכון אשראי וסיכון לאי ביצוע.

מכשירים פיננסיים נוספים שאינם נגזרים. לרוב המכשירים הפיננסיים בקטגוריה זו (כגון: אשראי לציבור ואשראי לממשלה, פקדונות הציבור ופקדונות בבנקים, כתיבי התחייבות נדחים ומלוות שאינם סחירים) לא ניתן לצטט "מחיר שוק", מכיוון שלא קיים שוק פעיל בו הם נסחרים. לפיכך, השווי ההוגן נאמד באמצעות מודלים מקובלים לתמחור, כגון ערך נוכחי של תזרים מזומנים עתידי המהווה בריבית ניכיון בשיעור

1. מדיניות חשבונאית (המשך)

המשקף את רמת הסיכון הגלומה במכשיר הפיננסי. לצורך כך, תזרימי המזומנים העתידיים עבור חובות פגומים וחובות אחרים חושבו לאחר ניכוי השפעות של מחיקות חשבונאיות ושל הפרשות להפסדי אשראי בגין החובות.

הערכה של סיכון אשראי וסיכון לאי ביצוע. התקן דורש מהתאגיד הבנקאי לשקף את סיכון האשראי (credit risk) ואת הסיכון לאי ביצוע (nonperformance risk) במדידת השווי ההוגן של חוב, לרבות מכשירים נגזרים, אשר הונפק על ידו ונמדד לפי שווי הוגן. סיכון אי ביצוע כולל את סיכון האשראי של התאגיד הבנקאי, אך לא מוגבל לסיכון זה בלבד. הבנק מעריך את סיכון האשראי במכשירים נגזרים בהתאם למחירים של מכשירי חוב של הצד הנגדי הנסחרים בשוק פעיל ולמחירים של נגזרי אשראי שהבסיס שלהם הוא איכות האשראי של הצד הנגדי, עבור בנקים ולקוחות אשר קיימות עבורם אינדיקציות לאיכות האשראי מעסקאות בשוק פעיל, ובהתאם למודלים פנימיים לחיזוי שיעור הפסדי אשראי במקרה של כשל אשראי עבור יתר האוכלוסיה.

להרחבה לגבי השיטות וההנחות העיקריות המשמשות לצורך אומדן השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים, ראה ביאור 8 להלן, בדבר יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים.

דרישות הגילוי. FAS 157 מרחיב את דרישות הגילוי בנוגע למדידות שווי הוגן. בנוסף, ASU 2010-06 "שיפור גילוי לגבי מדידת שווי הוגן" דורש הכללת גילויים נוספים כגון גילוי לסכומים של מעברים משמעותיים ממדידת שווי הוגן לפי רמה 2 למדידה לפי רמה 1 ולהיפך, וכן הכללת הסברים למעברים אלו. כמו כן, נדרש גילוי לגבי סכומים ברוטו של השינויים במדידת שווי הוגן לפי רמה 3 אשר נובעים מפעולות רכישה, מכירה, הנפקה ופירעון. הגילויים החדשים נדרשים על בסיס רבעוני. דרישות הגילוי כאמור נכללו בדוחות כספיים אלה. עם זאת, לא קיימת חובת יישום של דרישות הגילוי הנ"ל על דוחות כספיים לתקופות שהוצגו לפני יישום התקן לראשונה. לאור זאת, בדוחות כספיים אלה לא נכללו מספרי השוואה לגילויים החדשים.

השפעת היישום לראשונה. FAS 157 (ASC 820-10) חל מיום 1 בינואר 2011 ואילך, ואומץ לראשונה במתכונת מוגבלת של יישום למפרע. לאור זאת, התקן יושם מכאן ולהבא, למעט מכשירים פיננסיים אשר נמדדו לפני יישומו לראשונה, באופן המפורט להלן:

- פוזיציות במכשירים פיננסיים הנסחרים בשוק פעיל, שנמדדו בשווי הוגן תוך שימוש בפקטור גודל ההחזקה;
 - מכשירים פיננסיים, לרבות מכשירים פיננסיים מעורבים, שנמדדים בשווי הוגן במועד ההכרה לראשונה על פי חלק א'1 להוראות הדיווח לציבור, תוך שימוש במחיר העסקה בהתאם להנחיות בהערת שוליים 3 של EITF 02-3 (ASC 815-10).
- ליישום התקן לא היתה השפעה מהותית.
- כאמור, הבנק בחר שלא ליישם בשלב זה את FAS-159.

4. הנחיות והבהרות בדבר "חיזוק הבקרה הפנימית על דיווח כספי בנושא זכויות עובדים". ביום 27 במרס 2011, פורסמו הנחיות של הפיקוח על הבנקים בדבר "הנחיות והבהרות בדבר חיזוק הבקרה הפנימית על דיווח כספי בנושא זכויות עובדים". ההנחיות מתייחסות בעיקר להיבטים של חיזוק הבקרה הפנימית על דיווח כספי בנושא זה. ואולם, בהיבט אחד ההנחיות מהוות הנחיה חשבונאית – תוכניות פרישה מרצון ומענקי פרישה לא חוזיים. תאגיד בנקאי שצופה כי ישולמו לקבוצות עובדים הטבות מעבר לתנאים החוזיים, יביא בחשבון, במסגרת החישוב האקטוארי, את שיעור העובדים שצפויים לעזוב (לרבות עובדים שצפויים לפרוש במסגרת תוכניות פרישה מרצון או בעת קבלת תנאים מועדפים אחרים) ואת ההטבות שהם צפויים לקבל בעת עזיבתם. בהנחיות נקבעו אמות מידה כמותיות, שבהתקיימן התאגיד הבנקאי ידרש להביא בחשבון את תוספת העלות בעניין זה, בהתבסס על חישוב אקטוארי. ההתחייבות בגין תשלום פיצויי פיטורין לקבוצת העובדים תוצג בדוח הכספי בסכום הגבוה מבין סכום ההתחייבויות שיחושב על בסיס אקטוארי, המביא בחשבון את העלות הנוספת שצפוי שתגרום לתאגיד הבנקאי בגין מתן הטבות כאמור, לבין סכום ההתחייבויות שמחושב כמכפלת השכר החודשי של העובד במספר שנות הוותק שלו, כנדרש בגילוי דעת מס' 20 של לשכת רואי חשבון בישראל.

ההנחיות הכלולות בחוזר יושמו החל מיום 1 באפריל 2011. השפעת היישום לראשונה נכללה בדרך של יישום למפרע. השפעה של 397 מיליון ש"ח (נטו ממס), בגין פיצויי פרישה ובגין מענקי יובל והטבות לאחר פרישה (ר' להלן), נזקפה כהתאמה ליתרת העודפים ליום 31 בדצמבר 2009 (התקופה המוקדמת ביותר המוצגת בדוחות כספיים אלה). מספרי השוואה הוצגו מחדש. חישוב ההפרשות בגין התחייבות הבנק לתשלום פיצויי פרישה על בסיס אקטוארי, כרוך בשימוש בכלים סטטיסטיים והערכות לגבי העתיד, והוא מבוסס על נסיון העבר ועל המגבלות שקבעה הנהלת הבנק בנושא (ר' להלן).

החישוב מתבסס גם על שיעורי העזיבה הממוצעים, לפי שכבות גיל, בהתאם לשיעורי הפרישה בפועל בשנים 2004–2010. לאור היקפי הפרישה הטבעית הצפויים בשנים 2017–2027, הונח ששיעורי הפרישה מרצון בשנים אלה יעמדו על 2% לשנה. החישוב המתבסס על שיעורי עזיבה יושם למפרע.

1. מדיניות חשבונאית (המשך)

המגבלות שקבעה ההנהלה הן אלה:

- בחמש השנים שלאחר הפעלת תוכנית פרישה 2011 (ר' ביאור 18 להלן), לא תתאפשר פרישת עובדים בתנאים מועדפים, פרט למקרים חריגים (ר' להלן);
- גיל מינימלי לפרישה בתנאים מועדפים - 50;
- יצירת קרן מיוחדת עבור מקרי פרישה חריגים, עבור עובדים שבהתאם למגבלות שנקבעו, לא יהיו זכאים לפרישה בתנאים מועדפים, בסך כולל של 50 מיליון ש"ח.

החישוב המתבסס על המגבלות שקבעה ההנהלה נערך, לראשונה, בהתייחס לנתוני 30 ביוני 2011. בהתאם להוראות המפקח על הבנקים, נדרש הבנק לחשב עתודה בגין ההתחייבות למענקי יובל והטבות לאחר פרישה, על בסיס אקטוארי, ולהציגה בערך נוכחי. החישוב האקטוארי מבוסס על הפרמטרים שצוינו לעיל. נוכח העובדה ששיעורי הפרישה ששימשו בעבר בחישוב האקטוארי של ההתחייבויות האמורות, לא כללו שיעורי פרישה בגין פרישה מוקדמת של עובדים, חייב יישום הוראות המפקח בענין זכויות עובדים להציג מחדש גם את העתודה בגין התחייבויות אלה.

יצוין כי במסגרת החישוב האקטוארי שנערך ליום 30 ביוני 2011 הונחה פרישה של עובדים, במסגרת תוכנית הפרישה שאושרה (ר' ביאור 18 להלן), בשנת 2011. כן הונחו היקף הפרישה ומאפייני אוכלוסיית הפורשים (ותק, מין ורמת שכר), בהתאם להערכת הנהלת הבנק. יצוין כי שינויים בהיקף הפרישה בפועל ו/או במאפייני אוכלוסיית הפורשים, לעומת אלה שהנחו כאמור, אם בכלל, עלולים לחייב את עדכון ההערכה האקטוארית בעתיד.

השפעת היישום לראשונה. להלן השפעת היישום למפרע על כל אחת מתקופות הדיווח הקודמות שנתונין נכללים בדוח זה:

א. נתונים תוצאתיים

מבוקר			בלתי מבוקר					
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2010			לתשעת החודשים שהסתיימו ב-30 בספטמבר 2010			לשלושת החודשים שהסתיימו ב-30 בספטמבר 2010		
נתונים שדווחו בעבר	השפעת היישום למפרע	נתונים שדווחו בעבר	נתונים שדווחו בעבר	השפעת היישום למפרע	נתונים שדווחו בעבר	נתונים שדווחו בעבר	השפעת היישום למפרע	נתונים שדווחו בעבר
במיליוני שקלים חדשים								
דוח רווח והפסד								
הכנסות אחרות								
82	(1)	83	56	-	56	40	-	40
משכורות והוצאות נילות								
3,218	28	3,190	2,363	22	2,341	741	5	736
רווח מפעולות רגילות לפני מסים								
1,010	(29)	1,039	854	(22)	876	500	(5)	505
הפרשה למסים על הרווח מפעולות רגילות								
458	(9)	467	354	(6)	360	229	(1)	230
רווח מפעולות רגילות לאחר מסים								
552	(20)	572	500	(16)	516	271	(4)	275
חלקו של הבנק ברווחים נטו מפעולות רגילות של חברות כלולות לאחר השפעת המס								
186	*	186	99	*	99	32	*	32
רווח נקי המיוחס לבעלי המניות של הבנק								
704	(20)	724	573	(16)	589	284	(4)	288
רווח למניה								
רווח למניה בת 0.1 ש"ח ערך נקוב (בשקלים חדשים)								
0.71	(0.02)	0.73	0.58	(0.02)	0.60	0.29	-	0.29

* סכום הנמוך מ-1 מיליון ש"ח.

1. מדיניות חשבונאית (המשך)

ב. נתונים מאזניים

מבוקר		בלתי מבוקר			
ליום 31 בדצמבר 2010		ליום 30 בספטמבר 2010			
נתונים שדווחו בעבר	השפעת היישום למפרע	נתונים שדווחו בעבר	השפעת היישום למפרע	נתונים שדווחו בעבר	השפעת היישום למפרע
במיליוני שקלים חדשים					
1,674	(10)	1,684	1,652	(10)	1,662
השקעה בחברות כלולות					
2,926	(228)	3,154	2,567	(224)	2,791
נכסים אחרים ⁽¹⁾					
9,829	179	9,650	9,593	179	9,414
התחייבויות אחרות ⁽²⁾					
10,824	(417)	11,241	10,353	(413)	10,766
הון המיוחס לבעלי המניות של הבנק					
11,152	(417)	11,569	10,711	(413)	11,124
סך כל ההון					
13.25	(0.44)	13.69	12.51	(0.42)	12.93
יחס ההון הכולל ב-%					
7.60	(0.30)	7.90	7.09	(0.28)	7.37
יחס הון ליבה ב-%					
3	(394)	397			
(1) מזה: עודף היעודה לפיצויי פיטורין פרישה ופנסיה מעל העתודה					
260	208	52			
(2) מזה: עודף העתודה לפיצויי פיטורין פרישה ופנסיה מעל היעודה					
1,106	(28)	1,134			
הפרשות לחופשות, למענקי יובלות ולהטבות לגימלאים					

5. עדכון תקינה חשבונאית 2011-02 ASU בנושא "קביעה על ידי נתון אשראי האם ארגון מחדש של חוב מהווה ארגון מחדש של חוב בעייתי".

בחודש אפריל 2011 פרסם ה-FASB עדכון תקינה חשבונאית 2011-02 ASU בנושא "קביעה על ידי נתון אשראי האם ארגון מחדש של חוב מהווה ארגון מחדש של חוב בעייתי". בהתאם לתקינה אמריקאית בנושא (ASC 310), חוב שאורגן מחדש כחוב בעייתי הינו חוב אשר עבר פורמלית ארגון מחדש, במסגרתו – מסיבות כלכליות או משפטיות הקשורות לקשיים פיננסיים של חייב – הבנק העניק ויתור ללווה. העדכון מספק הנחיות נוספות המבהירות מתי ייחשב ארגון מחדש של חוב כארגון מחדש של חוב בעייתי במסגרתו הוענק על ידי נתון האשראי ויתור. בפרט, נכללו הבהרות בכל הקשור לאופן היישום של מבחן הויתור בריבית אפקטיבית. בנוסף, נכללו הנחיות לקביעה האם הוענק הויתור בארגון מחדש של חוב שבמסגרתו הריבית החוזית בהתאם לתנאים החדשים גבוהה יותר מהריבית החוזית המקורית, אך עדיין נמוכה בהשוואה לריבית בשוק לגבי הלוואות בעלות מאפייני סיכון דומים ובהתחשב במכלול התנאים שנקבעו במסגרת הארגון מחדש. בנוסף, הובהר כי במצבים בהם לחייב לא קיימת אפשרות לגייס חוב בעל מאפייני סיכון דומים בתנאי שוק, יידרש הבנק לבחון את מכלול התנאים האחרים של הארגון מחדש לקביעה האם הוענק ויתור.

לצורך קביעה האם הלווה הינו בקשיים יידרש הבנק, בין היתר, להעריך האם צפוי שהלווה יקלע לאירוע הכשל בעתיד הנראה לעין. במידה ואירוע הכשל כאמור הינו צפוי (probable) על הבנק להסיק כי הלווה נמצא בקשיים פיננסיים. בנוסף, בהתאם לתקינה הקיימת, דחייה לא משמעותית בתשלומים לא מהווה ויתור. ה-ASU מספק רשימה של סמנים שעשויים להצביע על כך שהעוכב אינו מהותי, כגון: הסכום של התשלומים שאורגנו מחדש אינו מהותי ביחס ליתרת החוב שלא נפרעה או ביחס ללווה הנוכחי, וכן הדחיה אינה מהותית ביחס לתדירות התשלומים (חודשית, רבעונית וכד'), מועד הפרעון החוזי המקורי והמח"מ הצפוי המקורי של החוב. בהתאם ל-ASU, נתון האשראי חייב להביא בחשבון השפעה מצטברת של ארגון חוב מחדש שבוצע בעבר בעת ביצוע הערכה האם הדחיה אינה מהותית.

כמו כן, ה-ASU קובע שורה של דרישות גילוי לגבי פעולות ארגון מחדש של חוב בעייתי.

השפעת היישום לראשונה. הכללים שנקבעו ב-ASU לצורך זיהוי ההסדרים שיוגדרו כארגון מחדש של חוב בעייתי, אומצו על ידי הפיקוח על הבנקים ונכנסו לתוקף לתקופות התחילות ביום 1 ביולי 2011 ואילך, וחלים לצורך קביעה האם הארגון מהווה ארגון מחדש של חוב בעייתי לגבי כל הסדר חוב שבוצע החל מיום 1 בינואר 2011. השינויים באופן המדידה של הפרשה להפסדי אשראי יושמו באופן של מכאן ולהבא, כך שעדכון ההפרשה שנדרש לחשב על בסיס פרטני נרשם ברבעון השלישי 2011. ליישום ה-ASU לראשונה לא היתה השפעה מהותית.

1. הצגה מחדש של נתוני פרופורמה ליום 31 בדצמבר 2010

בביאור א' 1 לדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2010 הובאו נתוני "פרופורמה" בדבר ההשפעה (פרופורמה) של אימוץ לראשונה של ההוראה בדבר "מדידה וגילוי של חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי על סעיפים מאזניים מסויימים", ביום 1 בינואר 2011, על סעיפים

1. מדיניות חשבונאית (המשך)

מאזניים עיקריים בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2010, במידה וההוראה היתה מיושמת לראשונה במועד זה. נתוני הפרופורמה כאמור מוצגים בביאור 3 להלן, כמספרי השוואה לנתונים לתקופת הדיווח המוצגים בביאור.

בעריכת נתוני הפרופורמה שנכללו בביאור 3, נכללו השינויים הבאים בחישוב הנתונים:

- (1) בהתאם להבהרה של הפיקוח על הבנקים, שנמסרה בחודש אפריל 2011, חובות של אנשים פרטיים שסווגו כ"סיכון אשראי בהשגחה מיוחדת" מסווגים לצורך חישוב ההפרשה הקבוצתית כ"חובות בעייתיים", אך אם תקופת הפיגור בגינם נמוכה מ-90 יום. בחישוב שנערך לצורך הכללת נתוני הפרופורמה בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2010 (להלן: "חישוב נתוני הפרופורמה לראשונה"), סווגו חובות כאמור כחובות תקינים.
- השפעה ברוטו של תיקון זה הסתכמה בתוספת של כ-32 מיליון ש"ח להפרשה להפסדי אשראי (פרופורמה) ליום 31 בדצמבר 2010.
- (2) החלת שיעורי המרה לאשראי של ערבויות ביצוע וערבויות חוק מכר, המבוססים על "מודל פנימי" שגובש בבנק, במקום מקדם המרה בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין 203.
- השפעה ברוטו של תיקון זה הסתכמה בהפחתה של כ-51 מיליון ש"ח בהפרשה להפסדי אשראי (פרופורמה) ליום 31 בדצמבר 2010.
- (3) לאור המשך בחינת ההפרשות בגין חובות שנבחנו על בסיס פרטני, החליטה הנהלת הבנק לבצע ליום 31 בדצמבר 2010, מחיקות נוספות (פרופורמה) בסך של 20 מיליון ש"ח.
- (4) לאור בחינת התפתחות סיכונים אשראי בגין הלוואות לדיו, בהתאם להנחיה של המפקח על הבנקים, מיום 1 במאי 2011, הוגדלו ההפרשות להפסדי אשראי (פרופורמה) ליום 31 בדצמבר 2010, בסך של 18 מיליון ש"ח.
- (5) השפעת יישום לראשונה בחברה כלולה הוצגה מחדש וכללה תוספת של 11 מיליון ש"ח להשפעה על ההון.

להלן השפעת השינוי על נתוני הפרופורמה:

נתוני פרופורמה			
ליום 31 בדצמבר 2010			
במיליוני שקלים חדשים			
כמדווח	כפי שדווח	התיקון	בדוח הנוכחי
830	817	13	

השפעה מצטברת נטו ממס מיישום לראשונה של ההוראות החדשות ליום 31 בדצמבר 2010:

ז. גילוי ההשפעה של תקני חשבונאות חדשים והוראות חדשות של המפקח על הבנקים בתקופה שלפני יישומם

(1) **תקן חשבונאות מס' 23.** בביאור 1 כז' (ג) לדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2010 הובא תיאור קצר של התקן.

ביום 2 באוקטובר 2011, הופצה טיוטת חוזר בנושא אימוץ תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) מסוימים. במסגרת הטייטה נקבע, בין היתר, כי החל מיום 1 בינואר 2012, לצורך טיפול חשבונאי בפעולות בין תאגיד בנקאי לבין בעל שליטה בו ובין חברה בשליטת התאגיד הבנקאי, יש ליישם את כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב. במצבים בהם בכללים כאמור לא קיימת התייחסות לאופן הטיפול, יישמו הכללים שנקבעו בתקן 23.

(2) **תקן חשבונאות מס' 29.** בחודש יולי 2006 פירסם המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות את תקן חשבונאות מס' 29, "אימוץ תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS)" (להלן: "התקן"). בהתאם להוראות התקן, תאגידים שחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968, חל עליהם ומחוייבים לדווח על פי תקנות שהותקנו מכח חוק זה, יחוייבו לערוך את דוחותיהם הכספיים לפי תקני דיווח כספי בינלאומיים החל בדוחות הכספיים לתקופה המתחילה ביום 1 בינואר 2008 ואילך. האמור לא חל על תאגידים שדוחותיהם הכספיים ערוכים לפי הוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. בחודש יוני 2009, פירסם המפקח על הבנקים חוזר בעניין "דיווח של תאגידים בנקאיים וחברות כרטיסי אשראי בישראל לפי תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS)", אשר קובע את אופן האימוץ הצפוי של תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) על ידי תאגידים בנקאיים וחברות כרטיסי אשראי. בהתאם לחוזר, תאריך היעד לדיווח של תאגידים בנקאיים וחברות כרטיסי אשראי בהתאם לתקני ה-IFRS הינו:

- בנושאים שאינם בליבת העסק הבנקאי - החל מיום 1 בינואר 2011. יחד עם זאת, תקני IFRS בנושאים המפורטים להלן טרם נכנסו לתוקף (ר' להלן):

- IAS 7, בנושא "דוחות תזרים מזומנים";

1. מדיניות חשבונאית (המשך)

- IAS 12, בנושא "מסים על ההכנסה";
- IAS 19, בנושא "הטבות עובד";
- IAS 23, בנושא "עלויות אשראי";
- IAS 24, בנושא "גילויים בהקשר לצד קשור".
- בנושאים שהם בליבת העסק הבנקאי – החל מיום 1 בינואר 2013, כאשר בכוונת הפיקוח על הבנקים לקבל במהלך שנת 2011 החלטה סופית בנושא זה. ההחלטה הסופית תיקבע בהתחשב בלוח הזמנים שייקבע בארה"ב ובהתקדמות תהליך ההתכנסות בין גופי התקינה הבינלאומית והאמריקאית.
- בחוזר הובהר כי לאחר השלמת תהליך התאמת ההוראות לתקנים הבינלאומיים ישמור הפיקוח על סמכותו לקבוע הבהרות מחייבות לגבי אופן יישום הדרישות בתקנים הבינלאומיים, וכן לקבוע הוראות נוספות במקרים שבהם הדבר מתחייב לנוכח דרישת רשויות פיקוח במדינות מפותחות בעולם או בנושאים שלגביהם לא קיימת התייחסות בתקנים הבינלאומיים. בנוסף, הפיקוח על הבנקים ישמור על סמכותו לקבוע דרישות גילוי ודיווח.
- לפיכך, עד לתאריכי היעד לאימוץ תקני ה-IFRS, כאמור לעיל, דוחות כספיים של תאגיד בנקאי או חברת כרטיסי אשראי ימשיכו להיות ערוכים לפי הוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו.
- יצוין כי ביום 2 באוקטובר 2011 פרסם הפיקוח על הבנקים טיוטת חוזר בדבר "אימוץ תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) מסויימים", שעניינו מספר נושאים שאינם בליבת העסק הבנקאי. בטיטה נכללו ההתאמות הנדרשות להוראות הדיווח לציבור בגין תקני הדיווח הכספי הבינלאומיים הבאים:
 - IAS 7 – "דוחות תזרים מזומנים";
 - IAS 12 – "מסים על הכנסה";
 - IAS 23 – "עלויות אשראי";
 - IAS 24 – "גילויים בהקשר לצד קשור".
- בהתאם לטיטה, אימוץ התקנים האמורים יחל ביום 1 בינואר 2012.
- (3)** בחודש אפריל 2011 פרסם ה-FASB עדכון תקינה חשבונאית ASU 2011-03 בנושא "בחינה מחדש של שליטה אפקטיבית בעסקאות רכש חוזר", אשר מהווה עדכון לכללים שנקבעו ב-FAS 166 (ASC 860).
 - על פי העדכון, נדרש לשנות את האופן שבו מוערך קיום שליטה אפקטיבית בידי מעביר בעסקאות רכש חוזר. הערכת קיום שליטה אפקטיבית תתמקד בזכויות החוזיות ובהתחייבויות החוזיות של המעביר, ולכן לא יובא בחשבון (1) קריטריון שדורש שלמעביר תהיה יכולת לרכוש ניירות שהועברו גם במקרה כשל של הנעבר, וכן (2) הנחיות בנושא דרישת הביטחונות בקשר לקריטריון הנ"ל. קריטריונים נוספים לבחינת קיום השליטה האפקטיבית לא שונו על ידי ה-ASU. קריטריונים אלה מצביעים כי למעביר נותרת שליטה אפקטיבית על הנכסים שהועברו (ולכן העברת הנכסים תסופל כחוב מובטח) אם מתקיימים כל התנאים שלהלן:
 - הנכסים שייכשו חזרה או ייפדו זהים או זהים במהות לנכסים שהועברו;
 - ההסכם הוא לרכוש אותם חזרה או לפדות אותם לפני מועד הפירעון, במחיר קבוע או במחיר הניתן לקביעה; ו-
 - ההסכם נערך בעת ובעונה אחת עם ההעברה.
 - העדכון יחול לגבי התקופות המתחילות לאחר 15 בדצמבר 2011 (כלומר, החל מיום 1 בינואר 2012) ויישם באופן של מכאן ולהבא לגבי עסקאות חדשות ועסקאות קיימות ששונו בתחילת התקופה הרבעונית או השנתית הראשונה שלאחר מועד כניסתו לתוקף. לא יתאפשר יישום מוקדם. הבנק בוחן את ההשלכות של אימוץ התקן על הדוחות הכספיים.
 - (4)** תקני דיווח כספי חדשים בנושא איחוד דוחות כספיים ונושאים נלווים:
 - בחודש מאי 2011 פרסם ה-IASB מערכת התקנים החדשה המהווה חלק מפרויקט האיחוד המשותף של ה-IASB וה-FASB, ומיועדת להחליף את התקינה הקיימת בנושא איחוד דוחות כספיים ועסקאות משותפות וכן כוללת מספר שינויים ביחס לחברות כלולות. בהתאם להנחיות המפקח על הבנקים, תאגיד בנקאי יעדכן באופן שוטף את הטיפול החשבונאי בנושאים אשר אומצו בהוראות הדיווח לציבור. עדכון כאמור נדרש לפי מועד התחילה ולפי הוראות המעבר שיקבעו בתקני דיווח כספי בינלאומיים חדשים שיפורסמו בנושאים אלה ובהתאם לעקרונות האימוץ ולהבהרות של הפיקוח על הבנקים. לאור זאת, היישום של הכללים שנקבעו במערכת החדשה של התקנים בנושא איחוד דוחות כספיים ונושאים נלווים יבוצע בכפוף להנחיות שנקבעו בהוראות הדיווח לציבור, בין היתר, בדבר יישום התקן בנושאים בהם נקבעו או אומצו בהוראות הדיווח לציבור כללים ספציפיים השונים מאלה שנקבעו בתקן ו/או ההנחיות המתייחסות אליו.

1. מדיניות חשבונאית (המשך)

התקנים החדשים הם אלה:

- תקן דיווח כספי בינלאומי IFRS 10, "דוחות כספיים מאוחדים". התקן יחליף את הנחיות IAS 27, "דוחות כספיים מאוחדים ונפרדים" ואת הנחיות SIC 12, "איחוד - ישויות למטרות מיוחדות לעניין איחוד דוחות כספיים".
 - תקן דיווח כספי בינלאומי IFRS 11, "הסדרים משותפים". התקן יחליף את הנחיות IAS 31, "זכויות בעסקאות משותפות" ומתקן חלק מהנחיות IAS 28, "השקעות בחברות כלולות".
 - תקן דיווח כספי בינלאומי IFRS 12, "גילויים בדבר זכויות בישויות אחרות".
- התקנים האמורים ייושמו לתקופות שנתיות המתחילות ביום 1 בינואר 2013 או לאחר מכן. IFRS 10 ו-IFRS 11 ייושמו בדרך של יישום למפרע. יישום מוקדם של מי מהתקנים אפשרי בכפוף לאימוץ מוקדם של שלושת התקנים. יחד עם זאת, ניתן לכלול את דרישות הגילוי הנוספות הנדרשות תחת IFRS 12 ביישום מוקדם מבלי ליישם באימוץ מוקדם את התקנים האחרים.

הבנק בוחן את ההשלכות של אימוץ התקנים על הדוחות הכספיים.

(5) עדכון תקינה חשבונאית ASU 2011-04, "מדידת שווי הוגן"

עדכון תקינה חשבונאית זה מעדכן את ההנחיות לגבי אופן מדידת שווי הוגן שנקבעו בתקן חשבונאות אמריקאי (FAS 157) ASU 820-10. העדכונים שנקבעו ב-ASU כוללים הבהרות של ה-FASB בנוגע לכוונותיו בדבר אופן היישום של כללי מדידת שווי הוגן ובדבר דרישות הגילוי הקיימות כיום, וכן עדכונים אשר קובעים עקרונות או דרישות ספציפיות בדבר מדידת שווי הוגן ובדבר דרישות הגילוי לגבי מדידות השווי ההוגן. בחוזר מיום 11 באוגוסט 2011, הבהיר המפקח על הבנקים כי התאגידים הבנקאיים נדרשים ליישם את ההבהרות שנקבעו בעדכון התקינה האמור, מיום 1 בינואר 2012 ואילך, בדרך של "מכאן ולהבא". יישום מוקדם של ההבהרות אינו מותר. הבנק בוחן את ההשלכות של אימוץ התקן על הדוחות הכספיים.

(6) טיוטת הוראות בנושא מתכונת דוח רווח והפסד לתאגיד בנקאי ואימוץ כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב בנושא מדידת הכנסות

ריבית - ביום 21 בספטמבר 2011 פורסמה טיוטת הוראות אשר נועדה להתאים את הוראות הדיווח לציבור לצורך:

(א) קביעת אופן ההצגה של דוח רווח והפסד - ההוראה מתאימה את מתכונת דוח רווח והפסד לאופן ההצגה המקובל בעולם ובארה"ב. המתכונת החדשה משנה את אופן ההצגה של מרכיבי הרווח המימוני בגוף דוח רווח והפסד ובביאורים הנלווים לו; מבטלת את האבחנה בין עמלות מעסקי מימון לבין עמלות תפעוליות; משנה את הסיווג של הפרשי הצמדה על הקרן כחלק מ"ריבית" וכן משנה סיווג ושמות של סעיפים אחרים בדוח רווח והפסד. בנוסף, ההוראה מבטלת את סעיף "רווח מפעולות בלתי רגילות" ומאמצת את הגישה הנהוגה בארה"ב, לפיה פריטים מיוחדים מוגדרים כפריטים אשר "אינם רגילים" ו"אינם שכיחים" וכן קובעת כי סיווג אירוע כלשהו כפריט מיוחד יתאפשר רק באישור מראש של הפיקוח על הבנקים. כמו כן, ההוראה קובעת שינויים למתכונת של ביאורים נוספים בדוחות הכספיים. בהתאם לטיטוט החוזר, יישום ההוראות בענין זה יחל מהדוח לרבעון הראשון של שנת 2012, באופן של יישום למפרע. מיישום ההוראות לראשונה לא צפויה השפעה למעט שינויי סיווג והצגה.

(ב) אימוץ הכללים שנקבעו במסגרת תקני חשבונאות מקובלים בארה"ב בנושא "עמלות שאינן ניתנות להחזרה ועלויות אחרות" - ההוראה קובעת כללים לטיפול בעמלות מיצירת הלוואות ובעלויות ישירות ליצירת הלוואות. העמלות והעלויות הכשירות בהתאם לקריטריונים שנקבעו בהוראה לא יוכרו באופן מיידי בדוח רווח והפסד אלא יובאו בחשבון בחישוב שיעור הריבית האפקטיבית על ההלוואה. בנוסף, ההוראה משנה טיפול בעמלות ועלויות הקשורות להתחייבויות להקצאת אשראי, לרבות עסקאות בכרטיסי אשראי. כמו כן, בהוראה נקבעו כללים בנוגע לטיפול בשינויים בתנאי החוב אשר לא מהווים ארגון מחדש של חוב בעייתי, טיפול בפירעונות מוקדמים של חובות וכן טיפול בעסקאות מתן אשראי אחרות כגון עסקאות סינדיקציה.

הכללים שנקבעו בהוראה מהווים שינוי משמעותי לעומת הכללים הקיימים כיום בהוראות הדיווח לציבור. ההיערכות ליישום הכללים שנקבעו בהוראה הינה מורכבת ובכוונת הפיקוח על הבנקים ללוות את תהליך ההיערכות של התאגידים הבנקאיים, במיוחד בכל הקשור לזיהוי העלויות הכשירות.

בהתאם לטיטוט החוזר, ההוראות בענין זה ייושמו מיום 1 בינואר 2013 ואילך. ההוראות בקשר לשינוי בהגדרת "ריבית" בגין חובות פגומים ייושמו לגבי חובות שסווגו כפגומים מיום 1 בינואר 2012 ואילך בלבד. הבנק לומד את טיוטת ההוראה ובוחן את ההשלכות הצפויות מיישומה לראשונה.

2. ניירות ערך – מאוחד

א. הרכב הסעיף

בלתי מבוקר				
30 בספטמבר 2011				
הערך במאזן	עלות מופחתת	רווחים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן ⁽¹⁾	שווי הוגן ⁽¹⁾
במיליוני שקלים חדשים				
(1) איגרות חוב מוחזקות לפדיון				
איגרות חוב ומלוות:				
5,039	5,039	162	1	5,200
1,000	1,000	9	1	1,008
145	145	6	–	151
סך-הכל איגרות חוב מוחזקות לפדיון	6,184	177	2	6,359
(2) ניירות ערך זמינים למכירה				
איגרות חוב ומלוות:				
16,384	16,331	154	101	16,384
7,404	7,268	141	5	7,404
3,363	3,624	30	291	3,363
סך-הכל איגרות חוב זמינים למכירה	27,223	325	397	27,151
635	631	4	–	635
סך-הכל ניירות ערך זמינים למכירה	27,854	329	397	27,786

הערות לטבלה ר' בעמוד הבא.

2. ניירות ערך – מאוחד (המשך)

א. הרכב הסעיף (המשך)

בלתי מבוקר				
30 בספטמבר 2011				
עלות מופחתת (במניות-עלות)	רווחים שטרם מומשו שטרם מומשו	הפסדים מהתאמות שווי הוגן ⁽¹⁾	הערך במאזן	
במיליוני שקלים חדשים				
(3) ניירות ערך למסחר				
איגרות חוב ומלוות:				
3,655	4	8	3,651	3,655
ממשלתיים				
29	–	–	29	29
סוכנויות של ממשלת ארה"ב				
115	21	–	136	115
של אחרים				
3,799	25	8	3,816	3,799
סך-הכל איגרות חוב				
5	3	–	8	5
מניות				
3,804	⁽⁵⁾ 28	⁽⁵⁾ 8	3,824	3,804
סך-הכל ניירות ערך למסחר				
37,949	427	514	37,862	37,774
סך-הכל ניירות ערך				

הערות:

- (1) נתוני שווי הוגן מבוססים בדרך כלל על שערי בורסה, אשר לא בהכרח משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות ערך בהיקפים גדולים.
- (2) כולל ניירות ערך שנמכרו בתנאי רכישה חוזרת בחברה מאוחדת בחו"ל בשווי שוק של 6,523 מיליון ש"ח (כ-1,757 מיליון דולר).
- (3) כלולים בהון העצמי בסעיף "התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן".
- (4) כולל מניות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין המוצגות לפי העלות בסך 603 מיליון ש"ח.
- (5) נזקפו לדוח רווח והפסד.

2. ניירות ערך – מאוחד (המשך)

א. הרכב הסעיף (המשך)

בלתי מבוקר				
30 בספטמבר 2010				
הערך במאזן	עלות מופחתת	רווחים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן ⁽¹⁾	הפסדים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן ⁽¹⁾	שוי הוגן ⁽¹⁾
במיליוני שקלים חדשים				
(1) איגרות חוב מוחזקות לפדיון				
איגרות חוב ומלוות:				
4,966	4,966	185	–	5,151
1,271	1,271	11	–	1,282
355	355	15	8	362
6,592	6,592	211	8	6,795
סך-הכל איגרות חוב מוחזקות לפדיון				
(2) ניירות ערך זמינים למכירה				
ממשלתיים				
18,889	18,573	324	8	18,889
6,728	6,560	171	3	6,728
3,336	3,536	63	263	3,336
28,953	28,669	558	274	28,953 ⁽²⁾
סך-הכל איגרות חוב				
מניות:				
7	7 ⁽⁶⁾	–	–	7
716	691	25	–	716
723	698	25	–	723 ⁽⁴⁾
29,676	29,367	583 ⁽³⁾	274 ⁽³⁾	29,676
סך-הכל ניירות ערך זמינים למכירה				

הערות לטבלה ר' בעמוד הבא.

2. ניירות ערך – מאוחד (המשך)

א. הרכב הסעיף (המשך)

בלתי מבוקר				
30 בספטמבר 2010				
עלות	רווחים	הפסדים	הערך	במאזן
מופחתות	שטרם מומשו	שטרם מומשו	מהתאמות	שווי
(במניות-)	מהתאמות	מהתאמות	לשווי הוגן	הוגן ⁽¹⁾
עלות)	לשווי הוגן	לשווי הוגן		
במיליוני שקלים חדשים				
(3) ניירות ערך למסחר				
איגרות חוב ומלוות:				
3,209	2	31	3,180	3,209
14	–	1	13	14
96	5	1	100	96
3,319	7	33	3,293	3,319
18	7	5	20	18
3,337	14 ⁽⁵⁾	38 ⁽⁵⁾	3,313	3,337
39,808	296	832	39,272	39,605
סך-הכל ניירות ערך למסחר				
סך-הכל ניירות ערך				

הערות:

- (1) נתוני שווי הוגן מבוססים בדרך כלל על שערי בורסה, אשר לא בהכרח משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות ערך בהיקפים גדולים.
- (2) כולל ניירות ערך שנמכרו בתנאי רכישה חוזרת בחברה מאוחדת בחו"ל בשווי שוק של 7,585 מיליון ש"ח (כ-2,070 מיליון דולר).
- (3) כלולים בהון העצמי בסעיף "התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן".
- (4) כולל מניות ואגרות חוב שלא מתקיים לגביהם שווי הוגן זמין המוצגות לפי העלות בסך 654 מיליון ש"ח.
- (5) נזקפו לדוח רווח והפסד.
- (6) יתרת ההשקעה ליום 30 בספטמבר 2010 הינה לאחר ירידת ערך בעלת אופי שאינו זמני, בסך של 61 מיליון ש"ח, ולאחר פדיון חלק מיחידות הקרן.

2. ניירות ערך – מאוחד (המשך)

א. הרכב הסעיף (המשך)

מבוקר				
31 בדצמבר 2010				
הערך במאזן	עלות מופחתת	רווחים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן ⁽¹⁾	הפסדים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן ⁽¹⁾	שוי הוגן ⁽¹⁾
במיליוני שקלים חדשים				
(1) איגרות חוב מוחזקות לפדיון				
איגרות חוב ומלוות:				
4,785	4,785	76	16	4,845
1,654	1,654	8	45	1,617
313	313	10	–	323
סך-הכל איגרות חוב מוחזקות לפדיון	6,752	94	61	6,785
(2) ניירות ערך זמינים למכירה				
ממשלתיים				
17,430	17,265	206	41	17,430
6,751	6,623	140	12	6,751
3,369	3,552	55	238	3,369
סך-הכל איגרות חוב	27,440	401	291	27,550⁽²⁾
מניות:				
7	7 ⁽⁶⁾	–	–	7
674	658	16	–	674
סך-הכל מניות	665	16	–	681⁽⁴⁾
סך-הכל ניירות ערך זמינים למכירה	28,105	417⁽³⁾	291⁽³⁾	28,231

הערות לטבלה ר' בעמוד הבא.

2. ניירות ערך – מאוחד (המשך)

א. הרכב הסעיף (המשך)

מבוקר				
31 בדצמבר 2010				
עלות	רווחים	הפסדים		
מופחתת	שטרם מומשו	שטרם מומשו	הערך	הערך
(במניות-)	מהתאמות	מהתאמות	במאזן	במאזן
עלות)	לשווי הוגן	לשווי הוגן		הוגן ⁽¹⁾
במיליוני שקלים חדשים				
(3) ניירות ערך למסחר				
איגרות חוב ומלוות:				
2,063	4	3	2,064	2,063
18	–	–	18	18
100	6	1	105	100
2,181	10	4	2,187	2,181
12	5	5	12	12
2,193	15 ⁽⁵⁾	9 ⁽⁵⁾	2,199	2,193
37,209	367	520	37,056	37,176
סך-הכל ניירות ערך למסחר				
סך-הכל ניירות ערך				

הערות:

- (1) נתוני שווי הוגן מבוססים בדרך כלל על שערי בורסה, אשר לא בהכרח משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות ערך בהיקפים גדולים.
- (2) כולל ניירות ערך שנמכרו בתנאי רכישה חוזרת בחברה מאוחדת בחו"ל בשווי שוק של 7,227 מיליון ש"ח (כ-2,036 מיליון דולר).
- (3) כלולים בהון העצמי בסעיף "התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן".
- (4) כולל מניות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין המוצגות לפי העלות בסך 626 מיליון ש"ח.
- (5) נזקפו לדוח רווח והפסד.
- (6) יתרת ההשקעה ליום 31 בדצמבר 2010 הינה לאחר ירידת ערך בעלת אופי שאינו זמני, בסך של 61 מיליון ש"ח, ולאחר פדיון חלק מיחידות הקרן. ברבעון הראשון של שנת 2011 פדתה הקרן את יתרת היחידות.

2. ניירות ערך – מאוחד (המשך)

- ב. **מכירת ניירות ערך מהתיק המוחזק לפדיון.** ברבעון הראשון של שנת 2011 מכר אי די בי ניו יורק ניירות ערך מהתיק המוחזק לפדיון, שיתרתם ליום 31 בדצמבר 2010 הסתכמה בסך של כ-42 מיליון דולר (149 מיליון ש"ח). ניירות הערך האמורים הם מסוג RMBS, שאינם של סוכנויות של ממשלת ארה"ב, אשר סווגו לתיק לפדיון במועד רכישתם ושחלה לגביהם הידרדרות משמעותית באיכות האשראי. ההפסד מירידה בעלת אופי אחר מזמני נרשם בדוחות הכספיים לשנת 2010.
- ביום 13 ביולי 2011, מכר אי די בי ניו יורק שני ניירות מסוג CMBS אשר יתרתם המאזנית ליום 30 ביוני 2011 הסתכמה ב-14.3 מיליון ש"ח. ניירות אלה סווגו לפדיון במהלך הרבעון הראשון של שנת 2010, ומאז חלה לגביהם הידרדרות משמעותית באיכות האשראי ובפרט הידרדרות באיכות ההלוואות המגבות את הניירות (עליה בשיעורי ההלוואות בפיגור ובעומק הפיגור).
- ג. תיק ניירות הערך ליום 30 בספטמבר 2011 כולל השקעה בניירות ערך מגובי נכסים, בעיקר איגרות חוב מגובות משכנתא (MBS) אשר מוחזקות בעיקר בידי חברה מאוחדת בחו"ל. פרטים בדבר המונחים "נייר ערך המגובה במשכנתא MBS", ניירות ערך מסוג העבר באמצעות – "Mortgage Pass Through" והתחייבויות משכנתא מובטחות – "Collateralized Mortgage Obligation CMO" הובאו בביאור 3 לדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2010.
- ד. בתיק הזמין למכירה נכללו איגרות חוב קונצרניות, לרבות איגרות חוב של בנקים, בהיקף כולל של כ-3,363 מיליון ש"ח (31 בדצמבר 2010: 3,369 מיליון ש"ח). יתרת איגרות החוב האמורות כללה, ליום 30 בספטמבר 2011, הפסדים שטרם מומשו בסך של כ-291 מיליון ש"ח (31 בדצמבר 2010: כ-238 מיליון ש"ח).
- ה. מרבית ההפסדים שטרם מומשו ליום 30 בספטמבר 2011 נובעים מניירות ערך המדורגים ב-"דירוג השקעה", והם מיוחסים למספר גורמים, לרבות שינויים בשיעורי ריבית השוק לאחר מועד הרכישה, גידול במרווחים שחל בשוק האשראי לגבי סוגים דומים של ניירות ערך, השפעת השווקים הלא פעילים ושינויים בדירוג ניירות הערך. באשר לניירות ערך המייצגים חוב, אין כאלה שעבר זמן פרעונם או כאלה שלגביהם הבנק ו/או חברות הבת הרלבנטיות מעריכים כיום שאין סבירות שיצליחו לגבות את כל הסכומים המגיעים להם, בהתאם לתנאים של חוזה ההשקעה. כיוון שלבנק ולחברות הבת הרלבנטיות יש את היכולת והכוונה להמשיך ולהחזיק בניירות הערך בעלי הפסד שלא מומש עד להתאוששות במחיר השוק (כאשר לגבי איגרות חוב הדבר עלול לקרות רק בעת מועד פדיון), הבנק וחברות הבת הרלבנטיות אינם רואים בירידת הערך של השקעות אלה ליום 30 בספטמבר 2011, ירידה בעלת אופי אחר מאשר זמני, פרט לניירות ערך מסויימים, שבגינם נערכה הפרשה לירידת ערך.
- ו. תיק ניירות הערך של קבוצת דיסקונט ליום 30 בספטמבר 2011 כולל השקעה ישירה באיגרות חוב של Fannie Mae, Federal Home Loan Bank (FHLB), ו-Freddie mac (להלן: "הסוכנויות הפדרליות"), אשר מוחזקות בידי אי די בי ניו יורק, בסך של 255 מיליון דולר (947 מיליון ש"ח), לעומת 420 מיליון דולר ביום 31 בדצמבר 2010 (1,491 מיליון ש"ח).
- ז. **שיעבוד ניירות ערך.** ביתרת ניירות ערך לימים 30 בספטמבר 2011, 30 בספטמבר 2010 ו-31 בדצמבר 2010, נכללו ניירות ערך בסך של 7,339 מיליון ש"ח, 7,074 מיליון ש"ח ו-7,201 מיליון ש"ח, בהתאמה, ששועבדו ללווים.
- ח. **הצגה בשווי הוגן.** ביתרת ניירות ערך לימים 30 בספטמבר 2011, 30 בספטמבר 2010 ו-31 בדצמבר 2010, נכללו ניירות ערך בסך של 30,987 מיליון ש"ח, 32,359 מיליון ש"ח ו-29,798 מיליון ש"ח, בהתאמה, שהוצגו בשווי הוגן.

2. ניירות ערך – מאוחד (המשך)

ט. פירוט נוסף על בסיס מאוחד לגבי ניירות ערך מגובי משכנתאות ומגובי נכסים

בלתי מבוקר			
30 בספטמבר 2011			
רווח כולל אחר מצטבר ⁽¹⁾			
עלות מופחתת	רווחים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	שווי הוגן
במיליוני שקלים חדשים			
1. ניירות ערך מגובי משכנתאות (MBS):			
ניירות ערך זמינים למכירה			
א. ניירות ערך מסוג העבר באמצעות (Mortgage Pass Through):			
185	7	-	192
ניירות ערך בערבות GNMA			
2,751	86	-	2,837
ניירות ערך שהונפקו ע"י FNMA וע"י FHLMC			
2,936	93	-	3,029
סך-הכל ניירות ערך מגובי משכנתאות מסוג העבר באמצעות			
ב. ניירות ערך מגובי משכנתאות אחרים (כולל REMIC, CMO ו-STRIPPED MBS):			
7,845	92	16	7,921
ניירות ערך שהונפקו ע"י FNMA, GNMA או בערבותם			
7,845	92	16	7,921
סך-הכל ניירות ערך זמינים למכירה מגובי משכנתאות אחרים			
10,781	185	16	10,950
סך-הכל ניירות ערך זמינים למכירה מגובי משכנתאות (MBS)			
ניירות ערך מוחזקים לפידיון			
א. ניירות ערך מסוג העבר באמצעות (Mortgage Pass Through):			
99	5	-	104
ניירות ערך בערבות GNMA			
108	6	-	114
ניירות ערך שהונפקו ע"י FNMA וע"י FHLMC			
207	11	-	218
סך-הכל ניירות ערך מגובי משכנתאות מסוג העבר באמצעות			
ב. ניירות ערך מגובי משכנתאות אחרים (כולל REMIC, CMO ו-STRIPPED MBS):			
811	21	-	832
ניירות ערך שהונפקו ע"י FNMA, GNMA או בערבותם			
55	5	-	60
ניירות ערך מגובי משכנתאות אחרים			
866	26	-	892
סך-הכל ניירות ערך לפידיון מגובי משכנתאות אחרים			
1,073	37	-	1,110
סך-הכל ניירות ערך מוחזקים לפידיון מגובי משכנתאות (MBS)			
ניירות ערך למסחר			
א. ניירות ערך מסוג העבר באמצעות (Mortgage Pass Through):			
3	-	-	3
ניירות ערך שהונפקו ע"י FNMA וע"י FHLMC			
ב. ניירות ערך מגובי משכנתאות אחרים (כולל REMIC, CMO ו-STRIPPED MBS):			
44	-	-	44
ניירות ערך שהונפקו ע"י FNMA, GNMA או בערבותם			
47	-	-	47
סך-הכל ניירות ערך למסחר מגובי משכנתאות (MBS)			
11,901	222	16	12,107
סך-הכל ניירות ערך מגובי משכנתאות (MBS)			

הערה:
(1) רווח כולל אחר מצטבר-לניירות ערך זמינים למכירה.

2. ניירות ערך - מאוחד (המשך)

ט. פירוט נוסף על בסיס מאוחד לגבי ניירות ערך מגובי משכנתאות ומגובי נכסים (המשך)

בלתי מבוקר			
30 בספטמבר 2010			
רווח כולל אחר מצטבר ⁽¹⁾			
עלות מופחתת	רווחים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	שווי הוגן
במיליוני שקלים חדשים			
1. ניירות ערך מגובי משכנתאות (MBS):			
ניירות ערך זמינים למכירה			
א. ניירות ערך מסוג העבר באמצעות (Mortgage Pass Through):			
112	5	-	117
2,827	112	-	2,939
ניירות ערך בערבות GNMA			
ניירות ערך שהונפקו ע"י FNMA וע"י FHLMC			
2,939	117	-	3,056
סך-הכל ניירות ערך מגובי משכנתאות מסוג העבר באמצעות			
ב. ניירות ערך מגובי משכנתאות אחרים (כולל REMIC, CMO ו-STRIPPED MBS):			
6,963	90	8	7,045
4	-	1	3
ניירות ערך שהונפקו ע"י FNMA, FHLMC או GNMA או בערבות			
ניירות ערך מגובי משכנתאות אחרים			
6,967	90	9	7,048
9,906	207	9	10,104
סך-הכל ניירות ערך זמינים למכירה מגובי משכנתאות (MBS)			
ניירות ערך מוחזקים לפידיון			
א. ניירות ערך מסוג העבר באמצעות (Mortgage Pass Through):			
118	1	-	119
145	4	-	149
ניירות ערך בערבות GNMA			
ניירות ערך שהונפקו ע"י FNMA וע"י FHLMC			
263	5	-	268
סך-הכל ניירות ערך מגובי משכנתאות מסוג העבר באמצעות			
ב. ניירות ערך מגובי משכנתאות אחרים (כולל REMIC, CMO ו-STRIPPED MBS):			
* 1,136	20	-	* 1,156
256	12	8	260
ניירות ערך שהונפקו ע"י FNMA, FHLMC או GNMA או בערבות			
ניירות ערך מגובי משכנתאות אחרים			
1,392	32	8	1,416
1,655	37	8	1,684
סך-הכל ניירות ערך מוחזקים לפידיון מגובי משכנתאות (MBS)			
ניירות ערך למסחר			
א. ניירות ערך מסוג העבר באמצעות (Mortgage Pass Through):			
4	-	-	4
ניירות ערך שהונפקו ע"י FNMA וע"י FHLMC			
ב. ניירות ערך מגובי משכנתאות אחרים (כולל REMIC, CMO ו-STRIPPED MBS):			
37	-	-	37
41	-	-	41
ניירות ערך שהונפקו ע"י FNMA, FHLMC או GNMA או בערבות			
ניירות ערך מגובי משכנתאות אחרים			
11,602	244	17	11,829
סך-הכל ניירות ערך מגובי משכנתאות (MBS)			
2. ניירות ערך זמינים למכירה מגובי נכסים (ABS):			
3	-	-	3
18	-	2	16
אשראי לרכישת רכב			
תיק חובות מאוגחים CDO			
21	-	2	19
סך-הכל ניירות ערך זמינים למכירה מגובי נכסים (ABS)			
11,623	244	19	11,848
סך-הכל ניירות ערך מגובי משכנתאות ומגובי נכסים			

* סוג מחדש.

הערה:

(1) רווח כולל אחר מצטבר-לניירות ערך זמינים למכירה.

2. ניירות ערך - מאוחד (המשך)

ט. פירוט נוסף על בסיס מאוחד לגבי ניירות ערך מגובי משכנתאות ומגובי נכסים (המשך)

מבוקר			
31 בדצמבר 2010			
רווח כולל אחר מצטבר ⁽¹⁾			
עלות מופחתת	רווחים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	שווי הוגן
במיליוני שקלים חדשים			
1. ניירות ערך מגובי משכנתאות (MBS):			
ניירות ערך זמינים למכירה			
א. ניירות ערך מסוג העבר באמצעות (Mortgage Pass Through):			
100	5	-	105
2,623	93	3	2,713
2,723	98	3	2,818
GNMA בערבות			
FHLMC ו"ע"י FNMA			
סך-הכל ניירות ערך מגובי משכנתאות מסוג העבר באמצעות			
ב. ניירות ערך מגובי משכנתאות אחרים (כולל REMIC, CMO ו-STRIPPED MBS):			
6,092	76	14	6,154
2	-	-	2
6,094	76	14	6,156
8,817	174	17	8,974
סך-הכל ניירות ערך זמינים למכירה מגובי משכנתאות (MBS)			
ניירות ערך מוחזקים לפידיון			
א. ניירות ערך מסוג העבר באמצעות (Mortgage Pass Through):			
110	2	-	112
128	3	-	131
238	5	-	243
GNMA בערבות			
FHLMC ו"ע"י FNMA			
סך-הכל ניירות ערך מגובי משכנתאות מסוג העבר באמצעות			
ב. ניירות ערך מגובי משכנתאות אחרים (כולל REMIC, CMO ו-STRIPPED MBS):			
*979	16	1	*994
218	8	-	226
1,197	24	1	1,220
1,435	29	1	1,463
סך-הכל ניירות ערך מוחזקים לפידיון מגובי משכנתאות (MBS)			
ניירות ערך למסחר			
א. ניירות ערך מסוג העבר באמצעות (Mortgage Pass Through):			
4	-	-	4
FHLMC ו"ע"י FNMA			
ב. ניירות ערך מגובי משכנתאות אחרים (כולל REMIC, CMO ו-STRIPPED MBS):			
39	-	-	39
43	-	-	43
סך-הכל ניירות ערך למסחר מגובי משכנתאות (MBS)			
10,295	203	18	10,480
סך-הכל ניירות ערך מגובי משכנתאות (MBS)			
2. ניירות ערך זמינים למכירה מגובי נכסים (ABS):			
2	-	-	2
12	-	-	12
14	-	-	14
סך-הכל ניירות ערך זמינים למכירה מגובי נכסים (ABS)			
10,309	203	18	10,494
סך-הכל ניירות ערך מגובי משכנתאות ומגובי נכסים			

* סוג מחדש.

הערה:

(1) רווח כולל אחר מצטבר - לניירות ערך זמינים למכירה.

2. ניירות ערך – מאוחד (המשך)

י. פירוט נוסף על בסיס מאוחד לגבי ניירות ערך מגובי משכנתאות

פירוט נוסף לגבי ניירות ערך מגובי משכנתאות הנמצאים בפוזיציות הפסד שטרם מומש

בלתי מבוקר			
30 בספטמבר 2011			
פחות מ-12 חודשים		12 חודשים ומעלה	
הפסדים שווי הוגן	הפסדים שטרם מומשו	הפסדים שווי הוגן	הפסדים שטרם מומשו
במיליוני שקלים חדשים			
ניירות ערך מגובי משכנתאות (MBS):			
ניירות ערך זמינים למכירה			
ניירות ערך מגובי משכנתאות אחרים (כולל REMIC, CMO-1 MBS-STRIPPED):			
8	1,376	8	352
ניירות ערך שהונפקו ע"י FNMA וע"י FHLMC או GNMA או בערבותם			
8	1,376	8	352
סך-הכל ניירות ערך מגובי משכנתאות אחרים			
8	1,376	8	352
סך-הכל ניירות ערך זמינים למכירה מגובי משכנתאות (MBS)			
ניירות ערך למסחר			
ניירות ערך מגובי משכנתאות אחרים (כולל REMIC, CMO-1 MBS-STRIPPED):			
–	26	–*	–
ניירות ערך שהונפקו ע"י FNMA וע"י FHLMC או GNMA או בערבותם			
–	26	–*	–
סך-הכל ניירות ערך למסחר מגובי משכנתאות (MBS)			
8	1,402	8	352
סך-הכל ניירות ערך מגובי משכנתאות (MBS)			

* סכום ההפסד נמוך מ-1 מיליון ש"ח.

2. ניירות ערך - מאוחד (המשך)

י. פירוט נוסף על בסיס מאוחד לגבי ניירות ערך מגובי משכנתאות (המשך)

פירוט נוסף לגבי ניירות ערך מגובי משכנתאות הנמצאים בפוזיציות הפסד שטרם מומש (המשך)

בלתי מבוקר			
30 בספטמבר 2010			
פחות מ-12 חודשים		יותר מ-12 חודשים	
הפסדים שטרי מומשו	שווי הוגן	הפסדים שטרי מומשו	שווי הוגן
במיליוני שקלים חדשים			
ניירות ערך מגובי משכנתאות (MBS):			
ניירות ערך זמינים למכירה			
ניירות ערך מגובי משכנתאות אחרים (כולל REMIC, CMO-1 STRIPPED MBS):			
1,369	8	20	*
ניירות ערך שהונפקו ע"י FNMA וע"י FHLMC או GNMA או בערבותם			
–	–	3	1
ניירות ערך מגובי משכנתאות אחרים			
1,369	8	23	1
סך-הכל ניירות ערך מגובי משכנתאות אחרים			
1,369	8	23	1
סך-הכל ניירות ערך זמינים למכירה מגובי משכנתאות (MBS)			
ניירות ערך מוחזקים לפידיון			
ניירות ערך מגובי משכנתאות אחרים (כולל REMIC, CMO-1 STRIPPED MBS):			
23	*	–	–
ניירות ערך שהונפקו ע"י FNMA וע"י FHLMC או GNMA או בערבותם			
–	–	112	8
ניירות ערך מגובי משכנתאות אחרים			
23	*	112	8
סך-הכל ניירות ערך מגובי משכנתאות אחרים			
23	*	112	8
סך-הכל ניירות ערך מוחזקים לפידיון מגובי משכנתאות (MBS)			
ניירות ערך למסחר			
ניירות ערך מגובי משכנתאות אחרים (כולל REMIC, CMO-1 STRIPPED MBS):			
19	*	–	–
ניירות ערך שהונפקו ע"י FNMA וע"י FHLMC או GNMA או בערבותם			
19	*	–	–
סך-הכל ניירות ערך למסחר מגובי משכנתאות (MBS)			
1,411	8	135	9
סך-הכל ניירות ערך מגובי משכנתאות (MBS)			
ניירות ערך זמינים למכירה מגובי נכסים (ABS):			
תיק חובות מאגחים CDO			
–	–	16	2
סך-הכל ניירות ערך זמינים למכירה מגובי נכסים (ABS)			
–	–	16	2
סך-הכל ניירות ערך מגובי משכנתאות ומגובי נכסים			
1,411	8	151	11

* סכום ההפסד נמוך מ-1 מיליון ש"ח.

2. ניירות ערך - מאוחד (המשך)

י. פירוט נוסף על בסיס מאוחד לגבי ניירות ערך מגובי משכנתאות (המשך)

פירוט נוסף לגבי ניירות ערך מגובי משכנתאות הנמצאים בפוזיציות הפסד שטרם מומש (המשך)

מבוקר			
31 בדצמבר 2010			
פחות מ-12 חודשים		12 חודשים ומעלה	
הפסדים שטרם מומשו	שווי הוגן	הפסדים שטרם מומשו	שווי הוגן
במיליוני שקלים חדשים			
ניירות ערך מגובי משכנתאות (MBS):			
ניירות ערך זמינים למכירה			
א. ניירות ערך מסוג העבר באמצעות (Mortgage Pass Through):			
–	–	3	251
ניירות ערך שהונפקו ע"י FNMA וע"י FHLMC			
–	–	3	251
סך-הכל ניירות ערך מגובי משכנתאות מסוג העבר באמצעות			
ב. ניירות ערך מגובי משכנתאות אחרים (כולל REMIC, CMO-1 STRIPPED MBS):			
–*	32	14	1,672
ניירות ערך שהונפקו ע"י FNMA וע"י FHLMC או GNMA או בערבותם			
–*	32	14	1,672
סך-הכל ניירות ערך מגובי משכנתאות אחרים			
–*	32	17	1,923
סך-הכל ניירות ערך זמינים למכירה מגובי משכנתאות (MBS)			
ניירות ערך מוחזקים לפידיון			
ניירות ערך מגובי משכנתאות אחרים (כולל REMIC, CMO-1 STRIPPED MBS):			
–	–	1	180
ניירות ערך שהונפקו ע"י FNMA וע"י FHLMC או GNMA או בערבותם			
–	–	–	18
ניירות ערך מגובי משכנתאות אחרים			
–	–	1	198
סך-הכל ניירות ערך מגובי משכנתאות אחרים			
–	–	1	198
סך-הכל ניירות ערך מוחזקים לפידיון מגובי משכנתאות (MBS)			
ניירות ערך למסחר			
ניירות ערך מגובי משכנתאות אחרים (כולל REMIC, CMO-1 STRIPPED MBS):			
–	–	–*	18
ניירות ערך שהונפקו ע"י FNMA וע"י FHLMC או GNMA או בערבותם			
–	–	–*	18
סך-הכל ניירות ערך למסחר מגובי משכנתאות (MBS)			
–	32	18	2,139
סך-הכל ניירות ערך מגובי משכנתאות (MBS)			

* סכום ההפסד נמוך מ-1 מיליון ש"ח.

א. מידע לגבי איגרות חוב פגומות

מבוקר	בלתי מבוקר
30 בספטמבר 2011	31 בדצמבר 2010
במיליוני שקלים חדשים	
יתרת חוב רשומה של -	
27	58
איגרות חוב פגומות שאינן צוברות הכנסות ריבית	

3. אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי

כללי. החל מיום 1 בינואר 2011, הונק מיישם את ההוראה החדשה של הפיקוח על הבנקים בדבר "מדידה וגילוי של חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי". בתמצית דוחות ביניים אלה נכלל גילוי לפי המתכונת החדשה, המותאם לדרישות הדיווח בהתאם להוראה כאמור. לאור העובדה שההוראה החדשה יושמה באופן של מכאן ולהבא, ללא הצגה מחדש של מספרי ההשוואה, לצורך השוואתיות הגילוי, יוצגו להלן נתוני התקופה השוטפת מול יתרות מתאימות ליום 31 בדצמבר 2010 (נתוני פרופורמה), לו ההוראה הייתה מיושמת לראשונה במועד זה. השפעת היישום לראשונה של ההוראה החדשה על הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות ובגין מכשירי אשראי חוץ מאזני והתנועה ביתרת ההפרשה בתקופה של תשעת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2011, מובאים בסעיף ד' להלן:

א. האשראי לציבור

בלתי מבוקר		
30 בספטמבר 2011		
יתרת חוב	הפרשה	יתרת חוב
נטו	להפסדי אשראי	רשומה
במיליוני שקלים חדשים		
62,843	1,185	64,028
55,673	779	56,452
118,516	1,964	120,480
210	2	212

אשראי לציבור שנבדק על בסיס פרטני⁽¹⁾

אשראי לציבור שנבדק על בסיס קבוצתי⁽²⁾

סך-הכל אשראי לציבור

מזה: התחייבויות לקוחות עבור קיבולים

מבוקר		
31 בדצמבר 2010 (נתוני פרופורמה)*		
יתרת חוב	הפרשה	יתרת חוב
נטו	להפסדי אשראי	רשומה
במיליוני שקלים חדשים		
61,821	1,222**	63,043
55,497	846**	56,343
117,318	2,068	119,386
285	2	287

אשראי לציבור

לפני ניכוי הפרשות
מחיקות
חשבונאיות

אשראי לציבור שנבדק על בסיס פרטני⁽¹⁾

אשראי לציבור שנבדק על בסיס קבוצתי⁽²⁾

סך-הכל אשראי לציבור

מזה: התחייבויות לקוחות עבור קיבולים

* הוצג מחדש, ר' ביאור 1 ו' לעיל.

** סווג מחדש.

הערות:

- (1) לרבות אשראי שנבחן על בסיס פרטני ונמצא שהוא אינו פגום. ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי זה חושבה על בסיס קבוצתי. לפירוט נוסף לגבי אשראי שנבחן על בסיס פרטני ר' סעיף 3 ב' להלן.
- (2) אשראי שהפרשה להפסדי אשראי בגינו מוערכת על בסיס קבוצתי בשיטת עומק הפיגור לפי נספח להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 314, ואשראי אחר שלא נבדק פרטנית אשר ההפרשה להפסדי אשראי בגינו חושבה על בסיס קבוצתי. ר' סעיף 3 ג' להלן.

3. אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. אשראי לציבור שנבדק על בסיס פרטני

1. אשראי לציבור שנבדק על בסיס פרטני כולל

מבוקר			בלתי מבוקר		
31 בדצמבר 2010 (נתוני פרופורמה*)			30 בספטמבר 2011		
יתרת חוב	הפרשה להפסדי	יתרת חוב	יתרת חוב	הפרשה להפסדי	יתרת חוב
נטו	אשראי	רשומה	נטו	אשראי	רשומה
במיליוני שקלים חדשים					
5,336	465**	5,801	5,093	404	5,497
62	13	75	52	7	59
56,423	744	57,167	57,698	774	58,472
56,485	757	57,242	57,750	781	58,531
61,821	1,222	63,043	62,843	1,185	64,028

אשראי פגום לציבור⁽¹⁾

אשראי לציבור שאינו פגום, בפיגור של 30 ימים ועד 89 ימים⁽²⁾

אשראי לציבור אחר שאינו פגום⁽²⁾

סך-הכל אשראי לציבור שאינו פגום⁽²⁾

סך-הכל אשראי לציבור שנבדק על בסיס פרטני

* הוצג מחדש, ר' ביאור 1 ו' לעיל.

** סווג מחדש.

הערות:

(1) אשראי פגום אינו צובר הכנסות ריבית, למעט אשראי מסויים בארגון מחדש כמצויין בסעיף קטן 4 להלן.

(2) אשראי שנבדק על בסיס פרטני ונמצא שאינו פגום. ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי זה חושבה על בסיס קבוצתי.

מידע נוסף על אשראי פגום לציבור שנבדק על בסיס פרטני

מבוקר		בלתי מבוקר	
31 בדצמבר 2010 (נתוני פרופורמה*)		30 בספטמבר 2011	
יתרת חוב רשומה			
במיליוני שקלים חדשים			
2,358		1,896	
3,443		3,601	
5,801		5,497	
סך-הכל אשראי פגום לציבור			
3,388**		3,023	
2,413**		2,474	
5,801		5,497	

2. אשראי פגום לציבור בגינו קיימת הפרשה להפסדי אשראי על בסיס פרטני

אשראי פגום לציבור בגינו לא קיימת הפרשה להפסדי אשראי על בסיס פרטני

סך-הכל אשראי פגום לציבור

3. אשראי פגום לציבור שנמדד לפי ערך נוכחי של תזרימי מזומנים

אשראי פגום לציבור שנמדד לפי שווי הביטחון

סך-הכל אשראי פגום לציבור

* הוצג מחדש, ר' ביאור 1 ו' לעיל.

** סווג מחדש.

3. אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. אשראי לציבור שנבדק על בסיס פרטני (המשך)

4. אשראי בעייתי בארגון מחדש במסגרתו בוצעו שינויים בתנאי האשראי

מבוקר			בלתי מבוקר		
31 בדצמבר 2010 (נתוני פרופורמה*)			30 בספטמבר 2011		
יתרת חוב	הפרשה להפסדי אשראי	יתרת חוב רשומה	יתרת חוב נטו	הפרשה להפסדי אשראי	יתרת חוב רשומה
במיליוני שקלים חדשים					
618	110	728	498	124	622
-	-	-	-	-	-
23	3	26	26	1	27
2,425	40**	2,465	2,308	45	2,353
3,066	153	3,219	2,832	170	3,002

* הוצג מחדש, ר' ביאור 1 ו' לעיל.
** סווג מחדש.

5. מידע נוסף על אשראי פגום לציבור שנבדק על בסיס פרטני

בלתי מבוקר	
לשלושת החודשים	לתשעה חודשים
שהסתיימו ב-30 בספטמבר 2011	שהסתיימו ב-30 בספטמבר 2011
במיליוני שקלים חדשים	
5,502	5,388
162	67
503	176
55	19

* מזה: הכנסות ריבית שנרשמו לפי השיטה החשבונאית של בסיס מזומן

3. אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ג. אשראי לציבור שנבדק על בסיס קבוצתי כולל

1. הלוואות לדיור שבגינן נעשתה הפרשה מזערית להפסדי אשראי לפי עומק פיגור לפי הנספח להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 314

[illegible]

מבוקר									
31 בדצמבר 2010 ** (נתוני פרופורמה *)									
190	4	180	143	18	11	8	6	–	סכום הפיגור
80	–	80	69	5	4	2	–	–	מזה: יתרת ההפרשה לריבית ⁽¹⁾
18,334	18	515	210	63	115	127	270	17,531	יתרת חוב רשומה **
241	9	209	154	35	17	3	–	23	יתרת ההפרשה להפסדי אשראי ^{(2)**}
18,093	9	306	56	28	98	124	270	17,508	יתרת חוב נטו

* הוצג מחדש. ר' ביאור 1 ו' לעיל.

סווג מחדש. **

הערכות:

(1) בגין ריבית על סכומים שבפיגור.

(2) לא כולל יתרת ההפרשה לריבית.

(3) ההלוואאות בהן נחתם הסדר להחזר פיגורים של לווה, כאשר נעשה שינוי בלוח הסילוקין בגין יתרת ההלוואה שטרם הגיע מועד פרעונו.

2. אשראי אחר שלא נבדק פרטנית אשר ההפרשה להפסדי אשראי בגינו חושבה על בסיס קבוצתי

מבוקר			בלתי מבוקר		
31 בדצמבר 2010 (נתוני פרופורמה ^(*))			30 בספטמבר 2011		
יתרת חוב	הפרשה להפסדי חשבון	יתרת חוב	יתרת חוב	הפרשה להפסדי חשבון	יתרת חוב
נטו	אשראי**	רשומה**	נטו	אשראי	רשומה
במיליוני שקלים חדשים					
40	7	47	37	12	49
266	86	352	89	29	118
118	29	147	76	23	99
36,980	483	37,463	35,918	483	36,401
37,404	605	38,009	36,120	547	36,667

* הוצג מחדש. ר' ביאור 1 ו' לעיל.

סווג מחדש. **

3. אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ד. הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות ובגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים

הפרשה להפסדי אשראי			
על בסיס קבוצתי*			
סך-הכל	אחר	לפי עומק פיגור	על בסיס פרטני
2,029	1,408	243	378
יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 30 ביוני 2011			
שלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2011 (בלתי מבוקר):			
226	41	(10)	195
(209)	(27)	(1)	(181)
99	30	-	69
(110)	3	(1)	(112)
2,145	1,452	232	461
יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 30 בספטמבר 2011			
בלתי מבוקר			
הפרשה להפסדי אשראי			
על בסיס קבוצתי*			
סך-הכל	אחר	לפי עומק פיגור	על בסיס פרטני
6,384	732 ⁽⁴⁾	167 ⁽³⁾	5,485 ⁽²⁾
יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 31 בדצמבר 2010 שנוכללה בדוח הכספי (מבוקר) ⁽¹⁾			
השפעת היישום לראשונה של ההוראות החדשות ליום 31 בדצמבר 2010 ***:			
מיון הפרשה להפסדי אשראי ליום 31 בדצמבר 2010 בגין חובות שההפרשה בגינם מחושבת על בסיס קבוצתי			
-	969	39	(1,008)
(5,543)	(1,338)	-	(4,205)
1,382	1,129**	35**	218
שינויים אחרים בהפרשה להפסדי אשראי ליום 31 בדצמבר 2010			
2,223	1,492**	241**	490
יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 31 בדצמבר 2010 לפי ההוראות החדשות (נתוני פרפורמה)			
תשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2011 (בלתי מבוקר):			
526	57	(5)	474
(861)	(207)	(4)	(650)
257	110	-	147
(604)	(97)	(4)	(503)
2,145	1,452	232	461
יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 30 בספטמבר 2011			

* לרבות הפרשה על בסיס קבוצתי בגין חובות שנבדקו פרטנית ונמצא שאינם פגומים.

** סווג מחדש.

*** כתוצאה מיישום לראשונה של ההוראות החדשות בנושא מדידת חובות פגומים והפרשה להפסדי אשראי.

הערות:

(1) סכום זה הוצג לפני יום 1.1.2011 בסעיף "הפרשה לחובות מסופקים".

(2) סכום זה הוצג לפני יום 1.1.2011 בסעיף "הפרשה ספציפית אחרת".

(3) סכום זה הוצג לפני יום 1.1.2011 בסעיף "הפרשה ספציפית לפי עומק הפיגור".

(4) סכום זה הוצג לפני יום 1.1.2011 בסעיף "הפרשה נוספת". בהתאם להוראות החדשות בנושא מדידת חובות פגומים והפרשה להפסדי אשראי, החל מיום 1.1.2011 תאגידים בנקאיים אינם נדרשים לשמור הפרשה כללית, נוספת ומיוחדת לחובות מסופקים.

3. אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ד. הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות ובגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים (המשך)

הפרשה להפסדי אשראי			
על בסיס קבוצתי			
סך-הכל	אחר	לפי עומק	על בסיס
		פיגור	פרטני
במיליוני שקלים חדשים			
הרכב יתרת הפרשה ליום 30 בספטמבר 2011 (בלתי מבוקר):			
1,964	1,296	232	436
בגין אשראי לציבור			
4	4	–	–
בגין חובות שאינם אשראי לציבור			
177	152	–	25
בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים (נכלל בסעיף התחייבויות אחרות)			
הרכב יתרת הפרשה ליום 31 בדצמבר 2010 (נתוני פרופורמה) (מבוקר):			
2,068	1,351	241	476
בגין אשראי לציבור			
–	–	–	–
בגין חובות שאינם אשראי לציבור			
155	141	–	14
בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים (נכלל בסעיף התחייבויות אחרות)			

3. אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ד. הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות ובגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים (המשך)

להלן נתונים ליום 30 בספטמבר 2010 כפי שפורסמו בהתאם להוראה הישנה

בלתי מבוקר

לשלושת החודשים שהסתיימו ב-30 בספטמבר 2010

הפרשה ספציפית ⁽¹⁾			
סך הכל	הפרשה נוספת ⁽²⁾⁽³⁾	אחרת	לפי עומק הפיגור
במיליוני שקלים חדשים			
6,564	694	5,700	170
יתרת הפרשה לתחילת התקופה			
230	19	201	10
הפרשות במהלך התקופה			
(59)	(14)	(35)	(10)
הקטנת הפרשות			
(2)	–	(2)	–
גביית חובות שנמחקו בשנים קודמות			
169	5	164	–
סכום שנזקף לדוח רווח והפסד			
(161)	–	(160)	(1)
מחיקות נטו ^{**} /העברות			
(5)	–	(5)	–
הפרשי שער			
6,567	699	5,699	169
יתרה הפרשה לסוף התקופה			
230	64	166	–
מזה: יתרת ההפרשה שלא נוכתה מסעיף אשראי לציבור			

לתשעת החודשים שהסתיימו ב-30 בספטמבר 2010

6,641	652	5,821	168
יתרת הפרשה לתחילת התקופה			
821	81	705	35
הפרשות במהלך התקופה			
(259)	(34)	(192)	(33)
הקטנת הפרשות			
(15)	–	(15)	–
גביית חובות שנמחקו בשנים קודמות			
547	47	498	2
סכום שנזקף לדוח רווח והפסד			
(615)	–	(614)	(1)
מחיקות נטו**/העברות			
(6)	–	(6)	–
הפרשי שער			
6,567	699	5,699	169
יתרה הפרשה לסוף התקופה			
230	64	166	–
מזה: יתרת ההפרשה שלא נוכתה מסעיף אשראי לציבור			

* בניכוי חובות שנגבו במהלך השנה.

הערות:

(1) בהלוואות שלגביהן נערכה הפרשה לפי עומק הפיגור, לא כולל הפרשה לריבית בגין החוב בפיגור.

(2) כולל יתרת הפרשה כללית לחובות מסופקים לאחר שהחובות נקבעו כמסופקים.

(3) החל מהרבעון השלישי של שנת 2010, נכללת הפרשה נוספת בגין הלוואות לדירור שניתנו החל מיום 1 ביולי 2010, אשר שיעור המימון בהן במועד העמדת ההלוואה עולה על 60%.

3. אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ה. פרטים נוספים על הלוואות לדיור ואופן חישוב ההפרשה להפסדי אשראי

30 בספטמבר 2011						
הלואות לדיור	הלואות לדיור פגומות או בפיגור של יותר מ-90 ימים ⁽¹⁾	יתרת הפרשה להפסדי אשראי		אחרת		
יתרת חוב רשומה ⁽⁵⁾⁽³⁾	סכום בפיגור ⁽²⁾	יתרת חוב רשומה	לפי עומק הפיגור ⁽⁴⁾	על בסיס קבוצתי	על בסיס פרטני	סך-הכל
במיליוני שקלים חדשים						
הלואות לדיור שחובה לחשב בגין את ההפרשה להפסדי אשראי לפי עומק הפיגור ⁽⁶⁾						
19,785	209	485	232	–	–	232
הלואות לדיור אחרות						
214	1	–	–	2	–	2
19,999	210	485	232	2	–	234

סך-הכל

הערות:

- (1) הלוואות לדיור פגומות והלוואות לדיור בפיגור יותר מ-3 חודשים.
- (2) כולל ריבית על סכום הפיגור.
- (3) מזה: הלוואות לדיור בריבית משתנה בסך 12,106 מיליוני ש"ח.
- (4) כולל יתרת הפרשה מעבר למתחייב לפי עומק הפיגור בסך 57 מיליוני ש"ח.
- (5) מזה: הלוואות לדיור לכל מטרה במשכון דירת מגורים בסך 1,330 מיליוני ש"ח.
- (6) מזה: בגין הלוואות לדיור שהועמדו לקבוצות רכישה מסוימות אשר נמצאות בהליכי בניה בסך 264 מיליוני ש"ח.

31 בדצמבר 2010 (נתוני פרופורמה*)

הלואות לדיור	הלואות לדיור פגומות או בפיגור של יותר מ-90 ימים ⁽¹⁾	יתרת הפרשה להפסדי אשראי		אחרת		
יתרת חוב רשומה ⁽⁵⁾⁽³⁾	סכום בפיגור ⁽²⁾	יתרת חוב רשומה	לפי עומק הפיגור ⁽⁴⁾	על בסיס קבוצתי	על בסיס פרטני	סך-הכל
במיליוני שקלים חדשים						
הלואות לדיור שחובה לחשב בגין את ההפרשה להפסדי אשראי לפי עומק הפיגור ^{(6)**}						
18,334	190	539	241	–	–	241
הלואות לדיור אחרות						
100	–	–	–	–	–	–
18,434	190	539	241	–	–	241

סך-הכל

* הוצג מחדש, ר' ביאור 1 ו' לעיל.

** סווג מחדש.

הערות:

- (1) הלוואות לדיור פגומות והלוואות לדיור בפיגור יותר מ-3 חודשים.
- (2) כולל ריבית על סכום הפיגור.
- (3) מזה: הלוואות לדיור בריבית משתנה בסך 10,633 מיליוני ש"ח.
- (4) כולל יתרת הפרשה מעבר למתחייב לפי עומק הפיגור בסך 77 מיליוני ש"ח.
- (5) מזה: הלוואות לדיור לכל מטרה במשכון דירת מגורים בסך 1,101 מיליוני ש"ח.
- (6) מזה: בגין הלוואות לדיור שהועמדו לקבוצות רכישה מסוימות אשר נמצאות בהליכי בניה בסך 256 מיליוני ש"ח.

3. אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ה. פרטים נוספים על הלוואות לדיור ואופן חישוב ההפרשה להפסדי אשראי (המשך)

להלן נתונים ליום 30 בספטמבר 2011 כפי שפורסמו בהתאם להוראה הישנה:

פרטים על אופן חישוב ההפרשה הספציפית בהלוואות לדיור

בלתי מבוקר					
30 בספטמבר 2010					
הפרשה ספציפית					
סך הכל	אחרת	לפי עומק הפיגור ⁽⁵⁾	יתרה בפיגור	יתרת חוב מאזנית ⁽⁴⁾	יתרת אשראי
במיליוני שקלים חדשים					
154	–	154	112	225	12,577 ⁽¹⁾⁽⁶⁾
33	28	5	39	97	4,329 ⁽²⁾
24	14	10	16	42	911 ⁽³⁾
211	42	169	167	364	17,817
סך-הכל					
מזה: בגין הלוואות לדיור שהועמדו לקבוצות רכישה					
1	–	1	1	6	353
מסוימות אשר נמצאות בהליכי בניה					

הערות:

- (1) הלוואות שעל פי הוראות בנק ישראל, קיימת חובה לערוך בגין הפרשה לפי עומק הפיגור.
- (2) הלוואות לדיור שיתרת כל אחת מהן עולה על 887 אלפי ש"ח.
- (3) הלוואות במישכון דירת מגורים – נערך בהתאם לחוזר שפרסם בנק ישראל ביום 1 בינואר 2006, לפיו נקבע כי הלוואה לדיור לצורך הדיווח הכספי תכלול הלוואות שיינתנו לכל מטרה במישכון דירת מגורים.
- (4) יתרת אשראי בעייתי (מעל עומק פיגור של 3 חודשים) ולאחר ניכוי יתרת הפרשות.
- (5) כולל יתרת הפרשה ספציפית מעבר להפרשה על פי עומק הפיגור בסך של 24.7 מיליון ש"ח.
- (6) כולל יתרת אשראי בבנק בסך של 108 מיליון ש"ח.

4. הלימות הון לפי הוראות המפקח על הבנקים

מדיניות הון לתקופת ביניים. פרטים בדבר מכתב המפקח מיום 30 ביוני 2010, במסגרתו נדרשו התאגידים הבנקאיים, בין היתר, לאמץ ליום 31 בדצמבר 2010 יחס הון ליבה שלא יפחת מ-7.5%, הובאו בביאור 14 לדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2010. ביום 24 בינואר 2011, הודיע הפיקוח כי הבנק ראוי לקבוע יעד הון ליבה שלא יפחת מ-7.5%, עד ליום 31 בדצמבר 2011 ולא עד 31 בדצמבר 2010, ובלבד שיתקיימו תנאים מסויימים שקבע, ובכלל זה, אישור מתווה הלימות הון לעמידה ביעד הון ליבה שלא יפחת משיעור של 7.5% עד ליום 31 בדצמבר 2011, גם בהינתן התפתחויות שונות משמעותיות מאלה שהונחו בבסיס תוכנית העבודה. כמו כן, הדירקטוריון יקיים מעקב חודשי לגבי העמידה במתווה ההון שנקבע. הבנק נדרש לגבש תוכנית כאמור ולהעבירה לפיקוח.

בישיבת הדירקטוריון שהתקיימה ביום 2 במרס 2011, אושר מתווה מפורט להשגת יעד הון ליבה בשיעור שבין 7.5% ל-8%, ובכל מקרה – יעד שלא יפחת משיעור של 7.5%, וכן יחס הלימות הון כולל שלא יפחת מ-13%, וזאת עד ליום 31 בדצמבר 2011. המתווה מבוסס על ניהול קפדני של הון הבנק וכולל שורה של צעדים להבטחת יעדי ההון האמורים, גם בתרחישים שמרניים.

במסגרת החלטת הדירקטוריון בדבר "תוכנית אסטרטגית לקבוצת דיסקונט לשנים 2011–2013", נקבעו יעדי הון ליבה בשיעור של 8% עד סוף שנת 2012 ו-8.5% עד סוף שנת 2013.

חישוב הון הליבה. יצויין כי לאור ההסכם שנחתם בין הבנק לבין פיבי ולאור האישורים שניתנו בהתייחס אליו (אשר תואר בביאור 6 ד' לדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2010), בהם נקבע מתווה למכירת החזקות הבנק בבנק הבינלאומי, התיר המפקח על הבנקים לבנק לא לכלול בהון הליבה את הניכוי בגין השקעת הבנק בבנק הבינלאומי.

יחס הון הליבה ליום 30 בספטמבר 2011, מחושב בהתאם לאמור לעיל, הגיע לשיעור של 7.6%, בדומה לסוף שנת 2010.

1. הון לצורך חישוב יחס הון

מבוקר	בלתי מבוקר	
ליום 31 בדצמבר	ליום 30 בספטמבר	
2010	2010	2011
במיליוני שקלים חדשים		
11,689 ⁽¹⁾	11,095 ⁽¹⁾	11,647
7,090 ⁽¹⁾	6,868 ⁽¹⁾	7,061
18,779	17,963	18,708
סך-הכל הון כולל		

2. יתרות משוקללות של נכסי סיכון

מבוקר	בלתי מבוקר	
ליום 31 בדצמבר	ליום 30 בספטמבר	
2010	2010	2011
במיליוני שקלים חדשים		
125,628 ⁽¹⁾	127,300 ⁽¹⁾	124,647
2,907	3,322	2,365
13,233	13,104	13,419
141,768	143,726	140,431
סך-הכל יתרות משוקללות של נכסי סיכון		

הערות לטבלה ראה לאחר סעיף 3.

4. הלימות הון לפי הוראות המפקח על הבנקים (המשך)

3. יחס ההון לרכיבי סיכון

מבוקר	בלתי מבוקר	
ליום 31 בדצמבר	ליום 30 בספטמבר	
2010	2010	2011
באחוזים		
א. הבנק		
(1) 7.7	(1) 7.2	7.6
(1) 8.2	(1) 7.7	8.3
(1) 13.2	(1) 12.5	13.3
9.0	9.0	9.0
ב. חברות בת משמעותיות		
1. בנק מרכנתיל דיסקונט בע"מ וחברות מאוחדות שלו		
(5)(1) 10.6	(5)(1) 10.5	10.2
(5)(1) 13.2	(5)(1) 12.7	13.8
9.0	9.0	9.0
2. בנק דיסקונט למשכנתאות בע"מ		
12.5	12.5	12.0
18.3	18.3	16.9
9.0	9.0	9.0
3. דיסקונט בנקורפ אינק⁽²⁾		
12.5	12.4	13.6
14.7	14.6	15.8
(3) 8.0	(3) 8.0	(3) 8.0
4. כרטיסי אשראי לישראל בע"מ		
15.5	16.7	15.8
16.2	16.9	16.3
(4) 9.0	9.0	(4) 9.0

הערות:

- הוצג מחדש בגין יישום למפרע של הנחיות המפקח על הבנקים. בדבר זכויות עובדים, ראה ביאור 1 ה' 4.
- הנתונים בסעיף זה חושבו בהתאם לכללים המחייבים בארה"ב.
- אי די בי ניו יורק, חברת הבת של דיסקונט בנקורפ אינק, סווגה על ידי FDIC כ-"Well Capitalized". שמירת הסיווג האמור מחייבת שמירה על יחס הון כולל מזערי בשיעור של 10%, ושל יחס הון ראשוני מזערי בשיעור של 6%.
- נוכח פניית הפיקוח על הבנקים, נדרשת כאל לעמוד ביחס הון כולל שלא יפחת מ-15%, החל מיום 31 בדצמבר 2010 (כמפורט בביאור 33 לדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2010).
- הוצג מחדש - בנק מרכנתיל דיסקונט תאם בדרך של הצגה מחדש את יחס ההון לרכיבי סיכון בתקופות קודמות, בכדי לשקף תיקון במקדם ההמרה של מסגרות אשראי למתן ערבויות מכר לרוכשי דירות שלא נוצלו, ותיקון בחישוב משקל הסיכון של פקדונות בבנקים מסוימים. התיקון הגדיל את נכסי סיכון האשראי ליום 30 בספטמבר 2010, סך של 140 מיליון ש"ח וליום 31 בדצמבר 2010, בסך של 152 מיליון ש"ח (השפעת התיקון האמור על הבנק היתה זניחה).

5. נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה – מאוחד

בלתי מבוקר						
30 בספטמבר 2011						
סך-הכל	פריטים שאינם כספיים	מטבע חוץ ⁽¹⁾		מטבע ישראלי		
		מטבעות אחרים	אירו	דולר	צמוד למדד המחירים	לא צמוד
במיליוני שקלים חדשים						
נכסים						
29,316	–	699	404	3,527	504	24,182
מזומנים ופקדונות בבנקים						
37,774	640	379	715	17,202	5,597	13,241
ניירות ערך						
ניירות ערך שנשאלו או נרכשו						
157	–	–	–	–	–	157
במסגרת הסכמי מכר חוזר						
118,516	–	2,733	5,812	27,547	18,555	63,869
אשראי לציבור, נטו						
1,641	–	5	–	19	1,594	23
אשראי לממשלות						
1,574	1,569	–	–	–	–	5
השקעות בחברות כלולות						
3,057	3,057	–	–	–	–	–
בניינים וציוד						
154	154	–	–	–	–	–
נכסים בלתי מוחשיים ומוניטין						
3,560	250	1,372	184	174	6	1,574
נכסים בגין מכשירים נגזרים						
3,241	481	156	35	997	50	1,522
נכסים אחרים						
5	5	–	–	–	–	–
נכסים לא שוטפים המוחזקים למכירה						
198,995	6,156	5,344	7,150	49,466	26,306	104,573
סך-כל הנכסים						
התחייבויות						
149,197	–	3,661	9,074	44,156	11,136	81,170
פקדונות הציבור						
4,362	–	(95)	193	1,600	331	2,333
פקדונות מבנקים						
881	–	–	–	539	96	246
פקדונות הממשלה						
ניירות ערך שהושאלו או נמכרו						
6,523	–	–	–	6,523	–	–
במסגרת הסכמי רכש חוזר						
12,426	–	–	–	–	9,483	2,943
כתבי התחייבות נדחים						
4,797	250	1,512	217	385	851	1,582
התחייבויות אחרות בגין מכשירים נגזרים						
9,969	498	60	42	911	75	8,383
התחייבויות אחרות						
188,155	748	5,138	9,526	54,114	21,972	96,657
סך-כל ההתחייבויות						
10,840	5,408	206	(2,376)	(4,648)	4,334	7,916
הפרש						
השפעת מכשירים נגזרים שאינם מגדרים:						
–	–	(372)	2,181	2,222	(1,517)	(2,514)
מכשירים נגזרים (למעט אופציות)						
–	–	6	104	205	–	(315)
אופציות בכסף, נטו (במונחי נכס בסיס)						
–	2	19	131	106	–	(258)
אופציות מחוץ לכסף, נטו (במונחי נכס בסיס)						
10,840	5,410	(141)	40	(2,115)	2,817	4,829
סך-הכל כללי						
–	–	(153)	113	288	–	(248)
אופציות בכסף, נטו (ערך נקוב מהוון)						
–	3	157	487	1,178	–	(1,825)
אופציות מחוץ לכסף, נטו (ערך נקוב מהוון)						

הערה:
(1) כולל צמודי מטבע חוץ.

5. נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה - מאוחד (המשך)

בלתי מבוקר						
30 בספטמבר 2010						
סך-הכל	פריטים שאינם כספיים	מטבע חוץ ⁽¹⁾		מטבע ישראלי		
		מטבעות אחרים	אירו	דולר	צמוד למדד המחירים	לא צמוד
במיליוני שקלים חדשים						
נכסים						
16,636	–	746	975	3,891	663	10,361
מזומנים ופקדונות בבנקים						
39,605	741	342	913	17,181	7,329	13,099
ניירות ערך						
ניירות ערך שנשאלו או נרכשו						
130	–	–	–	–	–	130
במסגרת הסכמי מכר חוזר						
119,129	–	3,204	6,122	26,478	19,306	64,019
אשראי לציבור, נטו						
1,547	–	3	–	1	1,540	3
אשראי לממשלות						
**1,652	**1,530	–	8	–	53	61
השקעות בחברות כלולות						
3,088	3,088	–	–	–	–	–
בניינים וציוד						
193	193	–	–	–	–	–
נכסים בלתי מוחשיים ומוניטין*						
2,237	118	202	142	337	4	1,434
נכסים בגין מכשירים נגזרים*						
**2,567	552	90	34	1,164	43	**684
נכסים אחרים*						
13	13	–	–	–	–	–
נכסים לא שוטפים המוחזקים למכירה*						
**186,797	6,235	4,587	8,194	49,052	28,938	89,791
סך-כל הנכסים						
התחייבויות						
137,810	–	3,651	9,388	43,837	12,296	68,638
פקדונות הציבור						
4,960	–	31	93	2,605	505	1,726
פקדונות מבנקים						
361	–	–	–	84	71	206
פקדונות הממשלה						
ניירות ערך שהושאלו או נמכרו						
7,585	–	–	–	7,585	–	–
במסגרת הסכמי רכש חוזר						
12,291	–	–	–	–	9,345	2,946
איגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים						
3,486	116	254	437	426	799	1,454
התחייבויות אחרות בגין מכשירים נגזרים*						
**9,593	576	85	45	932	133	**7,822
התחייבויות אחרות*						
**176,086	692	4,021	9,963	55,469	23,149	82,792
סך-כל ההתחייבויות						
**10,711	5,543	566	(1,769)	(6,417)	5,789	6,999
הפרש						
השפעת מכשירים נגזרים שאינם מגדרים:						
–	–	(678)	1,548	4,457	(3,833)	(1,494)
מכשירים נגזרים (למעט אופציות)						
–	–	–	143	123	–	(266)
אופציות בכסף, נטו (במונחי נכס בסיס)						
–	2	–	45	56	74	(177)
אופציות מחוץ לכסף, נטו (במונחי נכס בסיס)						
**10,711	5,545	(112)	(33)	(1,781)	2,030	5,062
סך-הכל כללי						
–	–	14	127	213	–	(354)
אופציות בכסף, נטו (ערך נקוב מהוון)						
–	3	(16)	5	940	485	(1,417)
אופציות מחוץ לכסף, נטו (ערך נקוב מהוון)						

* סוג מחדש, ר' ביאור 1 ד'.
** הוצג מחדש בגין יישום למפרע של הנחיות המפקח על הבנקים בדבר זכויות עובדים, ר' ביאור 1 ה' 4.
הערה:
(1) כולל צמודי מטבע חוץ.

5. נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה – מאוחד (המשך)

מבוקר						
31 בדצמבר 2010						
סך-הכל	פריטים שאינם כספיים	מטבע חוץ ⁽¹⁾		מטבע ישראלי		
		מטבעות אחרים	אירו	דולר	צמוד למדד המחירים	לא צמוד
במיליוני שקלים חדשים						
נכסים						
18,187	–	768	1,088	3,087	618	12,626
מזומנים ופקדונות בבנקים						
37,176	693	367	686	16,535	6,292	12,603
ניירות ערך						
ניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר						
45	–	–	–	–	–	45
118,666	–	2,973	5,523	25,651	19,160	65,359
אשראי לציבור, נטו						
1,556	–	3	–	1	1,550	2
אשראי לממשלות						
*** 1,674	*** 1,550	–	7	–	57	60
השקעות בחברות כלולות						
3,125	3,125	–	–	–	–	–
בניינים וציוד*						
169	169	–	–	–	–	–
נכסים בלתי מוחשיים ומוניטין*						
2,039	73	161	46	279	13	1,467
נכסים בגין מכשירים נגזרים*						
*** 2,926	499	620	44	988	53	*** 722
נכסים אחרים*						
13	13	–	–	–	–	–
נכסים לא שוטפים המוחזקים למכירה*						
*** 185,576	6,122	4,892	7,394	46,541	27,743	92,884
סך-כל הנכסים						
התחייבויות						
138,011	–	3,799	8,743	42,268	11,609	71,592
פקדונות הציבור						
3,387	–	63	114	1,262	485	1,463
פקדונות מבנקים						
461	–	–	–	155	75	231
פקדונות הממשלה						
ניירות ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר						
7,227	–	–	–	7,227	–	–
12,294	–	–	–	–	9,323	2,971
כתבי התחייבות נדחים						
3,215	72	219	246	247	1,017	1,414
התחייבויות אחרות בגין מכשירים נגזרים*						
*** 9,829	558	63	42	868	145	*** 8,153
התחייבויות אחרות*						
*** 174,424	630	4,144	9,145	52,027	22,654	85,824
סך-כל ההתחייבויות						
*** 11,152	5,492	748	(1,751)	(5,486)	5,089	7,060
הפרש						
השפעת מכשירים נגזרים שאינם מגדרים:						
–	–	*** (933)	*** 2,021	*** 2,848	(2,679)	(1,257)
מכשירים נגזרים (למעט אופציות)						
–	–	1	(234)	527	–	(294)
אופציות בכסף, נטו (במונחי נכס בסיס)						
–	3	(4)	(116)	52	12	53
אופציות מחוץ לכסף, נטו (במונחי נכס בסיס)						
*** 11,152	5,495	(188)	(80)	(2,059)	2,422	5,562
סך-כל כללי						
–	–	–	(340)	700	–	(360)
אופציות בכסף, נטו (ערך נקוב מהוון)						
–	3	(7)	(417)	572	472	(623)
אופציות מחוץ לכסף, נטו (ערך נקוב מהוון)						

* סווג מחדש, ר' ביאור 1 ד'.

** סווג מחדש.

*** הוצג מחדש בגין יישום למפרע של הנחיות המפקח על הבנקים בדבר זכויות עובדים, ר' ביאור 1 ה' 4.

הערה:

(1) כולל צמודי מטבע חוץ.

6. התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות

מבוקר		בלתי מבוקר		בלתי מבוקר	
⁽²⁾ הפרשה	⁽¹⁾ יתרה	⁽²⁾ הפרשה	⁽¹⁾ יתרה	⁽²⁾ הפרשה	⁽¹⁾ יתרה
31 בדצמבר 2010		30 בספטמבר 2010		30 בספטמבר 2011	
במיליוני שקלים חדשים					
א. מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים ⁽³⁾					
עסקאות בהן היתרה מייצגת סיכון אשראי:					
22	1,468	10	1,465	1	1,594
אשראי תעודות					
19	3,590	11	*3,650	25	2,698
ערבויות להבטחת אשראי					
68	5,037	68	4,837	21	4,819
ערבויות לרוכשי דירות					
39	5,560	38	*5,668	31	5,382
ערבויות והתחייבויות אחרות					
–	13,999	–	15,463	19	14,585
מסגרות אשראי של כרטיסי אשראי שלא נוצלו					
מסגרות חח"ד ומסגרות אשראי אחרות					
–	8,596	–	8,917	20	8,170
בחשבונות לפי דרישה שלא נוצלו					
התחייבויות בלתי חוזרות לתת אשראי שאושר					
–	19,837	–	19,589	54	17,455
ושעדיין לא ניתן ⁽⁴⁾					
–	4,064	–	4,100	6	3,717
התחייבות להוצאת ערבויות					

* סווג מחדש.

הערות:

(1) יתרות החוזים או הסכומים הנקובים שלהם לסוף התקופה, לפני השפעת הפרשה להפסדי אשראי.

(2) יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף התקופה.

(3) לענין העדר השוואתיות בין נתוני התקופה השוטפת לבין נתוני תקופות קודמות, ר' ביאור 1 ה' (1).

(4) כולל מחויבות למתן אשראי שניתנה ללקוחות במסגרת "אישור עקרוני ושמירת שיעור הריבית" להוראות ניהול בנקאי תקין מס' 154 "נהלים למתן הלוואות לדויר".

ב. התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות אחרות

מבוקר		בלתי מבוקר	
31 בדצמבר		30 בספטמבר	
2010	2010	2010	2011
במיליוני שקלים חדשים			
1. חוזי שכירות לזמן ארוך - דמי שכירות לתשלום בשנים הבאות ⁽¹⁾ :			
122	113	114	
שנה ראשונה			
93	95	101	
שנה שניה			
69	72	75	
שנה שלישית			
57	54	61	
שנה רביעית			
47	47	48	
שנה חמישית			
196	184	202	
שנה שישית ואילך			
584	565	601	
סך-הכל			
73	61	47	
2. התקשרויות לרכישת בניינים וציוד			

הערה:

(1) פרטים אודות חוזי שכירות לזמן ארוך הובאו בביאור 19 ג' לדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2010.

6. התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות (המשך)

3. תובענות שונות נגד הבנק וחברות מאוחדות שלו:

כמפורט בביאור 19 ג' 11 לדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2010, נגד הבנק ונגד חברות מאוחדות שלו תלויות ועומדות תובענות שונות, ובכלל זה תובענות ייצוגיות ובקשות להכיר בתובענות כתובענות ייצוגיות. לדעת הנהלת הבנק, המתבססת, בין היתר, על חוות דעת משפטיות, ו/או על עמדתן של הנהלות החברות המאוחדות שלו, אשר נסמכות על חוות דעת יועציהן המשפטיים, לפי העניין, בהתאמה, נכללו בדוחות הכספיים הפרשות נאותות, אם נדרשו.

סכום החשיפה בשל תביעות שהוגשו נגד הבנק ונגד החברות המאוחדות שלו, שאפשרות התממשותן, כולן או חלקן, הינה אפשרית (Reasonably possible) הסתכם בכ-1,163 מיליון ש"ח.

בביאור 19 ג', סעיפים 11 עד 14, לדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2010, הובא תיאור של הליכים משפטיים מהותיים המתנהלים כנגד הבנק וחברות הקבוצה. בביאור 1 כ' לדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2010 פורטו אמות המידה שעל פיהן מגדיר הבנק, דרך כלל, הליך משפטי כמהותי. להלן יובאו בתמצית עדכונים מהותיים בנוגע לתובענות מהותיות נגד הבנק וחברות מאוחדות שלו:

3.1 בביאור 19 ג' 11.1 לדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2010, תוארה תביעה נגד הבנק, בסך של כ-456 מיליון ש"ח, שהוגשה בחודש נובמבר 1999 לבית המשפט המחוזי בת"א, על ידי לקוח לשעבר של הבנק.

התובע, אשר ניהל חשבון עסקי בבנק, טען כי הבנק ניצל את מצבו הנפשי והבריאותי ועשה בחשבונו ובחשבוניותיהם של בני משפחתו ככתוב שמו, תוך פתיחת עשרות חשבונות נוספים ללא כל אישור, הסתרת מידע, זיוף חתימות, נטילת הלוואות בשם התובע, רכישת ומכירת פיקטיביים של ניירות ערך וגניבת כספים.

ביום 25 בספטמבר 2011, ניתן פסק דין הדוחה את התביעה. בית המשפט קבע כי דין התביעה להידחות הן מן הטעם שהתביעה התיישנה והן לגופו של ענין. בית המשפט קבע כי חלקן הגדול של טענות התובע הופרכו וכי חלקן האחר לא הוכח. בית המשפט חייב את התובע בתשלום הוצאות לבנק, בסך של 400 אלף ש"ח.

התובע ביקש להאריך את המועד להגשת ערעור. רשם בית המשפט העליון קבע כי על התובע להגיש ערעור עד ליום 15 בדצמבר 2011. ביום 27 בנובמבר 2011 הגיש התובע ערעור על החלטת הרשם כאמור.

3.2 בביאור 19 ג' 11.4 לדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2010, תוארה תביעה שהוגשה ביום 12 בספטמבר 2006 נגד הבנק, בנק לאומי ובנק הפועלים ובקשה לאשר אותה כתובענה ייצוגית. התובעת אמדה את סכום התביעה בסך של 7 מיליארד ש"ח לכלל הבנקים הנתבעים, תוך שהיא שומרת על זכותה לתקן את הסכום בהתאם להתפתחויות בניהול התביעה.

התובעת טענה כי הבנקים הנתבעים מרכזים בידיהם את רוב האשראי לציבור, וכי הם תיאמו ביניהם את המחירים של חמישה פרמטרים בכל הנוגע לאשראי.

ביום 21 בינואר 2007 אישר בית המשפט המחוזי את בקשת התובעת להכיר בתביעה כתובענה ייצוגית בעילות הנובעות מחוק ההגבלים העסקיים. ביום 15 באפריל 2008 הגישו הבנקים לבית המשפט העליון בקשת רשות ערעור על החלטת בית המשפט המחוזי.

דיון בערעור התקיים ביום 13 במרס 2011. ביום 14 באפריל 2011 הורה בית המשפט העליון לצדדים וליועץ המשפטי לממשלה להגיש את התייחסותם להשלכות קביעת הממונה על ההגבלים העסקיים (ר' סעיף 6 להלן) על התיק. בנוסף, הורה בית המשפט לתובעת להודיע במסמך שתגיש, האם יש בידיה ראיות נוספות בשאלת תאום ריבית בין הבנקים ואם כן – לפרט באופן תמציתי את הראיות, טיבן ומהותן. הצדדים הגיעו להסדר דיוני בדבר מועדי הגשת התגובות. ביום 30 במאי 2011 הגישה התובעת את תגובתה והבנקים הגישו תגובתם ביום 22 באוגוסט 2011. ביום 21 בנובמבר 2011 הוגשה עמדת היועץ המשפטי לממשלה, לפיה קביעת הממונה באשר להעברת מידע הנוגע לעמלות, מהווה גורם מצרפי, באופן המצדיק אישור התובענה כתובענה ייצוגית (יציין כי בתגובה קודמת שהגיש היועץ המשפטי לממשלה לבית המשפט העליון בתיק זה, ביום 30 במאי 2010, תמך היועץ בעמדת הבנקים בערעור והביע עמדתו, לפיה אין לאשר את התובענה כתובענה ייצוגית, וזאת בשל העדר תשתית ראייתית מספקת לצורך הוכחת קיומו של הסדר כובל. היועץ המשפטי לממשלה המליץ אז להחזיר את הדיון לבית המשפט המחוזי על מנת לבדוק קיומן של ראיות נוספות, שיהוו בסיס מתאים לאישור התובענה כייצוגית).

3.3 בביאור 19 ג' 11.6 לדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2010 תוארה בקשה שהוגשה ביום 30 ביוני 2008, לבית המשפט המחוזי בתל אביב, לאשר תובענה כתובענה ייצוגית נגד הבנק, בנק הפועלים ובנק לאומי. ביסוד התובענה טענת התובעים כי שלושת הבנקים הנתבעים יצרו קרטל לתיאום מחירי העמלות שהם גובים מלקוחותיהם וזאת החל מסוף שנות ה-90 ויתכן שאף לפני כן. התובעים טוענים עוד כי הבנקים יצרו הגבל עסקי בלתי חוקי לעניין שיעורי העמלות השונות שהם גובים מלקוחותיהם. לטענת התובעים, כתוצאה מהקרטל, המחיר בו מחוייב הציבור גבוה מהמחיר שהציבור יכול היה לשלם אלמלא נמנעה התחרות על ידי הקרטל.

התובעת מעריכה את הפער בין העמלות שנגבו בפועל לבין העמלות שהיו נגבות אלמלא פעלו הבנקים כפי שפעלו ב-25%. על בסיס הערכה

6. התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות (המשך)

זו טוענים הנתבעים לנזק לכלל חברי הקבוצה בסך של 3.5 מיליארד ש"ח. חלקו של הבנק בסכום הנתבע הינו בשיעור של 22% (דהיינו, סך של כ-770 מיליון ש"ח).

לפי החלטת בית המשפט המחוזי מיום 7 באוקטובר 2009, התביעה תידון יחד עם התביעה המתוארת בסעיף 4.3 להלן. בית המשפט הורה על עיכוב הדיון בבקשת האישור עד להחלטה בערר שיגישו הבנקים על החלטת הממונה לבית הדין להגבלים עסקיים (כמפורט בסעיף 6 להלן). ביום 5 ביוני 2011, הגישו התובעים בקשה לחידוש ההליכים בבקשה לאישור התובענה כיצוגית. הבנק הגיש תגובה בגדרה התנגד לבקשה. הדיון בבקשה נקבע ליום 25 בינואר 2012.

3.4 בביאור 19 ג' 11.7 לדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2010, תוארו שתי בקשות לאשר תובענה כתובענה ייצוגית, האחת נגד הבנק, דיסקונט גמל בע"מ (להלן: "המנהל") והממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון במשרד האוצר (להלן: "הממונה") והשניה נגד הבנק, בנק לאומי לישראל בע"מ, קה"ל ניהול קרנות השתלמות (1996) בע"מ (להלן: "המנהל") והממונה, שהוגשו ביום 4 באוגוסט 2008 לבית המשפט המחוזי בירושלים. המבקשים טענו כי היו עמיתים של קופות הגמל שנוהלו על ידי המנהלים, וכן בעלי חשבון בבנק. לטענת המבקשים, הבנקים נטלו לעצמם שלא כדין את כספי התמורה שקיבלו בגין "העברת השליטה בנכסי קופות הגמל, ניהולם והנאמנות עליהם", זאת במקום להעביר את התמורה לעמיתים הקופות לפי חלקם היחסי בנכסי קופות הגמל, שכן לטענת המבקשים כספי התמורה הינם פירות שהצמיחו נכסי הקופות. היקף הנזק הנתבע הינו התמורה שהתקבלה בכל אחת מהעסקאות. הנזק מיוחס הן לבנק שקיבל את התמורה, לטענת המבקשים שלא כדין, והן למנהל. לפיכך, היקף הנזק הנתבע בתביעה האחת הינו 607 מיליון ש"ח ובתביעה השניה (בהתייחס לבנק ולבנק לאומי) 260 מיליון ש"ח. ביום 27 במרס 2011 דחה בית המשפט המחוזי את הבקשה לאשר את התובענה כתובענה ייצוגית. ביום 19 במאי 2011 הגישו התובעים לבית המשפט העליון ערעור על ההחלטה האמורה. בחודש מאי 2011, הוגשה בהסכמת הצדדים בקשה לסילוק הערעור תוך ויתור של הנתבעים על הוצאותיהם. במקביל הוגשה בקשה על ידי חלק מבאי כוח התובעים להחלפת המערערים המייצגים במערערים אחרים מתוך הקבוצה. ביום 9 באוקטובר 2011, נמחק הערעור ללא צו להוצאות וכן נדחתה הבקשה להחלפת המערערים המייצגים.

3.5 בביאור 19 ג' 11.10 לדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2010, תוארה תובענה ובקשה להכיר בתובענה נגד בנק דיסקונט למשכנתאות בע"מ ונגד שלושה בנקים אחרים למשכנתאות, בקשר עם גביית עמלות בגין ביטוחי חיים וביטוחי דירות של לווים, כתובענה ייצוגית שהוגשה ביום 2 בנובמבר 1997 לבית המשפט המחוזי בתל אביב.

הואיל ולגבי בקשה אחרת להכיר בתובענה כתובענה ייצוגית, בנושא כמעט זהה, ניתנה כבר החלטה בבית המשפט המחוזי בתל אביב, והוגש עליה ערעור, החליטה השופטת היושבת בתיק זה, כי התיק ישמע רק לאחר שבית המשפט העליון יתן החלטה עקרונית בנושאים שבמחלוקת, שהועלו בערעור על ההחלטה שכבר ניתנה ביחס לבקשה אחרת.

ביום 12 ביולי 2011, פורסמה החלטה של בית המשפט המחוזי בתל אביב בענין הבקשה האחרת, לפיה הצדדים הגישו לבית המשפט הסכם פשרה לאישורו וזה הורה לצדדים להגיב בטרם יאשר את הפשרה.

3.6 בביאור 19 ג' 12.4 לדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2010, תוארה בקשה שהתקבלה בבנק דיסקונט למשכנתאות ביום 24 בפברואר 2011, לאישור תובענה ייצוגית בנושא גביית עמלת פרעון מוקדם בהלוואות מסחריות, אשר הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל אביב. התובעת הינה חברה אשר נטלה הלוואה לרכישת נכס מסחרי ובעת פרעון מוקדם של ההלוואה חוייבה בעמלת פרעון מוקדם. לטענת התובעת, בנק דיסקונט למשכנתאות חישב את עמלת הפרעון המוקדם באופן שגוי, הסותר את נהלי בנק ישראל ואת הוראות החוק. התובעת טוענת כי בדרך זו גבה בנק דיסקונט למשכנתאות שלא כדין סכומים של עשרות מיליוני ש"ח בכל שנה. התובעת מבקשת לייצג את הלקוחות מהם נגבתה עמלת פרעון מוקדם בשבע השנים האחרונות, להורות על השבת העמלה שנגבתה שלא כדין, בצירוף הפרשי הצמדה וריבית, ועל פיצוי התובעת, כב"כ הקבוצה, בהיקף כולל של 25% מהנזק הנתבע.

בנק דיסקונט למשכנתאות הגיש את תגובתו. הצדדים הגישו בקשה מוסכמת לדחיית הדיון, בו יישמעו סיכומים בעל פה מטעם הצדדים, ליום 7 בדצמבר 2011.

4. נגד הבנק ונגד חברות מאוחדות שלו תלויות ועומדות בקשות לאשר תובענות מסוימות כתובענות ייצוגיות ותובענות אחרות, אשר לדעת הבנק, בהתבסס על חוות דעת יועציו המשפטיים, ו/או על עמדת ההנהלות של החברות המאוחדות, אשר נסמכת על חוות דעת יועציהן המשפטיים, לפי העניין, בהתאמה, לא ניתן להעריך בשלב זה את סיכוייהן ולפיכך לא נערכה בגינן הפרשה.

4.1 בביאור 19 ג' 12.1 לדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2010 תוארה בקשה שהגישו לבית המשפט המחוזי בתל-אביב שניים מלווי בנק דיסקונט למשכנתאות ביום 19 ביוני 2000, לאשר תובענה כתובענה ייצוגית נגד בנק דיסקונט למשכנתאות ונגד הפניקס הישראלי חברה לביטוח בע"מ, בה מבטוחים נכסי הלווים. סכום התובענה 105 מיליון ש"ח. בין היתר טוענים הלווים כי בנק דיסקונט למשכנתאות ביטח את נכסיהם בסכום העולה על סכום הכינון של הנכסים, וכי סכום הביטוח הועלה מעבר לעליית המדד.

6. התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות (המשך)

התיק הועבר לדיון בבית המשפט המחוזי במחוז מרכז, אשר החליט כי התיק מעוכב עד החלטה בעליון בעניין דומה, בהתאם להחלטה שניתנה בתיק זה על ידי בית המשפט המחוזי כבר בשנת 2000.

ביום 12 ביולי 2011, פורסמה החלטה של בית המשפט המחוזי בתל אביב בעניין הבקשה האחרת, לפיה הצדדים הגישו לבית המשפט הסכם פשרה לאישורו וזה הורה לצדדים להגיש בטרם יאשר את הפשרה.

4.2 בביאור 19 ג' 12.2 לדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2010 תוארה בקשה לפטור מאגרה שהוגשה ביום 6 בפברואר 2008 לבית המשפט המחוזי בתל אביב בגין תביעה בסך של כ-96 מיליון ש"ח. התביעה הוגשה על ידי בעל השליטה בחברה, חייבת של הבנק, שניתן לגביה צו כינוס נכסים וצו פירוק. התובע טען כי ברשלנות ובחוסר תום לב הבנק הגיש בקשה לצו כינוס נכסים נגד החברה ובשלב מאוחר יותר הגיש בקשה לפירוק החברה וזאת חרף העובדה שסך נכסיה של החברה עלה על היקף חובותיה לבנק. התובע ייחס לבנק אחריות למעשי ו/או מחדלי כונס הנכסים ו/או מפרק החברה אשר גרמו לחברה, לטענתו, נזק כבד.

בחודש אפריל 2010 נפטר התובע. בסוף חודש מרס 2011 נעתר בית המשפט לבקשה להחלפת המנוח ביורשיו, הורה על מחיקת הבקשה לפטור מאגרה וקבע כי האגרה תשולם תוך 45 ימים. ביום 16 ביוני 2011, הגישו יורשי המנוח בקשה לקבלת פטור מאגרה. ביום 25 בנובמבר 2011 דחה בית המשפט את הבקשה למתן פטור מאגרה. בהתאם להחלטת בית המשפט, על המבקשים לשלם את האגרה בתוך 30 יום, שאם לא כן, תדחה התביעה.

4.3 בביאור 19 ג' 12.3 לדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2010, תוארו תובענה ובקשה לאשר אותה כתובענה ייצוגית, שהוגשו נגד הבנק ונגד בנק לאומי, בנק הפועלים, בנק מזרחי-טפחות והבנק הבינלאומי הראשון, והתקבלו בבנק ביום 12 במאי 2009. הבקשה והתובענה עניין קביעת הממונה על ההגבלים העסקיים (ר' סעיף 6 להלן) לפיה בין הבנקים הנתבעים התקיימו הסדרים כובלים שעניינם העברת מידע הנוגע לעמלות.

הקבוצה המוגדרת בתביעה הינה כלל לקוחות הבנקים הנתבעים, הן הפרטיים והן העסקיים, משנת 1990 ועד שנת 2004. הנזק מוערך לצורך התביעה בסך כולל של כ-1 מיליארד ש"ח לכלל הנתבעים, ללא חלוקה ביניהם. התובעים שומרים על זכותם לתקן את הסכום הנתבע לאחר קבלת מלוא הנתונים מהבנקים.

ביום 7 באוקטובר 2009 דחה בית המשפט המחוזי את הבקשות שהוגשו למחיקת התביעה על הסף והורה על איחוד הדיון בתביעה זו עם התביעה המתוארת בסעיף 3.3 לעיל. בית המשפט הורה על עיכוב הדיון בבקשת האישור עד להחלטה בערר שהגישו הבנקים על קביעת הממונה לבית הדין להגבלים עסקיים. (ר' סעיף 6 להלן). כאמור, ביום 5 ביוני 2011, הגישו התובעים בקשה לחידוש הליכים בבקשה לאישור התובענה כיצוגית. הבנק הגיש תגובה בגדרה התנגד לבקשה. הדיון בבקשה נקבע ליום 25 בינואר 2012.

4.4 ביום 29 במאי 2011, נמסרה לבנק בקשה להכיר בתביעה כתביעה נגזרת. התביעה הינה על סך של 107 מיליון ש"ח והוגשה נגד צד ג', קבוצת חברות בשליטתו ונגד הבנק.

התובע טוען כי הבנק עשה יד אחת עם יתר הנתבעים, לרוקן את נכסיה של החברה בשמה מתבקש בית המשפט לאשר את התביעה כתביעה נגזרת. ביום 14 ביולי 2011, הוגשה תגובת הבנק.

יצוין כי ביום 26 במאי 2011, קיבל בית המשפט המחוזי בתל אביב במלואה בקשה שהגיש הבנק למנות כונס נכסים לחברה.

4.5 ביום 14 באפריל 2011, הגישו חוקרים מטעם מנהל מיוחד שמונה לקבוצת חברות, בקשה לאשר הגשת תביעה כספית בסך של 75 מיליון ש"ח נגד הבנק וצדדים נוספים. לטענת החוקרים הפסקת אשראי לקבוצת החברות על ידי הבנק באופן חד צדדי הינה אחד הגורמים המרכזיים להתמוטטות החברות.

ביום 30 ביוני 2011, ניתנה החלטת בית המשפט המתירה הגשת התביעה אך קובעת כי לא ניתן לממן הליכים אלו מכספים הנמצאים בקופת הפירוק ומקורם במימוש שעבודים של נושים מובטחים. המפרק הגיש בקשה להבהרת ההחלטה וביום 22 באוגוסט 2011, ניתנה החלטה בה קבע בית המשפט, שוב, כי לא ניתן לממן את התביעה נגד הבנק מכספי קופת הפירוק. ביום 14 בספטמבר 2011, הגיש המפרק ערעור (ומטעמי זהירות, הגיש במקביל בקשת רשות ערעור) על החלטתו האמורה של בית המשפט המחוזי. ביום 27 בספטמבר 2011, ניתנה החלטה על ידי בית המשפט העליון, על פיה על המערער להסביר את עמדתו לענין הסיווג הנכון של ההליך. הבהרות הצדדים נמסרו לבית המשפט העליון. טרם ניתנה החלטתו.

ביום 27 באוקטובר 2011, הגיש המנהל המיוחד בקשה לפטור מתשלום אגרה בגין תביעה כספית בסך של 75 מיליון ש"ח, שהוגשה במקביל נגד הבנק וצדדים נוספים. ביום 20 בנובמבר 2011, הבנק הגיש את התנגדותו לבקשה.

6. התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות (המשך)

4.6 ביום 26 באוקטובר 2010 הוגשה בניו יורק תביעה, נגד אי די בי ניו יורק ואחרים, על ידי נאמן בפשיטת רגל של חברה, על סך של כ-43 מיליון דולר. הנאמן בהליכי פשיטת רגל של אותה חברה מעלה טענות כנגד אי די בי ניו יורק ואחרים, בקשר לשתי עילות:

1. טענות בנוגע להברחת נכסים, לפיהן החברה בפשיטת רגל העבירה במרמה לאי די בי ניו יורק ואחרים כתב ערבות ושעבודים על נכסי החברה בפשיטת רגל, להבטחת כספי הלוואה של חברה אחרת, שהינה לקוחה של אי די בי ניו יורק.
2. טענות המועלות כנגד הנתבעים האחרים ועוסקות בהסכם אשראי והעמדת בטחונות שנחתם עם החברה בפשיטת הרגל. הנאמן מבקש להמנע מקיום התחייבויות החברה בפשיטת רגל לפי הסכם זה.

4.7 ביום 13 ביולי 2011, הוגשה בבית המשפט המחוזי בתל אביב תובענה ובקשה לאשר אותה כתביעה ייצוגית נגד הבנק, שרותי בנק אוטומטיים בע"מ ("שבא"), בנק הפועלים, בנק לאומי והבנק הבינלאומי. לטענת התובעים, לקוח המבקש לעשות שימוש במכשירי הכספומט המופעלים על ידי שבא, נדרש לשלם עמלה בעת המשיכה, כמופיע על מסך המכשיר, ובנוסף הבנקים מחייבים את חשבונו בעמלה בגין ביצוע פעולה בערוץ ישיר, זאת מבלי ששבא מיידעת אותו על העמלה הנוספת ומבלי שניתן על כך גילוי נאות. התובעים טוענים כי גביית העמלה על ידי הבנקים הינה אסורה. לטענת התובעים קמה להם עילת תביעה מכח דיני הבנקאות, חוק הגנת הצרכן ופקודת הנזיקין.

סכום הנזק האישי הנתען לכלל התובעים הינו 10 ש"ח. סכום הנזק לכלל חברי הקבוצה מוערך על ידי התובעים בסך של כ-153 מיליון ש"ח. בשלב זה הבנקים אמורים להגיש את תגובתם לבקשה לאישור התובענה כייצוגית. ביום 28 בנובמבר 2011 הוגשה לבית המשפט בקשה לאישור הסדר דיוני, לפיו המבקשים הגיעו להסכמה דיונית, שבשלב זה הבנקים לא יגישו תשובות לבקשה לאישור התובענה כייצוגית. כל אחד מהצדדים יהיה רשאי לפנות לבית המשפט בכל שלב ולבקש להורות על חידוש ההליכים נגד הבנקים וקציבת מועד למתן תשובותיהם.

4.8 ביום 26 ביולי 2011 הודיעה כלל פנסיה וגמל בע"מ ("כלל פנסיה וגמל") לבנק כי לבית המשפט הוגשו תביעה ובקשה לאישור כתביעה ייצוגית ("התביעה ו-"הבקשה") נגדה ונגד חברות מנהלות נוספות של קופות גמל וקרנות השתלמות ("הנתבעות").

במסגרת התביעה והבקשה נטען נגד אפליה שלא כדין של העמיתים בקופות גמל ובקרנות השתלמות בדרך של מתן הטבה בדמי הניהול הנגבים מחלק מהעמיתים והעדפתם על פני יתר העמיתים שאינם נהנים או נהנים חלקית מההטבה בדמי הניהול. התובעים מבקשים לעתור בשמם ובשם עמיתי קופות הגמל המנוהלות על ידי הנתבעות, שנגבו מהם דמי ניהול העולים על מינימום דמי הניהול שנגבו ממי מהעמיתים בקופות הרלבנטיות ומבקשים, בין היתר, להורות על הפסקת הגביה המפלה, לטענתם, של דמי הניהול ועל השבת דמי הניהול שנגבו ביתר ביחס לעמיתים שזכו להטבה בדמי הניהול.

במסגרת התביעה מבקשים התובעים להעריך את הנזק הנתען בגין תקופה של 5 השנים שקדמו לתביעה, כך שהתקופה הרלבנטית לתביעה כוללת לכאורה גם כשנה וחצי בה נוהלו חלק מהקופות הרלבנטיות, קודם למכירתן על ידי קבוצת הבנק.

לבנק ולדיסקונט ניהול קופות גמל בע"מ התחייבויות שיפוי, המתייחסות לתקופה הקודמת למכירת הקופות הרלבנטיות, אשר עלולות להתממש אם וככל שהבקשה והתביעה יאושרו ויתקבלו.

על פי התביעה והבקשה, הנזק שנגרם לעמיתים אותם מבקשים התובעים לייצג, ביחס לקופות ולקרנות המנוהלות על ידי כלל פנסיה וגמל (אשר כוללות בין היתר, גם אך לא רק, את הקופות אשר נרכשו מקבוצת הבנק), מסתכם, בגין 5 השנים האחרונות, בסכום שבין 324 מיליון ש"ח (הפחתת דמי הניהול לממוצע דמי הניהול שנגבו בקופה) לבין 648 מיליון ש"ח (הפחתת דמי הניהול למינימום דמי הניהול שנגבו ממי מהעמיתים בקופה).

4.9 ביום 6 בספטמבר 2011, הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל אביב תביעה ובקשה להכיר בה כתובענה ייצוגית כנגד לאומי קארד בע"מ, בנק לאומי לישראל בע"מ, כרטיסי אשראי לישראל בע"מ, בנק דיסקונט לישראל בע"מ, הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ, ישראל כרטיס בע"מ ובנק הפועלים בע"מ (להלן במאוחד: "חברות כרטיסי האשראי והבנקים"), בטענה כי הפרו את חוק הגנת הצרכן והתעשרו שלא כדין על חשבון חברי הקבוצה. חברי הקבוצה מוגדרים כמי שהתקשרו עם מי מחברות כרטיסי האשראי והבנקים בהסכם לסליקה צולבת של כרטיסי אשראי מסוג "ויזה" או "מאסטרקארד" ("בתי עסק") וכן לקוחות בתי העסק, ב-7 השנים האחרונות, או לכל המאוחר מיום 31 באוגוסט 2006. בתובענה נטען כי חברות כרטיסי האשראי והבנקים נהנו מעמלות בשיעור מופקע, וזאת בשל כך שבמשך שנים עמלת המנפיק היתה בשיעור גבוה מהשיעור הראוי, כפי שנקבע בחוות דעת מומחה שהוגשה ביום 23 במאי 2011 לבית הדין להגבלים עסקיים, במסגרת בקשה לאישור הסדר כובל (ר' ביאור 15 א' להלן). הפיצוי הנתבע מחברות האשראי והבנקים הועמד על 1 מיליארד שקל. טרם בוצעה מסירה של כתב התביעה לבנק או לכאל.

6. התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות (המשך)

5. בביאור 19 ג' 13 לדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2010, תוארו בקשות מסויימות לאישור תובענות מסויימות נגד הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ כתובענות ייצוגיות, אשר לדעת הנהלת הבנק הבינלאומי, בהסתמך על חוות דעת משפטיות, לא ניתן להעריך בשלב זה את סיכוייהן ולא נערכה בגינן הפרשה. בהמלצת בית המשפט העליון פנו כל הצדדים לתביעה שהוגשה בחודש יולי 1997 לגישור. הצדדים לתביעה זו הגיעו להסכם פשרה שאושר על ידי בית המשפט.
- ההכנסות ברוטו שנרשמו בקבוצת הבינלאומי מפעילות משכנתאות, מדמי ניהול ושירותים בגין ביטוחי חיים של מקבלי ההלוואות וביטוחי הנוכסים שנמסרו כבטחון במסגרת פעילות המשכנתאות, הסתכמו בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2011 ב-10.7 מיליון ש"ח, לעומת 11.3 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד ו-15.0 מיליון בשנת 2010.
- אם תתקבל התביעה הנותרת כאמור לעיל, יביא הדבר להקטנה בהכנסות הבנק הבינלאומי בתחום זה.
6. בביאור 19 ג' 14 לדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2010, תוארה קביעת הממונה על ההגבלים העסקיים בדבר הסדרים כובלים בין הבנקים, בהמשך לחקירה שנוהלה על ידי רשות ההגבלים העסקיים מאז שנת 2004.
- ביום 26 באפריל 2009, התקבלה בבנק קביעה של הממונה על ההגבלים העסקיים לפי סעיף 43 (א) (1) לחוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח-1988, לפיה קובעת הממונה שבין הבנקים התקיימו הסדרים כובלים שעניינם העברת מידע הנוגע לעמלות, וכי לפי הממצאים שבידיה, הסדרים כובלים אלה התקיימו מראשית שנות ה-90 של המאה הקודמת ועד תחילת חקירת הרשות להגבלים עסקיים בעניין, בחודש נובמבר 2004.
- על פי קביעת הממונה, העברות המידע המתוארות בקביעה האמורה מהוות הסדרים כובלים כמשמעותם בחוק ההגבלים העסקיים, על הסדרים אלה לא נתבקש מראש כל אישור וממילא גם לא ניתן, ובכך הופרו הוראות חוק ההגבלים העסקיים.
- עוד נקבע על ידי הממונה כי, כאמור בסעיף 43 (ה) לחוק ההגבלים העסקיים, הקביעה האמורה תהא ראייה לכאורה לנקבע בה בכל הליך משפטי.
- הבנק חולק על הקביעה, ממצאיה ומסקנותיה. ביום 24 במרס 2010 הוגש ערר על קביעת הממונה. ביום 22 בפברואר 2011 הגישה הממונה את תשובתה לערר שהוגש, לאחר מספר ארכות שקיבלה.
- בחודש מאי 2011 נתנו הצדדים את הסכמתם להעברת התיק לגישור. בחודשים ספטמבר ונובמבר 2011 התקיימו מספר ישיבות גישור. הצדדים יעדכנו את בית הדין בדבר הליכי הגישור עד ליום 1 בינואר 2012.
- בשלב זה לא ניתן להעריך את תוצאות ההליכים כאמור ואת השלכותיהם.
7. בביאור 19 ג' לדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2010, סעיף 26, תוארה ההשתלשלות בעניין תשלומים מסויימים ליו"ר הדירקטוריון לשעבר. בהמשך לפנייתו של ב"כ היו"ר לשעבר, החליט דירקטוריון הבנק ביום 31 באוקטובר 2011, להמשיך בהליך המוסכם, בכפוף להגעה להסכמה על זהותו של הפוסק ובכפוף לבחינה נוספת של הנושא עם רשות ניירות ערך.

7. פעילות במכשירים נגזרים-היקף, סיכוני אשראי ומועדי פרעון

א. היקף פעילות על בסיס מאוחד

1. סכום נקוב של מכשירים נגזרים

בלתי מבוקר				
30 בספטמבר 2011				
חוזי סחורות ואחרים	חוזים בגין מניות	חוזי מטבע חוץ	חוזי ריבית	
			שקל-מדד	אחר
במיליוני שקלים חדשים				
א. נגזרים מגזרים ⁽¹⁾				
Swaps				
-	-	-	690	-
סך-הכל				
-	-	-	690	-
מתוך זה חוזי החלפת שיעורי ריבית (swaps) בהם התאגיד הבנקאי הסכים לשלם שיעור ריבית קבוע				
-	-	-	690	-
ב. נגזרים ALM ⁽¹⁾⁽²⁾				
חוזי Futures				
-	-	-	7,104	-
חוזי Forward				
-	-	14,819	6,097	2,700
חוזי אופציה שנסחרים בבורסה:				
אופציות שנכתבו				
-	-	958	-	-
אופציות שנקנו				
-	-	522	-	-
חוזי אופציה אחרים:				
אופציות שנכתבו				
-	706	12,429	-	-
אופציות שנקנו				
-	3	12,684	-	-
-	-	44,221	62,693	-
Swaps				
-	709	85,633	75,894	2,700
סך-הכל				
מתוך זה חוזי החלפת שיעורי ריבית (swaps) בהם התאגיד הבנקאי הסכים לשלם שיעור ריבית קבוע				
-	-	-	33,284	-
ג. נגזרים אחרים ⁽¹⁾				
חוזי Forward				
5,032	2,100	1,197	123	-
חוזי אופציה שנסחרים בבורסה:				
אופציות שנכתבו				
1	7,149	179	-	-
אופציות שנקנו				
1	7,149	179	-	-
חוזי אופציה אחרים:				
אופציות שנכתבו				
17,457	130	449	692	-
אופציות שנקנו				
16,128	130	693	555	-
Swaps				
-	-	10	1,188	-
סך-הכל				
38,619	16,658	2,707	2,558	-
מתוך זה חוזי החלפת שיעורי ריבית (swaps) בהם התאגיד הבנקאי הסכים לשלם שיעור ריבית קבוע				
-	-	-	594	-
ד. נגזרי אשראי וחוזי החלפת מטבע חוץ ספוט				
חוזי החלפת מטבע חוץ ספוט				
-	-	5,268	-	-

הערות:

(1) למעט נגזרי אשראי וחוזי החלפת מטבע חוץ ספוט.

(2) נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.

7. פעילות במכשירים נגזרים-היקף, סיכונים אשראי ומועדי פרעון (המשך)

א. היקף פעילות על בסיס מאוחד (המשך)

2. שווי הוגן ברוטו של מכשירים נגזרים

בלתי מבוקר				
30 בספטמבר 2011				
חוזי סחורות ואחרים	חוזים בגין מניות	חוזי מטבע חוץ	חוזי ריבית	
			שקל-מדד	אחר
במיליוני שקלים חדשים				
א. נגזרים מגדרים⁽¹⁾				
-	-	-	-	-
שווי הוגן ברוטו חיובי				
-	-	-	31	-
שווי הוגן ברוטו שלילי				
ב. נגזרים ALM⁽¹⁾⁽²⁾				
-	-	1,196	1,773	1
שווי הוגן ברוטו חיובי				
-	3	2,093	2,015	69
שווי הוגן ברוטו שלילי				
ג. נגזרים אחרים⁽¹⁾				
468	276	55	47	-
שווי הוגן ברוטו חיובי				
475	276	32	46	-
שווי הוגן ברוטו שלילי				

הערות:

- (1) למעט נגזרי אשראי וחוזי החלפת מטבע חוץ ספוט.
 (2) נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.

7. פעילות במכשירים נגזרים-היקף, סיכוני אשראי ומועדי פרעון (המשך)

א. היקף פעילות על בסיס מאוחד (המשך)

1. סכום נקוב של מכשירים נגזרים

בלתי מבוקר				
30 בספטמבר 2010				
חוזי שחורות ואחרים	חוזים בגין מניות	חוזי מטבע חוץ	חוזי ריבית	
			שקל-מדד	אחר
במיליוני שקלים חדשים				
א. נגזרים מגדרים⁽¹⁾				
-	-	-	-	-
ב. נגזרים ALM⁽¹⁾⁽²⁾				
-	-	-	5,125	-
-	-	14,317	6,600	631
חוזי אופציה אחרים:				
-	183	*18,770	-	-
-	3	*18,103	-	-
-	-	26,343	48,300	-
-	186	77,533	60,025	631
סך-הכל				
מתוך זה חוזי החלפת שיעורי ריבית (swaps) בהם התאגיד הבנקאי הסכים לשלם שיעור ריבית קבוע				
-	-	-	25,864	-
ג. נגזרים אחרים⁽¹⁾				
20	1,573	552	332	40
חוזי אופציה שנסחרים בבורסה:				
-	5,477	251	-	-
-	5,459	251	-	-
חוזי אופציה אחרים:				
7,669	162	*596	339	-
7,210	170	*638	424	-
-	-	18	1,711	-
14,899	12,841	2,306	2,806	40
סך-הכל				
מתוך זה חוזי החלפת שיעורי ריבית (swaps) בהם התאגיד הבנקאי הסכים לשלם שיעור ריבית קבוע				
-	-	-	830	-
ד. נגזרי אשראי וחוזי החלפת מטבע חוץ ספוט				
-	-	5,307	-	-
חוזי החלפת מטבע חוץ ספוט				

* סווג מחדש.

הערות:

(1) למעט נגזרי אשראי וחוזי החלפת מטבע חוץ ספוט.

(2) נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.

7. פעילות במכשירים נגזרים-היקף, סיכוני אשראי ומועדי פרעון (המשך)

א. היקף פעילות על בסיס מאוחד (המשך)

2. שווי הוגן ברוטו של מכשירים נגזרים

בלתי מבוקר				
30 בספטמבר 2010				
חוזי סחורות ואחרים	חוזים בגין מניות	חוזי מטבע חוץ	חוזי ריבית	
			שקל-מדד	אחר
במיליוני שקלים חדשים				
-	-	-	-	א. נגזרים מגזרים ⁽¹⁾
ב. נגזרים ALM ⁽²⁾⁽¹⁾				
-	2	*840	1,278	שווי הוגן ברוטו
-	1	*1,672	1,619	שווי הוגן ברוטו שלילי
ג. נגזרים אחרים ⁽¹⁾				
56	130	*46	79	שווי הוגן ברוטו חיובי
55	129	*26	72	שווי הוגן ברוטו שלילי

* סווג מחדש.

הערות:

(1) למעט נגזרי אשראי וחוזי החלפת מטבע חוץ ספוט.

(2) נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.

7. פעילות במכשירים נגזרים-היקף, סיכוני אשראי ומועדי פרעון (המשך)

א. היקף פעילות על בסיס מאוחד (המשך)

1. סכום נקוב של מכשירים נגזרים

מבוקר				
31 בדצמבר 2010				
חוזי	חוזים	חוזי	חוזי ריבית	
סחורות	בגין	מטבע	שקל-מדד	אחר
ואחרים	מניות	חוץ		
במיליוני שקלים חדשים				
-	-	-	-	-
א. נגזרים מגזרים⁽¹⁾				
ב. נגזרים ALM⁽¹⁾⁽²⁾				
-	-	-	5,887	-
Futures חוזי				
-	-	12,468	7,284	1,082
Forward חוזי				
חוזי אופציה שנסחרים בבורסה:				
-	-	310	-	-
אופציות שנכתבו				
-	-	293	-	-
אופציות שנקנו				
חוזי אופציה אחרים:				
-	355	15,098	-	-
אופציות שנכתבו				
-	3	15,046	-	-
אופציות שנקנו				
-	-	28,306	45,831	-
Swaps				
-	358	71,521	59,002	1,082
סך-הכל				
מתוך זה חוזי החלפת שיעורי ריבית (swaps) בהם				
-	-	-	23,485	-
התאגיד הבנקאי הסכים לשלם שיעור ריבית קבוע				
ג. נגזרים אחרים⁽¹⁾				
3,979	1,745	695	110	40
Forward חוזי				
חוזי אופציה שנסחרים בבורסה:				
1	3,754	225	-	-
אופציות שנכתבו				
1	3,754	225	-	-
אופציות שנקנו				
חוזי אופציה אחרים:				
13,946	147	373	521	-
אופציות שנכתבו				
12,899	174	638	408	-
אופציות שנקנו				
-	-	15	1,176	-
Swaps				
30,826	9,574	2,171	2,215	40
סך-הכל				
מתוך זה חוזי החלפת שיעורי ריבית (swaps) בהם				
-	-	-	563	-
התאגיד הבנקאי הסכים לשלם שיעור ריבית קבוע				
ד. נגזרי אשראי וחוזי החלפת מטבע חוץ ספוט				
-	-	5,164	-	-
חוזי החלפת מטבע חוץ ספוט				

הערות:

- (1) למעט נגזרי אשראי וחוזי החלפת מטבע חוץ ספוט.
(2) נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.

7. פעילות במכשירים נגזרים-היקף, סיכוני אשראי ומועדי פרעון (המשך)

א. היקף פעילות על בסיס מאוחד (המשך)

2. שווי הוגן ברוטו של מכשירים נגזרים

מבוקר				
31 בדצמבר 2010				
חוזי סחורות ואחרים	חוזים בגין מניות	חוזי מטבע חוץ	חוזי ריבית	
			שקל-מדד	אחר
במיליוני שקלים חדשים				
-	-	-	-	-
א. נגזרים מגדרים ⁽¹⁾				
-	-	-	-	-
ב. נגזרים ALM ⁽¹⁾⁽²⁾				
-	1	911	1,047	-
-	2	1,827	1,261	55
ג. נגזרים אחרים ⁽¹⁾				
47	81	59	53	1
46	80	24	45	1

הערות:

(1) למעט נגזרי אשראי וחוזי החלפת מטבע חוץ ספוט.

(2) נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.

7. פעילות במכשירים נגזרים-היקף, סיכונים אשראי ומועדי פרעון (המשך)

ב. סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים לפי צד נגדי לחוזה על בסיס מאוחד

בלתי מבוקר					
30 בספטמבר 2011					
ממשלות ובנקים	דילרים/ ברוקרים	מרכזיים	אחרים	סך-הכל	בורסה
במיליוני שקלים חדשים					
–	97	–	1,007	3,816	109
שווי הוגן ברוטו חיובי של מכשירים נגזרים ⁽¹⁾					
–	–	–	107	217	27
בניכוי הסכמי קיזוז					
–	97	–	900	3,599	82
יתרות מאזניות של נכסים הנובעים ממכשירים נגזרים ⁽²⁾					
98	128	–	3,835	16,619	13
סיכון אשראי חוץ מאזני בגין בגין מכשירים נגזרים ⁽³⁾					
98	225	–	4,735	20,218	95
סך-הכל סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים					
בלתי מבוקר					
30 בספטמבר 2010					
–	52	–	521	2,432	48
שווי הוגן ברוטו חיובי של מכשירים נגזרים ⁽¹⁾					
–	–	–	96	124	8
בניכוי הסכמי קיזוז					
–	52	–	425	2,308	40
יתרות מאזניות של נכסים הנובעים ממכשירים נגזרים ⁽²⁾					
9	43	–	3,169	12,581	122
סיכון אשראי חוץ מאזני בגין בגין מכשירים נגזרים ⁽³⁾					
9	95	–	3,594	14,889	162
סך-הכל סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים					
מבוקר					
31 בדצמבר 2010					
–	28	–	407	2,200	41
שווי הוגן ברוטו חיובי של מכשירים נגזרים ⁽¹⁾					
–	–	–	40	89	5
בניכוי הסכמי קיזוז					
–	28	–	367	2,111	36
יתרות מאזניות של נכסים הנובעים ממכשירים נגזרים ⁽²⁾					
53	*34	–	3,598	12,901	*101
סיכון אשראי חוץ מאזני בגין בגין מכשירים נגזרים ⁽³⁾					
53	62	–	3,965	15,012	137
סך-הכל סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים					

* סווג מחדש.

הערות:

- (1) מתוך זה שווי הוגן ברוטו חיובי של מכשירים נגזרים משוברים בסך 39 מיליוני ש"ח (30.9.2010-71 מיליוני ש"ח, 31.12.2010-72 מיליוני ש"ח).
- (2) מתוך זה יתרה מאזנית של מכשירים נגזרים העומדים בפני עצמם בסך 3,560 מיליוני ש"ח הכלולה בסעיף נכסים אחרים (30.9.2010-2,237 מיליוני ש"ח, 31.12.2010-2,039 מיליוני ש"ח).
- (3) סיכון אשראי חוץ מאזני בגין מכשירים נגזרים (לרבות בגין מכשירים נגזרים עם שווי הוגן שלילי) כפי שחושב לצורך מגבלות על חבות של לווה.

7. פעילות במכשירים נגזרים-היקף, סיכונים אשראי ומועדי פרעון (המשך)

ג. פירוט מועדי פרעון – סכומים נקובים: יתרות לסוף השנה על בסיס מאוחד

בלתי מבוקר				
30 בספטמבר 2011				
סך-הכל	מכל 5 שנים	מכל 5 שנים	מכל 3 חודשים ועד שנה	מכל 3 חודשים
במיליוני שקלים חדשים				
חוזי ריבית				
שקל-מדד	232	1,186	989	293
אחר	11,583	21,123	26,041	20,395
חוזי מטבע חוץ	59,780	26,596	4,686	2,546
חוזים בגין מניות	16,952	170	245	-
חוזי סחורות ואחרים	35,966	2,324	329	-
סך-הכל	124,513	51,399	32,290	23,234
231,436				
בלתי מבוקר				
30 בספטמבר 2010				
סך-הכל	92,257	38,223	26,935	19,159
176,574				
מבוקר				
31 בדצמבר 2010				
סך-הכל	98,794	40,465	23,480	19,214
181,953				

8. יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים

א. כללי

הוראת בנק ישראל בענין הערכת השווי ההוגן של מכשירים פיננסיים (להלן: "ההוראה") יושמה על פי השיטות וההנחות העיקריות שיתוארו להלן. אין בנתונים שיובאו להלן כדי להצביע על שווי הכלכלי של הבנק, ואין הם מהווים נסיון לאמוד שווי זה.

ב. שווי הוגן של מכשירים פיננסיים

לרוב המכשירים הפיננסיים בבנק לא ניתן לצטט "מחיר שוק" מכיוון שלא קיים שוק פעיל בו הם נסחרים. לפיכך, בהתאם להוראה, השווי ההוגן נאמד באמצעות מודלים מקובלים לתמחור, כגון ערך נוכחי של תזרימי המזומנים המהווים בריבית נכיון בשיעור המבטא את אומדן רמת הסיכון הגלומה במכשיר הפיננסי.

אומדן השווי ההוגן באמצעות הערכת תזרימי המזומנים העתידיים וקביעת שיעור ריבית הנכיון הינם סובייקטיביים. לכן, עבור רוב המכשירים הפיננסיים, הנתונים שיובאו להלן אינם בהכרח אינדיקציה לשווי המימוש של המכשיר הפיננסי ביום הדיווח.

הערכת תזרימי המזומנים העתידיים נעשתה לפי שיעורי הריבית התקפים למועד הדיווח ואינה מתחשבת בתנודתיות של שיעורי הריבית. תחת הנחת שיעורי ריבית אחרים יתקבלו ערכי שווי הוגן שיכול ויהיו שונים באופן מהותי. הדברים אמורים בעיקר לגבי המכשירים הפיננסיים בריבית קבועה או שאינם נושאים ריבית.

בנוסף, לא הובאו בחשבון העמלות שיתקבלו או ישולמו אגב הפעילות העסקית, ולא נכללה השפעת המס. עוד יצויין כי יתכן והפער בין היתרה במאזן לבין הערכים המוצגים כשווי הוגן לא ימומש כיוון שברוב המקרים הבנק עשוי להחזיק את המכשיר הפיננסי עד לפרעון.

בשל כל אלו יש להדגיש כי אין בנתונים הכלולים בביאור זה כדי להצביע על שווי התאגיד הבנקאי כעסק חי.

8. יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

יתר על כן, בשל הקשת הרחבה של טכניקות הערכה והאומדנים האפשריים ליישום במהלך ביצוע הערכת השווי ההוגן, ולאור השיטות וההנחות ששימשו ביישום ההוראה, יש להזהר בבחינת נתוני השווי ההוגן כשלעצמם, ובעריכת השוואות ערכי שווי הוגן בין בנקים שונים.

ג. השיטות וההנחות העיקריות לצורך אומדן השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים

פקדונות בבנקים, איגרות חוב ומלוות שאינם נסחרים ואשראי לממשלה – היוון תזרימי מזומן עתידיים לפי שיעורי ריבית שבהם הבנק ביצע עסקאות דומות במועד הדיווח.

ניירות ערך סחירים – שווי שוק, עבור ניירות ערך הנסחרים בשוק פעיל, או ציטוטים של ספקי מחירים בינלאומיים, עבור ניירות ערך הנסחרים בשוק לא פעיל.

אשראי לציבור, נטו – השווי ההוגן של יתרת האשראי לציבור נאמד לפי שיטת הערך הנוכחי של תזרימי מזומנים עתידיים מנוכחים בשיעור נכיון מתאים. הערך הנוכחי נמדד עבור תזרים התקבולים העתידי (לאחר ניכוי ההשפעה של מחיקות חשבונאיות ושל הפרשות להפסדי אשראי) לכל הלואה בנפרד, בשיעור ריבית המשקף את רמת הסיכון הגלומה באשראי.

קביעת רמת הסיכון נעשתה, ככל האפשר, בהתבסס על מודל דירוג המשמש כיום את הבנק, אשר בוחר את רמת הסיכון הגלומה בחוב לאור מדדים כספיים ואחרים. שיעורי הריבית ששימשו בהיוון נקבעו, בדרך כלל, לפי שיעורי הריבית לפיהם נעשו בבנק עסקאות דומות במועד הדיווח. בחלק מהמקרים, בהיעדר נתוני דירוג, נעשה הפילוח כאמור בהתבסס על הערכה כוללת של רמת הסיכון בהתאם לענפי המשק בהם מסווגים עסקי הלקוחות. בהקשר זה יוטעם כי רמת הסיכון הכללית הנאמדת לגבי ענף מסוים אינה זהה בהכרח לרמת הסיכון של לקוח מסוים הפועל באותו ענף, כל שכן לרמת הסיכון באשראי שהבנק מעמיד לו.

השווי ההוגן של חובות פגומים – חושב תוך שימוש בשיעורי ריבית נכיון המשקפים את סיכון האשראי הגבוה הגלום בהם. בכל מקרה שיעורי נכיון אלה לא פחתו משיעור הריבית הגבוה המשמש את הבנק בעסקאותיו במועד הדיווח.

העלאת שיעור ריבית ההיוון ב-1 נקודת האחוז היתה מקטינה את השווי ההוגן של החובות הפגומים ב-77 מיליון ש"ח. העלאת שיעור ריבית ההיוון ב-0.1 נקודת האחוז היתה מקטינה את השווי ההוגן של החובות הפגומים ב-8 מיליון ש"ח (לעומת 74 מיליון ש"ח ו-4 מיליון ש"ח, בהתאמה, ביום 31 בדצמבר 2010).

תזרימי המזומנים בגין משכנתאות הוערכו על פי תחזית לפירעון מוקדם המבוססת על מודל סטטיסטי. הוון תזרים המזומנים, כאמור, על פי מועדי הפרעון הצפויים, במקום על פי מועדי הפרעון החוזיים, הקטין את השווי ההוגן של המשכנתאות, בעיקר במגזר הצמוד למדד, ב-178 מיליון ש"ח (לעומת 199 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2010). ליום 31 בדצמבר 2010, ההפרשה הכללית, ההפרשה הנוספת וההפרשה המיוחדת לחובות מסופקים לא נוכו מיתרות האשראי לצורך חישוב תזרים המזומנים בהערכת השווי ההוגן.

פקדונות, איגרות חוב וכתבי התחייבות – בשיטת היוון תזרימי מזומן עתידיים לפי שיעור ריבית בו הבנק מגייס פקדונות דומים, או בהנפקות איגרות חוב וכתבי התחייבות דומים, על ידי הבנק, במועד הדיווח, בהתבסס על פרמטרים כגון: גודל הפקדון, תקופת הפקדון, סוג ההצמדה. כתבי התחייבות נדחים סחירים מוצגים לפי שווי שוק.

תזרימי המזומנים בגין פקדונות הוערכו על פי תחזית לפירעון מוקדם המבוססת על מודל סטטיסטי. הוון תזרים המזומנים, כאמור, על פי מועדי הפרעון הצפויים, במקום על פי מועדי הפרעון החוזיים, הגדיל את השווי ההוגן של הפקדונות, בעיקר תוכניות חסכון במגזר הצמוד למדד, ב-11 מיליון ש"ח (לעומת 15 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2010).

מכשירים פיננסיים (למעט מכשירים פיננסיים נגזרים ומכשירים פיננסיים סחירים) לתקופה מקורית של עד שלושה חודשים ובריבית שוק משתנה – חלק מחברות הבת מניחות שהיתרה במאזן משקפת את השווי ההוגן.

מכשירים פיננסיים נגזרים – מכשירים פיננסיים נגזרים שיש להם שוק פעיל הוערכו לפי שווי שוק וכאשר קיימים שווקים בהם נסחר המכשיר, ההערכה נעשתה לפי השוק הפעיל ביותר.

מכשירים פיננסיים נגזרים שאינם נסחרים בשוק פעיל הוערכו לפי מודלים המשמשים את הבנק בפעילותו השוטפת והלוקחים בחשבון את הסיכונים הגלומים במכשיר הפיננסי: סיכון שוק, סיכון אשראי וכיו"ב.

מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים בהם היתרה מייצגת סיכון אשראי – השווי ההוגן מוצג בהתאם ליתרה המאזנית של העמלות בעסקאות הנ"ל המהוות קירוב לשווי הוגן. השווי ההוגן של ההתחייבויות הבלתי חוזרות למתן אשראי, שאושרו ועדיין לא ניתנו, אינו שונה מהותית משווי של ההתחייבויות אלה כפי שהן מוצגות בביאור 6 א'.

8. יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

ד. ההרכב במאוחד

בלתי מבוקר			
30 בספטמבר 2011			
יתרה במאזן			
שווי הוגן	סך-הכל	(2)	(1)
במיליוני שקלים חדשים			
נכסים פיננסיים			
מזומנים ופקדונות בבנקים	29,347	29,316	2,252
ניירות ערך	37,947	37,774	30,987
ניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר	157	157	–
אשראי לציבור, נטו	118,096	118,516	21,929
אשראי לממשלות	1,639	1,641	25
השקעה בחברות כלולות	7	5	2
נכסים בגין מכשירים נגזרים	3,560	3,560	–
נכסים פיננסיים אחרים	1,121	1,121	–
סך-כל הנכסים הפיננסיים	191,874	192,090	59,876
התחייבויות פיננסיות			
פקדונות הציבור	149,655	149,197	13,924
פקדונות מבנקים	4,308	4,362	1,278
פקדונות הממשלה	887	881	375
ניירות ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר	7,247	6,523	–
כתבי התחייבות נדחים	13,121	12,426	–
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים	4,797	4,797	–
התחייבויות פיננסיות אחרות	7,254	7,254	–
סך-כל ההתחייבויות הפיננסיות	187,269	185,440	27,759

8. יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

ד. ההרכב במאוחד (המשך)

מבוקר			
31 בדצמבר 2010			
יתרה במאזן			
שווי הוגן	סך-הכל	(2)	(1)
במיליוני שקלים חדשים			
נכסים פיננסיים			
18,337	18,187	15,693	2,494
מזומנים ופקדונות בבנקים			
37,205	37,176	*7,378	*29,798
ניירות ערך			
45	45	45	–
ניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר			
119,296	118,666	95,476	23,190
אשראי לציבור, נטו			
1,556	1,556	1,551	5
אשראי לממשלות			
121	124	5	119
השקעה בחברות כלולות			
*2,039	2,039	–	*2,039
נכסים בגין מכשירים נגזרים			
*1,504	1,504	–	*1,504
נכסים פיננסיים אחרים			
180,103	179,297	120,148	59,149
סך-כל הנכסים הפיננסיים			
התחייבויות פיננסיות			
138,394	138,011	123,410	14,601
פקדונות הציבור			
3,613	3,387	2,746	641
פקדונות מבנקים			
472	461	336	125
פקדונות הממשלה			
7,868	7,227	7,227	–
ניירות ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר			
13,569	12,294	12,286	8
כתבי התחייבות נדחים			
*3,215	3,215	–	*3,215
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים			
*7,403	7,403	–	*7,403
התחייבויות פיננסיות אחרות			
174,534	171,998	146,005	25,993
סך-כל ההתחייבויות הפיננסיות			

* סווג מחדש.

הערות:

- (1) מכשירים פיננסיים שבהם היתרה היא אומדן לשווי הוגן – מכשירים המוצגים במאזן לפי שווי שוק, או מכשירים לתקופה מקורית של עד 3 חודשים או על בסיס ריבית שוק משתנה בתדירות של עד 3 חודשים.
- (2) מכשירים פיננסיים אחרים.

8. יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

ה. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה – מאוחד

בלתי מבוקר				
30 בספטמבר 2011				
מדידות שווי הוגן המשתמשות ב –				
מחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)	נתונים נצפים משמעותיים אחרים (רמה 2)	נתונים לא נצפים משמעותיים (רמה 3)	השפעת הסכמי קיצוז	יתרה מאזנית
במיליוני שקלים חדשים				
נכסים				
ניירות ערך זמינים למכירה				
מכשירים הונויים (מניות)	21	11	–	32
מכשירי חוב שהונפקו ע"י הממשלה או ע"י חברות ממשלתיות	11,698	374	–	12,072
מכשירי חוב שהונפקו ע"י ממשלות זרות	–	561	–	561
מכשירי חוב קונצרניים	917	2,651	–	3,568
מכשירי חוב מגובי משכנתאות למגורים	–	10,689	–	10,689
מכשירי חוב מגובים למטרות מסחריות	–	261	–	261
סך-הכל ניירות ערך זמינים למכירה	12,636	14,547	–	27,183
ניירות ערך למסחר				
מכשירים הונויים (מניות)	3	2	–	5
מכשירי חוב שהונפקו ע"י הממשלה או ע"י חברות ממשלתיות	3,455	181	–	3,636
מכשירי חוב קונצרניים	37	78	–	115
מכשירי חוב מגובי משכנתאות למגורים	–	48	–	48
סך-הכל ניירות ערך למסחר	3,495	309	–	3,804
אשראי לציבור	1,085	–	–	1,085
נכסים בגין מכשירים נגזרים				
חוזי ריבית	4	1,816	1	1,821
חוזי מטבע חוץ	18	1,171	62	1,064
חוזים בגין מניות	274	2	–	249
חוזי סחורות ואחרים	2	466	–	465
התחייבויות בגין פעילות בשוק המעוף	356	–	–	356
סך-כל הנכסים	17,870	18,311	63	36,027
התחייבויות				
פקדונות הציבור	474	–	–	474
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים				
חוזי ריבית	5	2,087	69	2,161
חוזי מטבע חוץ	18	1,188	919	1,938
חוזים בגין מניות	274	5	–	252
חוזי סחורות ואחרים	2	473	–	472
התחייבויות בגין פעילות בשוק המעוף	356	–	–	356
אחר	103	19	–	122
סך-כל ההתחייבויות	1,232	3,772	988	5,775

8. יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

ו. שינויים בפריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה שנכללו ברמה 3 – מאוחד

א. לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2011:

רווחים (הפסדים) שטרם מומשו בגין מכשירים המוחזקים ליום 30.9.2011	שווי הוגן ליום 30.9.2011	סילוקים	רכישות	הנפקות	שטרם מומשו ליום 30.6.2011	שווי הוגן (הפסדים) שמומשו ליום 30.6.2011	סך-הכל רווחים (הפסדים) שמומשו ליום 30.6.2011
במיליוני שקלים חדשים							
נכסים							
(74) ⁽¹⁾	60	(15) ⁽¹⁾	71 ⁽¹⁾	–	(93)	96	נכסים בגין מכשירים נגזרים
התחייבויות							
118 ⁽¹⁾	(985)	41 ⁽¹⁾	–	(72) ⁽¹⁾	127	(1,079)	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים

הערה:

(1) נכללו בדוח רווח והפסד בסעיף רווח מפעילות מימון (לפני הוצאות בגין הפסדי אשראי).

ב. לתקופה של תשעה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2011:

רווחים (הפסדים) שטרם מומשו בגין מכשירים המוחזקים ליום 30.9.2011	שווי הוגן ליום 30.9.2011	סילוקים	רכישות	הנפקות	שטרם מומשו ליום 31.12.10	שווי הוגן (הפסדים) שמומשו ליום 31.12.10	סך-הכל רווחים (הפסדים) שמומשו ליום 31.12.10
במיליוני שקלים חדשים							
נכסים							
7 ⁽¹⁾	60	(98) ⁽¹⁾	248 ⁽¹⁾	–	(162)	71	נכסים בגין מכשירים נגזרים
התחייבויות							
(2) ⁽¹⁾	(985)	218 ⁽¹⁾	–	(252) ⁽¹⁾	139	(1,089)	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים

הערה:

(1) נכללו בדוח רווח והפסד בסעיף רווח מפעילות מימון (לפני הוצאות בגין הפסדי אשראי).

9. רווח מפעילות מימון לפני הוצאות בגין הפסדי אשראי - מאוחד

בלתי מבוקר			
לתשעת החודשים		לשלושת החודשים	
שהסתיימו ב-30 בספטמבר		שהסתיימו ב-30 בספטמבר	
2010	2011	2010	2011
במיליוני שקלים חדשים			
א. בגין נכסים⁽³⁾			
2,730	6,686	390	4,140
מאשראי לציבור ⁽⁴⁾			
27	45	19	11
מאשראי לממשלות			
115	452	11	250
מפקדונות בבנק ישראל וממזומנים			
(72)	433	(40)	359
מפקדונות בבנקים			
4	4	2	2
מניירות ערך שושאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר			
318	1,826	(593)	1,748
מאיגרות חוב ⁽¹⁾			
23	(7)	4	(2)
מנכסים אחרים			
3,145	9,439	(207)	6,508
סך-הכל			
ב. בגין התחייבויות⁽³⁾			
1,096	(4,657)	1,384	(4,424)
על פקדונות הציבור			
(51)	(27)	4	(43)
על פקדונות הממשלה			
32	(250)	103	(260)
על פקדונות מבנקים			
16	(437)	356	(584)
על ניירות ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר			
(642)	(754)	(296)	(225)
על כתיבי התחייבויות נדחים			
451	(6,125)	1,551	(5,536)
סך-הכל			
ג. בגין מכשירים פיננסיים נגזרים ופעילויות גידור			
(630)	(169)	(187)	(75)
הוצאות נטו בגין מכשירים נגזרים ALM ⁽⁵⁾			
*10	(18)	*4	(18)
הכנסות (הוצאות) נטו בגין מכשירים נגזרים אחרים			
(620)	(187)	(183)	(93)
סך-הכל			
ד. אחר			
133	137	46	43
עמלות מעסקי מימון			
(22)	3	(2)	1
רווחים (הפסדים) ממכירת אגרות חוב מוחזקות לפדיון, לרבות הפרשות לירידת ערך			
241	140	89	48
רווחים ממכירת איגרות חוב זמינות למכירה, נטו			
(2)	(3)	(1)	-
הפרשה לירידת ערך של אגרות חוב זמינות למכירה			
18	-	2	14
רווחים שמומשו ושטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של איגרות חוב למסחר, נטו			
*196	287	*39	92
הכנסות מימון אחרות ⁽²⁾			
(3)	(46)	(3)	(10)
הוצאות מימון אחרות			
561	518	170	188
סך-הכל			
3,537	3,645	1,331	1,067
סך-כל הרווח מפעילות מימון לפני הוצאות בגין הפסדי אשראי			
224	(125)	86	(141)
מזה: הפרשי שער, נטו			

* סווג מחדש, ראה ביאור 1 ד'.

הערות:

83	65	25	21	(1) הכנסות המימון מניירות ערך מגובי משכנתא (MBS) - במיליוני דולר
(43)	714	(608)	957	הכנסות (הוצאות) מימון מניירות ערך מגובי משכנתא (MBS) - במיליוני ש"ח
77	-	22	-	(2) כולל סכומי ריבית שנגבו מחובות בעייתיים - במיליוני ש"ח
(3) כולל מרכיב אפקטיבי ביחסי הגידור.				
(4) לעניין העדר השוואתיות בין נתוני התקופה השוטפת לבין נתוני תקופות קודמות, ר' ביאור 1 ה' 1.				
(5) מכשירים נגזרים מהמחירים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.				

9. רווח מפעילות מימון לפני הוצאות בגין הפסדי אשראי - מאוחד (המשך)

בלתי מבוקר			
לששת החודשים שהסתיימו ב-30 ספטמבר		לשלושת החודשים שהסתיימו ב-30 ספטמבר	
2010	2011	2010	2011
במיליוני שקלים חדשים			
ה. פירוט ההשפעה נטו של מכשירים נגזרים מגדרים על הרווח מפעולות מימון			
הוצאות מימון בגין נכסים (סעיף א')			
-	(18)	-	(17)

10. רווחים (הפסדים) מהשקעות במניות, נטו - מאוחד

בלתי מבוקר			
לששת החודשים שהסתיימו ב-30 בספטמבר		לשלושת החודשים שהסתיימו ב-30 בספטמבר	
2010	2011	2010	2011
במיליוני שקלים חדשים			
27*	89	3*	28
(32)	(10)	(24)	(2)
5	(1)	5	-
-*	-	-*	-
-	78	(16)	26
סך-הכל מהשקעות במניות			

* סווג מחדש.

11. מגזרי פעילות - מאוחד

בלתי מבוקר							
לשלושת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2011							
פיננסי							
משקי בית	עסקים קטנים	בנקאות עסקית	בנקאות מסחרית	בנקאות פרטית	חברות ריאליות	ניהול פיננסי	סך-הכל מאוחד
במיליוני שקלים חדשים							
רווח מפעולות מימון							
לפני הוצאות בגין הפסדי אשראי**							
-	(1,737)	103	1,442	(161)	701	718	1,067
מחיצוניים							
-	2,152	101	(1,191)	334	(613)	(783)	-
סך-הכל רווח (הפסד) מפעולות מימון							
415	204	251	173	88	1	(65)	1,067
הכנסות תפעוליות ואחרות							
374	110	77	45	72	26	14	718
סך-הכל הכנסות (הוצאות)							
789	314	328	218	160	27	(51)	1,785
הוצאות בגין הפסדי אשראי**							
18	16	132	43	(2)	-	19	226
רווח (הפסד) נקי							
65	56	39	41	21	25	(126)	121
יתרה ממוצעת של נכסים							
37,149	12,667	44,623	17,932	6,544	680	73,260	192,855
יתרה ממוצעת של התחייבויות							
64,865	14,233	25,657	12,117	32,760	721	31,649	182,002
בלתי מבוקר							
לשלושת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2010							
רווח מפעולות מימון							
לפני הוצאות בגין הפסדי אשראי**							
-	554	313	1,926	335	(474)	-	1,331
מחיצוניים							
-	(186)	(88)	(1,702)	(171)	536	-	-
סך-הכל רווח מפעולות מימון							
368	225	224	164	62	-	288	1,331
הכנסות תפעוליות ואחרות							
402	117	*79	*55	70	(23)	(41)	659
סך-הכל הכנסות (הוצאות)							
770	342	303	219	132	(23)	247	1,990
הוצאות בגין הפסדי אשראי**							
42	46	55	24	1	-	1	169
רווח (הפסד) נקי							
*88	62	*76	*37	26	*(15)	*10	284
יתרה ממוצעת של נכסים							
34,594	15,556	45,106	18,662	5,677	629	*67,164	187,388
יתרה ממוצעת של התחייבויות							
*59,152	*15,423	*21,164	*9,406	*37,774	721	*33,543	177,183

* סוג מחדש.
** לענין העדר השוואתיות בין נתוני התקופה השוטפת לבין נתוני התקופה הקודמת, ר' ביאור 1' ה' 1.

11. מגזרי פעילות - מאוחד (המשך)

בלתי מבוקר							
לתשעת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2011							
פיננסי							
סך-הכל	ניהול	חברות	בנקאות	בנקאות	בנקאות	עסקים	משקי
מאוחד	פיננסי	ריאליות	פרטית	מסחרית	עסקית	קטנים	בית
במיליוני שקלים חדשים							
רווח מפעולות מימון							
לפני הוצאות בגין הפסדי אשראי**							
3,645	966	3	360	1,332	2,101	532	(1,649)
מחיצוניים							
-	(655)	-	(118)	(792)	(1,332)	74	2,823
3,645	311	3	242	540	769	606	1,174
הכנסות תפעוליות ואחרות							
2,032	(75)	65	205	144	250	322	1,121
5,677	236	68	447	684	1,019	928	2,295
סך-הכל הכנסות							
526	19	-	-	92	226	90	99
הוצאות בגין הפסדי אשראי**							
630	(117)	62	34	141	226	126	158
רווח (הפסד) נקי							
189,277	68,478	708	6,386	20,058	43,431	13,385	36,831
יתרה ממוצעת של נכסים							
178,564	32,505	721	34,396	9,419	24,651	13,605	63,267
יתרה ממוצעת של התחייבויות							
בלתי מבוקר							
לתשעת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2010							
רווח מפעולות מימון							
לפני הוצאות בגין הפסדי אשראי**							
3,537	(1,767)	(1)	(151)	683	2,330	1,229	1,214
מחיצוניים							
-	2,110	-	400	(170)	(1,595)	(557)	(188)
3,537	343	(1)	249	513	735	672	1,026
הכנסות תפעוליות ואחרות							
1,957	(40)	(28)	166	145	197	341	1,176
5,494	303	(29)	415	658	932	1,013	2,202
סך-הכל הכנסות							
547	12	-	7	105	137	141	145
הוצאות בגין הפסדי אשראי**							
573	*(158)	*(15)	*59	*105	*240	*153	*189
רווח (הפסד) נקי (הוצאות)							
186,338	*67,866	629	6,155	18,178	44,448	15,092	33,970
יתרה ממוצעת של נכסים							
176,301	*32,407	721	*37,360	*10,442	*22,276	*14,749	*58,346
יתרה ממוצעת של התחייבויות							

* סווג מחדש.

** לענין העדר השוואתיות בין נתוני התקופה השוטפת לבין נתוני התקופה הקודמת, ר' ביאור 1 ה' 1.

11. מגזרי פעילות – מאוחד (המשך)

מבוקר							
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2010							
משקי בית	עסקים קטנים	בנקאות עסקית	בנקאות מסחרית	בנקאות פרטית	פיננסי		סך-הכל מאוחד
					חברות ריאליות	ניהול פיננסי	
במיליוני שקלים חדשים							
רווח (הפסד) מפעולות מימון לפני הוצאות בגין הפסדי אשראי**							
-	1,759	1,777	760	764	(219)	(3)	4,830
-	(373)	(857)	265	(108)	554	(1)	-
סך-הכל רווח (הפסד) מפעולות מימון							
-	1,386	920	1,025	656	335	(4)	4,830
-	1,570	*464	261	201	226	(7)	2,660
סך-הכל הכנסות (הוצאות)							
-	2,956	1,384	1,286	857	561	(11)	7,490
-	191	214	*222	182	*10	-	821
הוצאות בגין הפסדי אשראי**							
-	*177	*179	*276	*116	56	(2)	704
רווח (הפסד) נקי							
-	33,516	15,241	45,259	18,204	6,583	624	186,398
-	59,446	*14,831	*21,637	10,318	36,603	721	176,024
יתרה ממוצעת של נכסים							
-	59,446	*14,831	*21,637	10,318	36,603	721	176,024
יתרה ממוצעת של התחייבויות							

* סווג מחדש.

** לענין העדר השוואתיות בין נתוני התקופה השוטפת לבין נתוני התקופה הקודמת, ר' ביאור 1' ה' 1.

12. אישור עסקאות

חידוש ביטוח אחריות נושאי משרה. ביום 16 ביוני 2011, אישרה אסיפה מיוחדת של הבנק את התקשרות הבנק בפוליסה לביטוח אחריות נושאי משרה בבנק וחברות שהבנק מחזיק בהן, במישרין או בעקיפין, 50% או יותר בהון או בזכויות ההצבעה, לתקופה של שנה אחת, המתחילה ביום 1 באפריל 2011 ומסתיימת ביום 31 במרס 2012 וגבולות האחריות לפיה יהיו 150 מיליון דולר למקרה ולתקופה. פרטי הפוליסה הם כמתואר בביאור 19 ג' 7 יב' לדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2010 (פרט לשינוי לפיו דמי הביטוח עבור הפוליסה יעמדו על 765 אלף דולר וחלקו של הבנק ללא חברות הבת לא יעלה על 450 אלף דולר).

פוליסת הביטוח חלה, בתנאים זהים, הן לגבי נושאי משרה המכהנים כיום והן לגבי נושאי משרה שיהיו לפני תקופת הביטוח, ובכלל זה שני נושאי משרה לשעבר שיהיו כדירקטורים בחברות מאוחדות ושהינם גם בעלי שליטה בבנק.

פטור והתחייבות לשיפוי בנאל ובדיינרס. בחודש אוגוסט 2011 אישרו האסיפות הכלליות של כאל ושל דיינרס, בהתאמה, מתן התחייבות לשיפוי ופטור לדירקטורים ונושאי משרה, שיהיו בנאל ובדיינרס, בהתאמה, החל משנת 2011. ההתחייבות לשיפוי והפטור האמורים הוענקו בהתאם לעקרונות ומגבלות קבוצתיים, שאישר דירקטוריון הבנק בחודש יולי 2009.

13. מכירת נכסים מסויימים והכנסות אחרות

א. מכירת פעילות תעודות הסל. בביאור 19 ג' 23 לדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2010, תוארה מכירת פעילות תעודות הסל. ביום 24 במרס 2011 הושלמה העסקה, לאחר שהתקיימו התנאים המתלים להשלמתה. בגין העסקה כאמור, נרשם בדוחות הכספיים ליום 31 במרס 2011, רווח, נטו, בסך של כ-29 מיליון ש"ח, כרווח מפעולות בלתי רגילות.

בחישוב הרווח כאמור נכללו הפרשות, בהתאם להערכת הנהלות הבנק ותכלית, בגין שיפויים שונים שניתנו במסגרת העסקה.

ב. מכירת מניות ויזה אינק. בביאור 25 א' לדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2010 תואר מימוש מניות בשנת 2010. בחודש מרס 2011 מימשה כאל את יתרת המניות ברווח בסך של כ-10 מיליון ש"ח נטו, שנרשם בסעיף רווחים מהשקעות במניות נטו.

ג. מימוש השקעות ריאליות. בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2011, מימשו קרנות בהן מחזיקה דש"ה השקעות שונות. בגין חלקה במימושים כאמור רשמה דש"ה, הכנסה בסך של כ-76 מיליון ש"ח.

13. מכירת נכסים מסויימים והכנסות אחרות (המשך)

- ד. **מכירת תיק אשראי.** ברבעון השני של שנת 2011 מכר הבנק תיק אשראי של המגזר העסקי בהיקף כולל של 910 מיליון ש"ח, לגופים מוסדיים שונים. בגין המכירה כאמור נרשם רווח בסכום כולל של כ-53 מיליון ש"ח, כרווח מפעילות מימון לפני הפרשה להפסדי אשראי.
- ה. **מכירת מבנים בבעלות בנק מרכנתיל דיסקונט.** בביאור 19 ג' 25 בדוחות הכספיים לשנת 2010 תוארה מכירת המבנים. בגין המכירה כאמור נרשם בדוחות הכספיים לרבעון השני רווח בסכום כולל של כ-23 מיליון ש"ח, נטו, כרווח מפעולות בלתי רגילות.
- ו. **מכירת ההחזקות בחברות מקבוצת מאיר.** ביום 8 במאי 2011, נחתם הסכם למכירת החזקות בחברות מקבוצת מאיר – החזקה בשיעור של 20% בחברות מאיר (קשר) נדל"ן בע"מ ומאיר אירופה בע"מ. המכירה נכרתה לפי השווי בספרי דש"ה. בפועל נרשם הפסד בסכום לא מהותי. בהתאם להסכם מחודש ספטמבר 2007, על פיו בוצעה ההשקעה, התחייב הבנק, באמצעות דש"ה, להשקיע עד 70 מיליון יורו בחברות האמורות, בכפוף להתחייבות קבוצת מאיר להשקיע במקביל סך של עד 280 מיליון יורו. במסגרת מכירת ההחזקות הבנק הופטר מההתחייבות האמורה.
- ז. **מכירת יתרת ההחזקות בפעילות קופות הגמל של בנק מרכנתיל דיסקונט (2010).** בביאור 19 ג' לדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2010, תוארה המכירה כאמור ומחלוקת שהתגלעה בין הצדדים. בדוחות הכספיים ליום 30 ביוני 2010, זקף בנק מרכנתיל דיסקונט רווח, נטו, בסך של כ-28 מיליון ש"ח, אשר נגזר מהסכום שאינו שנוי במחלוקת בין הצדדים.
- ח. בתקופת הדוח נחתם הסכם ליישוב דרישות של הבנק וחברה מאוחדת מחברת ביטוח. בגין האמור נרשמה ברבעון השלישי הכנסה בסך של 71 מיליון ש"ח, מרביתה בסעיף הכנסות תפעוליות אחרות.

14. עסקאות תשלום מבוסס מניות – "אופציות פאנטום"

בביאור 13 ה' (1) לדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2010 הובאו פרטים בדבר תוכנית פאנטום ליו"ר הדירקטוריון ולמנכ"ל. בביאור 13 ה' (4) לדוחות הכספיים האמורים הובאו פרטים בדבר אופציות פאנטום לשני חברי הנהלה. להלן יובאו נתונים כמותיים מעודכנים אודות התוכניות האמורות.

התחייבויות הנובעות מעסקאות תשלום מבוסס מניות – תוכניות פאנטום – נתונים כמותיים

תוכניות פאנטום לנושאי משרה בכירה, ליו"ר הדירקטוריון ולמנכ"ל

30 בספטמבר 2011	
באלפי ש"ח	
5,149	סך ההתחייבויות הנובעות מעסקאות תשלום מבוסס מניות
-	השווי הפנימי של התחייבויות שבגין זכות הצד שכנגד למזומן הבשילה עד לתום הרבעון
1,829	ביטול הוצאה, שנזקפה לרווח והפסד בשלושת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2011
2,981	ביטול הוצאה, שנזקפה לרווח והפסד בתשעת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2011

15. פעילות בתחום כרטיסי אשראי

א. **הסדרים בין חברות כרטיסי האשראי.** בביאור 33 ג' לדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2010, תואר, בין היתר, הסכם משולש לסליקה צולבת של כרטיסי ויזה ו-Mastercard, בין הממונה על ההגבלים העסקיים, חברות כרטיסי האשראי והבנקים בעלי המניות בחברות כרטיסי האשראי (להלן: "הממונה", "המבקשים" ו"ההסכם המשולש"). כאמור, ההסכם המשולש קיבל היתר זמני מבית הדין להגבלים עסקיים ("בית הדין") אשר הוארך מעת לעת. כן תואר עניין מינוי מומחה לבחינת שיעור עמלת המנפיק (המכונה גם "עמלה צולבת"), הקטגוריות של עמלת המנפיק וקצב ההפחתה שלה, בהתאם להחלטת בית הדין להגבלים עסקיים.

ביום 23 במאי 2011 הוגשה לבית הדין חוות דעת מומחה בענין חישוב שיעור עמלת מנפיק (דוח סופי – פרוט אופן החישוב), מטעם ד"ר פריזט, הכלכלן הראשי של רשות ההגבלים העסקיים.

חוות דעת מומחים מטעם המבקשים. בהתאם להחלטת בית הדין, ביום 12 ביולי 2011 הגישו חברות כרטיסי האשראי הודעה לבית הדין בעניין הסוגיות שבעניינן הן מבקשות להציג בפני בית הדין חוות דעת מומחים ("ההודעה"). ביום 7 באוגוסט 2011 קבע בית הדין, כי יאפשר למבקשים להגיש חוות דעת מטעמם, בנושאים שפורטו בהודעה. במחצית השניה של חודש ספטמבר 2011, הוגשו חוות דעת מומחים מטעם המבקשים.

15. פעילות בתחום כרטיסי אשראי (המשך)

הארכת ההיתר הזמני. ביום 20 ביולי 2011, הגישו המבקשים בקשה להארכת תוקפו של ההיתר הזמני שניתן להסדר המשולש, עד ליום 31 בדצמבר 2011. הממונה המליץ על מתן היתר זמני עד ליום 31 בדצמבר 2011, אך בכפוף לתנאי, כי החל מיום 1 בנובמבר 2011, תופחת עמלת המנפיק לשיעור שאינו עולה בממוצע על 0.875% (במקום החל מיום 1 ביולי 2012, בהתאם להסכם המשולש). עוד ציין הממונה, כי אם תוגש בקשה להארכת ההיתר זמני פעם נוספת, ישקול להתנות המלצתו בעד הארכה נוספת של ההיתר הזמני, בהפחתה נוספת בשיעור עמלת המנפיק. ביום 7 באוגוסט 2011 הורה בית הדין על הארכת ההיתר הזמני שניתן למבקשים, עד ליום 31 בדצמבר 2011, ובלבד ששיעור העמלה הצולבת לא יעלה בממוצע על 0.875%, החל מיום 1 בנובמבר 2011.

בשלב זה לא ניתן להעריך את תוצאות ההליך, אשר במסגרתו רשאים הצדדים להעלות טענות כנגד חוות הדעתו של ד"ר פריזט טרם שבית הדין ימסור הכרעתו הסופית.

עם זאת, להערכת הנהלות כאל והבנק, אם יאמץ בית הדין את מסקנות חוות הדעת, ללא שינויים, תהיה פגיעה מהותית בהכנסות כאל וברווחיותה. **ב. החזקת אמצעי שליטה בדיינרס.** בביאור 33 ב' לדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2010, תוארו הקמת מועדון You ומכירת אמצעי שליטה בדיינרס. במסגרת מהלך להידוק שיתוף הפעולה והעמקת החדירה של מועדון You, נחתמה ביום 31 באוגוסט 2011 תוספת למערכת ההסכמים בין כאל לבין רבוע כחול ישראל בע"מ, מגה קמעונאות בע"מ, דור אלון אנרגיה בישראל (1988) בע"מ, דור אלון פינוסים בע"מ ומועדון לקוחות רבוע כחול – דור אלון בנושא המשך הבעלות המשותפת בדיינרס. על פי התוספת שונה ההסכם הקיים בנושא הפעילות המשותפת בדיינרס וכן הווארד הסכם מועדון You עד תום שנת 2015. התוספת מתווה מחדש את חלוקת רווחי דיינרס כך שלא תהיה מותנית בהשגת יעד כמותי של פעילות מועדון You. עם כניסתו של ההסכם לתוקף, נזקפו לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה בחברות מאוחדות כ-14 מיליון ש"ח, בנוסף לכ-20 מיליון ש"ח שנזקפו להון.

16. ירידת ערך נכסים

הפסדים מירידת ערך של מבנים, שהוכרו בתקופות קודמות, נבחנו מחדש בתקופת הדיווח כדי לקבוע האם קיימים סימנים לכך שההפסדים קטנו או לא קיימים עוד.

בהתבסס על הערכות שמאי עדכניות, הנהלת הבנק אמדה מחדש את הסכום בר ההשבה של אותם מבנים והקטינה את ההפרשות לירידת ערך שנרשמו בגינם בעבר בסך של 15 מיליון ש"ח.

17. תוכנית תגמול לחברי הנהלת הבנק

1. כללי

ביום 31 באוגוסט 2011 החליט דירקטוריון הבנק, לאחר שאושרה קודם לכן בוועדת הביקורת של הדירקטוריון ולאחר קבלת המלצת ועדת שחר ותגמולים של הדירקטוריון, לאשר תוכנית תגמול לחברי הנהלת הבנק ולמבקר הפנימי של הבנק, אשר כוללת מענק שנתי ומענק לזמן ארוך. תוכנית התגמול הינה לשלוש שנים, בגין השנים 2011–2013.

בתכנית התגמול נקבע, כי עקרונותיה ייושמו, בשינויים המחויבים, גם במסגרת תוכניות תגמול לבכירים בחברות בת של הבנק, בכפוף לקבלת האישורים המתאימים באורגנים המוסמכים של אותן חברות. ואכן, חברות הבת העיקריות בישראל קבעו תגמול על פי אותם עקרונות, בשינויים המחויבים.

2. מענק שנתי לחברי הנהלה (למעט מנהל הסיכונים הראשי והחשבונאי הראשי)

א. כללי

המענק השנתי יהיה מורכב ממענק לפי נוסחה, אשר יחושב בהתאם לעמידה במדדים כמותיים (להלן: "בונוס חישובי"), וממענק נוסף אשר יחולק על פי שיקול דעתו של מנכ"ל הבנק (להלן: "הבונוס בשיקול דעת").

המדדים שעל בסיסם ייקבע המענק השנתי יתבססו על היעדים בתוכניות העבודה של הבנק לשנים 2011–2013. המענק השנתי האמור יאושר בכל שנה, בכפוף לכל דין, על ידי ועדת הביקורת והדירקטוריון.

פריסת המענק השנתי לתשלומים. תשלום המענק השנתי בגין שנה קלנדרית מסוימת יבוצע ב-3 מנות: סכום בשיעור של 60% מהמענק השנתי ישולם לא יאוחר מ-30 ימים לאחר פרסום הדוחות הכספיים של הבנק לשנת המענק. שני תשלומי מענק נדחים, בשיעור של 20% כל אחד, ישולמו לאחר פרסום הדוחות של כל אחת משתי השנים העוקבות לשנת המענק (כשהם צמודים למדד).

17. תוכנית תגמול לחברי הנהלת הבנק (המשך)

אם בשנת מענק מסוימת לא יתקיימו כל תנאי הסף, אזי כל מנות מענק נדחות שהיו צריכות להשתלם במועד תשלום המענק השנתי בגין שנת המענק, יבוטלו ולא ישולמו.

ב. הבונוס החישובי

תקרת הבונוס החישובי. הבונוס החישובי השנתי יהיה מוגבל לסכום שלא יעלה על שמונה משכורות חודשיות לכל חבר הנהלה. **תנאי סף לזכאות לבונוס חישובי.** הזכאות בגין שנה קלנדרית מסוימת תהיה מותנית בכך שבאותה שנה קלנדרית יתקיימו כל תנאי הסף המצטברים הבאים:

- (1) יחס הלימות ההון הכולל ויחס הון הליבה בבנק, על פי הדוחות הכספיים השנתיים המאוחדים של הבנק לאותה שנה, לא יפחתו מיחס הלימות ההון הכולל ויחס הון הליבה, בהתאמה, כפי שנקבעו בתוכנית העבודה של אותה שנה קלנדרית;
- (2) ההפרש בין יעד התשואה לנכסי סיכון שייקבע בתוכנית העבודה של שנת המענק (באחוזים) לבין התשואה לנכסי סיכון בפועל (כהגדרתה בתוכנית) (להלן: "הפרש התשואה לנכסי סיכון") יהיה בשיעור קטן מ-3%;
- (3) הבנק ירשום בדוחותיו הכספיים השנתיים המאוחדים לשנת המענק רווח נקי בגובה של 75% לפחות מהרווח הנקי שייקבע בתוכנית העבודה לאותה שנה.

חישוב הבונוס החישובי. הבונוס החישובי יחושב על בסיס שלושה מדדים המבוססים על ביצועי הבנק (להלן: "המדדים הכמותיים") ועל מדד נוסף שמכ"ל הבנק יקבע ביחס לכל חבר הנהלה (להלן: "המדד הנוסף").

המדדים הכמותיים. לכל מדד כמותי ייקבע יעד מטרה, על פי היעד שאושר למדד זה על ידי הדירקטוריון, במסגרת תוכנית העבודה לאותה שנה, אשר לפיו יחושבו יעד סף ויעד מקסימום לאותו מדד.

עמידה ביעד הסף, ביעד המטרה או ביעד המקסימום בשנה מסוימת, תזכה ב-50%, ב-80% או ב-112.5% מתקרת הבונוס החישובי המתייחס לאותו מדד, בהתאמה.

כל תוצאה שבין יעד הסף לבין יעד המטרה וכל תוצאה שבין יעד המטרה לבין יעד המקסימום תזכה באחוז מחלק תקרת הבונוס החישובי המתייחס לאותו מדד אשר יחושב באופן ליניארי (בין 50% ל-80% ובין 80% ל-112.5%, בהתאמה).

על אף האמור לעיל ובכל מקרה, הבונוס החישובי הכולל לכל אחד מחברי הנהלה לא יעלה על 100% מתקרת הבונוס החישובי. בסמוך לתחילת כל שנה ייקבעו על ידי הדירקטוריון יעדי המטרה לאותה שנה בתוכנית העבודה. אופן מדידתם יהיה זהה לאופן בו הם נמדדים במסגרת תוכנית העבודה.

אם במהלך שנת המענק יחליט דירקטוריון הבנק לשנות יעדים בתוכנית העבודה של הבנק לאותה שנה ואשר נוגעים למדדים המהווים בסיס לבונוס החישובי, דירקטוריון הבנק יקבע האם עקב כך יש להתאים גם את היעדים שישמשו לצורך חישוב הבונוס החישובי לחברי הנהלה בגין אותה שנה. להלן המדדים הכמותיים:

- (1) תשואה לנכסי סיכון.
- (2) יחס יעילות. מדד זה יחושב בהתאם לאופן שבו יחס היעילות נמדד ומדווח בדוחות הכספיים המאוחדים.
- (3) הכנסות תפעוליות ואחרות. מדד זה מחושב כסך ההכנסות התפעוליות והאחרות בשנה קלנדרית מסוימת על פי הדוחות הכספיים המאוחדים של הבנק לאותה שנה.

המדד הנוסף. בתחילת כל שנת מענק ימליץ מנכ"ל הבנק, ביחס לכל חבר הנהלה בנפרד, על קביעת המדד הנוסף. המדד הנוסף יתמקד ביעדים העומדים בפני החטיבה/מערך, בראשם עומד חבר הנהלה, בשנה האמורה. המנכ"ל עשוי להמליץ, בהתאם לשיקול דעתו, על קביעת מדד נוסף שונה או זהה לגבי חברי הנהלה השונים (או חלקם). המדד הנוסף והיעדים שעל בסיסם נקבע המדד, כפי שנקבעו על ידי מנכ"ל הבנק, יובאו בתחילת השנה הקלנדרית לאישור ועדת הביקורת והדירקטוריון. ככל שייקבע מדד שעמידה בו ניתנת לחישוב כמותי – יעד המטרה, יעד הסף ויעד המקסימום המתייחסים לכל מדד נוסף שייקבע, ייקבעו גם הם בתחילת שנת המענק, ועמידה בהם תחושב בהתאם למפורט לעיל לגבי היעדים הכמותיים. ככל שייקבע מדד איכותי (שעמידה בו אינה ניתנת לחישוב כמותי) – תיקבע העמידה ביעד על ידי המנכ"ל, לפי שיקול דעתו, כאשר אם המנכ"ל יסבור שחבר הנהלה מסוים זכאי לחלק הבונוס החישובי בגין מדד זה יקבע המנכ"ל חלק בין 50%-112.5% משיעור תקרת הבונוס החישובי המתייחס למדד זה. על אף האמור לעיל ובכל מקרה, הבונוס החישובי הכולל לכל אחד מחברי הנהלה בשנת מענק לא יעלה על 100% מתקרת הבונוס החישובי. בגין שנת 2011 לא יחושב המדד הנוסף.

ג. הבונוס בשיקול דעת

התקציב הכולל לבונוס בשיקול דעת. התקציב הנוסף בגין כל שנת מענק יהיה שווה למחצית הבונוס החישובי אשר כל חברי הנהלה היו זכאים לו בפועל בגין אותה שנת מענק (לפני פריסת הבונוס לתשלומים). התקציב לבונוס בשיקול דעת לא יעלה על סכום של 4 משכורות חודשיות בגין

17. תוכנית תגמול לחברי הנהלת הבנק (המשך)

כל אחד מחברי ההנהלה. בשנת מענק שבגינה חברי ההנהלה לא יהיו זכאים לבונוס חישובי כלשהו, לא יהיה תקציב לבונוס בשיקול דעת. **חלוקת התקציב לבונוס בשיקול דעת.** התקציב יחולק בהתאם לשיקול דעת מנכ"ל הבנק ובכפוף לאישור ועדת הביקורת והדירקטוריון ולתנאים הבאים:

- (1) הסכום מתוך התקציב הנוסף שיוענק לכל חבר הנהלה לא יעלה על 8 משכורות חודשיות של אותו חבר הנהלה.
 - (2) סך המענק השנתי שיחולק בשנת מענק אחת לכל חבר הנהלה לא יעלה על 14 משכורות חודשיות של אותו חבר הנהלה.
- בבואו לחלק את התקציב הנוסף בין חברי ההנהלה השונים יתחשב המנכ"ל, בין היתר, בשיקולים הבאים: עמידה ביעדים כלליים של הבנק בתחום ניהול הסיכונים; עמידה ביעדים כלליים של הבנק בתחום הציות לחוקים, הוראות רגולטוריות ונהלי הבנק וכן ישקלו הליכים משפטיים (ובכלל זה הליכים מנהליים) ודוחות של רשויות רגולטוריות.

3. מענק שנתי למבקר הפנימי למנהל הסיכונים הראשי ולחשבונאי הראשי

המענק השנתי למבקר הפנימי למנהל הסיכונים הראשי (CRO) ולחשבונאי הראשי ייקבע על פי מנגנון שונה, אשר נקבע, בין היתר, בהתאם להוראות חוזר המפקח, על מנת לתת ביטוי לחשיבות ורגישות התפקידים שהם ממלאים.

המענק השנתי למבקר הפנימי ייקבע בגין כל שנת מענק (לאחר תום השנה), על ידי ועדת הביקורת והדירקטוריון הבנק ועל פי שיקול דעתם.

המענק השנתי למנהל הסיכונים הראשי (CRO) בגין כל שנת מענק (לאחר תום השנה), יומלץ על ידי ועדת ניהול הסיכונים של הדירקטוריון בהתייעצות עם מנכ"ל הבנק, ויהיה טעון אישור ועדת הביקורת והדירקטוריון של הבנק. המענק השנתי לחשבונאי הראשי של הבנק בגין כל שנת מענק (לאחר תום השנה), יומלץ על ידי מנכ"ל הבנק ויהיה טעון אישור ועדת הביקורת והדירקטוריון של הבנק.

בקביעת המענק השנתי כאמור יובאו בחשבון, בין היתר, יעדי תוכניות העבודה של מי מהפונקציות האמורות וכן ביצועי הבנק בשנת המענק וגובה המענק השנתי המירבי (במונחי משכורות חודשיות) לו זכאי מי מחברי ההנהלה האחרים בגין אותה שנת מענק.

המענק השנתי כאמור לא יעלה על 12 משכורות חודשיות של כל אחד מהם.

הזכאות למענק בגין שנה מסוימת תהיה מותנית בכך שבאותה שנה יתקיימו כל תנאי הסף.

תשלום המענק השנתי למבקר הפנימי, למנהל הסיכונים הראשי ולחשבונאי הראשי בגין שנה מסוימת יפרס לתשלומים במתכונת שנקבעה לגבי כלל חברי ההנהלה.

4. מענק לזמן ארוך

חברי ההנהלה, לרבות מנהל הסיכונים והחשבונאי הראשי וכן המבקר הפנימי יהיו זכאים לקבלת מענק זמן ארוך אשר יחושב כתלות בהשגת יעדי רווח נקי מצטבר של הבנק לאורך תקופת תכנית התגמול (בשנים 2011 עד 2013). בתחילת כל שנה מהשנים 2011, 2012 ו-2013, ייקבע יעד הרווח הנקי במסגרת התקציב השנתי של הבנק, אשר יאושר על ידי הדירקטוריון (להלן: "יעד הרווח הנקי").

בסמוך לאחר אישור הדוחות הכספיים השנתיים של הבנק לשנת 2013, תיבדק עמידת הבנק ביעד הרווח הנקי לשנים 2011 עד 2013. עמידה ביעד המטרה, ביעד הסף או ביעד המקסימום, תזכה כל חבר הנהלה בסכום של 1,200, 900 או 1,440 אלפי ש"ח, בהתאמה. כל תוצאה שבין יעד הסף ליעד המקסימום תזכה בסכום אשר יחושב באופן ליניארי בהתאם לשני היעדים שביניהם נמצאת התוצאה.

5. הוראות נוספות

במסגרת התוכנית נקבעו כללים שיחולו בסיום כהונה בענין תשלומים של מנות נדחות של מענקים משנים קודמות שטרם שולמו, של תשלום מענק שנתי בגין שנה בה הסתיימו יחסי עובד-מעביד עם חבר ההנהלה ושל תשלום מענק לזמן ארוך. כן נקבעו במסגרת התוכנית כללים בענין תשלום לחברי הנהלה שהתמנו במהלך שנה.

18. תוכנית פרישה 2011

בחודש יוני 2010, אישר הדירקטוריון עקרונות לתוכנית פרישה, המיועדת לכ-400-500 עובדים, בתקציב של 400 מיליון ש"ח (שבנסיובות מסוימות, ניתן להגדילו ב-100 מיליון ש"ח נוספים). התוכנית הותנעה בסוף חודש אוקטובר 2011, והיא תאריך מספר חודשים.

תוכנית פרישה מפורטת הובאה לאישור הדירקטוריון ביום 24 באוגוסט 2011.

עלותה הכוללת של התוכנית נאמדת בסך של כ-850 מיליון ש"ח, ברוטו, כולל פיצויים על פי דין. יתרת העתודה לפיצויים ליום 30 בספטמבר 2011, מכסה במלואה את העלות האמורה.

19. ההשקעה בבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ (הבנק "הבינלאומי")

א. הסכם עם פיבי אחזקות – 2010

ביום 28 במרס 2010, נחתם הסכם בין הבנק לבין פיבי אחזקות, אשר, בין היתר, מגביל את התקופה שבמהלכה בנק דיסקונט יהיה זכאי לכך שפיבי אחזקות תמשיך לגרום למינוי רבע מחברי הדירקטוריון של הבנק הבינלאומי מבין מועמדים שיומלצו על ידי בנק דיסקונט. פרטים בדבר עיקרי ההסכם ובדבר אישורי המפקח על הבנקים והממונה על ההגבלים העסקיים להסכם, ובכלל זה לוח הזמנים שקבעה הממונה על ההגבלים העסקיים לירידת החזקות בנק דיסקונט בבנק הבינלאומי, הובאו בביאור 6 ד' לדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2010. בהתאם לכללים, במועד בו תפקע הזכות למינוי דירקטורים כאמור, יחדל הבנק מלהציג את השקעתו בבנק הבינלאומי לפי שיטת השווי המאזני, והמניות תסווגנה לסעיף "ניירות ערך זמינים למכירה".

ב. נתונים אודות ההשקעה בבנק הבינלאומי

ביום 30 בספטמבר 2011 החזיק הבנק ב-26.4% מהון המניות וב-11.4% מזכויות ההצבעה בבנק הבינלאומי. השווי המאזני של השקעת הבנק בבנק הבינלאומי ליום 30 בספטמבר 2011, הוא 1,514 מיליון ש"ח. שווי הבורסה של החזקות הבנק ליום 27 בספטמבר 2011 (יום המסחר האחרון שקדם לתאריך הדוח): 1,023 מיליון ש"ח. שווי הבורסה של החזקות הבנק ליום 27 בנובמבר 2011: 903 מיליון ש"ח.

ג. **חוות דעת בשאלת ההפרשה לירידת ערך.** הבנק קיבל חוות דעת מפרופ' יורם עדן, ר"ח, שהסכים לאיזכורה בדוחות הכספיים, בה נבחנה השאלה האם הבנק נדרש, בהתאם לכללי החשבונאות המקובלים, לערוך הפרשה לירידת ערך בגין השקעתו בבנק הבינלאומי. **מגבלות בביצוע הערכת השווי.** הבנק הבינלאומי לא המציא לפרופ' עדן, כמעריך שווי מטעם הבנק, כל סיוע או מידע, פרט למידע המתפרסם ממילא וכן מספר הבהרות שהועברו אליו. לאור האמור, התבקש פרופ' עדן לאמוד את שוויי של הבנק הבינלאומי בהתבסס על מידע גלוי. בחוות הדעת ציין פרופ' עדן כי הדוחות הכספיים המתפרסמים לציבור דוחות הדירקטוריון הנלווים אליהם כוללים מידע אשר בעיקרו צופה פני עבר. לצורך הערכת שווי מקצועית ואמינה נדרש מידע נוסף אותו ניתן לקבל רק מהתאגיד נשוא הערכת השווי וחברי ההנהלה שלו. הכנת הערכת שווי בהתאם למידע המתפרסם לציבור בלבד הינה איפוא בעייתית ומטבע הדברים, הערכה כזו חשופה יותר לטעויות. הדברים נכונים מקל וחומר לגבי בנק, בו קיימת חשיבות לקבלת מידע מפורט יותר אודות תיק האשראי של הבנק והערכות הנהלתו בדבר ההתפתחויות הצפויות לו בעתיד, המרווחים הצפויים, תוכניות עסקיות וכיו"ב.

ביצוע הערכת שווי בהתבסס על הדיווחים של הבנק הבינלאומי. לצורך ביצוע הערכת השווי התבסס פרופ' עדן על מידע גלוי בלבד ובפרט, דוחות כספיים שנתיים מבוקרים דוחות כספיים ביניים סקורים שפרסם הבנק הבינלאומי שהאחרון בהם ליום 30 ביוני 2011. מקורות אלה נראים כאמינים ולא בא לידיעתו דבר העלול להצביע על חוסר סבירות הנתונים בהם השתמש או על כך שהפריטים הכספיים הנכללים בדוחות הכספיים של הבנק הבינלאומי, אינם מוצגים על פי עקרונות חשבונאיים מקובלים, וכי נדרשת הפחתה/התאמה כלשהי בערכם של פריטים כספיים אלו. פרופ' עדן לא בדק את הנתונים באופן בלתי תלוי, ולפיכך עבודתו אינה מהווה אימות לנכונותם לשלמותם ולדיוקם של נתונים אלה. **מידע צופה פני עתיד.** בהערכת השווי ציין פרופ' עדן שהוא התייחס גם למידע צופה פני עתיד הנכלל בדוח הדירקטוריון של הבנק הבינלאומי. מידע צופה פני עתיד הנו מידע בלתי ודאי לגבי העתיד, מבוסס על מידע הקיים בבנק הבינלאומי, לתאריך הדוח, וכולל הערכות של הבנק הבינלאומי או כוונותיו נכון לתאריך הדוח. אם הערכות אלה של ההנהלה לא תתממשנה, התוצאות בפועל עשויות להיות שונות באופן מהותי מהותיות מהתוצאות המוערכות או המשתמעות ממידע זה. פרופ' עדן הוסיף וציין כי הערכת השווי, כשלעצמה, מכילה מידע צופה פני עתיד, המשקף את הערכתו לגבי פרמטרים שונים ובהתבסס על המידע שהיה בפניו (מידע גלוי). אם הערכות אלה לא תתממשנה, התוצאות בפועל עשויות להיות שונות באופן מהותי מהתוצאות שהעריך, ציין פרופ' עדן.

סיכום. לאור האמור בחוות הדעת, הגיע פרופ' עדן לכלל דעה, שהשווי בר ההשבה של השקעת בנק דיסקונט בבנק הבינלאומי הינו בטווח של בין 92.9% לבין 103.6% מהשווי בו רשומה ההשקעה בספרי בנק דיסקונט. מאחר והשווי המאזני נופל עמוק בטווח של הסכום בר ההשבה, סבור פרופ' עדן כי לא חלה ירידה מהותית בשווי ההשקעה בבנק הבינלאומי. לפיכך, לדעת פרופ' עדן, הבנק אינו נדרש לערוך הפרשה לירידת ערך בגין השקעתו במניות הבנק הבינלאומי.

הבנק בחן את חוות הדעת וסמך עליה את ידיו.

עניין אישי. פרופ' עדן ציין בחוות הדעת כי אין לו עניין אישי במניות בנק דיסקונט או במניות הבנק הבינלאומי.

(הבנק נתן לפרופ' עדן שיפוי, בגין כל נזק שייגרם לו, כתוצאה מהגשת חוות הדעת, פרט למקרה בו ייקבע כי פעל ברשלנות חמורה או בזדון).

20. מיסוי

בישיבת הממשלה מיום 30 באוקטובר 2011, הוחלט לאמץ את פרק המיסוי בדוח ועדת טרכטנברג. במסגרת תיקון דיני המס ייכללו, בין היתר, התיקונים הבאים:

(א) עצירת מתווה ההפחתה של מס החברות לתאגידים, שנקבע בחוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה ליישום התוכנית הכלכלית לשנים 2009 ו-2010), התשס"ט-2009. שיעור מס חברות יוגדל, ויעמוד החל משנת 2012 על 25%. בהחלטה נקבע, בין היתר, כי מתווה ההפחתה של שיעור מס חברות לתאגידים יישקל מחדש לא יאוחר משנת 2014, בשים לב לתנאים הכלכליים והפיסקליים של המשק הישראלי ולמצב בשווקים הגלובליים באותה תקופה.

(ב) להטיל על שר האוצר לקבוע בצו כי המס המוטל על מוסדות כספיים יהיה בשיעור של 16%, גם לאחר יום 1 בינואר 2013, מועד תום הוראות השעה שנקבעו בענין זה, וכן לבטל את ההפחתה שהיתה צפויה במועד זה לשיעור של 15.5%, עם סיום הוראת השעה.

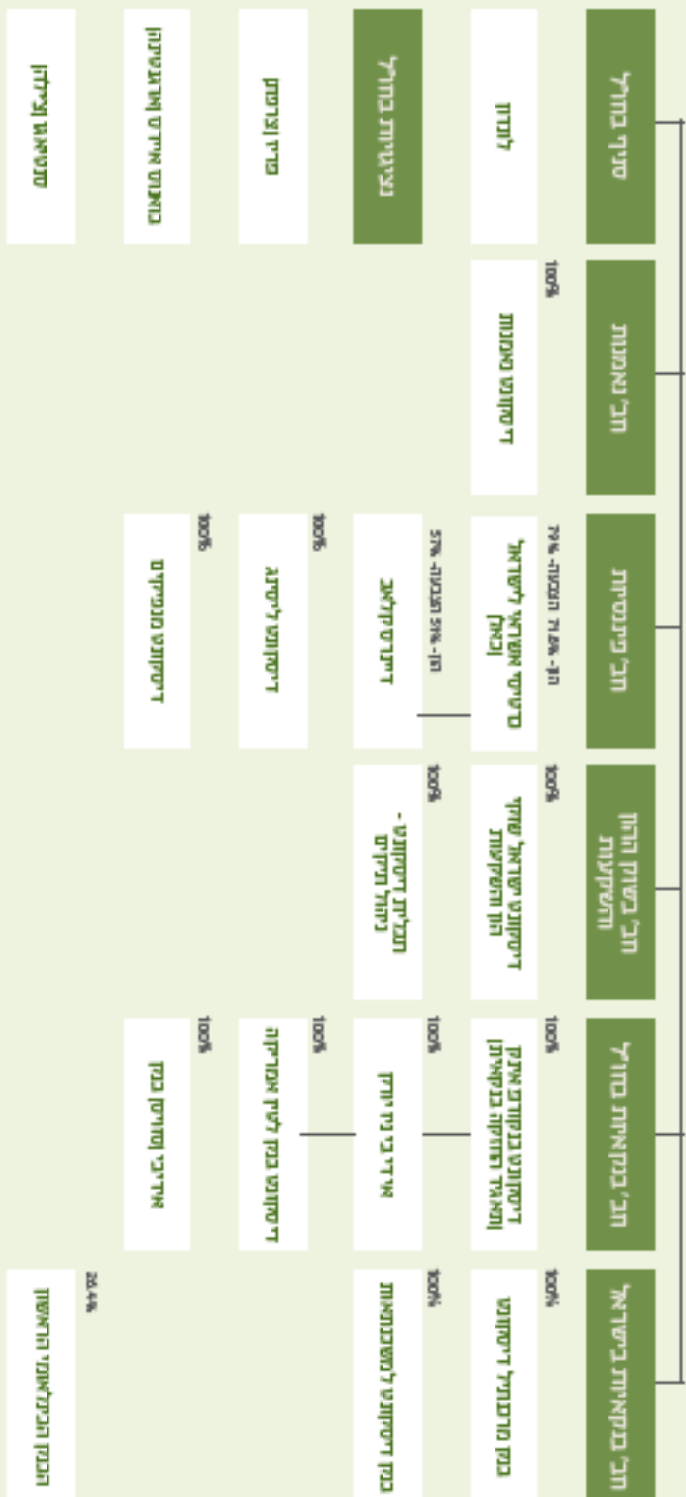
ביום 22 בנובמבר 2011, פורסמה הצעת חוק מטעם הממשלה, "הצעת חוק לשינוי חברתי-כלכלי (מסים) (תיקוני חקיקה), התשע"ב-2011", במסגרתה מוצע לעגן בחקיקה את החלקים בפרק המיסוי האמור שמצריכים שינויי חקיקה.

למועד סמוך למועד פרסום הדוח טרם הושלמו הליכי החקיקה ובכלל זה, טרם נחתם הצו האמור בסעיף (ב) לעיל. להערכת הבנק, השלמת הליכי החקיקה צפויה להגדיל את המסים הנדחים לקבל של הבנק ושל חברות הבת העיקריות בארץ. במקביל, תיקוני החקיקה צפויים להגדיל, החל משנת 2012 ואילך, את תשלומי המס השוטפים (מס חברות, מס רווח ומס שכר) של הבנק ושל חברות הבת בארץ.

21. מיזוג בין הבנק לבין בנק דיסקונט למשכנתאות בע"מ (בדמ"ש)

ביום 23 בנובמבר 2011 אישרו הדירקטוריונים של הבנק ושל חברת הבת, בדמ"ש, מיזוג של בדמ"ש עם ולתוך הבנק. הדוחות הכספיים כוללים הפרשה, בהתאם להערכת ההנהלה, בגין ההוצאות הצפויות במיזוג. בשלב זה אין כל וודאות כי עסקת המיזוג תצא אל הפועל, שכן היא מותנית בתנאים מתלים.

והרעים מבנה האחריות של בני דימוי

המשרד הראשי

תל אביב, רחוב יהודה הלוי 23, 03-5145555

סניף בחו"ל

London, United Kingdom: 65 Curzon Street

נציגויות בחו"ל

Paris, France: 33 Rue Galilee

Buenos Aires, Argentina: Corrientes 447 6°

Santiago, Chile: Av. Vitacura 2771 Of. 804

Discount Bank Latin America, Uruguay

Montevideo Head Office: Rincon 390

סניפים באורוגוואי

IDB (Swiss) Bank Ltd.

Geneva, Switzerland Head Office:

100 Rue du Rhone

Zurich Branch: Talacker 41

נציגות: תל אביב, ישראל

חברות בת בישראל

בנקאיות

בנק מרכנתיל דיסקונט

בנק דיסקונט למשכנתאות

שוק ההון

דיסקונט ישראל שוקי הון והשקעות

תכלית דיסקונט - ניהול תיקים

פיננסיות

ברטיסי אשראי לישראל - כאל

דיינרס קלוב ישראל

דיסקונט ליסינג

דיסקונט מנפיקים

נאמנות

דיסקונט נאמנות

Website: www.discountbank.co.il

חברות בת בנקאיות בחו"ל

Israel Discount Bank of New York

website: <http://www.idbbank.com>

Main New York Office: 511 Fifth Avenue

New York Branch: 1350 Broadway

Staten Island, NY Branch:

201 Edward Curry Avenue, Suite 204

Beverly Hills, CA Branch:

9401 Wilshire Boulevard, Suite 600

Downtown Los Angeles, CA Branch:

888 South Figueroa Street, Suite 550

Aventura, FL Branch:

Harbour Centre, 18851 NE 29th Avenue,
Suite 600

Grand Cayman (B.W.I.) Branch:

P.O.Box 694GT, 11 Dr. Roy's Drive

International Banking Facility:

511 Fifth Avenue, New York

נציגויות תל אביב, ישראל / סנטיאגו, צ'ילה /

סאו פאולו, ריאו דה זנרו, ברזיל / לימה, פרו /

מקסיקו סיטי, מקסיקו / מונטבידאו, אורוגוואי